ACADEMIA ROMÂNĂ

ANALE

TOMUL XLV

ȘEDINȚELE DIN 1924—1925

CVLTVRA NAȚIONALĂ
BUCUREȘTI
1925

PARTEA I

ȘEDINȚELE ORDINARE

20 IUNIE 1924—22 Maiu 1925

ȘEDINȚA ORDINARĂ

20 IUNIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

Dela P. S. S. Episcopul Iacov al Hușilor, membru onorar al Academiei Române, se primește în dar o condică frumos legată în piele, cuprinzând «Documentele moșiei Drăgușani, de pe apa Podrâga, dela ținutul Dorohoiului».

— Se exprimă mulțumiri pentru prețiosul dar făcut Academiei.

Dela d-l Lt.-Colonel Emanoil Boteanu, dela Cercul de Recrutare Bârlad, se primesc 20 exemplare din «Biografia Familiei Boteanu», fotografia răposatului General Romulus Boteanu și medalia lui «Bene Merenti».

— Se răspunde de primire, mulțumindu-i-se.

D-l AL. LĂPEDATU, Ministrul Cultelor și Artelor, trimite o comunicare din partea I. P S. S. Athanasie Mironescu, fost Mitropolit Primat, privitoare la o legendă din vechile cărți poporane românești despre cele opt părți din cari a făcut Dumnezeu pe om.

— Se recomandă secțiunii literare.

ȘEDINȚA EXTRAORDINARĂ

24 Iunie 1924

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI zice că, văzând aspra critică împreunată cu grave învinuiri aduse în contra Academiei și a administrației ei dela tribuna Senatului de d-l C. Dissescu, în calitate de raportor al legii privitoare la dotațiunea Academiei, a crezut necesar ca membrii prezenți în Capitală să se întrunească îndată spre a luà hotărîrile cerute de situație. Cum acuzările se referă la lichidarea averii succesiunii Vernescu făcută în anul 1920, roagă pe d-l Bianu să reamintească împrejurările în cari s'a făcut aceà lichidare.

D-l I. BIANU aduce aminte cum a venit la Academie și fazele prin cari a trecut succesiunea Vernescu dela 1917 până la 1920, când averea activ și pasiv a fost vândută în înțelegere cu văduva uzufructuară pentru prețul de șase milioane lei, capital în rentă 5%, care se află la Cassa de Depuneri și

formează fondul al cărei nudă proprietară este Academia, iar venitul este al văduvei uzufructuare, care îl ridică la scadenţa cupoanelor. Aduce aminte că acest istoric al succesiunii Vernescu a fost arătat Academiei la deschiderea sesiunii generale dela 15 Maiu 1920 prin raportul general publicat în Anale (Tom. 40, pag. 70). Academia — prin comisiunea de Control — a luat cunoştinţă şi a aprobat cele făcute de Delegaţiune în înţelegere cu membrii prezenţi în cursul anului. Criticile şi învinuirile spuse la Senat nu au nici un temeiu.

— In urma discuţiunii la care au luat parte d-nii Brătescu-Voineşti, O. Densuşianu, Al. Lapedatu, D. Gusti, I. Lupaş, S. Mehedinţi, V. Pârvan, A. Rădulescu, General Gr. Crăiniceanu, I. Simionescu, s'a hotărît să se publice prin ziare un comunicat, care să cuprindă deciziunile luate de membrii prezenţi. Cu redactarea comunicatului sunt însărcinaţi d-nii Brătescu-Voineşti, V. Pârvan şi D. Gusti.

ŞEDINŢA PUBLICĂ

27 Iunie 1924

Preşedinţa d-lui G. ŢIŢEICA, Vicepreşedinte.

D-l Secretar general V. PÂRVAN expune comunicarea d-sale despre *Săpăturile dela Piscul Crasanilor.*

D-l N. IORGA zice că s'a grăbit a reveni la şedinţele Academiei pentru a ridica un justificat protest împotriva incalificabilului atac îndreptat în contra Academiei dela tribuna Senatului Ţării; apoi d-sa îşi desvoltă comunicarea intitulată: *Note polone.*

ŞEDINŢA ORDINARĂ

4 Iulie 1924

Preşedinţa d-lui D. GUSTI, Vicepreşedinte.

D-l Secretar general V. PÂRVAN prezintă din partea d-lui Vicepreşedinte G. Ţiţeica următoarea scrisoare:

«*Domnule Preşedinte,*

«Am primit din partea d-lui *H. Villat*, membru corespondent al Aca-«demiei de ştiinţe din Paris şi directorul publicaţiei «Journal de mathé-«matiques pures et appliquées», care apare de mai bine de 80 ani, — o «scrisoare prin care mă roagă să cer patronarea Academiei noastre, alături «de Academiile aliate cu limba franceză, a unei colecţii de matematică «superioară intitulată «Mémorial des sciences mathématiques». E vorba «de a se da autorizarea ca pe coperta fiecărei fascicole să se scrie că colecţia «e publicată sub patronarea Academiilor pomenite.

«Socotesc că această patronare a unei colecţii de ştiinţă înaltă, împreună «cu Academiile aliate, e o cinste pentru noi. Dealtfel patronarea nu va fi «numai nominală, ci va aveà şi un caracter de colaborare, deoarece sub«semnatul am fost solicitat să pregătesc câteva fascicole pentru această «însemnată colecţie.

«Rugându-vă să luaţi o hotărîre în această chestiune, spre a o puteà «comunicà d-lui Villat, vă prezint şi cu această ocaziune expresia sentimentelor «mele de deosebită consideraţie».

— După discuţiunea urmată, la care iau parte d-nii V. Pârvan şi V. Babeş, şi după explicaţiunile date de d-l G. Ţiţeica, se ia act de cuprinsul scrisorii şi se aprobă.

D-l Dr. V. BABEŞ, folosindu-se de o veche dispoziţiune, care permite ţinerea de mici comunicări şi în timpul şedinţelor intime, face o comunicare despre «*Tratamentul cărbunelui prin doze masive de ser anticarbonos intravenos*».

Dela d-l N. Ienăchescu, apicultor, din Huşi, se primeşte un memoriu în care se tratează despre «Modul cum se fecundează oul din care se naşte regina albinelor».

— Se trimite Secţiunii ştiinţifice.

Dela d-l Gh. Manea, din Iaşi, se primeşte proiectul unei invenţiuni proprii de perpetuum mobile, cu rugămintea de a fi supus cercetării Secţiunii ştiinţifice şi de a i se comunicà rezultatul.

— Se trimite Secţiunii ştiinţifice.

Dela Uniunea Academică Internaţională se primeşte raportul sesiunii din acest an.

ŞEDINŢA ORDINARĂ

11 Iulie 1924

Preşedinţa d-lui D. GUSTI, Vicepreşedinte,

Dela d-l N. P. Kondakov se primeşte următoarea scrisoare:

«*Monsieur le Président*,

«Ayant reçu Votre avis de mon élection comme Membre d'Honneur «de l'Académie Roumaine, je Vous prie, Monsieur, d'agréer et de transmettre «à l'Académie l'expression de ma reconnaissance profonde».

Dela d-l Gaetano De Sanctis se primeşte următoarea scrisoare:

«*Signor Presidente*,

«Io sono veramente commosso per la preziosa dimostrazione di stima che «cotesta insigne Accademia ha voluto darmi nominandomi a suo socio d'onore.

«Essa mi è tanto più gradita in quanto io conosco le benemerenze della «Accademia Romena verso gli studi storici e in quanto, come Italiano, «io sento l'affetto più vivo verso tutta in generale la nazione Romena, che «è unita con noi da legami così stretti di parentela e di cultura.

«Voglia, Signor Presidente, farsi interprete di questi sentimenti presso i «Colleghi e porgere ad essi il mio cordiale, fraterno saluto.

«Gradisca intanto la espressione della mia più distinta osservanza».

D-l A. Bibescu, Ministrul României la Washington, anunță că primește cu plăcere să reprezinte Academia la celebrarea centenarului Institutului Franklin din Filadelfia.

D-l Secretar general V. PÂRVAN aduce la cunoștința Academiei că încă de acum un an, Consiliul Societăților savante americane a prezentat Societății Națiunilor, într'un raport, propunerea de a discută putința creerii unei limbi mondiale artificiale, care să ușureze nu numai întreținerea raporturilor internaționale de caracter practic, dar care să fie în acelaș timp și limba științifică și filosofică a tuturor națiunilor.

Societatea Națiunilor a trecut soluționarea chestiunii Comisiunii sale de cooperare intelectuală și aceasta s'a pronunțat contra adoptării unei limbi auxiliare. Acum aceeaș propunere se face Uniunii Academice Internaționale, căreia d-l W. G. Leland i-a prezentat raportul Consiliului Societăților savante americane în ședința plenară a U. A. I. dela 12 Maiu 1924.

Intrebările la cari U. A. I. aveà să răspundă erau aceste două:

1. Este util a favorizà desvoltarea și întrebuințarea unei limbi auxiliare?

2. Există o opinie preponderantă în favoarea vreuneia din limbile auxiliare existente?

Desbaterile U. A. I. au dus la hotărîrea ca chestiunea să fie examinată de fiecare Academie, care este reprezentată în U. A. I. și să se prepare raportul, de răspuns pe baza răspunsurilor primite dela diferitele Academii până la 1 Ianuarie 1925.

D-sa cetește procesul-verbal al acelor desbateri și prezintă Academiei raportul d-lui W. G. Leland, spre a se ajunge la formularea răspunsului cerut de U. A. I.

D-l I. BIANU, zice că propunerea Consiliului Societăților savante americane trebuie cercetată și discutată cu multă atenție și circumspecțiune, pentrucă în ea se exprimă clar tendința de a se trece peste cultura noastră europeană. Academia noastră a preîntîmpinat de mai înainte atari tendințe, când a înscris în regulamentele ei că nu i se pot prezentà, spre apreciere, decât «Lucrări științifice sau literare în limba română, sau într'una din limbile: latină, italiană, franceză, germană sau engleză» (Art. 36 din Regulamentul general) și când, prin art. 9 din Regulamentul premiilor, admite pentru a fi propuse la premiile Eliade-Rădulescu, Lazăr și Adamachi «opere scrise de autori români sau străini într'una din limbile: latină, italiană, franceză, germană sau engleză, dacă întreg cuprinsul operei va tratà despre pământul sau neamul românesc, despre istoria, limba sau literatura românească». Așa dar, prin însuș

cuprinsul acestor articole din regulamentele noastre este exclusă putinţa de a se acceptà de către Academia noastră adoptarea, ca limbă ştiinţifică, filosofică sau literară, a unei limbi auxiliare, aşà cum o prezintă Consiliul Societăţilor savante americane.

Dar în afară de această excludere a ei de drept, idea creerii unei limbi mondiale artificiale s'a arătat încă de mult timp că este o adevărată şi pură fantezie. Pentrucă nu odată până acum ea a fost propusă, dar tot de atâtea ori ea a fost înlăturată de însăş imposibilitatea în care se află de a exprimà complet noţiunile câştigate prin desvoltarea naturală a limbilor naţionale. Să lăsăm deci fanteziştilor fantezia, şi să ne aliem părerii acelora cari susţin că nu trebuie să fie înfiinţată o limbă mondială artificială.

D-l G. ŢIŢEICA zice că problema are şi un aspect politic pe lângă cel cultural. O limbă unitară ar fi de cea mai mare utilitate pentru relaţiile internaţionale, fie politice, fie comerciale, fie ştiinţifice. Dar acest avantaj al utilităţii maxime nu-l prezintă limbile artificiale, cari sunt nestabile, ci una din limbile vii, franceza sau engleza, spre exemplu. Adoptarea unei limbi vii însă ar creà Statului care o vorbeşte un fel de preponderenţă politică asupra celorlalte state, — şi de acì aspectul politic al chestiunii şi tot de acì greutatea universalizării repezi a cunoştinţelor ştiinţifice. Pentru înlăturarea acestei greutăţi d-sa opinează totuş pentru adoptarea unanimă a unei limbi naţionale.

D-l Dr. G. MARINESCU, considerând din punct de vedere biologic problema adopţiunii mondiale a unei limbi artificiale, zice că o limbă artificială nu poate fi un instrument perfect de expresie, care să se adapteze ideilor mereu în progres. Limba este un organism viu, care evoluiază după anumite legi, în timp şi spaţiu, exprimând continua desvoltare a culturii poporului care o vorbeşte. Ea se preface şi se înoieşte după înaintarea şi prefacerea acestei culturi. O limbă artificială, creată în forme fixe odată pentru totdeauna, în nici un mod n'ar puteà urmărì ritmul de desvoltare psihică a unui popor, deoarece caracterul ei iniţial este de a fi stagnantă. Din punct de vedere biologic deci idea unei limbi artificiale este o utopie. Rămâne problema adaptării unanime a unei limbi vii. Această problemă va fi soluţionată de lupta în care ea va angajà statele. Noi vom admite ceeace va fi mai bun.

D-l G. MURNU, e de părerea d-lui Dr. Marinescu, adăugând că o limbă artificială, ca esperanto, spre ex., n'ar puteà fi întrebuinţată decât în comerţ.

D-l N. VASILESCU-KARPEN îşi exprimă regretul că nu s'a menţinut în ştiinţă limba latină, care ar fi ajuns la o perfectă flexibilitate expresională prin evoluţia de secole.

D-l Dr. V. BABEŞ observă că azi nu mai poate fi recomandabilă o limbă moartă; o limbă artificială încă cu atât mai puţin. In ce priveşte limbile vii, şi ele prezintă multe inconveniente. Ele sunt pline de locuţiuni neraţionale, cari ar trebuì să fie înlocuite, pentru a se atinge preciziunea în exprimarea ideilor ştiinţifice. E un ideal de urmărit, totuş, alcătuirea unei limbi care să permită o mai mare economie în cheltuirea energiei psihice pentru a o stăpânì. O asemenea limbă, care ar trebuì să prezinte avantajul de a se puteà uşor învăţà, ar atrage, în chip necesar, după sine, o intelectualizare mai mare şi prin aceasta ar aveà o foarte lungă vieaţă.

D-l D. GUSTI, Vicepreşedinte, cere să se formuleze răspunsul la cele două întrebări puse de raportul d-lui W. G. Leland.

D-l Secretar general V. PÂRVAN propune drept răspuns următorul text:

«Academia Română examinând în şedinţă plenară chestiunea limbii «auxiliare, ridicată de Consiliul Societăţilor savante americane, nu crede «că este util de a favoriză alcătuirea şi răspândirea unei limbi auxiliare, «ci este de părere că actualele limbi mondiale sunt suficiente spre a satisface «nevoia de cooperare practică şi de schimb de idei între popoarele lumii».

— Se aprobă cu unanimitate.

ŞEDINŢA ORDINARĂ

19 SEPTEMVRIE 1924

D-l Vicepreşedinte G. ŢIŢEICA, deschizând întâia şedinţă după vacanţă de vară, salută pe Colegii prezenţi şi urează prosperitate noului an de activitate care începe astăzi.

D-l Dr. GR. ANTIPA zice:

«*Domnilor Colegi*,

«Inainte de a reluà lucrările noaştre întrerupte prin vacanţa de vară «se cuvine ca Academia Română să-şi exprime şi ea durerea pentru pier-«derea mare ce a avut-o prin moartea mult regretatului Nicolae Mişu «care a fost unul din cei mai devotaţi prietini şi calzi sprijinitori ai acestei «instituţiuni — precum şi să-şi manifesteze profunda ei recunoştinţă «pentru marile servicii ce i le-a adus; se cuvine ca, măcar astăzi, când mo-«destia sa atât de sensibilă nu mai poate fi jignită printr'un cuvânt de laudă, să «ne exprimăm sentimentele de gratitudine ce-i păstrăm.

«Nicolae Mişu, care ca diplomat şi om politic a fost unul din cei mai «vrednici bărbaţi ai acestei ţări, aducându-i servicii neîntrecute, a fost «totodată soldat în lupta pentru propăşirea culturală a neamului precum «şi un sincer colaborator al Academiei Române, căreia, din importantele fun-«cţiuni ce ocupà, îi aduceà întotdeauna cele mai mari servicii.

«Crescut în marea şcoală patriotică a în veci neuitatului nostru Rege «Carol şi a sfetnicului său Dimitrie A. Sturdza, el a învăţat că: orice pro-«grese politice ale ţării şi ale neamului nu pot fi durabile decât atunci când sunt «consolidate prin progrese culturale corespunzătoare. Şi tocmai de aceea, «în lunga sa carieră ca: director politic, secretar de legaţie şi secretar general «în Ministerul de Externe; ca Ministru plenipotenţiar la Sofia, Viena, Con-«stantinopol şi Londra; ca Ministru de Externe şi ca delegat al păcii la Paris, «pretutindeni el nu erà numai reprezentantul diplomatic al ţării, ci totdeauna «şi paznicul intereselor Academiei Române şi Culturii Naţionale. Pretutindeni «el sprijinà munca noastră, ne creà legături cu lumea ştiinţifică din afară, «ne înlesnà schimbul de publicaţii şi îmbogăţirea colecţiilor, ba chiar su-«praveghea — la Oxford — executarea publicaţiilor noastre şi multe altele.

«Ca Ministru al Curţii Regale, el, deasemenea, nu erà numai referentul «politic şi înţeleptul consilier intim al Coroanei, ci totodată şi sprijinitorul «sincer al Academiei Române în acel înalt loc hotărîtor.

«Nicolae Mişu a lucrat toată vieaţa sa şi a acceptat cele mai înalte «funcţiuni numai dintr'un profund sentiment de înaltă datorie patriotică «fără a căutà vreodată cea mai mică satisfacţie pentru persoana sa şi fără a «permite măcar să i se pomenească numele său în chestiunile cele mai grele «pe cari le rezolvà, acolo unde, numai graţie priceperii şi hărniciei sale, «ţara a avut cele mai strălucite succese. Rolul său în asigurarea drepturilor «României înainte de intrarea ţării în războiul mondial şi apoi la tratatele «dela Paris a fost covârşitor; şi totuş numai puţini au cunoscut meritele «sale extraordinare. Şi tot aşà a fost şi cu nenumăratele servicii, pe cari el le «aduceà Academiei Române şi culturii naţionale în general. El a lucrat «toată vieaţa sa anonim şi stânga nu ştià niciodată ce face dreapta, căci «singura sa satisfacţie erà că şi-a făcut datoria pentru binele ţării.

«Numai cine a avut fericirea să lucreze împreună cu Mişu, să-i asculte «sfaturile sale înţelepte, că-i citească raporturile sale diplomatice ma-«gistrale sau să lucreze sub conducerea sa, numai acei puţini au putut vedeà «mai de aproape adevărata muncă ce a desfăşurat acest om de bine şi să «admire priceperea şi siguranţa sa precum şi aceà armonie de însuşiri «fireşti: tact, discreţie, modestie personală, demnitate, energie şi inteli-«genţă vie dublată de o vastă cultură.

«Mie, — care am avut fericirea de a fi legat de el printr'o prietenie «frăţească de peste 30 ani, pornită din camera de studii a neuitatului nostru «maestru Dimitrie Sturdza — mi-a fost mult mai cu putinţă să observ «gigantica sa muncă şi să văd fructele ei binefăcătoare în toate ramurile de «activitate ale ţării, pe cari mulţi le simţiau, dar nu ştiau cui se datoresc. «Ca Ministru al Curţii Regale, l-am văzut: ca un neobosit stăruitor pentru «dreptatea fiecăruia — şi mai cu seamă a celor mici —, ca un împăciuitor «de oameni şi de interese în vremea de discordie generală în care trăim şi «ca un discret inspirator de gesturi şi fapte menite a legà tot mai strâns «coroana de inima poporului nostru şi a tuturor fragmentelor de popoare cari «conlocuesc cu noi în această ţară.

«Prin moartea lui Nicolae Mişu, ţara pierde pe unul din cei mai pri-«cepuţi şi încercaţi bărbaţi de Stat, Coroana pe cel mai destoinic şi înţelept «consilier, iar Academia Română pe un vrednic soldat pe terenul luptei «culturale şi pe un nepreţuit colaborator şi sprijinitor al activităţii ei. «Golul ce-l lasă în urma sa este cu mult mai mare decât şi-l poate închipuì «oricine şi reprezintă o adevărată pierdere naţională.

«Academia Română îi va purtà vie memoria sa şi-i va fi în veci recu-«noscătoare pentru serviciile ce i le-a adus ei şi culturii naţionale».

D-l Vicepreşedinte G. ŢIŢEICA mulţumeşte d-lui Dr. Gr. Antipa pentru călduroasele cuvinte prin cari a comemorat pe unul dintre oamenii distinşi ai Ţării şi statornici prieteni ai Academiei.

D-l Vicepreşedinte G. ŢIŢEICA aminteşte că în acest an s'a ținut la Toronoto, în Canada, Congresul Internațional de Matematici, pentru care s'au cerut doi delegați ai Academiei, iar Academia l-a desemnat pe D-sa şi pe d-l Pompeiu. D-sa a luat parte la acel congres care a fost compus din peste 400 de învățați; a făcut o comunicare la secțiunea de Geometrie, care a fost primită favorabil, iar D-sa a fost ales preşedinte al unei şedințe. D-l Țițeica s'a folosit de această ocaziune pentru a vizità câteva centre mai însemnate româneşti, cărora le-a ținut 10 conferințe, fiind peste tot locul primit nu numai cu căldură dar chiar cu entuziasm de conaționalii noştri doritori să audă vorbe bune din Țară şi despre Țară.

— D-l Dr. GR. ANTIPA mulțumeşte d-lui Țițeica atât pentru reprezentarea distinsă a Academiei la Congresul Internațional de Matematici, cât şi pentru apostolatul de bun Român ce a desvoltat pe lângă coloniile româneşti din America.

D-l Secretar general V. PÂRVAN ceteşte următoarele scrisori de mulțumire pentru alegerea de membri onorari, primite dela d-nii:

Henri Pirenne:

Monsieur le Secrétaire général,

«Je viens de recevoir la lettre m'annonçant ma nomination de membre «d'honneur de l'Académie Roumaine.

«Je vous prie de vouloir bien vous faire l'interprêt de ma vive gratitude «auprès de vos collègues. La haute distinction qu'ils m'ont conférée a d'au«tant plus de prix à mes yeux, qu'elle est une preuve nouvelle de la sym«pathie et de l'estime réciproques qui attachent les uns aux autres les sa«vants de nos pays, et dont le congrès récent de Bucarest a donné encore une «si frappante affirmation. Je m'estimerais heureux s'il pouvait m'être donné «d'être utile à l'Académie et de lui témoigner le dévouement sur lequel elle «pourra toujours compter de ma part.

«Veuillez agréer, Monsieur le Secrétaire Général, les assurances de mes «sentiments les plus élevés de dévouement et de distinction.»

Théophile Homolle:

Monsieur le Président,

«J'ai l'honneur de vous accuser réception de votre lettre du 28 «Juin dernier, par laquelle vous voulez bien m'annoncer que l'Académie «Roumaine m'a conféré le titre de Membre d'honneur.

«Veuillez, je vous prie, agréer mes remercîments et en transmettre, «à vos confrères la reconnaissante expression. En m'attachant à lui, ce «grand corps savant ne m'accorde pas seulement une faveur dont je «sens tout le prix, il renouvelle et resserre les liens d'amitié qu'une «camaraderie déjà lointaine avait formés entre moi et les étudiants de «votre pays, si fidèle à la culture latine et si dévoué à la France.

«Veuillez agréer, Monsieur le President, l'assurance de ma haute «considération».

Frederic Kenyon:

Monsieur le Président,

«It is with great pleasure that I acknowledge the receipt of your «letter of June 28-th, in which you inform me that the Roumanian «Academy has done me the great honour of electing me a Membre «d'Honneur. I realise that the compliment is not merely personal, but «that it is at the same time a recognition of the institution of which «I happen to be the Director, and also a mark of friendship between «Roumania and England.

«I am proud to be the recipient of such a compliment, and I would «ask you to convey my most grateful thanks to my colleagues of the Rou«manian Academy. I trust thatif any of them at any time visit London, «I may have the pleasure of welcoming them at the British Museum.

Believe me, Monsieur le Président.

yours very sincerely

Hippolyte Delehaye:

Monsieur le Président,

«Je viens de recevoir la nouvelle que l'Académie Roumaine a bien «voulu me conférer le titre de Membre d'Honneur.

«En m'accordant ce titre, dont j'apprécie hautement la valeur, vous avez «voulu reconnaître, j'en suis sûr, les efforts que fait la Société des Bollan«distes pour mettre les études hagiographiques au niveau des progrès des «sciences historiques, et ce sont mes collègues, autant que moi, qui adressent «à l'Académie Roumaine leurs plus chaleureux remerciements.

«Veuillez agréer, Monsieur le Président, l'hommage de mes sentiments «respectueux».

Sir William Ramsay:

Messieurs,

«J'ai reçu par l'intermédiaire de l'Académie Britannique votre lettre du «28 Juin qui me fait part de l'honneur que l'Académie Roumaine m'a faite en «me nommant comme Membre d'Honneur.

«Je suis profondément sensible à la haute distinction que votre Acadé«mie a eu la bonté de me conférer, et cet honneur je le prise d'autant plus «que je vòis dans le fait que l'Académie Roumaine me signale ainsi pour re«cevoir cette dignité, une marque de la sincère amitié qui lie nos deux pays, «une amitié scellée en temps de guerre, et qui fleurit et s'approfondit dans la «paix.

«Agréez, Messieurs et très honorés collègues, avec l'expression de ma «profonde reconnaissance envers l'Académie Roumaine, l'assurance de ma «haute considération».

Ettore Pais:

Illustre Signor Presidente dell' Accademia Romena.

«Di ritorno da una breve escursione sulle Alpi, trovo con lieta sorpresa, «la lettera con la quale la S. V. a nome della insigne Accademia di codesta «Nazione, mi communica la mia elezione a socio di onore».

«Sento di aver fatto ben poco per meritare cosi alta ed ambita tes-«timonianza di stima scientifica; la considero come segno di benevolenza in «ricambio dell' affetto che io nutro per la gloriosa Nazione figlia di Roma.

«Nella modesta misura delle mie forze, continuerò ad adoperarmi «affinché si rinforzano sempre più gli antichi vincoli fra la mia patria ed il «Popolo Romeno, che con il sentimento dell indipendenza nazionale ha «serbato sempre vivo anche il ricordo delle origini latine.

«Gradisca, illustre Signor Presidente, le espressioni del più profondo «rispetto ed abbia la bontà di partecipare anche ai miei nuovi Confratelli, «se ni della più sentita gratitudine».

D-l Secretar general V. PÂRVAN cetește apoi scrisoarea d-lui Dr. Jules Guiard, profesor de istoria medicinei la Universitățile din Lyon și Cluj, prin care mulțumește pentru alegerea sa de membru corespondent.

Dela d-l V. GOLDIȘ, Președintele Asociațiunii dela Sibiu, se primește scrisoare de mulțumire pentru primirea solemnă ce s'a făcut în sânul Academiei reprezentanților Asociațiunii, veniți în București în luna Iunie.

D-l Secretar general V. PÂRVAN înștiințează că fiind Academia invitată la serbările dela Câmpeni pentru comemorarea eroului național Avram Iancu, Colegii prezenți la 13 August au desemnat pe colegul O. Goga ca să reprezinte Academia, ceeace s'a și făcut și d-l Goga a rostit o cuvântare în numele Academiei.

Dela Păr. Moraru, Provincialul Franciscanilor din România, se primește urm toarea scrisoare:

Domnule Președinte,

«Subsemnatul Superior Provincial al Franciscanilor din Moldova, «aflându-mă vara aceasta la Roma pentru studii istorice asupra Misionarilor «Franciscani în Moldova și Valachia, am avut ocazia să cercetez și Arhivele «Propagandei, sau mai bine ale Congregațiunei «De Propaganda Fide» dela «care atârnă Misionarii din lumea catolică, și am aflat documente foarte «interesante și de valoare din punct de vedere istoric și religios cu privire «la țările noastre, Moldova, Valachia și Transilvania, începând dela anul

«1623, data înfiinţării acestei Congregaţiuni, şi până în timpurile noastre. «Aceste documente sunt aproape în întregime necunoscute şi nepublicate şi «culese împreună ar puteà formà un frumos volum din Hurmuzaki. «Ca probă am onoare a vă înaintà câteva còpii ale acestor documente «scoase de mine precum şi două rezumate între anii 1623—1638 şi altul «între 1688—1714, de alte documente ce s'ar puteà copià şi din cuprinsul «cărora oricine se poate convinge de valoarea lor istorică».

«Subsemnatul având cunoştinţe la Roma şi mai ales la Congregaţiunea «Propagandei şi-ar luà însărcinarea să copieze şi să adune toate aceste do- «cumente privitoare la ţările noastre, oferindu-le apoi spre publicare şi «tipărire Onor. Academiei Române, în schimbul unui onorar ce aş trebuì «să-l dau copistului la maşină; iar pentru muncă îmi rezerv numai cinstea şi «mulţumirea sufletească de a fi putut conlucrà şi eu la publicarea acestor «documente prea interesante».

«Având toată încrederea că veţi luà în consideraţie propunerea mea «modestă, vă rog să primiţi, Domnule Preşedinte, asigurarea deosebitelor «mele sentimente de stimă şi devotament».

— Se recomandă Secţiunii Istorice.

Serviciul Consular American din Bucureşti, transmite Academiei, în traducere românească, rugămintea Instituţiei «Los Angeles City Schools, Visual Education Department» din Los Angeles, de a obţine material de documentare etnografic (covoare, cusături naţionale, publicaţiuni ilustrate asupra datinelor şi folklorului din România), precum şi orice mostre de obiecte casnice.

— Se decide ca d-nii Membri ai Academiei să dăruească publicaţiunile de acest fel disponibile.

D-l I. BIANU prezintă un al treilea exemplar din Apostolul românesc al lui Coresi (tipărit probabil la 1563). Se cunoşteau până acuma două exemplare mai mult sau mai puţin defectoase. Cel descoperit acum — mai bun decât celelalte două şi totuşi cu lipsuri — aparţinuse lui Nicolae Istrati, scriitorul politic din epoca Unirii, iar acum aparţine d-lui Constantin Karadja. Din toate trei exemplarele rezultă unul complet, afară poate de două foi. D-l Karadja depune la Academie exemplarul său pentru a fi folosit până la 1 Ianuarie 1928. Dacă până atunci Academia se va îngrijì a se face o ediţie nouă a acestei preţioase cărţi, exemplarul d-lui Karadja rămâne dăruit Academiei, altfel el poate fi ridicat de d-sa sau moştenitorii d-sale. Aceste condiţiuni sunt precizate în următoarea scrisoare:

Stimate d-le Pârvan,

«In calitatea d-voastră de secretar al Academiei Române vă rog să «binevoiţi a mă înştiinţà în mod oficial dacă acceptaţi să luaţi *în depozit* «la Academie pentru un timp de trei ani începând cu data dela 1 Ianuarie «1925 un exemplar aproape complet din *Apostolul Românesc dela Braşov* «*din 1563* al bibliotecei mele.

«Această carte este, precum știți, cunoscută numai în singurul fragment «ce aparține Muzeului Național și care este descris de rep. Gr. Crețu în «Rev. p. Ist. Arh. și Fil. an III vol. V, p. 29 et sequ.

«Exemplarul ce am intenția să vă depun la Academie va rămâne deo«camdată proprietatea mea. Scopul meu fiind însă de-a aduce științei «românești un modest serviciu, *doresc să știu dacă Academia consimte să ia «obligațiunea de a publică o ediție științifică a textului întreg înainte de 1 «Ianuarie 1928*. Intr'acest caz volumul în chestie va intrà în plină pose«siune a Academiei din momentul când voi primi, eu sau moștenitorii «mei, în mână un exemplar al acestei reproduceri.

«*Dacă Academia nu se vede însă în stare de a săvârși această operă «înainte de 1 Ianuarie 1928*, fie din cauza unei lipse de fonduri (ce ar trebui «într'acest caz acordate de Minister), fie din vre-o altă pricină, îmi re«zerv dreptul *să ridic cartea după expirarea termenului de trei ani* prevăzut «mai sus, în care caz voi dispune de ea în alt mod. Inteleg să rezerv acest «drept moștenitorilor mei în cazul când voi fi decedat la data indicată.

«Rog binevoiți a-mi acuzà recepția acestor rânduri și a-mi confirmà «dacă Academia Română este în plin acord cu cele expuse aci. Intr'acest «caz voiu depune volumul la Academie îndată ce voiu isprăvi o lucrare despre «acest apostol cu care sunt ocupat în momentul de față.

«Primiți, vă rog, Stimate d-le Pârvan, asigurarea deosebitei mele con«siderațiuni».

Constantin I. Karadja

— Se mulțumește d-lui Karadja, declarându-i-se că se primesc condițiunile precizate de d-sa.

Dela d-l Dr. Victor Roth, pastor evanghelic al orașului Sebeșul-Săsesc, se primește publicațiunea *Kunstdenkmäler aus den sächsischen Kirchen Siebenbürgens. I. Goldschmiedearbeiten.* Text 1 volum, stampe 1 volum.

— Se exprimă mulțumiri.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

26 SEPTEMVRIE 1924

Președința d-lui G. ȚIȚEICA, Vicepreședinte.

Dela Primăria comunei Iași s'a primit chemare la serbarea ce se va face mâine în prezența mai multor d-ni Miniștri, pentru desvelirea busturilor scriitoririlor N. Gane, I. Creangă, Barbu Delavrancea, D. Anghel și N. Beldiceanu, — busturi cari au fost ridicate prin îngrijirea Primăriei de Iași la cimitirul «Eternitatea» de acolo.

— S'a telegrafiat colegului M. Sadoveanu să reprezinte Academia la acea serbare.

D-l AL. LĂPEDATU prezintă tomul II (1923) din *Anuarul Institutului de Istorie Naţională* dela Universitatea din Cluj, publicat de d-sa şi de d-l Ion Lupaş.

— D-l Vicepreşedinte G. ŢIŢEICA, mulţumind d-lui Lapedatu, îl felicită atât pe d-sa cât şi pe colegul Lupaş pentru frumoasa muncă ştiinţifică depusă în cercul de activitate de o însemnătate deosebită pe lângă catedra de istorie naţională dela Universitatea din Cluj.

ŞEDINŢA ORDINARĂ

3 OCTOMVRIE 1924

Preşedinta d-lui I. AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI, Vicepreşedinte.

Dela d-l P. P. Panaitescu, care actualmente face studii în Polonia, se primeşte un studiu intitulat «*Influenţa polonă în opera şi personalitatea cronicarilor Grigore Ureche şi Miron Costin*».

— Se trimite la Secţiunea Istorică.

Dela d-l Andrei Veress se primeşte studiul: «*Cântece istorice vechi ungureşti despre Români*», spre a fi publicat în Memoriile Secţiunii Literare.

— Se trimite la Secţiunea Literară.

ŞEDINŢA ORDINARĂ

10 OCTOMVRIE 1924

Preşedinţa d-lui G. ŢIŢEICA, Vicepreşedinte.

D-l Secretar General V. PÂRVAN face cunoscut Academiei că dela Londra, d-l M. Beza ne trimite înştiinţarea despre apariţia în 1919 la Macmillan & C-o L-td, Londra, a unei lucrări deosebit de importante pentru cultura ţării noastre, cu titlul: «Rusia, Mongolia, China», operă în două volume a d-lui John F. Baddeley. Importanţa ei pentru noi constă în cele peste 200 pagini din vol. II consacrate personalităţii şi activităţii Spătarului Milescu. Din aceste pagini, d-l Beza ne trimite câteva în traducere cu arătarea că numita lucrare a apărut numai în 250 exemplare numerotate, desfăcute toate până în prezent. Este însă absolut necesar să ne procurăm această carte cu orice preţ.

D-l AL. LĂPEDATU, considerând greutatea, dacă nu chiar imposibilitatea de a fi procurată cartea în chestiune, propune să fie rugat d-l M. Beza să facă o traducere a cărţii şi un studiu, cari să se publice de Academie.

D-l G. BOGDAN-DUICĂ prezintă de curând apăruta lucrare a d-sale, care aduce bogate comentarii şi adnotări la discursul lui Simeon Bărnuţ.

— D-l Vicepreşedinte G. ȚIȚEICA felicită pe d-l G. Bogdan-Du că pentru lucrarea prezentată.

D-l Dr. V. BABEŞ întreabă care este suma fixată pentru anul bugetar curent din do ațiunea de un milion acordată prin legea votată astăvară și în al căruia alineat *c)* se prevede că o parte din suma de 425.000 lei va fi întrebuințată *«și la publicarea ori promovarea lucrărilor științifice»*. D-sa cere ca această sumă să fie fixată.

D-nii Dr. G. MARINESCU și GENERAL GR. CRĂINICEANU se asociază la cererea d-lui Dr. Babeş.

D-nii I. BIANU, BRĂTESCU-VOINEŞTI, G. ȚIȚEICA și Secretarul General V. PÂRVAN amintesc că bugetul a fost votat de Academie la 11 Iunie trecut în sesiunea generală și că legea s'a votat la 21 Iulie și s'a promulgat la 8 August. Când și-a votat Academia bugetul nu se puteà ştì care va fi textul definitiv al legei, căci Academia făceà stăruințe ca să se lase și acum, cum se lăsase la 1879, la libera ei dispozițiune suma dotațiunii afară de premiile ce sunt a se luà dintr'însa. Acum nu se poate schimbà bugetul până la viitoarea sesiune, când se va puteà face împărțirea dorită de d-l Dr. Babeş. Dacă însă Secțiunea Științifică are de publicat vre-o lucrare de mare și grabnică însemnătate, să o prezinte și Delegațiunea va căutà — cum s'a făcut și alte dăți — fondurile sau creditele necesare.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

17 OCTOMVRIE 1924

Preşedința d-lui I. AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI, Vicepreşedinte.

D-l I. C. FILITTI, membru corespondent al Academiei, desvoltă comunicarea d-sale *«In jurul lui Negru-Vodă»*.

Dela d-l Dr. Jovan Cvijić, Preşedintele Academiei Regale de Științe și Arte din Belgrad, se primeşte înştiințarea că la 6 Noemvrie viitor va fi sărbătorită împlinirea etății de 60 ani a decanului scriitorilor sârbi, Branislav Nusić, celebrul dramaturg și cel mai mare umorist al nației vecine și amice nouă. In numele națiunii sârbeşti, Comitetul organizator al sărbătoririi, în frunte cu d-l Dr. Jovan Cvijić, invită Academia să participe la solemna manifestare de recunoştință a națiunii sârbe către marele ei scriitor.

— Se decide a se trimite o călduroasă scrisoare de felicitare.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

24 OCTOMVRIE 1924

Preşedința d-lui I. AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI, Vicepreşedinte.

D-l I. BIANU, zice că Academia a suferit în serviciile ei administrative o dureroasă pierdere prin moartea Directorului Bunurilor St. Dumitrescu

Vergu, încetat din vieaţă subit Duminecă la ora 1, după ce în ajun se întorsese dela inspecţia moşiei Chiselet şi îşi scrisese raportul de inspecţie. Regretatul a servit Academia timp de aproape 22 ani cu zel neobosit, cu credinţă şi cu desăvârşit devotament. Se cuvine deci ca numele său să rămână pomenit cu cinste în Analele Academiei.

D-l N. DONICI, membru onorar al Academiei Române, face următoarea comunicare:

«Am onoarea să comunic Academiei Române că am izbutit să observ «din Observatorul meu de Astronomie Fisică din Dubosarii-Vechi, eclipsa «totală de lună care a avut loc vara aceasta, în noaptea de 14 August. Cerul «fiind limpede cum rar se întâmplă, am avut putinţa să-mi îndeplinesc «în întregime programul de observaţie ce-mi făcusem pentru acest intere«sant fenomen. In timpul fazei parţiale a eclipsei am obţinut cu ajutorul «lunetei fotografice Reinfelder Hertel (a = 8 cm. 2, f = lm., 3) 16 fotografii «directe ale lunii, cari vor puteà servì la studiul detailiat al fenomenului, «consistând în mărirea umbrei pământului proiectate pe satelitul nostru, «în raport cu dimensiunile sale teoretice.

«In timpul fazei totale a eclipsei, am obţinut două fo ografii foarte «reuşite ale spectrului lunar, cu ajutorul spectrografului cu prizmă obiec«tivă ataşat zisei lunete (a = β cm, 1, f = 27 cm, 3).

«Aceste fotografii complectează materialul furnizat de fotografierile «directe ale fenomenului şi ne vor da, poate, oarecari lămuriri şi asupra stării «coroanei solare din ziua eclipsei.

Direcţiunea Şcoalei politehnice din Timişoara înştiinţează că la 2 Noemvrie viitor îşi va deschide cursurile anului şcolar curent în prezenţa d-lui Ministru al Lucrărilor Publice şi că la aceeaş dată va acordà diplome de ingineri primilor absolvenţi ai şcoalei şi va pune piatra fundamentală a unui cămin studenţesc. La această întreită sărbătoare invită şi Academia.

— Se decide să se trimeată Direcţiunii Şcoalei o telegramă de felicitare.

Dela Ministerul Instrucţiunii se primeşte în dar, pentru colecţiile de manuscrise ale Academiei, manuscrisul *Gramaticei româneşti*, presupus a fi al lui Gheorghe Lazăr şi trimis Statului român pentru Academia Română de d-l Dr. M. Gaster din Londra.

— Se vor exprimà mulţumiri atât d-lui Ministru al Instrucţiunii cât şi d-lui Dr. M. Gaster.

Dela d-na Lucia Fălcoianu se primeşte, spre a fi păstrat de Academie portretul tatălui d-sale şi regretatului membru al Academiei Ştefan Fălcoianu.

— D-nei Fălcoianu se vor aduce mulţumiri.

D-l I. BIANU, comunică deciziunea Secţiunii Literare de a se publicà în Memoriile Secţiunii studiul d-lui Const. J. Karadja «*Despre Lucrul Apostolesc al lui Coresi dela 1563*».

Părintele N. POPESCU comunică procesul-verbal al Secțiunii Istorice, dela 24 Octomvrie 1924, prin care Secțiunea hotărește:

1. Publicarea în *Studii și Cercetări* a lucrării «*Cultura cerealelor în Grecia*» de Prof. Sauciuc-Săveanu;

2. Publicarea în *Memoriile Secțiunii* a lucrării «*Campania din 1595 în contra lui Sinan Pașa*» de d-l Andrei Veress și a lucrării «*Așezările omenești din câmpia română*» de d-l Vintilă Mihăilescu;

3. Dă spre referire părintelui N. Popescu lucrarea Preotului B. Morariu «*Acta Moldavia, Valachia, Transilvania*» din Arhiva de Propagandă fide și d-lui I. Nistor lucrarea d-lui P. P. Panaitescu «*Influența polonă asupra cronicarilor Gr. Ureche și Miron Costin*».

ȘEDINȚA PUBLICĂ

31 OCTOMVRIE 1924

Președința d-lui D. GUSTI, Vicepreședinte.

D-l N. IORGA prezintă și dăruiește Academiei un manuscris descoperit de d-sa la mânăstirea Cernica, pe a cărui primă pagină stă scris: «*Dintru aceeaș părintească diată, partea a doua, Prooimion*»; dăruiește al II-lea volum al d-sale din «*Idées et formes littéraires françaises dans le sud-est de l'Europe*» tipărit la Vălenii de Munte, și își desvoltă apoi comunicarea cu îndoitul subiect: «*Domnița Anca și patronagiul ei literar (1360)*» și «*O prigonire politică sub Fanarioți*».

— D-l Vicepreședinte D. GUSTI felicită pe d-l N. Iorga pentru noutatea celor comunicate și-i mulțumește pentru prețioasele cărți, ce a binevoit să dăruiască Academiei.

Dela I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei Pimen se primește fotografia reprezentând pe membrii Congresului Internațional pentru studii bizantine — întrunit la București la 14—20 Aprilie 1924, — în excursia științifică dela Iași, grupați pe scara și în foișorul «Salei Gotice» dela Trei Ierarhi.

D-l N. IORGA zice că munca rodnică și meritele mari câștigate în bizantinologie de marele bizantinist Nicodim Kondakov, membru onorar al Academiei Române și unul din participanții la lucrările Congresului Internațional ținut la București în Aprilie trecut, sunt acum obiectul unei vii manifestări de recunoaștere, — și propune ca Academia să se asocieze la acest act de unanimă sărbătorire.

— Se decide a se trimite d-lui N. Kondakov o telegramă de felicitare.

Dela Primăria Capitalei vine rugămintea de a delegà pe unul din membrii Academiei în Comisiunea instituită pentru nomenclatura străzilor Capitalei.

— Se dă delegație Preotului N. Popescu.

Dela Ministerul de Externe se primește un volum cuprinzând o culegere de informațiuni și articole publicate în ziarele engleze cu ocazia călătoriei făcute de Suveranii noștri în Anglia în primăvara anului acestuia.

— Se vor exprimà mulțumiri.

D-l ANDREI RĂDULESCU comunică procesul-verbal al Secţiunii Istorice, dela 31 Octomvrie 1924, prin care se hotăreşte: 1. să se publice în Memoriile Secţiunii lucrarea d-lui P. P. Panaitescu întitulată *«Influenţa polonă în opera şi personalitatea cronicarilor Gr. Ureche şi Miron Costin»*; 2. să se trimită Şcoalei din Roma propunerea d-lui Chiril Karalevskij de a copià documente la Roma şi 3. să se răspundă Pr. B. Morariu că propunerea Sf. sale nu poate fi acum primită din lipsă de fonduri.

ŞEDINŢA ORDINARĂ

7 NOEMVRIE 1924

Preşedinţa d-lui G. ŢIŢEICA, Vicepreşedinte.

D-l Secretar General V. PÂRVAN prezintă Academiei traducerea italiană a operei M. S. Regina *«Dal Mio cuore al loro cuore»*, 1923, Milano, făcută de d-nii Pinetta Gerla Antohi şi Dott. Jean Antohi.

Dela Ministerul Afacerilor Străine se primeşte cartea profesorului la Universitatea din Petrograd A. Petrow, scrisă în limba cehă, *«Národopisná Maha Uher»* cu o preţioasă hartă etnografică a Ungariei în anul 1773.

Comitetul pentru ridicarea monumentului Unirii în Cernăuţi face Academiei invitarea de a participà la serbarea pentru desvelirea monumentului, care se va face Marţi 11 Noemvrie curent în Cernăuţi.
— D-l coleg Al. Lăpedatu e rugat să reprezinte Academia la serbare.

D-l I. BIANU prezintă un nou volum al membrului corespondent străin al Academiei Române, d-l Dr. G. Weigand, intitulat *«Ethnographie von Makedonien - Geschichtlich-nationaler sprachstatistischer Teil»*;

D-l Secretar General V. PÂRVAN prezintă scrisoarea d-lui A. Veress, prin care se face propunerea ca Academia să intervină pentru finanţarea publicării a două volume de documente din anii 1541—1593, privitoare la relaţiunile dintre Ungaria şi Ardeal cu principatele române.
— Se trimite la Secţiunea Istorică.

D-l I. BIANU aduce la cunoştinţa Academiei că de mai mult timp fusese informat de d-na Ioana P. Dumitrescu, fiica lui Alex. Odobescu, că au rămas dela părintele său numeroase şi preţioase manuscrise, pe cari le-ar fi putut oferì Academiei în schimbul unei oarecari sume. Numita d-nă a obţinut suma dela Ministerul Instrucţiunii, care a delegat pe d-l Gh. Popa-Lisseanu, fost elev al lui Odobescu, să recepţioneze şi să aducă manuscrisele dela Piteşti, oraşul de domiciliu al d-nei I. P. Dumitrescu. Manuscrisele au fost trecute Casei Şcoalelor, care, pentru o păstrare într'o mai mare siguranţă şi pentru o mai lesnicioasă întrebuinţare a lor, le cedează Academiei, pentru colecţiile ei, oprind unele până după publicarea lor în editura Casei Şcoalelor.

D-l N. IORGA adaogă că d-sa a cunoscut manuscrisele în chestiune încă de acum 25 ani, arată cuprinderea lor şi informează că există şi alte manuscrise — ca d. p. călătoria la Londra — dintre cari unele se află acum la d-l Ţigara-Samurcaş.

D-l Secretar General V. PÂRVAN roagă să se delege în locul d-sale altcineva în Consiliul Muzeului Militar, d-sa fiind prea ocupat.
— Se deleagă Preotul N. Popescu.

ŞEDINŢA ORDINARĂ
14 NOEMVRIE 1924

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

Dela d-l N. P. Kondakov, membru onorar al Academiei Române, se primeşte următoarea scrisoare:

A Monsieur le Sécrétaire Général de l'Académie Roumain,

«Ayant reçu Votre télégramme, m'avisant des félicitations de l'Aca- «démie à l'occasion de mon 80-me anniversaire, je Vous prie, Monsieur, «de vouloir bien transmettre à l'Académie ma profonde gratitude».

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI dăruieşte Academiei opt volume greceşti, tipărite între anii 1777—1822, aflate printre cărţile răposatului d-sale părinte Costache Negruzzi.
— D-l Secretar General V. PÂRVAN mulţumeşte d-lui Preşedinte pentru preţiosul dar făcut.

D-l I. BIANU prezintă următoarele achiziţuni de un preţ deosebit făcute în zilele trecute pentru colecţiile istorice ale Academiei:
1. Manuscriptul in-folio: Letopiseţ al Moldovei «Cartea dintâiu a neamului Moldovenilor din ce ţară au eşit strămoşii lor» (Miron Costin), pag. 1—54; «Inceputul Letopisețului Ţării noastre a Moldovei» până la 7129 (1621), pag. 55—249. Un studiu va urmă să arate legăturile redacţiei din acest manuscript cu cele cunoscute până acum.
2. Manuscriptul in-folio (foile 14—531): Condica Domnească din Ţara Românească dela Martie 1799 până la Maiu 1800 din domnia lui Alexandru Constantin Moruz-Voevod.
3. Manuscriptul in-8-o: «Historia delle due Sarmatie di Mattheo di Michеovo, Barcelona, 1862».
4. Act în limba germană dat de cancelaria Agenţiei Austriace din Bucureşti la 1820, Martie 15.
5. Hrisov fals atribuit lui Ştefan Voevodul Moldovei cu data 6978 (1470), pergament cu pecetea mare atârnată (falsificată).

ȘEDINȚA PUBLICĂ

21 NOEMVRIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l N. IORGA face următoarele două comunicări:

1. *Moșiile familiei Beldy din Țara Românească*, și
2. *Cea dintâiu istorie universală tipărită în Transilvania.*

ȘEDINȚA ORDINARĂ

28 NOEMVRIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI, Președinte.

D-l Dr. AUREL COSMA, fost ministru, asistând la ședință, zice că, în dorința de a contribuì la încurajarea culturii românești, se adresează reprezentantei celei mai înalte a acestei culturi, Academiei Române, rugând-o să primească a-i face o donaț une de 1000 (una mie) acțiuni ale Institutului de Credit și Economii «Timișana», din al căror venit să se acorde premii de 100.000 lei, 30.000 lei și 20.000 lei autorilor celor mai meritoși de lucrări istorice și didactice, în condițiunile stipulate în actul de donațiune înregistrat la No. 2188 dela 26 Noemvrie curent.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI exprimă d-lui Dr. Aurel Cosma mulțumirile Academiei pentru donațiunea ce-i face, asigurându-l că la acordarea nouilor premii instituite de d-sa, va prezidà acelaș spirit de nepărtinire, care a caracterizat și caracterizează acordarea celorlalte premii ale Academiei.

Cuvintele de mulțumire ale d-lui Președinte sunt subliniate de aplause și felicitări îndreptate de plenul Academiei către d-l donator.

D-l Dr. COSMA reluând cuvântul, explică de ce a fost dorința sa de a face această donațiune Academiei Române, în centrul românismului, iar nu unei societăți culturale regionale: d-sa crede că așà se va lucrà mai folositor pentru desăvârșita unitate spirituală a națiunii noastre.

D-l I. BIANU prezintă noua lucrare a d-lui Secretar General, V. Pârvan: «*Municipium Aurelium Durostorum*», Torino, 1924, extrasă din «Rivista di Filologia e d'Istruzione classica».

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI comunică Academiei că d-nii D-ri V. Babeș și G. Marinescu, au primit de curând distincțiuni în străinătate, cari fac onoare Instituțiunii și țării noastre: Institutul Franței a oferit d-lui Dr. V. Babeș premiul Monthyon, iar Universitatea din Madrid a oferit d-lui Dr. G. Marinescu premiul Achucaro. D-sa îi felicită în aplauzele plenului Academiei.

D-l Dr. G. MARINESCU exprimă Academiei sentimentele d-sale și ale d-lui coleg Babeș de recunoștință și găsește prilejul de a prezentà și oferì Academiei patru lucrări ale d-sale — produs al unor cercetări în timp de cinci

ani —, adăogând observarea că diferitele probleme de biologie, cărora li s'au dat explicări separate și complexe, sunt supuse de d-sa unei explicări unitare și simple, care face obiectul acestor următoare lucrări:

1. *Recherches histo-chimiques sur le rôle des ferments oxydants dans les phénomènes de la vie à l'état normal et pathologique* (publicate în «Annales d'anatomie pathologique», Paris, 1924);

2. *Nouvelles contributions à l'étude du rôle des ferments oxydants dans les phénomènes de la vie du neurone* (publicate în «Arhives Suisses de Neurologie et de Psychiatrie» Zurich, 1924);

3. *Contribution à l'étude des lésions du Myxoedème congénital* (Extras din «l'Encéphale, journal mensuel de Neurologie et de Psychiatrie»);

4. *Problema bătrâneței și a morții naturale*, Buc. 1924.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

5 DECEMVRIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI, Președinte.

Dela prepozitul capitular prelat Iacob Radu se primește, spre a fi publicat de Academie, manuscriptul «*Samoil Vulcan, episcopul român-unit al Orăzii-Mari și biserica ortodoxă română*».

— Se trimite la Secțiunea Istorică.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

12 DECEMVRIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI, Președinte.

D-l M. C. SUTZU desvoltă comunicarea d-sale despre «*Sistemele monetare ale lui Diocletian și Constantin cel Mare*».

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI anunță că d-l Dr. V. Babeș, din cauza unei indispoziții, nu s'a putut prezentà, spre a face comunicarea fixată de d-sa pentru astăzi.

D-l Secretar General V. PÂRVAN comunică Academiei că Secțiunea Științifică găsește foarte interesantă comunicarea pe care d-l G. Murgoci, membrul nostru corespondent, dorește s'o facă Academiei, despre «*Rezultatele studiului solului în țară și vecinătate cu aplicațiuni la țara și poporul românesc*» și hotărește ședință publică pentru Vineri, 19 Decemvrie curent, pentru desvoltarea numitei comunicări.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

19 DECEMVRIE 1924

Presedința d-lui I. C. NEGRUZZI, Președinte.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI zice că d-nii D-ri Babeș și Marinescu, au avut de curând prilejul să se bucure de recunoașterea meritelor d-lor științifice și că pentru Academie este o mare mulțumire să vază că doi membri ai ei au fost viu felicitați de marele public. D-sa îi felicită în numele Academiei și dă apoi cuvântul d-lui G. Murgoci.

D-l G. MURGOCI, membru corespondent al Academiei, face o comunicare despre «*Rezultatele studiului solului în țară și vecinătate, cu aplicațiuni la țara și poporul românesc*».

D-l Dr. V. BABEȘ regretă lipsa d-sale dela ședința trecută, pentru când anunțase o comunicare despre «*Microbul febrei galbene*» și își desvoltă acum acea comunicare.

Dela d-l General Radu Rosetti se primește spre a fi publicat de Academie, un memoriu intitulat: «*Studii asupra chipului cum se făptuià răsboiul de către Ștefan cel Mare*».
— Se trimite la Secțiunea Istorică.

Dela d-l Andrei Veress se primesc 72 rapoarte inedite ale consulilor austriaci din Principatele Române dintre anii 1788—97, pentru a fi publicate de Academie.
— Se trimit la Secțiunea Istorică.

D-l I. LUPAȘ prezintă volumul în extras din «Anuarul Institutului de Istorie Națională» despre «Avram Iancu», tipărit la Cluj, 1924, a cărui cuprindere o constituie comunicarea făcută de d-sa Academiei, în ședința dela 8 Iunie 1924.

Dela Ministerul Cultelor și Artelor se primește invitarea de a participà la învestitura Prea Sfințitului Episcop Iustinian Teculescu, nou ales Episcop al Eparhiei Cetatea-Albă Ismail, care se va face la Palatul Regal, mâine 20 Decemvrie curent, la ora 12.
— Se deleagă d-l Vicepreședinte D. Gusti.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

9 IANUARIE 1925

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI, Președinte.

D-l N. IORGA zice că de curând a vizitat din nou Mânăstirea Coșula din Botoșani și a observat că sub pictura nouă a bisericii se află o pictură veche

făcută pe un fond de aur, a cărei întindere nu se poate acum aprecià din cauza picturii celei noui care o acopere. D-sa a cerut Comisiunii Monumentelor Istorice să îngrijească de desbrăcarea fondului de aur și acelei picturi vechi, cu atât mai mult cu cât d-sa a constatat că hainele sfinților din altar sunt cu totul asemănătoare cu cele dela Argeș.

La aceeaș mânăstire, unde a fost descoperită traducerea, tipărită acum cinsprezece ani, a lui Herodot, d-sa a descoperit acum următoarele foarte prețioase manuscrise, pentru cari cere colegului nostru, d-lui Al. Lăpedatu, Ministrul Cultelor și Artelor, să încuviințeze ca să nu mai fie înapoiate mânăstirii Coșula, ci să rămână în colecția de manuscrise ale Academiei:

1. Manuscript slavon, cuprinzând pe Efrem Sirul, secolul al XVI-lea. Execuția pe o hârtie groasă cu lustru — îmi pare superioară, fiind unul din cele mai frumoase manuscripte ce am văzut. La urmă:

† Бл҃то зин мѡнаⷯ іѡаннь

Acesta e deci numele alesului caligraf. El fixează astfel locul scrieri: Voronețul și anul: 1549—50:

Изволенїем ѡца и съ посьпѣшенїем снан съдѣнствѡм стго дх҃а повелѣнїем и дѣанїем прѣосщеннаг митрополита григорїа се а желателно вьждел҄ки ѿ срдца и дадоⷯ ѿ (правах) моег иманїа и сътвориⷯ сїа книга на речна стыи ефремь и дадоⷯ ѫ вьмонастирво вороненкѡм, идеж ест храм стго велико мчника хва геѡрга, etc.

Deci autorul e cunoscutul iubitor de învățătură, Mitropolitul Grigorie.

2. Manuscript slavon de Psaltire cu tîlc și de ceaslov (secolul al XVII-lea), cu foarte frumoase frontispicii și ma.uscule multicolore. E un adevărat monument de artă caligrafică și decorativă.

Pe foaia 64 V-a: † сїе ѱалтир ест грѣгорїе... и часловецъ.

Pe fil. 127 V⁰ сїа ѱалтир григоева ест и съ часловец.

Pe tabla de lemn dela urmă: în dzilelie a lui Mihaiu Răcoviță voevod inblenoleti 7227, Mai 10. Antohi.

3. Carte de ritual slavonă din secolul al XVII-lea, cu o pagină de Evanghelie în românește. *Triod.*

4. O pagină dintr'o carte religioasă slavonă, cu comentariul Sf. Vasile asupra Psalmilor (secolul al XVII-lea).

5. Gramatică grecească de pe la 1800. Incepe: *Γϱαμμαιτικὴ ἐκ τῶν κδ' γϱαμμ ά ων γίνονια αἱ σ ιλλαβαί.*

6. Manuscript românesc din secolul al XVII-lea despre botezul ortodox și cel al celorlalte confesiuni. Incepe: «Că pre toți eriticii să cuvine a-i «botezà, iar cei ce nu s'au botezat dupre amândouă stăpâneștile porunci: «Despre cea înaintea Invierii adecă și dupre cea după Inviere. Dreptu iaste «cuvântului celui pentru a botezà pre cei ce nu s'au botezatu dupre stăpâneasca poruncă, pentru că iaste adevăratu. Iară adevăratu iaste pentru că iaste «întăritu pre însăși temeliea propoveduitorilori de Dumnezeu Apostoli și a «purtătorilori de Dumnezeu părinților noștri, fiindu piatra cea din capulu

«unghiului însuşi Iis. Hs., întru carele toată zidirea împreună închinându-să, «creaşte, dupre cumu zice Pavelu: celu ce s'au suitu la ceriuri spre biserică «sfântă întru Domnulu. Intru acestu chipu dară, întru aistă piatră împreună «să încheae zidirea cuvântului celui dreptu, cea pentru a botezà pre unii «ca aceştia».

Scrisoarea e de o perfectă caligrafie, citaţiile numeroase, făcute de un om deosebit de cult şi traducerea absolut competentă. Avem a face cu o operă cu totul remarcabilă.

D-l N. Iorga desvoltă apoi comunicarea despre: «*Procesele mânăstirei Sânt-Ilie din Bucovina şi pisarul leşesc Strahocki*».

Dela Uniunea Academică Internaţională se primeşte înştiinţarea că îşi va începe sesiunea anuală ordinară la 11 Maiu 1925.

— Se iea act.

ŞEDINŢA ORDINARĂ

23 IANUARIE 1925

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI, Preşedinte.

Din partea unei comitet format dintre foştii elevi ai mult regretatului Preşedinte al Academiei Române, Dimitrie Onciul, se primeşte înştiinţarea că s'a luat iniţiativa ridicării unui monument fostului lor profesor şi se face apel la Academie pentru a contribuì la înălţarea monumentului.

— Se decide să se deà suma de 5.000 lei.

D-l AL. LĂPEDATU, care face parte din comitet, adaogă că în curând întreaga sumă trebuitoare va fi adunată şi că ridicarea monumentului se va face în timpul sesiunii generale din acest an a Academiei.

D-l D. GUSTI zice că într'una din zilele procedente a participat la discuţia ce s'a făcut în Consiliul Facultăţii de Litere din Bucureşti, asupra eventualităţii unui mare împrumut cultural, pe care Statul tinde să-l facă prin Liga Naţiunilor — Secţiunea Cooperaţiei Intelectuale — în vederea promovării în genere a ştiinţelor şi ajutorării marilor instituţiuni de cultură. Sperând în posibilitatea acestui împrumut, sugerează Academiei ideea ca să ceară la timp suma trebuitoare pentru construirea localului bibliotecii ei, după planul făcut încă din 1912.

D-l I. BIANU aminteşte că a avut dese conversaţii cu d-l Ministru de Finanţe, privitoare la finanţarea construirii localului Academiei de către Stat şi că d-l Ministru ne-a cerut să-i prezentăm socoteala cheltuielilor ce ar cere efectuarea planului din 1912. D-l G. Balş a făcut socoteala cerută şi a constatat că cheltuielile sunt acum aceleaş ca şi în 1912, cu deosebirea că acum s'ar face într'o monedă cu valoare scăzută faţă de valoarea aceleaşi monede în 1912. Atunci construcţia ar fi costat cam trei milioane, acum ar costà aproximativ 120 milioane. S'a comunicat d-lui Ministru această cifră, la care ne-a

răspuns că din bugetul anului trecut erà imposibil a rupe ceva pentru Academie, dar ne-a dat asigurări formale, că din excedentul bugetar se va rezervà o sumă anumită pentru localul ei.

D-sa se uneşte cu părerea D-lui Gusti de a se face demersuri pentru asigurarea Academiei la o parte din acel eventual împrumut cultural, cu atât mai mult, cu cât biblioteca Academiei face funcţie de bibliotecă naţională pentru toată românimea, ceea ce reclamă un serviciu bine organizat şi mari cheltuieli.

D-l AL. LĂPEDATU se arată mai puţin optimist faţă de împrumutul cultural în chestie. D-sa explică că la Liga Naţiunilor s'au arătat greutăţile ce întâmpină instituţiile de învăţământ din ţările cu valută slabă şi atunci s'a propus procurarea de bani dela ţările cu valută mare, în anumite condiţii. D-l Sextil Puşcariu, reprezentantul României în Comisiunea de Cooperaţie Intelectuală de pe lângă Liga Naţiunilor, a redactat un memoriu despre această propunere, pe care l-a înaintat Ministerului de Instrucţie. Ministerul, în conformitate cu indicaţiunile date de Liga Naţiunilor, a stabilit că împrumutul va fi numai pentru Universităţi, s'a adresat acestora spre a-şi formulà cererile lor şi s'a ajuns la un principiu de repartiţie între ele a eventualei sume de împrumut. Dela acest împrumut, deci, nu se poate sperà nimic pentru Academie, dar să ne gândim că acum d-l Ministru de Finanţe este de aproape preocupat de întreaga chestiune culturală în România şi propune să reluăm tratativele anterioare începute cu d-sa, de îndată ce se va înapoià în ţară.

D-l D. GUSTI, zice că la aceeaş discuţiune asupra împrumutului cultural s'a propus înfiinţarea unei mari biblioteci universitare. Noi însă judecăm ca inoportună această idee atât timp cât Biblioteca Academiei face funcţie de bibliotecă universitară, nu numai pentru că stă la dispoziţia studenţilor, dar mai ales pentrucă stă la dispoziţia cercetătorilor universitari. D-sa e de părere să se sugereze Ministerului Instrucţiunii să lase la o parte ideea fundării unei noui biblioteci, întrebuinţându-se suma destinată pentru acest lucru la completarea lipsurilor Bibliotecii Academiei.

ŞEDINŢA ORDINARĂ

30 IANUARIE 1925

Preşedinţa d-lui G. ŢIŢEICA, Vicepreşedinte.

D-l Dr. G. MARINESCU zice: Să-mi fie permis de a comunicà câteva date relative la contractarea unui împrumut cultural prin intermediul Ligei Naţiunilor. Această propunere a fost făcută de Academia Română, în urma anchetei cerute de Societatea de Cooperaţiune Intelectuală, fiică a Ligei Naţiunilor. Academia Română făcându-mi onoarea de a mă însărcinà cu răspunsul la adresa Societăţii de Cooperaţiune Intelectuală, am preconizat *contractarea unui împrumut à longue echéance et à taux réduit* în ţările aliate şi cu valută forte. Aceeaş opiniune am susţinut-o la adunarea Comisiunilor de

Cooperaţie Intelectuală, care avut loc la Paris în Decemvrie 1923. Deşi propunerea făcută de mine în numele Academiei Române a dat loc la discuţiuni interesante şi s'a recunoscut că ţările aliate cu valută slabă ca şi alte ţări beligerante străbat o criză dureroasă, care împiedică progresul lor cultural, totuş propunerea n'a avut un rezult practic imediat. De aceea, luând cu plăcere cunoştinţă de reluarea ideei preconizate de noi acum 2 ani în adresa trimisă Ligei Naţiunilor, regret că nu am fost invitat să iau parte la adunarea convocată de curând la Ministerul Instrucţiunii Publice spre a dà explicaţiunile necesare chestiunii împrumutului cultural.

D-l EM. RACOVIŢĂ, cunoscând chestiunea împrumutului cultural propus la Societatea Naţiunilor, zice că Guvernul nostru speră să obţie în condiţiuni favorabile o sumă de 2 miliarde, în orice caz nu de 4 miliarde lei, cum s'a vorbit. Se poate însă ca împrumutul să nu fie limitat numai la cifra de 2 miliarde, pentrucă el depinde de condiţiunile ce vor pune marii financiari subscriitori la împrumut. Şi e necesar ca împrumutul să fie mai mare, pentru că numai cu 2 miliarde nu se poate răspunde marilor nevoi ale învăţământului superior create în ultimul timp de numărul mare de studenţi, cari dau năvală la Universităţile noastre. Ar trebui cel puţin 4½ miliarde ca aceste nevoi să poată fi satisfăcute, — şi pe realitatea acestei constatări se accentuiază îndestul în raportul redactat de d-l Sextil Puşcariu. Raportul — pregătit în ce priveşte partea culturală, nesfârşit încă în ce priveşte partea financiară — ar trebui înaintat Societăţii Naţiunilor până la cel mai târziu 14 Februarie curent. Data fiind prea apropiată şi raportul trebuind să fie revăzut de Ministerul de Instrucţie, — ceea ce cere timp, — există temerea că participarea noastră la împrumut în acest an nu se va puteà realizà.

In orice caz împrumutul e sigur prin efectuarea lui sub însăş garanţia Societăţii Naţiunilor şi Academia nu poate stà în rezervă şi să nu ceară pentru Biblioteca ei o parte din împrumutul, care în mod sigur se va face în anul viitor. De aceea propune să se intervie din vreme pentru ca Academia să ieà parte la repartiţia împrumutului.

D-l N. VASILESCU-KARPEN, care a participat la discuţia chestiunii împrumutului, zice că s'a propus să se împrumute 4 miliarde lei şi explică principiul de repartiţie al acestei sume între instituţiile de învăţământ superior, printre care Biblioteca Academiei n'a fost prevăzută. Totuş s'a propus să se rupă o parte şi pentru ea dintr'un fond de 500 milioane, creat pentru institute de cercetări, la care s'a renunţat, considerându-le de prisos.

D-l D. GUSTI accentuează din nou că este o idee cu totul greşită aceea de a se creià o nouă bibliotecă universitară atunci când există a Academiei şi propune să se facă cuvenitele demersuri, pentru ca în Memoriul d-lui Puşcariu să se prevadă şi suma necesară pentru constuirea localului Bibliotecii Academiei.

D-l EM. RACOVIŢĂ observă că un capitol separat pentru Bib ioteca Academiei nu se poate face în raportul d-lui Puşcariu, dar că se poate cere ca suma să fie trecută în fondul destinat pentru Universitatea din Bucureşti.

D-l I. BIANU zice că suma de circa 120 milioane necesară pentru construirea localului Bibliotecii Academiei ne-a fost formal promisă de d-l Ministru de Finanțe care are obiceiu să-și împlinească făgăduințele și că ea ne va la dată din excedente bugetare în 4—5 ani consecutivi.

D-l S. MEHEDINȚI informează că atunci, când s'a discutat chestiunea împrumutului cultural la Ministerul de Instrucțiune, am fost învinovățiți că n'am început clădirea, fie chiar numai cu fondul de 3 milioane prevăzut dinainte de răsboiu, pentru că, dacă nu din alte fonduri, cel puțin din excedente bugetare, Statul cu siguranță ne-ar fi ajutat să continuăm lucrarea. De aceea e cuminte și practic să începem a clădi cât de restrâns, fără a mai aștepta sume nesigure, ca aceiea pe cari le sperăm dela împrumutul cultural, el însuși nesigur.

D-l ANDREI RĂDULESCU distinge două chestiuni fără strânsă legătură între ele:

Prima este aceea a construirii localului Bibliotecii noastre, pe care d-sa o rezolvă propunând începerea clădirii în chiar această primăvară.

Față de a doua chestiune, aceea a participării Academiei la posibilul împrumut cultural, d-sa crede că Academia trebuie să ceară ceva pentru Biblioteca ei, respingând ideea fondării unei noui biblioteci universitare, atât timp cât aceea a Academiei are lipsuri, cari trebuiesc acoperite. Deși d-l Al. Lapedatu a spus că cotele din acel împrumut atribuite Universităților sunt deocamdată iluzorii prin însăși nesiguranța împrumutului, noi trebuie să sperăm, totuș, în realizarea lui și — pentru că repartiția nu este încă efectiv făcută — să ne adresăm Ministerului Instrucțiunii, arătându-i că e drept ca Academia să aibă și ea partea ei din acel împrumut.

D-l G. ȚIȚEICA închee discuția asupra celor două chestiuni, zicând că d-l Andrei Rădulescu a dat expresia sentimentului general al plenului Academiei.

D-l I. BIANU anunță că dela Stockholm ne vine știrea că a încetat din vieață în ziua de 22 Decemvrie 1923 în acea Capitală *Dr. Göran Björkman*, Colegul nostru onorar ales la 25 Maiu 1922.

Adânc cunoscător al literaturilor romanice apusene, d-l Björkman, în anii răsboiului și după aceea, a învățat limba noastră și a studiat literatura română, din care a tradus în limba suedeză mai multe poezii de ale celor mai însemnați poeți români. El a fost un călduros prieten al neamului nostru, câștigat pentru noi prin frumusețile poeziei românești.

Dela d-l N. Donici, membrul nostru onorar, se primește următoarea telegramă:

«Eri 24 Ianuarie, ziua eclipsei totale solare, am reușit a face observațiunile «detailate suprafeței soarelui, protuberanților și luminei zodiacale, ele«mentele meteorologice înregistrate prin aparate înregistratoare».

— Se ia act.

Dela d-l Constantin Hurmuzaki, din Ischl (Austria), se primeşte lucrarea sa scrisă în latineşte şi întitulată: *Conspectus specierum et varietatum generis Rubus L.*, cu rugămintea de a fi publicată de Academie.

— Se trimite la secţiunea ştiinţifică.

Dela d-l General R. Rosetti se primeşte un al doilea memoriu, drept continuare la memoriul prezentat în şedinţa dela 19 Decemvrie 1924, ambele cuprinzând «*Studii asupra chipului cum se făptuià răsboiul de către Ştefan cel Mare*», pentru a fi publicat de Academie.

— Se trimite la Secţiunea Istorică.

D-l I. BIANU aminteşte că în şedinţa trecută ne-am asociat unanim la iniţiativa luată de o parte a foştilor discipoli ai mult regretatului Dimitrie Onciul, în frunte cu colegul nostru d-l Al. Lapedatu, de a-i ridicà un monument la Arhivele Statului, subscriind 5.000 lei din partea Academiei şi cu sume mai mici personal din partea membrilor prezenţi. Crede însă că ar fi o greşală şi o nedreptate să se eternizeze la Mihaiu Vodă în bronz memoria numai a lui Onciul, uitând pe B. P. Haşdeu. Dacă, într'adevăr, revine lui Dimitrie Onciul meritul de a fi stăruit şi obţinut refacerea clădirii Arhivelor, aşà cum o vedem azi, este meritul, tot atât de mare, al lui B. P. Haşdeu de a fi fost întâiul care a scos la lumină, a publicat şi a făcut înţelese prin traduceri şi comentarii documentele din acele arhive: *Arhiva istorică a României* şi *Cuvente din bătrâni* sunt monumente de însemnătate capitală în desvoltarea istoriografiei şi filologiei române. Şi în ele s'au pus în lumină întâia oară materialele ştiinţifice din Arhivele Statului. Acesta este un merit nepieritor, care dă drept lui Haşdeu la recunoştinţa ţării. De aceea în legătură cu Arhivele Statului, nu se poate face monument nimănui înaintea sau prin uitarea lui.

D-sa a scris d-lui Al. Lapedatu, care stă în fruntea Comitetului pentru ridicarea monumentului lui Onciul, ca să nu se facă această greşeală şi i-a propus ca alături de monumentul lui Onciul să se ridice şi acel al lui Haşdeu. Să se facă, deci, două monumente în bronz, cari să fie aşezate, nu pe piedestale — cari sunt nesigure, — ci să fie încrustate în zid, garantându-le astfel trăinicia şi economisind şi cheltuelile. D-sa roagă Academia să îmbrăţişeze această idee, arătând cât de mare a fost Haşdeu în Academie.

D-l MURNU se alătură la propunerea făcută de d-l Bianu şi cere să fie aprobată.

D-l A. RĂDULESCU, care face parte din menţionatul comitet, zice că gloria lui B. P. Haşdeu este indiscutabilă, dar că atenţia către marele bărbat erà datorită mai ales generaţiunii mai vechi. Noi, cei din generaţiunea de acum, ne-am gândit că suntem datori să eternizăm memoria fostului nostru profesor şi, însufleţiţi de pioasă recunoştinţă pentru luminele ce el ne-a dat, am hotărît ridicarea monumentului lui Dimitrie Onciul. Ideea înălţării de monumente pentru amândoi trebuie, fără îndoială, îmbrăţişată şi, spre trecerea ei în fapt, cere Academiei să deà încă 5.000 lei pentru bronzul lui Hasdeu.

D-l G. ŢIŢEICA zice să se comunice Comitetului pentru ridicarea monumentului lui D. Onciul propunerea Academiei Române de a se înălţà

și lui B. P. Hasdeu monument alături de acel al lui Onciul, la Arhivele Statului.

— Propunerea se aprobă.

Dela d-l V. Bianu se primește o notă, pentru Buletinul francez al Secțiunii Științifice, intitulată: *Sur le nombre d'ions produits par une particule X emise par le polonium.*

— Se trimite la Secțiunea Științifică pentru Buletin.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

6 FEBRUARIE 1925

Președința d-lui D. GUSTI, Vicepreședinte.

Dela d-l Zacharia C. Panțu se primește manuscrisul lucrării sale: «*Contribuțiuni la Flora Dobrogei Nouă, adică a județelor Caliacra și Durostor*», cu rugămintea de a fi publicat de Academie.

— Se trimite la Secțiunea Științifică.

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică procesul-verbal al Secțiunii Științifice prin care se hotărește publicarea în Memoriile Secțiunii a lucrării colegului nostru membru onorar Constantin Hurmuzaki, despre: «*Conspectus specierum et varietatum generis Rubus L*» și a lucrării d-lui Zacharia Panțu întitulată: «*Contribuțiuni la Flora Dobrogei Nouă, adică a județelor Caliacra și Durostor*».

ȘEDINȚA ORDINARĂ

13 FEBRUARIE 1925

Președința d-lui D. GUSTI, Vicepreședinte.

Dela d-l V. Pârvan, Secretarul nostru General, care actualmente se află la Roma, ne vine înștiințarea că în cursul lunilor Februarie și Martie se va face la Școala Română din Roma o serie de șase conferințe de învățați de diferite nații în frunte cu colegul nostru onorar, marele istoric, profesorul Ector Pais.

— Se ieà act cu deosebită bucurie.

D-l AL. LĂPEDATU amintește de vechea, dar mereu via dorință a Academiei de a ridicà la Mircești un mauzoleu-capelă pe mormântul marelui poet național Vasile Alecsandri, dorință nerealizată până acum din lipsa fondurilor necesare pentru aceasta. Din această cauză și după înțelegerea avută cu d-l I. Bianu, a hotărît ca Ministerul Cultelor și Artelor să deà 5—600.000 lei pentru ridicarea mauzoleului și a cerut d-lui arhitect Ghica-Budești să întocmească proiectul construcției, pe care-l prezintă Academiei spre a fi văzut și examinat.

D-l Vicepreşedinte D. GUSTI exprimă bucuria Academiei că vechiul ei deziderat de a ridicà o capelă pe mormântul lui Alecsandri trece acum în fapt graţie bunăvoinţei d-lui Ministru al Cultelor şi Colegului nostru Al. Lăpedatu, căruia îi mulţumeşte în numele Academiei.

D-l I. BIANU propune ca Academia să însărcineze pe Colegul nostru d-l G. Balş să revizuiască împreună cu d-l Ghica-Budeşti proiectul de capelă şi să reprezinte Academia în înfăptuirea acestei lucrări.

D-l AL. LĂPEDATU, reluând cuvântul, lămureşte că lucrarea de construire a mauzoleului — capelă rămâne a Academiei şi se face sub auspiciile ei. Ministerul Cultelor va dà numai banii, cerând în acelaş timp concursul autorităţilor din judeţ la efectuarea lucrării. D-sa roagă Academia să hotărască ca d-sa împreună cu d-l Balş să meargă la Mirceşti să vadă locul pe care se va face construcţia, pentru ca în Martie să se înceapă lucrările.

D-l G. BALŞ observă că proiectul d-lui Ghica-Budeşti se prezintă ca o capelă, nu ca o biserică în care să se poată face slujbă. In acest caz slujbele se vor face în faţa ei, nu înăuntru.

D-l Vicepreşedinte D. GUSTI zice că Academia decide să fie reprezentată în chestiunea construirii mauzoleului-capelă de d-nii Al. Lăpedatu şi G. Balş şi ca o Cominiune compusă din d-nii I. Bianu şi G. Balş să meargă cât se poate mai curând împreună cu d-l Ministru Lăpedatu şi Architect Ghica spre a fixà locul unde are să fie clădit monumentul atât de mult dorit.

Dela Ministerul Cultelor şi Artelor se primeşte următoarea scrisoare:

«*Domnule Preşedinte*,

«Am onoare a vă înştiinţà că Ministerul a decis să cumpere dela d-na «I. P. Dumitrescu din Piteşti, fiica răposatului Al. Odobescu, o pereche «de vitrouri de fereastră făcute la Paris pe la anul 1882 pentru ilustrul «scriitor, de aceeaş fabrică, care tot atunci a făcut şi vitrourile pentru Curtea «de Argeş.

«Pentru ca vitrourile răposatului Odobescu să nu se piardă, fiind şi «ele operă de artă, Ministerul — deşi foarte deteriorate — le-a cumpărat «dela actuala lor proprietară pentru suma de lei 25.000 (douăzeci şi cinci «mii) şi a autorizat pe d-l coleg I. Bianu să le deà la reparat la fabrica de «oglinzi Zwölfer din Capitală, având să se plătească pentru reparat suma «de lei 12.000 (douăsprezece mii).

«Ministerul a predat Academiei suma de 37.000 lei (treizeci şi şapte mii) «şi îi oferă aceste vitrouri spre a le păstrà în localul ei în amintirea aceluia «care a fost una din gloriile literaturei naţionale şi ale acestei înalte In«stituţiuni».

— D-l Vicepreşedinte. D. GUSTI mulţumeşte d-lui Al. Lăpedatu în numele Academiei pentru oferirea perechei de vitrouri, cari vor fi păstrate în localul ei.

ŞEDINŢA PUBLICĂ

20 FEBRUARIE 1925

Preşedinţa d-lui I. AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI, Vicepreşedinte.

D-l DR. GR. ANTIPA face o comunicare despre «*Regularea navigabilităţii gurilor Dunărei.*

D-l G. MURGOCI, membru corespondent al Academiei, îşi desvoltă comunicarea despre «*Chihlimbarele române*».

ŞEDINŢA ORDINARĂ

27 FEBRUARIE 1925

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

Dela Teatrul Popular, Societate anonimă în Bucureşti, se primeşte înştiinţarea că la 6 Martie viitor Societatea Româno-Cehoslovacă va sărbători pe Preşedintele Republicei Cehoslovace d-l Toma Masaryk, cu ocazia împlinirii de 75 ani de vieaţă, rugând Academia să participe printr'un delegat.

— Se deleagă d-l D. Gusti.

Dela Universitatea Evreească, care se înfiinţează acum la Ierusalim, se primeşte invitaţiunea de a trimite un reprezentant al Academiei la deschiderea ei, care se va face la 1 Aprilie viitor.

— Se decide a se trimite o adresă de felicitare.

Dela Biblioteca Universităţii din Cluj se primeşte un preţios dar de cinci fotografii de documente datate din Alba Iulia (4 Noemvrie 1599 — 1 Septemvrie 1600) emanate dela Mihaiu-Viteazu şi găsite în Arhiva oraşului Cluj. Două din ele, în latineşte, poartă semnătura proprie românească a Voevodului celelalte au semnătura latinească contrafăcută.

Colegul nostru corespondent, d-l Pericle Papahagi, depune un studiu de 90 pagini de manuscript întitulat «*Numiri etnice la Aromâni*», cu rugămintea de a fi publicat de Academie.

— Se trimite la secţiunea literară.

Dela d-l Alexandru Vasiliu, învăţător în comuna Tătăruşi din jud. Fălticeni, se primeşte o culegere de 23 poveşti şi 8 legende, cu rugămintea de a se decide asupra publicării ei în colecţia «Din vieaţa poporului român».

— Se trimite la Secţiunea Literară.

D-l Dr. GR. ANTIPA zice că lucrările Succesiunii Elias pentru averea dela Viena cer să se procedeze acum la înfiinţarea fundaţiunii prevăzute în testamentul defunctului Elias, fără de care nu se poate obţine punerea în posesiune de Tribunalul din Viena. Deşi termenul extrem prevăzut în

testament pentru facerea fundaţiunii ar fi 12 Maiu, totuş este necesar să se facă cât mai în grabă. In sesiunea generală trecută se dăduse Comisiunii Elias autorizarea să facă împreună cu Delegaţiunea actul de înfiinţarea fundaţiunii dar în urmă s'a decis să se convoace pentru aceasta sesiune generală la 20 Aprilie. Nu se poate însă — fără pericol — aştepta acest termen. Este necesar să se convoace cât mai curând sesiune generală extraordinară pentru înfiinţarea fundaţiunii.

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZI zice că este necesară ţinerea unei sesiuni extraordinare şi că ea este permisă de art. 8 din Statute.

D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI propune să se hotărască în timpul sesiunii extraordinare amânarea sesiunii generale ordinare din acest an după Dumineca Tomei sau până la 25 Maiu, pentrucă chestiunile în legătură cu Fundaţiunea Elias odată tranşate în sesiunea extraordinară, este suprimat dela sine motivul pentru care se modificaseră Statutele, în sesiunea anului 1924, în sensul de a se începe viitoarea sesiune la 20 Aprilie.

D-l I. BIANU observă că prin propunerea d-lui I. Al. Brătescu-Voineşti se face o abatere dela litera Statutelor şi se primejduieşte stabilitatea lor; adaogă apoi că în sesiunea anului trecut s'a votat alegerea unei Comisiuni compuse din d-nii Iorga, Simionescu, Puşcariu, Bogdan-Duică, Antipa, Bianu. Babeş, Marinescu şi Gusti, care să studieze forma de dat instituţiunilor de cultură şi de asistenţă prevăzute în testamentul defunctului Elias şi că a fost delegată Comisiunea Elias să rezolve toate lucrările în legătură cu Succesiunea Elias. S'ar părea că actuala Comisiune a fost împuternicită să creeze Fundaţia şi să precizeze raporturile Academiei cu Comitetul celor trei. Lucrul însă nu stă aşà, pentrucă iată ce a zis Secretarul nostru General în şedinţa dela 8 Iunie: «Spre a evità necesitatea convocării unei sesiuni extraor-«dinare pentru dispoziţiunile ce vor fi de luat cu privire la Succesiunea Elias «în apropierea termenului de 2 ani dela punerea în posesie a Academiei, se «propune modificarea art. 7 din Statute în sensul ca ziua deschiderii sesiunii «generale să fie la 20 Aprilie în loc de 25 Maiu».

Aşadar numai în sesiunea generală ne putem pronunţà asupra înfiinţării Fundaţiunii şi asupra raporturilor ce să existe între Academie şi Comitet şi de aceea susţine propunerea să se ţină o sesiune extraordinară de 2—3 zile, uzându-se de permisiunea ce ne-o dă art. 8 din Statute. Rămâne numai să se fixeze acele zile, iar d-l Andrei Rădulescu să stabilească definitiv textul actului de fundaţiune, asupra căruia s'a căzut de acord cu Comitetul în toate punctele, în afară de unul: chestiunea prelevărilor ce se cuvin Academiei din venitul Fondului Elias. Asupra acestui punct, însă, nu ne putem abate dela Statute. Academia are dreptul la aceste prelevări din mai multe motive. Mai întâiu pentrucă în însuş testamentul lui Elias se prevede ca venitul fondului să se întrebuinţeze pentru scopuri culturale — şi Academia întrebuinţează sumele ce i se cuvine dela diferitele legate tocmai pentru asemenea scopuri; apoi ea are drept după Statutele ei, cari prevăd pentru legatele ce i se lasă că revine Academiei a cincea parte din venitul lor, — şi se presupune că legatul Elias a fost lăsat în deplină cunoaştere a Statutelor noastre. Pe de

altă parte Academia, fiind instituţie de ştiinţă, a putut obţine scutiri sau reduceri de taxe de succesiune, cari reprezintă cel puţin jumătate din averea din străinătate, iar pentru averea din ţară nu se plăteşte nimic, Academia fiind scutită prin lege de taxele succesorale; să se adaoge la acestea accesul ei oriunde, isvorît din marele ei prestigiu, pe care nu l-ar puteà aveà o instituţiune nouă, — şi se va vedeà cât de întemeiat este dreptul nostru prevăzut în Statute la prelevările din venitul fondului Elias, cum se face la toate celelalte fonduri cu destinaţiune specială.

D-l ANDREI RĂDULESCU propune să se fixeze ţinerea sesiunii extraordinare în zilele de 20, 21 şi 22 Martie viitor.

— Se aprobă propunerea, încheindu-se următorul proces-verbal semnat de toţi membri prezenţi şi care se va supune spre semnare tuturor celor aflători în Capitală:

PROCES-VERBAL

27 Februarie 1925

Subsemnaţii membri ai Academiei, de acord cu Delegaţia întrunţi în şedinţa dela 27 Februarie 1925 cerem ca în conformitate cu art. 8 al Statutelor, să se convoace o sesiune generală extraordinară în zilele de 20, 21 şi 22 Martie a. c. pentru a votà actul de fundaţiune şi Statutele «Fundaţiunii Menachem Elias». Nevoia acestei sesiuni generale extraordinare este justificată prin urgenţa ce se cere de tribunalul din Viena pentru crearea fundaţiunii, fără de care nu putem fi puşi în posesiunea importantei averi de acolo.

(ss) *I. C. Negruzzi, V. Babeş, A. Saligny, D. Gusti, Dr. Gr. Antipa, Pr. N. M. Popescu, Andrei Rădulescu, S. Mehedinţi, Brătescu-Voineşti, I. Bianu, G. Ţiţeica, G. Marinesu, Vasilescu-Karpen, Octavian Goga, I. Simionescu, Al. Lapedatu, G. Murnu.*

ŞEDINŢA ORDINARĂ

6 MARTIE 1925

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI zice: Aţi aflat cu toţii de dureroasa plecare dintre noi la cele veşnice, a iubitului nostru coleg corespondent G. Murgoci. Pentru noi, cari am avut fericirea să-i ascultăm acum în urmă două atât de frumoase comunicări, ştirea morţii lui este un prilej de mirare şi de adâncă mâhnire. Veşnică şi vie îi vor păstra amintirea toţi membrii prezenţi şi viitori al Academiei.

Apoi dă cuvântul d-lui G. Ţiţeica.

D-l *G. Ţiţeica* zice:

Domnilor Colegi,

Ieri, Joi 5 Martie, la ora 4 a. m., s'a stins din vieaţă colegul nostru *Murgoci*. Acum două săptămâni, de şi ros de boală, ne-a ţinut o comunicare foarte interesantă despre chihlimbarurile româneşti, arătându-ne cu exemplare minunate frumuseţea lor superioară celorlalte chihlimbare; iar, cu puţin înainte ne făcuse

o altă comunicare, expunându-ne cum a prezintat el la Congresul dela Roma, studiile sale şi ale colaboratorilor săi asupra solului nostru arabil.

Aşà cum l-aţi văzut acum două săptămâni, necruţându-şi sănătatea, deşi erà în pragul morţii, aşà a fost în toată viaţa, pe care o cunosc de când am intrat împreună în Universitate la şcoala Normală Superioară. Fără grije de sănătatea lui, muncind pentru o chestie care-l interesà şi ziua şi noaptea, alergând pentru o rocă, pentru un mineral, dela un capăt al ţării la celalalt.

Totdeauna vesel, totdeauna gata să povestească o peripeţie din viaţa lui bogată, colorând-o cu sufletul lui cald.

A început prin a face ştiinţele fizico-chimice, dar repede a fost atras de colegul nostru, d-l Mrazec, spre mineralogie. A urmat la Viena şi München cursurile specialiştilor şi a fost asistent la laboratorul d-lui Mrazec, iar dela întemeierea Institutului geologic, cel mai preţios colaborator. Incetul cu încetul, a trecut dela partea abstractă a petrografiei, la studierea raţională a solului nostru şi prin lucrările sale îşi căpătase un nume aşà de preţuit în străinătate, încât fusese însărcinat cu o publicaţie specială periodică despre ştiinţa solului, înainte de războiu. Iar acum după războiu, când s'a hotărît organizarea de comisiuni internaţionale pentru studierea de domenii ştiinţifice speciale, el a fost ales vicepreşedinte al congresului de Pedologie, adică de ştiinţa solului, fiind însărcinat să organizeze studiile necesare pentru harta generală a solului.

A fost o mângâiere pentru cele din urmă clipe ale vieţii sale că a reuşit să arate la Roma anul trecut, cu ce spirit superior de organizare s'au făcut în România aceste cercetări.

Dar, onoraţi colegi, Murgoci s'a ocupat şi a colaborat la toate mişcările culturale din ţara noastră, încât pierderea lui e o pagubă pentru cultura românească în înţelesul cel mai larg al cuvântului.

D-l I. BIANU, comunică Academici ştirea tot atât de tristă, că în Praga s'a stins din vieaţă, la 17 Februarie trecut, marele învăţat arheolog şi bysantinist rus Nicodim Kondakov, membrul nostru onorar, închеind o lungă şi strălucită activitate ştiinţifică.

— S'a exprimat prin scrisoare, condoleanţele Academiei, către familia ilustrului defunct.

Dela Ministerul Cultelor şi Artelor, se primeşte în original adresa No. 113/1925, a Comisiunii Monumentelor Istorice însoţită de planurile pentru capela ce se va înălţà pe mormântul lui V. Alecsandri la Mirceşti.

— Planurile vor fi trimise d-lui G. Balş, spre a fi revizuite, urmând ca lucrarea de construcţie să se înceapă în condiţiunile hotărîte în şedinţa dela 13 Februarie trecut.

Dela Comitetul pentru organizarea unei conferinţe internaţionale la Paris, pentru întrebuinţarea limbii esperanto în ştiinţele pure şi aplicate, se primeşte invitaţie de participare prin delegaţi ai Academiei la aceà conferinţă, care se va face în zilele de 14—15 şi 16 Maiu viitor.

— Academia va răspunde că nu poate luà parte.

Dela colegul nostru onorar d-l Dr. Friederich Kleinwaechter din Cernăuți, se primește scrierea d-sale *Economia politică*, în traducere spaniolă, făcută de profesorul Gabriel Franco și tipărită la Barcelona în acest an.

— Se decide a i se face scrisoare de felicitare pentru succesul științific obținut.

Dela colegul nostru d-l Sextil Pușcariu se primește spre publicare în «Studii și cercetări» manuscrisul *Gramaticii istorice a dialectului istro-român*, drept continuare a «Studiilor istro-române», din care vol. I, s'a publicat în Analele Academiei Române, în cursul anului 1906. D-sa promite un al treilea volum —și cel din urmă — care fiind aproape terminat, îl va prezintà Academiei în cursul acestui an.

— Secțiunea literară aprobând propunerea, decide tipărirea în «*Studii și Cercetări*».

Dela d-l I. Vlădescu, se primește o lucrare intitulată: «*Anul în cronicile moldovenești până la Ureche*», spre a fi publicată de Academie.

— Se trimite la Secțiunea Istorică.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI, observând că viitoarea sesiune generală ordinară se va începe a doua zi de Paști, crede că acelaș lucru s'ar puteà petrece și în anii viitori; deaceea propune ca în apropiata sesiune generală extraordinară să se pună în discuție modificarea Statutelor pentru fixarea sesiunii generale la o altă dată.

D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI se alătură de propunerea d-lui Președinte.

D-l I. BIANU, zice că sesiunea generală viitoare, s'a fixat la 20 Aprilie pentru acest an anume pentru necesitatea rezolvirii chestiunilor privitoare la Succesiunea Elias.

D-l D. GUSTI, observă că fixarea sesiunii la 20 Aprilie, s'a făcut pentru totdeauna, având-se în vedere și propunerile colegilor noștri dela Iași, motivate de activitatea D-lor universitară.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

13 MARTIE 1925

Sub Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l ANDREI RĂDULESCU expune comunicarea sa despre: *Dreptul de moștenire al soțului supravețuitor în legislația românească.*

D-l membru Onorar N. DONICI expune două comunicări, una: *Asupra desvoltării interioare a stațiunii meteorologice din Dubosarii-Vechi*, cealaltă: *Asupra eclipsei lunare observate din Observatorul din Dobosarii-Vechi la 8 Februarie a. c.*

I.

«După cum am mai avut onoarea să comunic Academiei Române, în «anul 1922 am înființat pe lângă Observatorul meu de Astronomie fizică «din Dubosarii Vechi, o stație meteorologică, care a fost încorporată în «rețeaua meteorologică română ca o stație de categoria II-a, adică o stație «lipsită de aparatele meteorologice înregistratoare».

«Grație însă prețiosului concurs al unui distins diplomat acreditat pe «lângă Curtea Regală Română, am reușit să ridic dela d-l Timcenco, me-«canicul Universității din Odessa, cilindrii a trei instrumente meteorologice «înregistratoare, — proprietatea mea, — și anume al barografului, al ter-«mografului și al ghigografului. Acești cilindri îi predasem acestui mecanic «în anul 1919, spre reconstruire, dar din cauza ocupației subite de către «bolșevici a orașului Odesa, nu i-am mai putut luà dela dânsul. In cursul «toamnei trecute, instrumentele menționate fiind reparate și verificate de «mine, le-am putut pune în funcțiune în ziua de 31 Decemvrie 1924.»

II.

«In timpul eclipselor lunare, se observase în mai multe rânduri un «fenomen, constând în mărirea umbrei pământului — proiectate pe sate-«litul nostru — în raport cu dimensiunile lui teoretice și provenind din «cauza transparenței necomplete a straturilor de jos ale atmosferei pămân-«tului față de razele solare care o pătrund. Valoarea numerică a acestei «măriri a fost determinată de mai mulți astronomi, dar din cauză că ei apli-«caseră metode diferite, valorile stabilite de dânșii diferă mult una de alta; «mi s'a părut deci că prezintă mare importanță să determin din nou această «mărire, în mod pe cât posibil mai precis.

«Vara trecută, în cursul eclipsei lunare din 14 August, am reușit să obțin «un material abondent și perfect potrivit pentru această determinare.

«In timpul fazei parțiale a eclipsei, am obținut, cu ajutorul lunetei foto-«grafice a «tripletului de comete» al Observatorului (f = 1 m. 29), 15 clișee «foarte nete ale acestui fenomen, fotografiate și developate în condițiuni «cât posibil mai identice.

«In ultimul timp, acest material a fost considerabil mărit, grație obser-«vațiunilor ce am putut face în timpul eclipsei lunare dela 8 Februarie a. c. «și a cărei fază maximă a atins aproape 0,7 (diametrul lunii fiind pre-«supus = 1).

«Cu toți cirii subțiri cari voalau satelitul nostru în tot timpul fenome-«nului, am putut să obțin, cu ajutorul lunetei fotografice a «tripletului de «comete», 12 clișee ale eclipsei, lărgindu-mi astfel de astădată în mod con-«siderabil, programul observațiunilor. Pe când toate cele 15 clișee ale «eclipsei dela 14 August 1924, fuseseră luate fără luminofiltru, — la ultima «eclipsă, numai primele 5 fotografii s'au luat fără luminofiltru, iar pentru «cele trei clișee următoare, am așezat în fața obiectivului lunetei, un

«luminofiltru Zeiss violet, şi ultimele patru clişee le-am luat pe plăci cro-«matice, printr'un luminofiltru Zeiss roşu. Influenţa norilor asupra acestor «fotografii pare a fi fost mică şi se poate sperà că ele ne vor permite a «stabilì raportul care există între dimensiunile umbrei pământului, pro-«iectate asupra satelitului nostru, şi indiciul refracţiunii razelor solare cari «formează această umbră».

ŞEDINŢA ORDINARĂ

27 MARTIE 1925

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Secretar general V. PÂRVAN salută în numele Academiei pe d-nii profesori Ch. Upson Clark, membru de onoare al Academiei, şi Jérôme Carcopino, profesor la Sorbona, fost director al Şcoalei franceze din Roma. Apoi prezintă Academiei lucrarea d-lui Andrieşescu despre *«Tezaurul de obiecte de aur, găsit lângă Plevna în Bulgaria»*, adăugând şi o *notă* din partea D-sale asupra valorii, stilului şi datei acestui important monument arheologic.
— Lucrarea d-lui Andrieşescu se trimite la Secţiunea Istorică.

D-l Dr. V. BABEŞ, prezintă ultima sa lucrare, făcută în colaborare cu d-l conf. A. A. Babeş, despre *Anatomia patologică specială pentru studenţi şi medici*, vol. II, Buc. 1925.

D-l Secretar general V. PÂRVAN prezintă primul volum din revista *Byzantion*, apărută la Bruxelles în urma deciziilor luate în anul trecut la Congresul de Byzantinologie dela Bucureşti.

D-l I. BIANU aduce la cunoştinţă deciziunea luată de Secţiunea Literară la 21 Martie curent, după propunerea D-sale, de a publicà o serie de volume formate din reproducerea în facsimile în clişeuri zincografice a textelor româneşti din secolul XVI-lea.
— Se ia spre cunoştinţă.

Şedinţa se ridică, iar membrii Academiei se întreţin îndelung cu cei doi oaspeţi şi buni prieteni ai ţării noastre.

ŞEDINŢA PUBLICĂ

3 APRILIE 1925

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI zice: Am adânca durere de a anunţà încetarea din vieaţă a mult stimatului şi prea iubitului nostru coleg P. Poni, cel mai vechiu membru al Academiei şi cel mai în vârstă dintre noi. Meritele defunctului, mari pentru Academie, al cărui prezident a fost în mai multe rânduri,

şi mari pentru patrie, în slujba căreia şi-a pus o lungă şi frumoasă activitate, nu le voiu arătà aci. Ele îndreptăţesc să i se facă funerarii naţionale, cari, de sigur, i se vor face. Să-i fie memoria eternă.

Totodată, îmi exprim profunda părere de rău pentru boala, care ne-a îngrijorat în ultimele zile, a Suveranului şi Preşedintelui de onoare al Instituţiunii noastre; dar acum avem ştiri îmbucurătoare, cari ne fac să punem mari speranţe într'o apropiată şi deplină însănătoşire. Să trăiască M. S. Regele!

D-l N. IORGA prezintă lucrarea D-sale «*Histoire des Etats balcaniques jusqu'a 1924, Paris, 1925*» şi apoi îşi desvoltă comunicarea pentru *Comemorarea lui Edgard Quinet cu ocaziunea semicentenarului morţii lui.*

D-l Dr. G. MARINESCU face o comunicare despre *Spiritism şi Metapsihie* şi anunţă că Vinerea viitoare va face *Critica doctrinei spiritiste şi a Metapsihiei.*

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică procesul-verbal al Secţiunii ştiinţifice — şedinţa dela 27 Martie a. c. — prin care se hotăreşte publicarea lucrării «Zorile chimiei şi alchimiei» de d-l Dr. G. Z. Petrescu în Memoriile Secţiunii ştiinţifice.

D-l ANDREI RĂDULESCU comunică procesul verbal al Secţiunii istorice dela 6 Martie, prin care s'a hotărît a se da spre cercetare Pr. N. Popescu, lucrarea d-lui I. Vlădescu, intitulată: *Anul în cronicele moldoveneşti până la Ureche* şi a se publicà lucrarea d-lui General R. Rosetti: *Asupra chipului cum se făptuià răsboiul de către Ştefan-cel-Mare.* Comunică apoi procesul-verbal al Secţiunii dela 3 Aprilie 1925, prin care se hotăreşte: 1) a se trimite d-lui N. Iorga spre cercetare lucrarea d-lui O. G. Lecca, intitulată: *Neamul românesc; formarea lui şi influenţele străine*; 2) să se publice, după recomandarea d-lui V. Pârvan, lucrarea d-lui Andrieşescu: *Tezaurul dela Velci-Troi ıa* şi 3) să se publice, în urma referatului Pr. N. Popescu, lucrarea d-lui I. Vlădescu, mai sus amintită.

D-l Secretar general V. PÂRVAN propune să se delege şi să meargă unul din cei trei vicepreşedinţi ai Academiei, la îmmormântarea mult regretatului P. Poni.

— Se deleagă d-l G. Ţiţeica, care va merge cu d-l I. Bianu.

Dela Comitetul pentru ridicarea unui bust lui Dimitrie Onciul, se primeşte răspunsul la scrisoarea noastră No. 194/925, că membrii Comitetului sunt în deplin acord cu dorinţa Academiei de a purtà grija ridicării unui bust şi lui B. P. Haşdeu, alături de al lui D. Onciul, folosindu-se sumele ce s'au adunat şi cele ce se speră să se mai adune; mulţumeşte Academiei pentru atenţiunea dată iniţiativei Comitetului şi pentru suma pe care a binevoit s'o subscrie.

— Se ia spre cunoştinţă.

ŞEDINŢA PUBLICĂ

10 APRILIE 1925

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Dr. G. MARINESCU, prezintă următoarele noui lucrări ale D-sale:

1. Rhumatisme chronique, extrait du «Nouveau traité de Médicine», Fasc. XXII, Masson & C-ie Editeurs;

2. Vieaţa, sufletul şi opera lui Pasteur (1822—1895), Bucureşti, 1923;

3. Cooperaţia intelectuală naţională şi internaţională, — extras din volumul «Politica externă a României», Bucureşti, f. a.;

4. Contribution à l'étude des lésions du Myxoedème congénital, extrait du «l'Encéphale», Journal mensuel de Neurologie et de Psychiatrie, Paris, 1924;

5. Vieaţa şi opera profesorului Dr. G. Marinescu: Omagiu oferit de elevii şi colaboratorii săi cu ocazia aniversării de 60 ani. Imprimat sub îngrijirea d-lui Dr. I. Bistriceanu, cu colaborarea d-lor D-ri C. I. Parhon, I. Minea, Drăgănescu, Docent M. Goldstein şi D. Em. Paulian, Bucureşti, 1924.

D-sa îşi expune apoi comunicarea cu titlul: *Critica doctrinei spiritiste şi a Metapsihiei.*

— D-l D. GUSTI, Vice-preşedinte, mulţumeşte d-lui Dr. Marinescu pentru lucrările oferite şi pentru comunicarea făcută.

D-l G. ŢIŢEICA arată că şi-a îndeplinit însărcinarea de a reprezentà Academia la ceremonia tristă a îmmormântării mult regretatului coleg Petru Poni, cu care ocazie a rostit următoarea cuvântare:

«Intristată Adunare,

«In faţa rămăşiţelor pământeşti ale marelui învăţat şi marelui român «*Petru Poni*, am însărcinarea de a înfăţişà durerea Academiei Române, «pentru pierderea fostului ei Preşedinte.

«Dar, mai presus de această însărcinare oficială, în aceste clipe de des«părţire supremă, se înalţă, în sufletele noastre, ale tuturor celor care l-am «cunoscut, l-am preţuit şi l-am iubit, aceà veneraţie aleasă pe care i-am «păstrat-o totdeauna cu evlavie în fundul inimelor noastre.

«Căci, fără contestare, Petru Poni a avut asupra contimporanilor săi «o covârşitoare superioritate morală, fiind înzestrat cu cele mai rari şi mai «frumoase virtuţi: muncă neobosită, devotament, modestie, cinste desăvârşită «la care se adaugà o totală lipsă de vanitate, de ambiţie şi de lăcomie.

«Pretutindeni, în toate instituţiile unde a lucrat el, a fost fruntaş între «fruntaşi. Dar mai ales la Academia Română, în activitatea ei potolită, dar «mai largă şi mai preţioasă decât se crede, glasul lui Poni erà cu deosebire «ascultat.

«In sesiunile noastre generale, la sfatul academic anual, când toţi membrii «se strâng să discute şi să hotărască asupra mersului înainte al Academiei, «sosirea lui Poni erà nu numai întâmpinată cu bucurie, dar aşteptată cu «dragoste.

«Căci, ori de câte ori se ridicà el, cu sfiala-i caracteristică, dela «locul său, ca să-şi spună cuvântul înţelept într'o chestie grea, aprinderea «discuţiei se potolià. Simţià fiecare că erà cuvântul solemn al omului, care «nu-l spune decât după o adâncă reculegere, după o minuţioasă distilare «a gândurilor sale.

«Erà un spectacol înălţător vorbirea sa simplă şi aşezată, dar pătrunsă «de o sfântă sinceritate.

«Vedeai în el pe omul cuprins, în toate actele vieţii sale, de aceeaş «grije superioară, cu care şi-a făcut lucrările sale de laborator, înscrise «definitiv în Analele ştiinţii.

«In calitate de chimist distins, de om de ştiinţă, se găsià Poni în sec«ţiunea ştiinţifică a Academiei, dar, cu timpul, în urma activităţii sale bogate, «el ajunsese să fie preţuit pentru conducerea sa înţeleaptă şi pentru cali«tăţile sale de mare şi bun român.

«In grija cu care urmărià, părinteşte, activitatea în străinătate şi chiar după «întoarcere a bursierilor Academiei, trimişi cu burse din fondul Adamachi, «în stăruinţa cu care se ocupà de problema agrară şi cu care a strâns ele«mentele celei din urmă lucrări asupra «Răzeşilor», publicată în colecţia «Studii şi cercetări» a Academiei, se poate vedeà preocuparea fără încetare «pe care o aveà Poni de viitorul ştiinţific al Neamului românesc şi de pro«blemele mari, cari ating poporul nostru.

«Cine a avut împrejurarea fericită să asculte cuvântarea lui Poni, ca «răspuns la discursul de recepţie al d-lui Inculeţ, şi-a putut da seama de «bucuria nemărginită pe care a simţit-o el la Unirea Basarabiei cu Patria«mamă.

«Mare învăţat în înţelesul cel mai ales al cuvântului, şi mare român, în «toate manifestările vieţii sale, a fost Petru Poni cât a trăit. Academia Ro«mână îi păstrează în veci amintirea neştearsă».

ŞEDINŢA PUBLICĂ

1 MAIU 1925

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l N. IORGA expune o comunicare despre: *Trei călători în ţările româneşti, Caronni, Rey, Kunisch şi originea «Luceafărului» lui Eminescu.*

Dela d-l Petri, Preotul Comunităţii Evanghelice din Bucureşti, se primeşte copia unei scrisori până acum necunoscută a lui Despot-Vodă, scrisă la Iaşi la 25 Septemvrie 1562. Originalul, scris pe hârtie şi cu subscrierea autografă a domnitorului se află în Arhiva Statului Sondershausen şi a fost adresat lui Günther Comite de Zwarzenburg.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

8 MAIU 1925

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Dr. G. MARINESCU face o comunicare pentru *Comemorarea lui I. M. Charcot, la împlinirea unui secol dela nașterea lui.*

D-l I. BIANU amintește de vechea și statornica dorință a Academiei de a ridicà la Mircești, pe mormântul nemuritorului poet național Vasile Alecsandri un mausoleu și despre nevoia de a se face reparațiuni la casa în care a trăit poetul. Reparațiunile s'au făcut în anul trecut prin bunăvoința colegului nostru și Ministru al Cultelor și Artelor, d-l Al. Lăpedatu, care a pus la dispoziția Academiei suma necesară de aproximativ 138.000 lei pentru plata reparațiunilor.

Acum tot d-l Ministru Lăpedatu a hotărît ca Ministerul Cultelor și Artelor să ia asupra-și cheltueala de circa 600.000 lei pentru construirea mausoleului, rămânând ca lucrarea să se facă sub auspiciile Academiei, după planul întocmit de d-l Ghica-Budești, arhitectul Comisiunii Monumentelor Istorice. Pentru ca lucrările să înceapă cât mai curând, d-l Lăpedatu împreună cu d-l Bianu și cu d-l Ghica-Budești au mers în Dumineca de 3 Maiu la Mircești spre a alege locul pe care să fie așezat mausoleul. S'au luat cu acest prilej măsuri eficace pentru ca să se termine construcția până la toamnă.

D-l Bianu prezintă planul mausoleului și procesul-verbal încheiat cu aceà ocaziune, semnat de P. S. S. Episcopul Romanului Lucian Triteanu, care a instituit în Roman un Comitet sub președinția P. S. Sale, pentru promovarea lucrărilor de ridicare a mausoleului.

— Se ia act cu bucurie și se vor exprimà d-lui Lăpedatu mulțumiri prin scrisoare.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

15 MAIU 1925

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l ANDREIU RĂDULESCU face o comunicare despre *Dreptul de moștenire al soțului supraviețuitor în legislația comparată.*

ȘEDINȚA PUBLICĂ

22 MAIU 1925

D-l Președinte, I. C. NEGRUZZI, înfățișează două hrisoave pe pergament, primite în dar dela Prea Sfinția Sa Episcopul Hușilor, Iacov Antonovici — care asistă la ședință — unul dela Ștefan-cel-Mare, dat din Suceava la anul 1480

în Octomvrie 17, altul dela Petru-Vodă, dat din Vasluiu la anul 1589 în Aprilie 24. D-sa arată cât de preţioase sunt cele două documente dăruite pentru colecţia manuscriselor Academiei şi mulţumeşte călduros Prea Sfinţiei Sale.

D-l C. RĂDULESCU-MOTRU face o comunicare despre *Ideologia revoluţionară în cultura română.*

D-l Dr. V. BABEŞ arată *rezultatele obţinute în grefa osoasă de Dr. C. Leonte.*

PARTEA II

A) SESIUNEA GENERALĂ EXTRAORDINARĂ I

(20 23 Martie 1925)

ŞEDINŢA INTIMĂ

20 MARTIE 1925

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI deschide sesiunea generală extraordinară şi dă cuvântul d-lui I. Bianu.

D-l I. BIANU face o largă expunere asupra administrării de până acum a averii lăsate de Elias, accentuând avantajele nouilor procedee introduse de Academie, care într'un singur an (1924 faţă de 1923) a reuşit a creşte cifra veniturilor cu peste trei milioane de lei. Apoi arată necesitatea în care ne-am aflat de a convocà o sesiune generală extraordinară şi expune punctul din Actul de Fundaţiune şi Statutele viitoarei Fundaţiuni «Menachem H. Elias», în care Academia se află în divergenţă de păreri cu comitetul de trei instituit de Elias prin testament pentru administrarea Fundaţiunei împreună cu Academia Română.

D-l G. ŢIŢEICA arată meritele d-lui I. Bianu în administrarea averii Elias şi face raportul asupra situaţiei financiare a succesiunii.

D-l GR. ANTIPA expune în detalii, cu date, cifre şi indicaţii precise de caracter personal activitatea sa în străinătate în vederea luării în posesiune a averii aflătoare acolo şi mai ales dificultăţile avute la Viena cu aşà zişii moştenitori ai lui Elias, procesul purtat, etc.

D-l ANDREI RĂDULESCU ceteşte proiectul Actului de Fundaţiune. (V. pag. 54).

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI propune să se stabilească modalitatea de votare şi numărul de voturi ce trebuie să întrunească Actul de Fundaţiune, spre a fi primit.

— Se decide votul cu apel nominal şi numărul de două treimi pentru primirea Actului de Fundaţiune.

D-l ANDREI RĂDULESCU ceteşte proiectul de Statute ale «Fundaţiunii Familiei Menachem H. Elias» (v. pag. 57).

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI lămureşte că atât Actul de Fundaţiune cât şi Statutele au fost întocmite de Delegaţiune şi Comisiunea Elias în deplin

acord cu Comitetul de trei, în toate detaliile, rămânând în discuţie numai chestiunea prelevărilor ce se cuvin Academiei din venitul averii Succesiunii.

D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI explică şi apără punctul de vedere al comitetului de trei.

D-l I. BIANU combate în amănunte acest punct de vedere.

D-l General GR. CRĂINICEANU se raliază la părerea d-lui I. Bianu, cerând însă chiar o cotă mai mare în prelevări, decât aceea la care s'a oprit d-l I. Bianu în urma unor explicări ce-i fuseseră date de d-l Secretar General al Academiei.

Urmează o vie discuţiune, la care iau parte d-nii Dr. G. Marinescu, Antipa Sadoveanu, Pârvan, Babeş, Puşcariu, Balş şi Andrei Rădulescu, în jurul cifrei de 15% drept cotă de prelevare. Hotărîrea se amână însă pentru o şedinţă următoare.

ŞEDINŢA INTIMĂ

21 MARTIE 1925

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI propune revenirea la Statute pentru a se ţine sesiunea generală viitoare la aceeaşi dată ca în anul trecut, având în vedere că mutarea sesiunei generale la 20 Aprilie a fost admisă exclusiv pentru cazul excepţional al chestiunii Elias, ceeace, odată cu ţinerea actualei sesiuni extraordinare, încetează de a mai constitui un motiv de modificare a Statutelor.

D-l I. SIMIONESCU lămureşte că sesiunea va începe fireşte la aceeaş dată ca şi în anul trecut, adică la 25 Maiu.

— Se aprobă.

D-l Secretar General V. PÂRVAN supune aprobării plenului convenţia încheiată la Viena cu moştenitorii defunctului Elias, prin care se stinge procesul între Academie şi acei moştenitori.

— Se procede la vot şi se votează convenţia cu unanimitate.

D-l SEXTIL PUŞCARIU zice că doreşte să sugereze viitorului Consiliu de administraţie al Fundaţiunii Menachem H. Elias câteva idei despre întrebuinţarea veniturilor Fundaţiunii. D-sa observă că prin testamentul defunctului Elias se urmăresc scopuri culturale şi scopuri de binefacere. Ele trebuiesc realizate prin venitul fondului, care venit se poate împărţi principial în 10 unităţi. Din aceste 10 unităţi o unitate şi jumătate va trebui să fie dată Academiei ca prelevări ce i se cuvin. Din cele 8 şi ½ unităţi rămase, 4½ unităţi să fie afectate pentru scopuri culturale, iar restul de 4 pentru scopuri de binefacere. Cu cele 4 unităţi destinate scopurilor de binefacere se va întemeià şi întreţine spitalul prevăzut în testament, realizându-se această operă treptat în 10—20 ani. O parte din cele 4½ unităţi afectate scopurilor culturale se va întrebuinţà pentru cele două şcoli prevăzute de testament, iar cu restul să se sprijine instituţiile vechi de cultură şi întreprinderile culturale existente, cari sunt îngreunate în activitatea lor de lipsa de fonduri.

D-l I. BIANU revine asupra discuţiei dreptului Academiei la prelevările din venitul fondului Elias, arătând că averea rămasă pe urma defunctului Elias formează un fond cu destinaţiune specială, întocmai ca fondurile I. Otteteleşanu, Tache Anastassiu, V. Adamachi şi altele ale Academiei. Fondul Otteteleşanu — spre a da un exemplu — a fost lăsat cu sarcina de a se întreţine din venitul lui Institutul «I. Otteteleşanu». Din venitul Fondului se scad 2% pentru pensiuni, 20% prelevările Academiei şi 5% pentru fondul permanent de rezistenţă; restul venitului se dă tot Institutului Otteteleşanu. In acelaş fel s'a procedat şi se procedează şi cu toate celelalte fonduri cu destinaţiune specială lăsate Academiei. Tot aşà trebuie să se procedeze şi cu Fondul Elias. Aceasta este baza de sprijin a noastră când cerem să nu ieşim din cercul Statutelor şi când pretindem să fixăm prelevările Academiei din venitul Fondului Elias la cel puţin 15%, atât fiind cota cea mai modestă posibilă.

D-l Dr. GR. ANTIPA relevă frumoasele idei sugerate de d-l Sextil Puşcariu, cari, desigur, vor trebuì ţinute în seamă şi roagă pe d-l Puşcariu să le fixeze în scris. Apoi dă detalii despre tratările cu Comitetul privitoare la cota prelevărilor ce sunt de luat pentru Academie din venitul Fondului Elias. La discuţie iau parte d-nii I. C. Negruzzi şi I. Al. Brătescu-Voineşti.

D-l ANDREI RĂDULESCU, luând cuvântul în aceeaş chestiune, arată dreptul Academiei la prelevările, după Statute, cari sunt legea ei, şi analizează ideea de «fond cu destinaţiune specială», arătând elementele cari compun această idee. Aplică aceeaş analiză Fondului Elias, căruia-i găseşte toate elementele caracteristice fondurilor cu destinaţiune specială; deduce apoi din acest caracter specific al fondului consecinţa că fondul este dator să deà Academiei, în conformitate cu Statutele ei, cel puţin 15% din venitul său, ca prelevări.

Pentru ducerea la bun sfârşit a tratativelor cu Comitetul spre recunoaşterea acestui drept, d-sa propune să se amâne votarea hotărîrii Academiei în chestiunea prelevărilor.

D-l G. ŢIŢEICA se alătură la propunerea d-lui Andrei Rădulescu.

D-l I. BIANU ceteşte deciziunea motivată a Delegaţiunii, prin care se propune vânzarea drepturilor succesorale rezultate pentru Academie din testamentul răposatului Teodor Pisoschi, către d-l Ioan Maxim cu preţul şi condiţiunile prevăzute în decizunea Delegaţiunii.

— După explicările date, propunerea Delegaţiunii se pune la vot şi se aprobă cu unanimitatea voturilor.

ŞEDINŢA INTIMĂ

22 MARTIE 1925

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI propune prelungirea actualei sesiuni cu o zi pentru terminarea lucrărilor ce fac obiectul ei.

— Se aprobă.

D-l Dr. GR. ANTIPA amintește că în ședința de eri s'a amânat votarea Actului constitutiv al Fundațiunii Menachem H. Elias și a Statutelor, pentru a se continuà tratativele cu Comitetul asupra chestiunii cotei prelevărilor ce Academia are de luat din venitul Fondului Elias. D-sa a avut convorbire cu d-l Barbu Știrbey și cu d-l Em. Pantazi, executor testamentar, cari au propus să se facă o nouă discuțiune asupra chestiunii, fixându-se ziua de mâine 23 Martie pentru întrevedere în localul Academiei. D-sa e de părere să se clarifice de azi punctul de vedere al Academiei, pe care-l formulează astfel:

«In urma dorinții ce au exprimat-o membrii Comitetului Fundațiunii «Elias, s'a hotărît ca la ședința de mâine (23 Martie a. c.) a sesiunii generale «a Academiei să ia parte și d-lor spre a-și exprimà punctul de vedere de «care sunt călăuziți și a încercà ca de comun acord să găsim o soluțiune «care să împace divergințele ce ne despart cu privire la chestiunea pre«levărilor.

«Este nevoie dar ca și noi să ne precizăm punctul nostru de vedere «spre a vedeà, până unde putem merge cu concesiunile, fără a compromite «drepturile și interesele superioare ce Academia le are în această chestiune «și ce se poate face spre a ajunge la o înțelegere, care să satisfacă părerile «justificate ale ambelor părți.

«Din discuțiunile urmate până acuma între noi și din tratativele ce «le-am avut până în ultimul moment cu membrii comitetului rezultă că «punctele de vedere ale ambelor părți sunt următoarele:

«1. Academia nu poate renunțà la dreptul și îndatorirea ce-i impune «statutele ei de a prelevà, pentru cheltuelile ei generale, anume procente «din veniturile averilor ce i-au fost lăsate, cu destinațiuni speciale, de di«feriți testatori. Din veniturile Fundațiunii Elias, aceste prelevări pot fi «reduse — numai printr'o interpretare silită — la 15%. Aceasta, pe mo«tivul că, testamentul fiind făcut în 1914, testatorul nu a putut aveà în «vedere — după textul de atunci al statutelor — decât această parte din «veniturile averii sale care să poată fi destinată scopurilor generale cul«turale ale Academiei, iar restul urmând să rămână destinat scopurilor «speciale culturale și de asistență publică ale fundațiunii sale.

«Prelevarea celor 15% din venituri pentru cheltuelile generale ale «Academiei constitue dar pentru Academia Română un drept ce i-a fost «lăsat de testator și pe care ea l-a acceptat, relevându-l chiar din prima zi «când a acceptat sarcina de legatar universal sub beneficiu de inventar și pe «baza statutelor sale. Pentru fundațiuni însă această prelevare din venituri «de către Academie este o sarcină impusă de testator, după cum sunt și toate «celelalte sarcini de a plăti legate și rente.

«Academia nu poate însă să consimtă nici măcar la o scădere a cotei «acestor prelevări; și aceasta chiar dacă statutele ei ne-ar permite-o. Aceste «prelevări de 15% — astăzi 25% — asupra oricărui fond ce i se pune la «dispoziție cu o destinație specială, sunt o măsură generală prevăzută în sta«tutele ei încă dela 1879. Ea s'a aplicat în mod constant fără nici o singură «excepție, căci constituie aproape singura sursă din care Academia își

«acoperă cheltuelile ei generale. O consimțire dar — chiar cu o modificare «specială a statutelor — a scăderii cotei prelevărilor, ar însemnà a se pune în «discuțiune întreaga chestiune a prelevărilor, care, astfel, ar puteà compro«mite întreaga situațiune materială a Academiei în viitor.

«Așà dar, chestiunea reducerii prelevărilor dela veniturile fundației «Elias dela cota de 15% — cum o reclamăm noi — la cota de 10% la cât «cere comitetul s'o reducem, nu este o chestiune pe care se poate sta la «tocmeală ci *o chestiune de principiu*, de care nu putem să ne atingem.

«II. Cei trei membri ai Comitetului consideră că consimțirea lor ca «Academia să preleve, pentru cheltueilile ei generale, din veniturile fun«dațiunii o cotă mai mare decât 10%, ar fi a se sustrage o parte prea mare «din venituri dela scopurile speciale ale fundațiunii. Ei cred că fundațiu«nea ar puteà da Academiei prin bugetele ei anuale și sume mai mari; «dar aceasta ar face-o pentru anumite scopuri și mai cu seamă cu condi«țiunea ca operile culturale și de asistență ce se vor face din acești bani «să poarte numele fundațiunii M. Elias și să fie spre pomina numelui «acestei familii — după cum a dorit-o testatorul — și în sensul ideilor și «simțimintelor ce le-a avut el când a scris testamentul său. Comitetul dar — «după cât am avut impresia — crede, că, dând Academiei 15% din venituri, «deși și acestea sunt destinate numai pentru scopuri pur culturale, el le «sustrage totuș dela îndatorirea superioară prevăzută în testament de a «glorificà numele familiei Elias.

«III. Examinând bine amândouă punctele de vedere, vedem că fiecare «își are justificarea sa și este izvorît dintr'o convingere sinceră și din do«rința îndeplinirei unei datorii de conștiință. Lăsând însă la o parte toate «bănuielile reciproce și procesele de intențiuni absolut nejustificate cari «sunt datorite numai unor presupuneri și impresiuni superficiale și cari «constituesc singura cauză a neînțelegerii — trebuie să vedem că ambele «puncte de vedere pot fi cu ușurință împăcate. Căci, în adevăr, dacă spri«jinirea activității Academiei Române — mai cu seamă astăzi când rolul «ei în noul Stat trebuie să fie covârșitor — nu constitue o faptă de cea mai «înaltă *importanță culturală* pentru țară, atunci nu știu căreia alteia i s'ar «puteà atribuì acest nume. Dar ni se zice: aceste 15% din venituri se chel«tuesc de Academie pentru scopuri culturale și meritele i se atribuie ei, «iar nu fundațiunii decedatului și deci numelui familiei sale. Și aceasta «este o eroare; căci, în afară de faptul că sprijinirea Academiei constitue «ea singură, prin sine, o mare operă culturală făcută de fundație, dar Aca«demia poate să oblige și ea ca orice publicațiuni, cumpărări de materiale «de cultură ca acte, cărți, documente, etc. burse, acordări de premii, or«ganizări de explorări și cercetări științifice și orice alte cheltueli ar face «cu sumele dobândite dela fundația Elias să poarte și ele numele donato«rului spre pomina întregei sale familii.

«Cu modul acesta dar scrupulele de conștiință ce și le fac membrii «Comitetului nu mai pot aveà loc decât doar numai dacă ar bănuì incapa«citate sau rea voință din partea Academiei pentru a puteà executà cu toată

«sinceritatea cuvenită adevăratele intenţiuni ale testatorului. Printr'o «asemenea bănuire însă ar păcătuì nu numai contra renumelui meritat «al celei mai înalte instituţiuni de cultură al ţării ci şi contra voinţii dece- «datului care a încredinţat Academiei în primul rând executarea ultimelor «sale dorinţi şi întreaga sa avere.

«Nu mă îndoiesc dar, că cei 3 membri ai Comitetului vor sfârşì prin «a vedeà adevărata soluţie ce se poate da acestei chestiuni, şi dela care de«pinde tocmai putinţa realizării operei pe care voesc s'o apere. Această «soluţiune este de a se da art. 10, al. *b* din actul de fundaţiune «următoarea redacţiune:

«*b)* Plata prelevărilor către Academie Română, care — conf. art. 35 «din statutele ei — se fixează odată pentru totdeauna la 15% din venitu- «rile fundaţiei Elias.

«Academia Română va trece în bugetele ei anuale toate sumele în- «casate din aceste prelevări ca provenite din veniturile fundaţiei familiei «Menachem H. Elias. La sumele cheltuite din acest fond pentru premii, «publicaţiuni, obiecte menite a fi conservate în colecţiune, etc., se va «menţionà întotdeauna numele acestei instituţiuni».

D-l ANDREI RĂDULESCU, urmărind precizarea atitudinei Academiei în aceeaş chestiune, aduce noui argumente în scopul de a înlăturà orice îndoială asupra dreptului Academiei la prelevările din venitul Fondului Elias. Astfel, d-sa se întreabă de unde să se plătească diurnele membrilor Academiei întruniţi pentru afacerile succesiunii Elias, în sesiune, ca în actuala sesiune şi în alte viitoare sesiuni similare; — din ce să se plătească personalul de control al gestiunii anuale a Fundaţiunii, — dacă nu din prelevările pe care Academia trebuie să le aibă dela Fondul în chestiune? — Să se facă socoteala acestor cheltueli anuale şi se va vedeà că cifra pe care ele o ating este destul de însemnată pentru a îndreptăţì luarea prelevărilor pentru Academie. In consecinţă şi privind chestiunea juridiceşte noi avem dreptul să prelevăm 25% din venitul fondului, respectând art. 35 din Statute cu modificările introduse după războiu. Dacă însă din cota de 25% deducem 10% şi fixăm cota de 15% ca prelevări pe cari Academia trebuie să le ia din venitul fondului, aceasta este pentrucă suntem degrevaţi de cheltueilile pentru necesităţile dela centru, evaluate de noi la 10% din venit, cheltueli ce vor trebuì să fie suportate de Fundaţiune. Specificăm că în cota de 15% nu se cuprinde prelevarea de 5% prevăzută în aliniatul ultim al art. 35, adaus la 6 Iunie 1921, pe care nu-l avem în vedere la fixarea numitei cote.

D-l I. BIANU observă concordanţa între punctele de vedere expuse de d-nii Antipa şi Andrei Rădulescu, cari stabilesc drept cotă a prelevărilor cifra de 15%. Adaogă — întemeiat pe citate din art. 35 al Statutelor şi din Regulamentul Fondului Adamachi — că prelevările n'au destinaţiune precisă şi că ele sunt la libera dispoziţie a Academiei.

D-l G. ŢIŢEICA zice că în fixarea cotei prelevărilor în chestiune putem pleca dela 25%, dar nu putem scobori sub 15%.

D-l Dr. GR. ANTIPA propune să se stabilească redacţiunea art. 11 din Statutele Fundaţiunii.

— Articolul se ia în discuţiune, la care iau parte d-nii Antipa, V. Pârvan, Andrei Rădulescu, I. Simionescu, Dr. V. Babeş, — şi se redactează astfel:

«*Art. 11 bis.*

«Bugetul Fundaţiunii va cuprinde în mod obligator şi cu precădere «următoarele:

«*a)* Plata legatelor periodice prevăzute în testamentul defunctului «Jacques M. Elias.

«*b)* Plata prelevărilor de 15% către Academia Română.

«Toate sumele ce se vor plăti Academiei Române ca prelevări asupra «veniturilor Fundaţiunii se vor trece în bugetele anuale ale Academiei cu «menţiunea specială că provin dela Familia Menachem H. Elias.

«*c)* Plata tuturor subvenţiilor acordate diferitelor instituţiuni creiate «de Fundaţiune sau anexate ei».

D-l Secretar General V. PÂRVAN supune votului plenului Actul de Fundaţiune, care a fost cetit în şedinţa de ieri, cu rezerva art. 11, aliniatul *b*.

— Actul de Fundaţiune se votează cu unanimitate (v. p. 54).

D-l Secretar General V. PÂRVAN supune votului plenului Statutele Fundaţiunii, cu rezerva art. 11 bis, aliniatul *b*.

Se face discuţie pe articole şi apoi se procedează la votare.

— Statutele Fundaţiunii se votează cu unanimitate, cu rezerva art. 11 bis, aliniatul *b* (v. p. 57).

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI propune să se ia în cercetare art. 11 bis, aliniatul *b*, în chestiune.

D-l Secretar General V. PÂRVAN ceteşte art. 11 bis, aliniatul *b* şi după discuţiunea urmată se procedează la luarea lui în considerare în vederea mâine.

— Articolul 11 bis, aliniatul *b*, se ia în considerare în vederea votării de mâine.

ŞEDINŢA INTIMĂ

23 MARTIE 1925

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Secretar General V. PÂRVAN adresează câteva cuvinte de salutare d-lui Em. Pantazi şi îl roagă să comunice şi membrilor absenţi din Comitetul Elias sentimentele de amiciţie şi cordială stimă ale Academiei Române.

D-l EM. PANTAZI, executorul testamentar al testamentului defunctului Jacques M. Elias, mulţumeşte Academiei pentru sentimentele ce i-au fost exprimate prin cuvintele Secretarului ei General şi ceteşte o scrisoare adresată Academiei de d-nii Barbu Ştirbey şi Herman Marcu Hornstein, membri în

comitetul de 3 persoane instituit prin testamentul defunctului Elias, — scrisoare nesubscrisă de d-sa, prin care se fixează punctul de vedere care deosebeşte pe membrii comitetului de felul de înţelegere exprimat de Academie în discuţiile de până acum:

După cetirea acestei scrisori, d-l Em. Pantazi se retrage din şedinţă.

D-l Secretar General V. PÂRVAN zice: Aţi ascultat comunicarea celor doi membri din Comitet, cetită de executorul testamentar, d-l Em. Pantazi, şi prin care ni se sugerează chiar o eventuală acţiune de arbitraj înaintea instanţelor judecătoreşti. Este necesar deci, dacă e să ajungem la o înţelegere amicală, iar nu să mergem înaintea Tribunalului, să se găsească modalitatea pentru continuarea tratativelor cu Comitetul în scopul de a se ajunge la o formulă convenabilă.

Din discuţiunile avute în particular cu membrii Comitetului a reieşit că formula următoare ar puteà fi eventual o bază de tratative folositoare:

«*Art. 10 din Actul de Fundaţie.*

«*b)* 15% din venituri, Academiei Române, pentru scopurile ei cultu-«rale. Academia Română va trece această sumă în bugetul său de venituri «sub un capitol special, ca provenind dela Fundaţiunea Elias. La publica-«ţiunile, premiile, bursele, etc., ce s'ar plătì din aceste sume, se va men-«ţionà că provin dela Fundaţiunea familiei Menachem H. Elias.

Eri aţi binevoit a luà în considerare art. 11 bis aliniatul *b* din Statutele Fundaţiunii în forma dorită de Academie, şi anume:

«*Art. 11 bis din Statute.*

«Bugetul Fundaţiunii va cuprinde în mod obligator şi cu precădere «următoarele:

«*a)* Plata legatelor periodice prevăzute în testamentul defunctului «Jacques M. Elias.

«*b)* Plata prelevărilor de 15% către Academia Română.

«Toate sumele ce se vor plătì Academiei Române ca prelevări asupra «veniturilor Fundaţiunii se vor trece în bugetele anuale ale Academiei cu «menţiunea specială că provin dela Familia Menachem H. Elias.

«*c)* Plata tuturor subvenţilor acordate diferitelor instituţiuni create «de Fundaţiunea sau anexate ei.

Urmează ca acest articol să fie azi acceptat de Domniile Voastre, în noua formă, pe care se speră a o face primită şi de Comitetul de trei.

— După discuţia urmată asupra Art. 11 bis, aliniatul *b)*, discuţie la care iau parte d-nii I. Simionescu, Dr. Gr. Antipa, V. Pârvan, Andrei Rădulescu, S. Mehedinţi, I. Bianu, G. Balş, Dr. V. Babeş, I. Al. Brătescu-Voineşti şi G. Bogdan-Duică, articolul 11 bis aliniatul *b)* se consideră ca acceptat în unanimitate în cuprinderea lui nouă.

Totodată plenul împuterniceşte Delegaţia ca, în cazul când Comitetul de trei ar rămâne nestrămutat la punctul de vedere din scrisoarea mai sus citată,

atunci şi Academia să procedeze la depunerea Actului de Fundaţie şi Statutelor în forma lor iniţială şi să invite pe cei trei membri ai Comitetului înaintea instanţei, spre a-şi susţine punctul de vedere, potrivit acelei adrese trimise Academiei de d-nii Barbu Ştirbey şi Herman Marcu Hornştein.

D-l Secretar General V. PÂRVAN zice că Academia trebuie să aleagă azi dintre membrii ei 4 delegaţi titulari şi 4 supleanţi în Consiliul de conducere şi administraţie al Fundaţiunii Menachem H. Elias. Delegaţii vor fi aleşi pe termen de un an. D-sa sugerează din partea biuroului Academiei pe d-nii I. Bianu, Dr. Gr. Antipa, G. Ţiţeica, Andrei Rădulescu, Dim. Gusti şi G. Balş, cari au depus, dela primirea legatului, o energică activitate în efectuarea lucrărilor Succesiunii. Totodată adaogă că deoarece juridic membrii Delegaţiunii Academiei nu ar puteà funcţionà şi ca membri ai Consiliului de administraţie Elias, iar de altă parte până la sesiunea generală, când putem face noui alegeri, nu mai e decât un timp scurt, d-sa e de părere că nimic nu se opune ca la alegerea delegaţilor celor patru să reflectăm şi la unii din membrii Delegaţiunii Academiei, cari ne-ar fi de mare folos în acel Consiliu.

D-l ANDREI RĂDULESCU declară că va colaborà cu plăcere la lucrările Consiliului de conducere şi administraţie al Fundaţiunii, dar nu făcând chiar parte din acel Consiliu, ci ca simplu membru al Academiei şi roagă să nu fie ales.

D-l G. BALŞ zice că, fiind rudă cu unul dintre membrii Comitetului de trei, nu ar puteà primì să fie şi d-sa delegat în Consiliul de conducere şi administraţie al Fundaţiunii.

D-l Dr. V. BABEŞ sugerează ideea că ar fi bine ca din Consiliul să facă parte şi un specialist în vederea organizării spitalului, prevăzut de testament.

Se procedează la alegerea a 4 delegaţi titulari şi a 4 supleanţi. Sunt proclamaţi aleşi d-nii Bianu, Antipa, Ţiţeica şi Gusti ca titulari şi d-nii Motru, Karpen, Babeş şi Murnu ca supleanţi.

D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI propune să se delege d-nii Preşedinte I. C. Negruzzi, Secretar General V. Pârvan şi I. Bianu pentru a merge la Tribunal spre a autentificà Actul de Fundaţiune şi Statutele.

— Se aprobă.

D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI propune să se sporească diurna membrilor cari au luat parte la actuala sesiune extraordinară la 600 lei pentru cei veniţi din provincie şi la 300 lei pentru cei din Capitală.

D-l ANDREI RĂDULESCU se alătură la propunerea d-lui I. Al. Brătescu-Voineşti.

— Propunerea se aprobă.

B) SESIUNEA GENERALĂ EXTRAORDINARĂ II.

(1 APRILIE 1925)

Şedinţa s'a deschis la ora 3 p. m. sub preşedinţia d-lui I. C. Negruzzi, Preşedinte, asistat de d-l V. Pârvan, Secretar General.

Membri prezenţi: I. Bianu, Al. Brătescu-Voineşti, St. Ciobanu, I. C. Negruzzi, Sextil Puşcariu, C. Rădulescu-Motru, Gh. Balş, D. Gusti, N.

Iorga, Al. Lăpedatu, I. Lupaş, S. Mehedinţi, I. Nistor, Preotul N. Popescu, V. Pârvan, Andrei Rădulescu, Gh. Vâlsan, Gr. Antipa, Dr. V. Babeş, General Gr. Crainiceanu, I. Inculeţ, Dr. Gh. Marinescu, A. Saligny, I. Simionescu Gh. Ţiţeica şi N. Vasilescu-Karpen.

S'a constatat că în şedinţele sesiunii generale extraordinare dela 22 şi 23 Martie 1925 s'a votat Actul de fundaţie şi Statutele Fundaţiunii Menachem H. Elias, afară de art. 10, al. 2 din acel act. Astăzi în urma discuţiunilor cari au avut loc s'a votat — cu 22 voturi pentru, 2 contra şi 2 abţineri, din 26 votanţi — şi art. 10, al. 2 din Actul de fundaţiune precum şi art. 12 din Statute în noua redacţie care i s'a dat.

Cu modul acesta s'a votat în întregime actul constitutiv al Fundaţiunii şi Statutele ei. Ambele au fost vizate de Preşedintele şi Secretarul General, precum şi de d-l I. Bianu spre a servì de original pentru transcrierea exemplarelor şi îndeplinirea tuturor formalităţilor necesare constituirii Fundaţiunii.

Se constată în acelaş timp că în şedinţa dela 23 Martie 1925, au fost aleşi ca membri delegaţi de Academie în Consiliul de conducere şi administraţie d-nii I. Bianu, Dr. Gr. Antipa, G. Ţiţeica şi D. Gusti, iar membri supleanţi d-nii C. Rădulescu-Motru, N. Vasilescu-Karpen, Dr. V. Babeş şi G. Murnu.

In acelaş timp au fost desemnaţi de Academie d-nii I. C. Negruzzi, Preşedinte, V. Pârvan, Secretar General şi I. Bianu, Membru al Academiei, pentru a semnà în numele Academiei actul de Fundaţie şi Statutele, pentru a se prezentà înaintea Tribunalului şi a oricărei alte autorităţi în vederea autentificării şi îndeplinirii tuturor formalităţilor necesare spre a dobândì recunoaşterea Fundaţiunii ca persoană juridică.

Dânşii sunt autorizaţi să-şi substitue alţi Membri ai Academiei sau să-şi alăture unul sau mai mulţi d-ni advocaţi.

ACT DE FUNDAŢIUNE

«*Art. 1.* Academia Română, în calitate de legatară universală, şi Ema-«nuel Pantazi, în calitate de executor testamentar, în conformitate cu tes-«tamentul defunctului Jacques M. Elias din Bucureşti, înfiinţează o Fun-«daţiune de cultură naţională şi de asistenţă publică. Această Fundaţiune «va aveà sediul în Bucureşti şi va fi numită «Fundaţiunea familiei Mena-«chem H. Elias».

«*Art. 2.* Scopul acestei Fundaţiuni và fi de a întemeià, întreţine, des-«voltà sau ajutà instituţiuni de cultură naţională, de preferinţă cultură «practică, precum şi opere de asistenţă publică şi binefacere, şi în genere «de a îndeplinì dispoziţiunile cuprinse în testamentul defunctului Jacques «M. Elias.

«*Art. 3.* Fundaţiunea va aveà în special obligaţiunea de a construì şi «întreţine în Bucureşti un spital cu cel puţin 100 de paturi, în condiţiunile «cele mai moderne şi perfecţionate.

«Acest spital se va numì «Spital fondat de familia Menachem H. Elias».
«In el vor fi primiţi bolnavi de ambele sexe, israeliţi şi de orice altă «credinţă, se vor da consultaţii şi medicamente gratuite.
«Fundaţiunea va construì şi va întreţine, deasemenea, în Bucureşti «un gimnaziu şi o şcoală profesională pentru elevii israeliţi şi de orice altă «credinţă.
«Gimnaziul va fi numit «Gimnaziu fondat de familia Menachem H. «Elias», iar şcoala va fi numită «Şcoala profesională fondată de familia Me-«nachem H. Elias.»
«Spitalul şi şcolile vor fi create din venituri.
«*Art. 4.* Pentru realizarea scopului arătat, Academia Română înze-«strează Fundaţiunea cu toată averea lăsată de către defunctul Jacques M. «Elias, după ce vor fi scăzute toate sarcinile succesiunii şi legatele parti-«culare.
«*Art. 5.* Fundaţiunea va fi condusă şi administrată de către Academia «Română împreună cu un Comitet potrivit cu dispoziţiunile de mai jos.
«*Art. 6.* Comitetul se va compune din trei persoane dintre cari doi «creştini şi un israelit.
«Primul Comitet este format, potrivit testamentului, din d-nii Barbu «Alexandru Ştirbey, Herman Marcu Hornstein şi Emanuel Pantazi.
«In caz de vacanţă persoana sau persoanele rămase în fiinţă în acest «Comitet vor prezentà Ministrului de Instrucţiune publică o listă de trei «persoane pentru fiecare loc vacant şi Ministrul va face numirea, alegând «din această listă.
«Când Comitetul va fi cu totul descompletat, Academia Română va «prezentà Ministrului Instrucţiunii o listă de trei persoane pentru fiecare «loc vacant, dintre cari Ministrul va face numirea.
«Membrii primului Comitet sunt pe vieaţă iar viitorii vor fi numiţi «pe termen de şapte ani, putând fi desemnaţi din nou.
«*Art. 7.* Pentru conducerea şi admnistraţia Fundaţiunii împreună cu «Comitetul, Academia Română va delegà patru dintre membrii săi.
«Afară de aceşti delegaţi titulari, Academia va alege dintre membrii «săi şi un număr de supleanţi, cari vor înlocuì pe cei dintâiu în caz de «lipsă sau împiedicare.
«Alegerea se va face în sesiune generală.
«Acum, la înfiinţarea Fundaţiunii, Academia a ales ca delegaţi titulari «pe d-nii I. Bianu, Dr. Gr. Antipa, G. Ţiţeica şi D. Gusti.
«Iar ca supleanţi pe d-nii Dr. V. Babeş, C. Rădulescu-Motru, G. «Murnu şi N. Vasilescu-Karpen.
«*Art. 8.* Delegaţii Academiei împreună cu membrii Comitetului vor «formà *Consiliul de conducere şi administraţie al Fundaţiunii.*
«Acest Consiliu reprezintă Fundaţiunea în toate actele vieţii sale juridice.
«El va puteà delegà doi dintre membrii săi pentru a reprezentà Funda-«ţiunea în diferitele acte de orice natură şi înaintea oricărei instanţe sau «autorităţi, din ţară sau din străinătate; aceştia vor aveà şi semnătura.

«In cazuri speciale, Consiliul va puteà da delegaţie de reprezentare şi «semnătură în acest scop unui membru singur, sau împreună cu un fun«cţionar al Fundaţiunii.

«*Art.* 9. Consiliul de conducere şi administraţiune are ca principale «atribuţiuni şi îndatoriri:

«*a)* Să facă actele de administraţie, conservare şi sporire a patrimoniului «Fundaţiunii; să intenteze orice fel de acţiuni şi să întrebuinţeze orice «mijloc legal pentru apărarea acestui patrimoniu.

«*b)* Să aducă la îndeplinire dispoziţiunile testamentului decedatului «Jacques M. Elias.

«*c)* Să supravegheze mersul instituţiunilor şi serviciilor dependinte «de Fundaţiune.

«*d)* Să primească donaţiuni şi legate.

«*e)* Să alcătuiască şi să execute planurile şi lucrările pentru înfăptuirea «şi organizarea instituţiunilor de cultură, de binefacere şi de asistenţă.

«*f)* Să întocmească bugetele anuale ale Fundaţiunii şi ale serviciilor «şi instituţiunilor dependite de ea.

«*g)* Să închee, la sfârşitul anului budgetar, bilanţul şi să facă darea de «seamă a gestiunii.

«Lucrările prevăzute la punctele *d*, *e*, *f* şi *g*, trebuesc supuse Academiei «pentru a fi cercetate şi aprobate.

«*Art.* 10. Budgetul Fundaţiunii va cuprinde în mod obligator şi cu pre«cădere următoarele:

«*a)* Plata legatelor periodice prevăzute în testamentul defunctului «Jacques M. Elias.

«*b)* Plata sumelor anuale cuvenite Academiei Române.

«*c)* Plata tuturor subvenţiilor acordate diferitelor instituţiuni create «de Fundaţiune sau anexate ei.

«*Art.* 11. Toate actele de dispoziţiune, de orice natură, referitoare la «patrimoniul Fundaţiunii, vor fi hotărîte de Academia Română după «propunerea Consiliului de conducere şi administraţie.

«*Art.* 12. Academia Română are dreptul de supraveghere şi control «asupra Fundaţiunii.

«Ea este îndreptăţită să intervie oricând pentru a oprì orice măsură «pe care ar socoti-o contrarie testamentului şi scopului Fundaţiunii, pre«cum şi spre a indicà normele de urmat pentru realizarea acestui scop.

«*Art.* 13. Statutele, în care se desvoltă dispoziţiunile acestui act, vor «puteà fi modificate numai de către Academie în sesiune generală, după «regulele stabilite pentru modificarea statutelor ei.

«Pentru aceste modificări Academia va ascultà şi avizul Comitetului.

«*Art.* 14. Consiliul de conducere şi administraţie va întocmi regula«mente pentru serviciile Fundaţiunii. Ele vor trebuì să fie aprobate de către «Academie.

«Modificările se vor face în acelaş chip.

«*Art.* 15. Prezentul act împreună cu Statutele au fost votate de Acade«mia Română în sesiune generală, în şedinţa dela 1 Aprilie 1925.

«Ele au fost semnate în numele Academiei de către d-nii I. C. Negruzzi, «Preşedinte, V. Pârvan, Secretar General şi d-l I. Bianu, Membrii, cari «sunt împuterniciţi să le depună pentru autentificare, să ceară şi să stă-«ruiască împreună cu d-l Emanuel Pantazi, executor testamentar, pentru «facerea tuturor formalităţilor necesare spre a dobândì recunoaşterea «Fundaţiunii ca persoană juridică.

«Până la dobândirea acestei recunoaşteri, Fundaţiunea începe să func-«ţioneze chiar de astăzi.

«*Art. 16*. Subsemnaţii Barbu Al. Ştirbey, Herman Marcu Hornstein «şi Emanuel Pantazi, formând primul Comitet al Fundaţiunii, am acceptat «acest act şi însărcinarea ce ni s'a dat prin testamentul defunctului Jacques «M. Elias, luăm în primire averea împreună cu Delegaţia Academiei şi «vom stărui pentru a se înfăptuì cât mai bine dorinţele testatorului.

STATUTE

«*Art. 1*. Academia Română, în calitate de legatară universală, şi Em. «Pantazi, ca executor testamentar, pentru a aduce la îndeplinire dispo-«ziţiunile testamentului defunctului Jacques M. Elias, înfiinţează o Fun-«daţiune de cultură naţională şi asistenţă publică.

«Această Fundaţiune va funcţionà după normele prevăzute în actul de «întemeiere, în aceste Statute şi în legi.

«Sediul ei este în Bucureşti, str. Clemenceau No. 1.

«Acest sediu nu va puteà fi schimbat din Bucureşti.

«Ea va fi numită: «Fundaţiunea Familiei Menachem H. Elias». In toate «actele va fi desemnată astfel: «*Academia Română* — Fundaţiunea familiei «Menachem H. Elias.»

«*Art. 2*. Patrimoniul Fundaţiunii se compune din toată averea lăsată «de către defunctul Jacques M. Elias, după ce vor fi scăzute toate sarcinile «succesiunii, cheltuelile şi legatele particulare.

«El cuprinde toată averea mobilă sau imobilă, cunoscută până azi sau «necunoscută, aflătoare în ţară sau străinătate.

«Averea din ţară cunoscută până acum este cea arătată în inventariile «făcute de Trib. Ilfov, secţia I, Trib. Putna şi Trib. Mehedinţi.

«Averea din Austria Bulgaria, Serbia, este arătată în actele încheiate «de instanţele respective.

«Restul averii cunoscute din străinătate este arătat în registrele suc-«cesiunii.

«*Art. 3*. Conducerea şi administraţia Fundaţiunii aparţine Academiei «Române împreună cu Comitetul instituit şi desemnat, conform cu dispo-«ziţiunile testamentului şi actului de fundaţiune.

«Afară de cazurile de moarte, demisiune, expirarea termenului de 7 ani «prevăzut în testament, se va socotì că este caz de vacanţă sau descom-«pletare şi atunci când Membrii Comitetului, fără nici un motiv justificat, «nu vor luà parte la lucrările Consiliului de conducere şi administraţie timp «de 3 luni fără întrerupere.

«Constatarea cazului de vacanță ori descompletarea se va face de către «Consiliul de conducere și administrație; declararea se va face de către «Academia Română prin Delegațiunea sa, iar în timpul sesiunii generale «prin plenul ei.

«*Art. 4.* Alegerea Membrilor delegați de Academie, cari fac parte din «Consiliul de conducere și administrație precum și retragerea manda-«tului se va face în sesiune generală, cu o majoritate de 2/3 dintre Membrii «prezenți la primul scrutin și cu o majoritate absolută la al doilea scrutin.

«In caz de vacanță și când va fi nevoie urgentă, Academia prin Dele-«gațiunea sa, va puteà desemnà alți Membri ai ei, cari vor funcționà până «la sesiunea generală cea mai apropiată, când se va procedà la alegere.

«Timpul pentru care vor fi aleși atât Membrii delegați titulari cât și «supleanții, va fi stabilit de Academie în sesiune generală; el va fi cel puțin «de 1 an. Foștii delegați pot fi realeși.

«*Art. 5.* Când Consiliul de conducere și administrație s'ar descom-«pletà și, în genere, când n'ar puteà funcționà, din oricare motive, Acade-«mia, prin Membrii săi, delegați în acest Consiliu sau, la nevoie, prin Dele-«gațiunea sa, va exercità atribuțiunile și îndatoririle Consiliului, până «când el va puteà reîncepe să funcționeze.

«*Art. 6.* Consiliul va alege, în fiecare an, din sânul său, un Președinte «și unul sau doi Vicepreședinți.

«Anul de funcționare al acestora se va socotì la fel cu anul bugetar.

«Alegerea se va face cu cel puțin 15 zile înainte de începerea anului.

«In caz de vacanță se va face o nouă alegere pentru timpul rămas «până la sfârșitul anului.

«*Art. 7.* Consiliul de conducere și administrație reprezintă Fundațiunea «în toate actele vieții sale juridice.

«El va puteà delegà doi dintre Membrii săi, pentru a reprezentà Funda-«țiunea în diverse acte și înaintea oricărei instanțe sau autorități din țară «sau din străinătate; aceștia vor aveà și semnătura pentru și în numele «Fundațiunii.

«In cazuri speciale, Consiliul poate da această delegațiune de repre-«zentare și semnătură unui Membru singur sau împreună cu un funcționar «al Fundațiunii.

«*Art. 8.* Consiliul va puteà alege dintre Membrii săi 2 administratori «delegați ai Fundațiunii.

«El va puteà delegà pe unii dintre Membrii săi sau alte persoane cu «îndeplinirea unora din atribuțiunile și îndatoririle sale.

«El va precizà atribuțiunile Comitetului și ale administratorilor-delegați.

«Membrii delegați de Consiliu pot da și ei mandat altor persoane, în «limitele mandatului lor.

«Desemnările Membrilor cărora li se vor acordà delegații vor fi pu-«blicate.

«*Art. 9.* Consiliul se va întrunì la sediul Fundațiunii cel puțin odată «pe lună, afară de vacanță.

«Convocarea se va face de către Preşedinte, din iniţiativa sa, ori după «cererea a 2 Membri.

«Ea va cuprinde ordinea de zi şi va fi adusă la cunoştinţa Mem«brilor — afară de cazuri urgente — cu 24 ore mai înainte.

«Membrii Consiliului vor puteà fi reprezentanţi la lucrările Consi«liului prin alţii dintre dânşii, în virtutea unui mandat scris.

«Un Membru nu poate însă primì decât un singur mandat.

«Preşedintele conduce desbaterile; în caz de lipsă sau împiedicare el «va fi înlocuit de un Vice-Preşedinte şi dacă nici unul nu e prezent, de «alt Membru desemnat de Consiliu.

«*Art. 10.* Consiliul va lucrà în mod valabil numai dacă vor fi prezenţi «ori reprezentaţi cel puţin 4 membri. Hotărîrile trebuesc luate cu majo«ritate absolută.

«Dacă nu se poate întrunì această majoritate, chestiunea va fi supusă «Academiei, care o va rezolvà prin Delegaţiunea ei, iar în timpul sesiunii «generale prin plenul ei.

«Această procedură se va întrebuinţà numai dacă în Consiliul de con«ducere şi administraţie nu s'a putut obţine majoritatea după 3 şedinţe «sau convocări.

«Deciziunile Comitetului se vor luà cu majoritate de 2, conform tes«tamentului.

«Pentru toate hotărîrile luate se vor încheià procese-verbale, cari se «vor păstrà în Arhiva Fundaţiunii şi se vor trece într'un registru special.

«*Art. 11.* Consiliul de conducere şi administraţie are atribuţiunile şi «îndatoririle prevăzute în actul de întemeiere a Fundaţiunii.

«In baza acestora are dreptul: să numească şi să concedieze personalul «Fundaţiunii şi al serviciilor anexe, să organizeze serviciile ei şi institu«ţiunile dependente;

«Să administreze întreg patrimoniul, ţinând seamă de dispoziţiunile «testamentului;

«Să dispună facerea plăţilor şi distribuirea fondurilor, conform bugetului, «să facă regulamente pentru Fundaţiune şi instituţiile anexe;

«Să semnaleze Academiei dificultăţile întâmpinate în mersul Funda«ţiunii, făcând şi propunerile cuvenite;

«Să facă tot ce va fi necesar pentru administrarea şi conducerea Fun«daţiunii.

«*Art. 12.* Budgetul Fundaţiunii şi al instituţiunilor alăturate va trebuì «să fie depus Academiei, cel puţin cu 15 zile înainte de deschiderea se«siunii generale ordinare a acesteia.

«Budgetul Fundaţiunii va cuprinde o sumă anuală pentru Academia «Română, în conformitate cu dispoziţia testamentară relativă la sprijinirea «Instituţiilor de cultură naţională, sumă ce se prelevă de Academia «Română pe temeiul art. 35 din Statutele Academiei, în baza cărora a «fost acceptată succesiunea Elias.

«Aceste sume anuale se fixează la cel puţin 10% (zece la sută) din «veniturile Fundaţiunii.

«Bugetul Fundaţiunii şi al Instituţiilor alăturate va fi pus în aplicare «numai după ce va fi aprobat de Academie.

«Anul bugetar începe la 1 Ianuarie. Această dată va puteà fi schim-«bată de către Academie, luând şi avizul Comitetului.

«Consiliul de conducere şi administraţie va puteà angajà şi cheltueli «neprevăzute în budget însă cu aprobarea prealabilă a Delegaţiunii Aca-«demiei.

«*Art. 13.* Darea de seamă anuală va fi amănunţită şi bazată pe acte «justificative. Ea va cuprinde atât partea financiară cât şi activitatea pe «terenul cultural şi al asistenţei publice.

«Ea trebuie depusă Academiei pentru cercetarea şi aprobare cel mai «târziu în termen de 3 luni după închiderea anului budgetar.

«*Art. 14.* Cercetarea bugetului şi a gestiunii de către Academie se «va face în sesiunea generală cea mai apropiată, după depunerea lor. După «aprobarea gestiunii, Academia va da descărcarea cuvenită Consiliului de «conducere şi administraţie.

«Budgetul până la 1 Ianuarie 1926 şi cel pentru anul 1926 va puteà fi «aprobat de către Delegaţiunea Academiei.

«Un extras al dării de seamă asupra gestiunii şi un rezumat al bu-«getului, după aprobare, vor fi publicate.

«*Art. 15.* Autorizarea pentru primirea de donaţiuni şi pentru lucrările «privitoare la înfăptuirea şi la organizarea instituţiilor de cultură şi asi-«stenţă (art. 9, alin. *d* şi *e* din Actul de Fundaţiune) va puteà fi dată, în «cazuri urgente şi de către Delegaţiunea Academiei.

«*Art. 16.* Actele de dispoziţie, de orice natură, privitoare la bunurile «mobile sau imobile ale Fundaţiunii, cari nu trec de o valoare mai mare «de 500.000 lei şi *numai dacă este absolută urgenţă*, vor puteà fi hotărîte «de Delegaţia Academiei, după propunerea Consiliului de conducere şi «administraţie.

«*Art. 17.* Dreptul de supraveghere şi control va fi exercitat de către «Academia Română prin Delegaţiunea sa sau printr'o delegaţie specială.

«*Art. 18.* Regulamentele alcătuite de Consiliul de conducere şi de «administraţie pentru serviciile Fundaţiunii sau instituţiunilor alăturate «vor fi aprobate de către Delegaţiunea Academiei.

«*Art. 19.* Toate drepturile Academiei Române asupra acestei Funda-«ţiuni vor fi exercitate prin plenul ei în sesiune generală, afară de cazurile «anume prevăzute în actul de întemeiere sau în statute, când le va puteà «exercità şi prin Delegaţiunea sa, însă numai în timpul când Academia «nu lucrează în sesiune generală.

«*Art. 20.* Acum la înfiinţarea Fundaţiunii toată averea ei va fi trecută «amănunţit în noui registre.

«In acelaş timp se vo încheià procese-verbale de luarea în primire a «acestei averi de către Consiliul de conducere şi administraţie.

«*Art. 21.* Aceste Statute nu vor puteà fi modificate decât de către «Academia Română potrivit normelor de modificare ale statutelor ei.

«Pentru asemenea modificări se va ascultà şi Comitetul».

PARTEA III

SESIUNEA GENERALĂ ORDINARĂ DIN ANUL 1925

(25 MAIU—12 IUNIE 1925)

ŞEDINŢA PUBLICĂ

25 MAIU 1925

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI zice că nu putem deschide actuala sesiune fără să nu ne amintim de cel plecat dintre noi la cele de veci, de mult iubitul şi veneratul Petru Poni, ale cărui merite, atât în activitatea lui generală, cât şi ca membru al Academiei, sunt îndestul de cunoscute şi apreciate. Academia, care-i va păstrà o vie amintire totdeauna, a participat la solemnitatea de înmormântare a neuitatului defunct prin membri ai ei, cari au depus coroane pe mormântu-i.

Dacă prin moartea lui Poni am avut un prilej de mare tristeţă, avem în schimb ştirea îmbucurătoare că M. S. Regele, după o lungă boală, care L-a ţinut departe de noi, este acum deplin restabilit. Noi din toată inima Ii dorim sănătate şi un lung şir de ani de vieaţă şi zicem: să trăiască M. S. Regele României.

Dă, apoi, cuvântul d-lui Secretar General V. Pârvan.

D-l Secretar General V. PÂRVAN ceteşte următorul raport asupra activităţii Academiei din cursul anului încheiat:

Domnilor Colegi,

Incepând lucrările celei de a 58-a sesiuni generale, permiteţi ca primele cuvinte ce vă adresez să cuprindă exprimarea celor mai călduroase urări de sănătate şi voe bună pentru fiecare din Domniile-Voastre în parte şi de spor şi bun nume pentru Instituţia noastră, pentru Patria noastră şi pentru Casa noastră domnitoare.

E pentru noi toţi o mare bucurie că putem deschide sesiunea generală liberaţi de grija şi supărarea prin care am trecut, urmărind boala primejdioasă de care a suferit Preşedintele de onoare şi Protectorul Academiei Române, M. S. Regele; medicii ne asigură că întoarcerea la deplină sănătate a iubitului nostru suveran nu va mai întârzià.

Motive de adâncă satisfacție și încredere în viitorul strălucit al Instituțiunii noastre ne-au procurat rezultatele la care am ajuns în cursul anului ce a trecut în cele două mari chestiuni care ne preocupau așà de mult în precedenta sesiune generală: localul Academiei Române și orânduirea «Fundațiunii Familiei Elias». Am socotit potrivit ca chiar din primele rânduri ale raportului meu general să reiasă, prin o relevare excepțională, însemnătatea pe care, sprijinite pe interesul și autoritatea Domniilor-Voastre, biroul și comisiunile speciale au acordat-o acestor două chestiuni.

Dați-mi voie acum, potrivit unei tradiții mai mult decât semiseculare, să expun în ordinea consacrată, șirul faptelor de seamă la care Academia a luat parte, ori a fost ea însăș factorul care le-a creat.

Odată cu unirea celui de al treilea principat românesc, cel al Ardealului, cu cele două mai de demult unite în vechiul Regat, Moldova și Țara-Românească, datoria pe care o avem de a încorporà într'un singur sistem de tratare istorică și apreciere culturală și politică toate faptele omenești petrecute pe pământul de pe celălalt versant al Carpaților, devine încă mai organică și cuprinzătoare decât înainte de anul 1918.

Comemorarea celor 100 de ani dela nașterea lui Avram Iancu, organizată de «Astra» sub augustul patronaj și cu participarea Suveranilor, pe însăș locurile unde eroul luptelor de libertate dela 1848, a biruit, a suferit și a murit, la Câmpeni, la Vidra, la Țebea, nu puteà să aibă loc fără o participare activă a Instituțiunii noastre. Incă din Iunie trecut, colegul nostru d-l Lupaș celebrase aici, în ședință solemnă, gloria eroului-martir, iar când, spre sfârșitul verii, în munții de Apus ai «Craiului» Iancu, Regele și Poporul împlineau sacrul pelerinaj, colegul nostru d-l Goga a purtat cuvântul nostru și acolo.

La 27 Septemvrie, părinții capitalei Moldovei aducând în cimitirul «Eternitatea» tributul lor de închinare umbrelor scriitorilor cari repausează acolo, prin așezarea pe morminte a chipurilor celor adormiți: blândul Nicu Gane, istețul Ion Creangă, viforosul Barbu Delavrancea, subtilul Dimitrie Anghel și visătorul Nicolae Beldiceanu, colegul nostru Mihai Sadoveanu a exprimat în numele nostru aprobarea și duioasa noastră recunoștință.

La 6 Martie Societatea Româno-Cehoslovacă a sărbătorit împlinirea a 75 de ani de viață a lui Toma Maszaryk, conducătorul Statului cehoslovac. In afară de prietenia pentru Statul vecin și aliat, erà și un motiv de mai intimă simpatie — dela filosofi la filosofi — care ne-a făcut să rugăm pe colegul nostru d-l Gusti, să ne reprezinte la serbarea unuia din puținii cari au reușit să exemplifice glorios posibilitatea realizării uneia dintre marile dorințe ale lui Platon, ca Statul să fie condus de «filosofi», — noi am zice azi, de marii fruntași ai gândirii teoretice crealoare.

Am participat, în sfârșit, la o inițiativă pioasă, modificând-o și completând-o, potrivit cu amintirea noastră de corp, care e mai largă și

mai îndepărtată în trecut decât a oricăruia, izolat, dintre noi, oricare ar fi şi vârsta şi lărgimea sa de spirit. Un comitet de foşti şcolari ai lui Dimitre Onciul pornise ridicarea unui monument la Arhivele Statului, aceluia care atâţia ani s'a străduit să dea mărturiilor documentare ale trecutului nostru un local vrednic de ele. Ne-am asociat cu mulţumire la acţiunea Comitetului, dar l-am rugat să-şi aducă aminte că la Arhivele Statului trebuie unit, în recunoscătoarea comemorare, cu Dimitre Onciul, înaintaşul său Bogdan Petriceicu Haşdeu, începătorul însemnatelor şi folositoarelor publicaţii de vechi documente strânse acolo. Cei doi foşti colegi ai noştri vor fi astfel acum uniţi într'o dreaptă și senină eternizare, acolo unde cei mai buni şi mai rodnici ani ai vieţii lor s'au tors pe rând din caerul vieţii.

I. **Membrii.** Anul trecut soarta uitase să mai cosească în lanul nostru; acum şi-a adus iar aminte de noi. Şi dacă cei pe cari ni i-a luat odihnesc acum în fericită pace, va trece timp până ce alţii vor creşte după potriva lor, şi locul lor se va împlinì.

A rămas de sigur neştearsă din amintirea Domniilor-Voastre scena aceea mişcătoare şi de o antică nobleţă când noi toţi, bătrâni şi tineri, am înconjurat pe *Petru Poni*, care ne fusese mai mulţi ani preşedinte, şi dorià, acum octogenar, să se retragă, şi l-am rugat pe bătrânul cu ochii în lacrămi să primească a ne fi — fără osteneli, numai cu numele, vom face noi ceilalţi, din biurou, totul pentru el — preşedinte mai departe. Biruit de iubirea şi veneraţia noastră, el a primit, dar în lăuntrul sufletului său se vedeà că rămâne neliniştit şi nemulţumit cu sine însuş: o viaţă întreagă fusese el, care lucrase pentru alţii; nu se puteà deprinde acum cu gândul să vadă pe alţii lucrând pentru el. Şi dacă atunci covârşit de emoţie s'a lăsat învins, când, în alt an, am mai încercat a-l îndoì, rugându-l din nou, el, hotărît, a redevenit el însuş. Înţelept, delicat, sensibil, de o independenţă absolută, el rămâneà total desarmat în faţa şireteniei, violenţei, asprimei de purtări, lipsei de consecvenţă în păreri. Il vedeai adânc jignit, aş spune chiar, scârbit, de caracterul pur şi simplu neestetic, al gălăgiei, îmbulzelii, pretenţiei, cu care o întreagă generaţie dădeà năvală spre situaţii, onoruri, foloase materiale. Simţitor şi sentimental până la romantism, el vibrase adânc de marile întâmplări prin care văzuse trecând patria noastră. Şi în sentimentalismul lui idealist el făcuse credit larg multor feciori ai vremurilor nouă. Dar prin natură şi educaţie el rămâneà totuş, în ritmul obişnuit al vieţii sale, un pozitivist şi un sceptic. Ascultà cu atenţie şi bunătate tot, dar hotărîrea pe care o luà erà adesea total alta decât aceea la care se aşteptaseră cei ce crezuseră a-l cucerì prin discursurile lor. Căci în fundul conştiinţei sale el cântărise bine vorbele şi văzuse că nu rezistă la piatra de încercare a sublimului precept: *Sic nos non nobis*. Cu astfel de însuşiri rare şi nobile, de discreţie, distincţie, sensibilitate, el erà rău înarmat pentru luptele grele ale politicei, unde adversarii nu se cruţă, şi unde încet-încet luptătorii câştigă un fel de carapace

pachydermică, la adăpostul căreia, numai dacă sunt de fapt oameni de mâna întâia, mai salvează şi câte ceva din bunurile care nu sunt ale Caesarului, ci ale lui Dumnezeu. Şi omul care niciodată nu se gândise servind ţara, ca profesor, ca om de ştiinţă, ca ministru, că ţara îi e datoare cu cevà pentru aceste servicii, a adormit întru eternitate în totala lipsă chiar de mijloacele cele mai elementare ale existenţii materiale. Căci cu sufletul lui, coborît aici dintr'o lume unde nu erà materie, el nu putuse niciodată învăţà formula salvatoare a oamenilor de rând, dura, brutala deviză, aşà de preţuită şi de tânăra generaţie care se ridică acum: «*bate şi ţi se va deschide, cere şi ţi se va da*».

O iubire de ţară şi o pasiune pentru ştiinţă asemănătoare cu ale lui Poni, dar dovedite cu un alt temperament şi cu o total deosebită linie a vieţii, avuse şi adânc regretatul, aşà de prematur răpitul de moarte, coleg corespondent *Gheorghe Murgoci*. Ca un perieget elen, Murgoci cutreerase o mare parte a lumii, plin de o curiozitate universală pentru tot ce se poate cunoaşte, studià, organizà. Dela Ruşi ca şi dela Americani, dela Englezi şi Italieni, ca şi dela Francezi şi Germani, el culesese învăţătură de toate felurile: geologie, mineralogie, geografie, etnografie, pedagogie şi câte încă. Dar el nu erà un diletant, cum le-a plăcut unora — restrânşi egoist şi meschin într'un singur, microscopic, domeniu de cercetare — a crede despre dânsul. El, descendentul dintr'o milenară rassă de agricultori, luptase să devină şi cu adevărat ajunsese un maestru în ştiinţa cea nouă, devenită autonomă, a solurilor arabile; şi pentrucă această sociologie geologică — numită agrogeologie — erà un sistem complicat de ştiinţe şi cunoştinţe, dela chimie la botanică şi dela mineralogie la etnografie şi istorie, el însuş trebuise să devină un mare eclectic. Şi dacă silinţele sale în ştiinţă fuseseră încununate de cea mai strălucitoare recunoaştere, şi toţi învăţaţii din lume specializaţi în ştiinţa solurilor, strânşi acum un an în congres la Roma, îi confirmaseră marea lor preţuire, aşà cum însuş iubitul nostru coleg ne povestià în ziua de 19 Decemvrie, depunând înaintea noastră frumosul volum pe care colegii săi străini îl rugaseră să-l publice, cu actele uneia din principalele secţii al Congresului, — apoi rarele sale însuşiri de om nu rămăseseră mai puţin cunoscute. Nu mă voi oprì, o clipă, decât asupra nemărginitei lui bunătăţi şi iubiri pentru tot ce erà tineret încă crud, care aveà nevoie de ocrotire spre a se coace: Murgoci rămăsese el însuş un copil prin puritatea, entusiasmul, încrederea inocentă în viaţă, avântul niciodată obosit, delicateţa incomparabilă, modestia firească, respectul adesea mistic pentru cei mai mari ca dânsul. Ştià să se adapteze tuturor asperităţilor suportându-le cu răbdare şi, într'o lume pretenţioasă şi închipuită de sine, el niciodată nu comisese gestul inelegant al căţărării, niciodată nu încercase a fulgerà pe aproapele cu întrebarea bëată şi stupidă: «ştii cine sunt eu?»

Ca pe un urias greoiu şi totuş agil, l-am văzut pe Nicodim Kondakov aici la noi, el senior al tuturor celor adunaţi la congresul ştiinţelor

byzantine și conștient de acest seniorat al său, uitându-se curios și perfect rece împrejurul lui la lumea în majoritate latină, sentimentală și vioae, expansivă și călduroasă, care-l înconjurà cu manifestările ei de respect și admirație. Corect, concis, extrem de politicos, perfect indiferent la toată agitația dimprejur, el aveà aspectul unei stânci colțuroase în mijlocul valurilor cari o acopăr cu neastâmpărul lor. Căci el erà rus. Și a fi rus e a nu iubì și a nu urî; a nu se mirà și a nu se înspăimântà de nimic; a primì viața ca un destin massiv prin care înnoți ca printr'un ocean de plumb, a fi deci tenace prin definiție; a trăì dialectic și fiziologic: a raționà adică și a demonstrà inebranabil orice, iar de altă parte a împlinì din belșug funcțiunile trupului; iar în această promiscuitate a spiritualului cu vegetativul, a pătrunde cu rădăcinile tale și prin granit, a te întinde fără grabă, liniștit și solid, până la marginile pământului, ori până la marginile gândului sau simțurilor, crimei ca și geniului, desfrâului, ca și virtuții, logicei, ca și răbdării de piatră. — L-am ales deci și noi pe Kondakov membru de onoare. Poate îi va fi făcut plăcere: scrisoarea lui de mulțumire erà însă, ca de obiceiu, scurtă, corectă și rece. Poate că mintea lui tăioasă și inima sa rusească îl împiedecau să creadă că între noi și el ar puteà fi vreo altă legătură decât aceea de prețuire — de sigur reciprocă — a silințelor pe care și unii și alții le facem în căutarea adevărului și umanului. — Anexându-l și pe dânsul Academiei noastre, noi câștigam. Cu moartea lui avem o pierdere. Și în regretul pentru trecerea lui dintre cei vii și perpetuu activi, noi iarăși în chip nobil suntem alături de patria lui, ca și de toate țările luminate.

De sigur nu spre Rusia orientalo-byzantină, unde totul e disproporționat, nebulos, instinctiv și tragic, ci spre Apusul eleno-romanizat ori spre Nordul italo-francizat, avem a căutà aceà armonioasă umanizare, care împăcând adâncimea gândului cu seninătatea formei, ne învață a fi măsurați și discreți, clari și subtili, cavaleri și creștini, plini de îndrăzneală poetică, dar conștienți de puținătatea și unilateralitatea puterilor noastre. Din Suedia cea așà de larg și adânc cultă ne venià colegul nostru onorar *Göran Björkmann*, pe care l-am pierdut acum un an și jumătate. Ca și bunul nostru prieten și coleg, danezul Sandfeld-Jensen, Björkmann ne cunoscuse întâiu prin limba noastră romanică, al cărei studiu îl interesà. Apoi ne adâncise și ne prețuise și literatura noastră și tradusese în limba lui pe poeții noștri. La urmă țara și națiunea noastră înseși îi deveniseră scumpe. Fie-i memoria binecuvântată.

Dacă pomenirea meritelor celor trecuți dintre noi nu poate deșteptà decât sentimentul unei melancolice recunoștințe, apoi rechemarea în câmpul atențiunii noastre a activității încă mereu neobosite, pe care o depun colegii noștri în viață, e o adevărată reconfortare pentru noi toți. Și cu atât mai mult suntem cu toții bucurați și onorați, când aceà activitate obține aprobarea și prețuirea unanimă atât a țării cât și a străinătății, așà cum a fost cazul cu stimații noștri colegi, d-rii Babeș și

Marinescu: sărbătoriți de prietenii și școlarii lor, pentru încoronarea operelor lor, ale primului la Paris, ale celui de al doilea la Madrid, și în aceeaș vreme pentru aniversările de 70 și 60 de ani de viață, Academia Română a luat parte cu mare plăcere la această manifestare de admirație și recunoștință și Secretarul D-voastră General a luat cuvântul oficial în numele Domniilor-Voastre, exprimând celor doi colegi toată simpatia și prețuirea noastră.

II. **Ședințele.** V'ați adunat, Domnilor Colegi, în cursul anului trecut de patruzeci și una de ori, dintre cari: în douăzeci de ședințe intime s'au făcut numeroase comunicări de cărți și manuscrise interesante, s'au salutat în mijlocul nostru oaspeți bineveniți, ca profesorii Clark și Carcopino, s'au cetit note științifice și s'au expediat afacerile curente — iar în cincisprezece ședințe publice s'au făcut comunicări și comemorări, precum urmează:

1. La 27 Iunie d-l *V. Pârvan*, despre *Geți și Săpăturile dela Crăsani* (apare sub titlul de *Getica)* și d-l *N. Iorga*, comunicarea *Note Polone.*

2. La 17 Octomvrie d-l *I. C. Filitti*, comunicarea *In jurul lui Negru-Vodă.*

3. La 31 Octomvrie, d-l *N. Iorga*, comunicările *Domnița Anca și patronajul ei literar* (1360) și *O prigonire politică sub fanarioți.*

4. La 21 Noemvrie, d-l *N. Iorga*, comunicările *Moșiile familiei Beldy din Țara Românească* și *Cea dintâiu istorie universală tipărită în Transilvania.*

5. La 12 Decemvrie, d-l *M. C. Sutzu* despre *Sistemele monetare ale lui Dioclețian și Constantin cel Mare.*

6. La 19 Decemvrie, d-l *G. Murgoci* despre *Rezultatele studiului solului în țară și vecinătate, cu aplicațiuni la țara și poporul românesc*, și d-l *Dr. V. Babeș* despre *Microbul febrei galbene.*

7. La 9 Ianuarie, d-l *N. Iorga* despre *Procesele mănăstirii Sânt-Ilie din Bucovina și pisarul leșesc Strahocki.*

8. La 20 Februarie, d-l *Dr. Gr. Antipa* despre *Regularea navigabilității gurilor Dunării* și d-l *G. Murgoci* despre *Chihlimbarele române.*

9. La 13 Martie, d-l *Andrei Rădulescu*, prima parte a comunicării despre *Dreptul de moștenire al soțului supraviețuitor în legislația românesacă.*

10. La 3 Aprilie, d-l *N. Donici* a cetit două note: I. *Asupra desvoltării interioare a stațiunii meteorologice din Duboșarii-Vechi*, și II. *Asupra eclipsei lunare observate din Observatorul din Duboșarii-Vechi la 8 Februarie a. c.*, iar d-l *N. Iorga* a făcut *Comemorarea lui Edgard Quinet cu ocaziunea semicentenarului morții lui* și d-l *Dr. G. Marinescu* a tratat despre *Spiritism și metapsihie.*

11. La 10 Aprilie, d-l *Dr. G. Marinescu* a făcut *Critica doctrinei spiritiste și a metapsihiei.*

12. La 1 Maiu, d-l *N. Iorga* a cetit comunicarea *Trei călători în țările românești: Caronni, Rey, Kunisch, și originea «Luceafărului» lui Eminescu.*

13. La 8 Maiu, d-l *Dr. G. Marinescu* a făcut *Comemorarea lui I. M. Charcot la împlinirea unui secol dela nașterea lui.*

14. La 15 Maiu, d-l *Andrei Rădulescu* a cetit partea a doua a comunicării despre *Dreptul de moștenire al soțului supraviețuitor în legislația comparată.*

15. La 22 Maiu, d-l *C. Rădulescu-Motru* a tratat despre *Ideologia revoluţionară în cultura română.*

Apoi, într'o şedinţă extraordinară, ţinută la 24 Iunie, v'aţi ocupat de atacurile îndreptate împotriva administraţiunii Academiei de d-l C. Dissescu, respingându-le în chip energic şi hotărînd a pune la dispoziţia guvernului întregul material necesar pentru a fi respinse şi dela tribuna Senatului, unde avuse loc atacul. D-l Ministru al Justiţiei, în numele colegului său dela Instrucţie şi al întregului guvern — pe baza studiului dosarelor noastre — a şi reparat apoi în chip strălucit ofensa ce ni se adusese.

In sfârşit, cinci şedinţe, dela 20 la 23 Martie şi la 1 Aprilie, am fost adunaţi în sesiune generală extraordinară pentru a creà «Fundaţiunea Familiei Menachem H. Elias», aşà cum ne obligà testamentul, înainte de împlinirea a doi ani dela moartea donatorului. Aţi discutat în amănunte atât textul Actului Constitutiv cât şi cel al Statutelor Fundaţiunii, propuse de biurou după un îndelungat studiu al lor, şi o redactare la care comisiunea specială Elias, aleasă de Domniile-Voastre pentru acest scop, colaborase intim şi detaliat cu comitetul de trei, instituit de Elias prin testament, şi se folosise continuu şi de luminile membrilor delegaţiunii. Aţi aprobat, cu mici modificări propuse de ambele părţi, atât Actul cât şi Statutele. Tribunalul a dat apoi aprobarea sa şi astăzi Fundaţiunea Elias există ca persoană juridică autonomă, condusă potrivit clauselor testamentului de un consiliu de administraţie alcătuit din comitetul de trei, adică d-nii Barbu Ştirbei, Emanuel Pantazi şi Marcu Hornstein şi din patru delegaţi ai Academiei, d-nii Bianu, Antipa, Ţiţeica şi Gusti, sub auspiciile şi controlul superior al Academiei Române. Dacă am putut aveà satisfacţia de a da Fundaţiunii Elias o organizare care să crească încă mai mult situaţia şi prestigiul Academiei Române, aceasta o datorim spiritului luminat, patriotismului larg şi preţuirii deosebite pentru Instituţiunea noastră, de care au dat dovadă cei trei membri ai Comitetului Elias. Secretarul D-voastră General într'o şedinţă, Preşedintele nostru în alta, au exprimat încă dela sesiunea generală extraordinară mulţumirile şi înalta stimă pe care noi toţi le adresăm colaboratorilor noştri deacum înainte pentru întreaga lor viaţă, d-nilor Barbu Ştirbei, Emanuel Pantazi şi Marcu Hornstein. Am ţinut ca aceste sentimente să-şi găsească exprimarea publică şi în prezentul raport general. Dar acum, când Fundaţiunea Elias şi-a început viaţa ei deosebită şi atât Delegaţia cât şi Plenul Academiei nu mai au a exercità decât un rol de inspiraţie şi control superior al actelor Consiliului, care lucrează potrivit cu constituţia specială a Fundaţiunii, este pentru mine o datorie să amintesc de intensa şi devotata activitate desvoltată de comisiunea aleasă de Domniile-Voastre acum doi ani pentru luarea în primire a moştenirii. Cunoaşteţi din rapoartele speciale ce vi s'au comunicat pe rând, marile dificultăţi cu cari comisiunea noastră şi executorul testamentar, d-l Pantazi, au avut de luptat pentru punerea noastră în

posesiune, pentru scutirile de taxe în străinătate, ş. a. m. d. O mulţumire generală şi călduroasă trebuie să se îndrepte azi spre colegii noştri Bianu şi Antipa, cari şi-au împărţit între ei sarcinele luând primul pe cele interne şi al doilea pe cele externe, colegul Andrei Rădulescu, care a fost neobosit în găsirea formulelor juridice celor mai satisfăcătoare pentru interesele Academiei şi Fundaţiunii, colegii Balş şi Ţiţeica care au luat o parte foarte activă la administrarea înţeleaptă şi la creşterea veniturilor moştenirii, colegii Gusti şi Brătescu-Voineşti, şi nu în ultimul rând iubitul nostru Preşedinte, cari au colaborat foarte activ la greaua şi complicata gestiune.

III. **Relaţii interne şi externe.** Una din urmările marelui războiu a fost nevoia crescută de cunoaştere reciprocă între diferitele state şi naţiuni. Această cunoaştere, potrivit cu tendinţele de asociare internaţională manifestate în toate domeniile, s'a efectuat şi în câmpul culturei prin unirea în mari corpuri academice internaţionale a diferitelor Academii naţionale. Unul din cele mai însemnate este astăzi organismul numit *Union Académique Internationale* cu sediul la Bruxelles şi din care noi facem parte activă. Un altul e *Asociaţia de cooperaţie intelectuală* de pe lângă «Societatea Naţiunilor», de curând devenit «Institutul de cooperaţie intelectuală» cu sediul la Paris. Academia noastră face şi ea parte din această organizaţie. Deasemenea Academia noastră patronează alăturea cu celelalte Academii aliate publicaţiunea de caracter enciclopedic în domeniul matematicilor superioare, condusă de d-l H. Villat, «Mémorial des sciences mathématiques». Colegul nostru d-l Ţiţeica ne reprezintă în această publicaţie ca redactor, colegul dr. Marinescu ne reprezintă la Institutul de cooperaţie intelectuală, luând parte regulat la adunările dela Paris, iar Secretarul D-voastră General atât la acest Institut cât şi în Uniunea Academică dela Bruxelles.

Foarte numeroase sunt invitările ce ne vin de a participà la diferite congrese ştiinţifice internaţionale. Din nenorocire Academia ne având fonduri de ajutor, iar Statul neputând — se pare — din motive de economie subvenţionà diferitele deplasări, foarte costisitoare pentru un simplu particular sărac, ale membrilor Academiei delegaţi a ne reprezentà, noi suntem în general absenţi dela aceste manifestări culturale internaţionale, spre marea pierdere a numelui nostru bun printre naţiuni. O fericită excepţie am făcut cu prilejul congresului internaţional matematic dela Toronto în Canada, unde noi delegând pe colegii Ţiţeica şi Pompeiu, d-l Ţiţeica a reuşit, măcar d-sa, a găsì mijloacele necesare spre a luà parte la Congres, iar apoi a făcut şi frumoasa faptă naţională de a vizità pe românii aşezaţi în America, ţinându-le zece conferinţe despre ţara noastră aşà cum se înfăţişează după războiu.

Foarte strânse sunt şi raporturile noastre cu societăţile şi instituţiile culturale din ţară şi anume în primul rând cu vechea şi însemnata Asociaţiune Transilvană dela Sibiiu. Statul însuşi ne cere întotdeauna

părerea când este vorba de măsuri importante de luat în ordinea istorică, literară ori științifică.

Dar accea ce este mai ales hotărîtor în relațiile noastre interne și externe e schimbul de publicații. Numărul societăților savante, universităților, academiilor, redacțiunilor de mari publicațiuni, muzeelor, laboratoriilor și institutelor de cercetare cari ne cer publicațiile noastre, nu numai la curent dar chiar serii mai vechi, a crescut enorm. In țară deasemenea, atât din vechiul regat, cât mai ales din nouile provincii și în special de diferitele instituții culturale și școli minoritare, deprinse pe vremuri a obține gratuit publicațiuni dela Budapesta, Viena sau Petrograd, ni se cer cu insistență publicațiile noastre, și am putut constată personal că ele sunt nu numai cerute ci și folosite.

Ar trebui deci ca edițiile noastre să fie crescute față de cele dinainte de răsboiu cu c. 1000 de exemplare. Ori azi când hârtia a ajuns, fie din țară, fie prin protecționismul vamal și din străinătate, la prețuri desgustător de exagerate, noi nu putem majoră edițiile publicațiilor noastre așà cum ar trebuì. Dar e chiar o primejdie și mai mare care ne amenință: cea mai însemnată parte a veniturilor noastre fiind cheltuită pentru a plătì funcționarii și achizițiile bibliotecei, mâine, când, în noul local, nu vom mai puteà lucrà cu cei câțiva funcționari, puțini și slab plătiți, de azi, toate veniturile Academiei, chiar după procentul ce ne aduce Fundațiunea Familiei Elias, vor fi insuficiente pentru singură întreținerea la curent a Bibliotecei. Și atunci ce vom face cu scopul principal, singura justificare a existenței noastre, activitatea noastră științifică și larga răspândire prin publicitate, în limba română ca și în limbi străine, a acestei activități? Dar voiu reveni mai jos asupra acestei chestiuni.

Este clar deci că noi trebuie să conservăm și să intensificăm până la maximum relațiile noastre interne și externe, răspunzând rolului nu numai de cea mai înaltă, dar și de cea mai activă instituțiune culturală a țării, așà cum acest rol ne este oarecum *impus* de timpurile prin care trecem.

IV. **Publicațiunile Academiei.** In adevăr, ați putut observà, D-lor Colegi, în ultimii doi trei ani un fenomen foarte îmbucurător: publicațiile noastre încep să fie subscrise de o sumă de elemente tinere, școlari de ai noștri, sau tineri și chiar mai bătrâni oameni de carte, nu întotdeauna de carieră universitară, cari se grupează împrejurul nostru și cari, încă nefăcând parte din compania noastră, cresc într'un mod simțitor numărul și interesul publicațiilor noastre. Suntem de multe ori, considerând greutățile bugetare de care vă vorbeam cu un moment înainte, nevoiți să-i facem să aștepte, ori chiar să-i amânăm, eventual să-i îndepărtăm, ceeace, firește, este vătămător pentru frumoasa mișcare ce se pronunță sub auspiciile noastre.

Iată lista lucrărilor tipărite în anul academic încheiat:

1. *Anale*, tomul XLIV, cuprinzând ședințele din 1923—24, precum și *Indicele alfabetic al cuprinsului volumelor XXXI—XL.*

2. Din *Memoriile Secțiunii Literare*, seria III, t. II, s'au tipărit memoriile:

Dr. Iacob Radu, *Doi luceferi rătăcitori: Gh. Șincai și Samuil Micu Clain.*

Th. Capidan, *Elementul slav în dialectul aromân.*

Ștefan Ciobanu, *Dimitrie Cantemir în Rusia.*

Const. I. Karadja, *Despre lucrul apostolesc al lui Coresi dela 1563.*

Dr. A. Veress, *Cântece istorice vechi unguresti despre Români.*

Sub tipar:

Al. Viciu, *Glosar de cuvinte dialectale din Ardeal.*

3. Din *Memoriile Secțiunii Istorice*, seria III, tomul II, s'au publicat următoarele lucrări:

N. Iorga, *Comemorarea lui Jules Michelet.*

N. Iorga, *Un cioban dascăl din epoca de transiție a culturii noastre.*

T. Sauciuc-Săveanu, *Memnon, titularul decretului de onoare atenian.*

N. Iorga, *Note polone.*

Din tomul III:

Ioan Andrieșescu, *Piscul Crăsani.*

Din tomul IV:

I. C. Filitti, *In jurul lui Negru-Vodă.*

Vintilă Mihăilescu, *Așezările românești în câmpia română.*

Dr. A. Veress, *Campania creștinilor în contra lui Sinan-Pașa din 1595.*

P. P. Panaitescu, *Influența polonă în opera și personalitatea cronicarilor Grigore Ureche și Miron Costin.*

N. Iorga, *Domnița Anca și patronajul ei literar. O prigonire politică sub fanarioți.*

N. Iorga, *Cea dintâiu istorie universală tipărită în Transilvania. Moșiile Beldy în Țara Românească.*

Sub tipar:

V. Pârvan, *Getica.*

N. Iorga, *Procesele călugărilor dela Sântilie și Gheorghe pisarul leșesc.*

Andrieșescu, *Tezaurul dela Vâlci Trâna.*

General R. Rosetti, *Studii asupra chipului cum se făptuià războiul de către Ștefan-cel-Mare.*

I. Vlădescu, *Anul în cronicele moldovenești până la Ureche.*

4. *Din Memoriile Secțiunii științifice*, Seria III, tomul II, s'au publicat:

Dr. G. Marinescu, *Vieața și opera lui Santiago R. J. Cajal.*

Gh. Gr. Gheorghiu, *Contribuțiuni la climatologia Iașilor.*

Dr. A. Metzulescu, *Tratamentul cărbunelui.*

Dr. Gr. Antipa, *Navigabilitatea Dunării.*

Sub tipar:

Const. Hurmuzachi, *Conspectus specierum et varietatum generis Rubus L.*

Z. Panțu, *Contribuțiuni la Flora Dobrogei Nouă, adică a județelor Caliacra și Durostor.*

Din tomul III:

Dr. G. Z. Petrescu, *Zorile chimiei și alchimia.*

5. Din *Discursurile de recepţie* s'a publicat al d-lui C. Rădulescu-Motru, *Andrei Bârseanul şi naţionalismul*, cu răspunsul d-lui D. Gusti.

6. Redactarea Dicţionarului Limbii Române a continuat şi în anul acesta sub conducerea d-lui coleg Sextil Puşcariu. Din lipsă de fonduri tipărirea n'a fost reluată până în prezent. Situaţia exactă a stadiului lucrărilor vi se va arătà prin raportul special al Comisiunii respective.

7. *Lucrările Secţiunilor.*

Secţiunea Literară.

Din seria «*Texte de limbă din sec. XV*» reproduse în facsimile sub îngrijirea d-lui coleg I. Bianu, au apărut:

I. Intrebare Creştinească, 1560.

II. Pravila Sfinţilor, 1570—80.

Secţiunea Istorică.

In tomul XI al *Bulletin*-ului publicat în limbi străine au apărut memoriile prezentate Congresului de bizantinologie ţinut anul trecut la Bucureşti.

Secţiunea Ştiinţifică.

Bulletin-ul publicat în limbi străine a continuat să apară, dând la iveală o serie de studii originale de cel mai mare interes.

8. In «*Studii şi Cercetări*» au apărut:

Vol. IX, Dr. N. Leon, *Entomologia medicală.*

Vol. X, Sauciuc-Săveanu, *Cultura cerealelor în Grecia antică.*

V. Şotropa, *Indice alfabetic la Istoria literaturilor romanice, de N. Iorga*

Iar sub tipar e:

Sextil Puşcariu, *Studii Istro-Române.*

9. In «Din vieaţa poporului român»: T. Papahagi, *Graiul şi folklorul Maramureşului.*

Pentru orientarea publicului cetitor s'a tipărit un catalog general al publicaţiilor Academiei.

V. Legate, Dotaţiuni, Fonduri. Increderea în Instituţiunea noastră şi marea autoritate morală pe care ea şi-a câştigat-o până în stratele cele mai adânci ale concetăţenilor noştri, a purtat şi în anul care-a trecut gândul generoşilor donatori pentru scopuri culturale, spre Academia Română. Asupra unor legate nu vă pot încă raportà ele nefiind juridic sistematizate, ceea ce în scurt timp se va face. Despre frumoasa donaţiune a d-lui dr. Aurel Cosma, fost ministru, putem luà act încă de acum, rămânând ca în sesiunea actuală Domniile Voastre să îngrijiţi şi de redactarea regulamentului acestui fond, astfel ca chiar la viitoarea sesiune generală dorinţele donatorului să poată fi puse în aplicare. D-l dr. Cosma a dispus: «donez Academiei Române una mie acţiuni de ale Băncii «Timişana», Institut de Credit şi Economie din Timişoara, în valoare nominală de 500.000 lei şi de curs de c. 1.000.000 lei, dividendul lor net fiind în prezent de 85.000 lei anual. Donaţiunea aceasta devine în virtutea acestui act proprietatea irevocabilă a Academiei Române, şi se va administrà de către dânsa sub denumirea: «Fundaţiunea dr. Aurel Cosma», cu scopul ca din veniturile ei să fie premiate cu câte 100.000

bune lucrări didactice (manuale) ori cărţi de lectură pentru şcoalele primare şi secundare, inclusiv şcoala normală». Donatorul a arătat apoi în amănunte normele după care doreşte ca Academia să procedeze la distribuirea premiilor fixate prin actul său.

Raportul de schimb reciproc de servicii pentru binele culturii acestei ţări, raport care devine din an în an mai strâns, între Stat şi Academie, a fost adâncit în cursul anului trecut prin noui fonduri şi dotaţiuni puse de guvern la dispoziţia Academiei Române.

Ca revizuire a legii dela 1879 care prevedeà anual pentru Academie o dotaţiune de 30.000 lei, dintre cari câte 5.000 pentru premiile anuale ale Statului acordate de Academia Română sub auspiciile ei, pe numele lui *Gheorghe Lazăr* şi *Ion Eliade Rădulescu*, iar restul la dispoziţia Academiei pentru cheltuelile ei generale, guvernul în urma unui memoriu amănunţit al biroului nostru a modificat art. 4 din acea lege ridicând dotaţiunea la suma de un milion anual, repartizat astfel: câte 50.000 lei pentru trei premii anuale ale Statului, al treilea premiu înfiinţându-se pe numele aşà de pe nedrept uitatului *Gh. Asachi*, şi cele trei premii corespunzând acum şi celor trei secţiuni ale Academiei, astfel ca fiecare din ele să fie anual la dispoziţia secţiunii respective: *Lazăr* la Ştiinţe, *Eliade* la Litere, *Asachi* la istorie; restul de 850.000 a fost repartizat chiar prin lege astfel: 425.000 lei au fost destinaţi culegerii, publicării de documente şi studii istorice şi lucrărilor pentru Dicţionarul limbei române, iar alţi 425.000 pentru îmbogăţirea bibliotecii Academiei cu cărţi şi alte publicaţiuni precum şi pentru publicarea ori promovarea lucrărilor ştiinţifice.

De altă parte datoria de pietate faţă de poetul naţional Vasile Alexandri, a cărui casă şi al cărui mormânt la Mirceşti, lăsate în grija Academiei, nu puteau fi întreţinute după cuviinţă, noi neavând fondurile necesare, iar subscripţia publică deschisă nedând decât un rezultat cu totul modest, a putut fi îndeplinită în chip strălucit graţie interesului purtat acestei chestiuni de unul din colegii noştri, membru al guvernului, d-l Alex. Lăpĕdatu. D-sa a pus încă de acum un an din partea Ministerului pe care-l conduce suma trebuitoare pentru repararea casei poetului, iar în anul acesta a luat în total asupra Ministerului Artelor cheltuiala de ca. 600.000 lei care va fi trebuitoare pentru ridicarea din temelii a mausoleului lui Alexandri la Mirceşti. In ziua de 3 Maiu colegii noştri d-nii Lăpĕdatu şi Bianu au şi mers acolo însoţiţi de d-l architect Ghica-Budeşti, care întocmise planul construcţiei, şi au ales locul unde se va ridicà monumentul, luând toate dispoziţiile ca lucrarea să poată fi terminată eventual chiar până în toamnă.

Insfârşit fundaţiunea ştiinţifică, pe care aţi decis în sesiunea generală trecută să o întemeiem, iarăşi sub auspiciile Academiei, anume un «Institut de cercetări istorice» la Viena, cu scopul de a studià bogatele arhive de acolo, acum după răsboiu accesibile în întregime studioşilor, iar nu în mare parte secrete, ca înainte de răsboiu, va fi — sperăm —

deasemenea pusă în funcţiune cu sprijinul material al Statului, graţie în special ostenelilor ce şi le dă pentru trecerea proiectului de lege necesar, colegul nostru d-l Nistor, el însuş membru al guvernului.

VI. **Localul Academiei.** Dar marea problemă a viitorului Academiei este localul ei. Toată munca şi tot devotamentul pe care timp de jumătatea de veac l-au depus conducătorii Academiei spre a adunà tezaurul de cărţi, manuscripte şi documente păstrat în biblioteca noastră sunt ameninţate în fiecare moment de pieire în localul actual: insuficient, impropriu şi total dezarmat în faţa incendiului. Din veniturile ei particulare Academia a adunat, mulţumită mai ales lui Dimitrie Sturdza şi colaboratorului său Ioan Bianu o avere culturală care azi valorează câteva sute de milioane, dar care de fapt e incalculabilă având în vedere calitatea de *unica* sau de *rarissima* ale multor exemplare din colecţiile ei. Această avere nu e numai, egoist, a Instituţiei noastre, ci e — prin felul cum o punem la dispoziţie — a Naţiunii întregi. Biblioteca Naţională a României e una şi aceeaşi cu Biblioteca particulară a Academiei Române. Aceea ce n'a făcut Statul a făcut Academia. Acum vine rândul Statului. El ne va dà localul în care să instalăm după cuviinţă Academia Română cu biblioteca ei, în aceeaşi vreme bibliotecă naţională a patriei noastre întregite. Dar dacă până acum în condiţiile modeste în care am trăit şi specializând biblioteca aproape exclusiv pentru studiile de istorie şi de limbă românească, noi am putut plătì din propriile noastre mijloace materialul şi personalul bibliotecei, pe viitor, în noua ei formă şi cu noua ei misiune, biblioteca noastră va cere cheltuieli de întreţinere cu mult peste puterile noastre. O primă problemă care se pune decì atenţiunii Domniilor Voastre e aceea a bibliotecei, ca aparat cultural al viitorului.

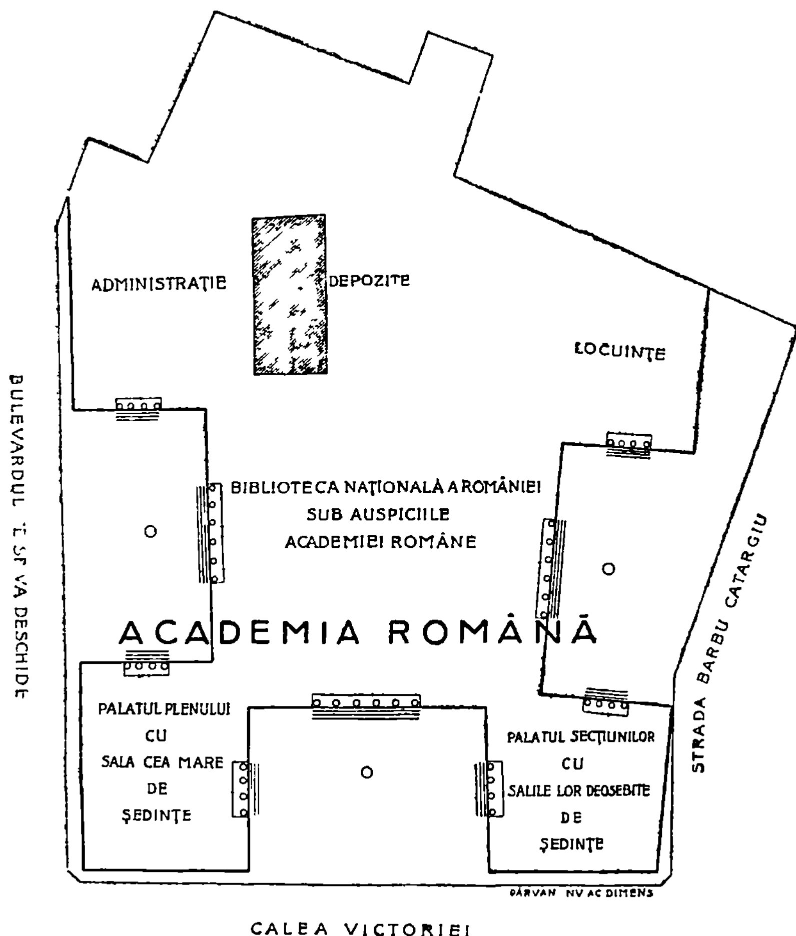
O a doua e aceea a activităţii ştiinţifice a Academiei, strâmtorată până azi şi ca spaţiu şi ca mijloace materiale. Această activitate trebuie să-şi găsească în noul local toate posibilităţile de desfăşurare.

Ambele se traduc, din punctul de vedere imediat, în programul de construcţie pe care noi azi, în România nouă, cu alte proporţii şi cu alte perspective de desvoltare decât cea veche, avem a-l propune arhitecţilor pentru ca în timp de un şir de ani, potrivit cu fondurile ce le vom obţine, să-l execute.

In adevăr planurile făcute înainte de răsboiu, ca o urmare a legii votate în 1912 prin care Statul puneà la dispoziţia Academiei suma de trei milioane pentru clădirea bibliotecei ei, sunt astăzi anticvate. Dela primele şedinţe ale ei, comisiunea localului Academiei reluându-le în cercetare pe baza îndemnului actualului guvern, care a avut bunavoinţă de a ne şi fixà o primă rată de 10.000.000, pentru imediata începere a lucrărilor, a constatat că şi dimensiunile şi aranjamentul interior şi aspectul monumental exterior nu mai corespund cerinţelor actuale. Singura parte câştigată din lucrările dinainte de răsboiu e planul depozitelor de cărţi, care nu are nevoie de modificări şi care se poate imediat pune în licitaţie spre a fi început. Ca urmare comisiunea a crezut folositor ca să fixeze într'un

proces verbal aceste constatări şi să adopte principiul ca totalitatea programului noului local al Academiei, din care biblioteca nu e decât o parte, să fie scos la concurs, astfel ca toţi architecţii români să poată da dovada puterilor lor pentru rezolvarea acestei mari probleme artistice.

De fapt se avuseră în vedere înainte de războiu nevoi aşa de restrânse, încât dacă se execută planul de-atunci, ne aflam azi în faţa

unei situaţii quasi ireparabile. Inainte de toate se avuse în vedere exclusiv biblioteca, ceea ce pentru Academie nu puteà fi un scop, ci numai un mijloc al existenţei ei, şi, pe locul aşà de larg şi frumos pe care-l avem în inima Capitalei se plasase, ca de unul singur, la mijloc, din faţă şi până în fund, exclusiv localul bibliotecii, fără a se ţine seamă nici de spaţiul care trebuie rezervat din plin clădirilor

lei cele mai bune lucrări istorice şi cu câte 30.000 şi 20.000 lei cele mai propriu zise ale Academiei, nici de legătura architectonică cu aceste clădiri, nici de orientarea de total a lor faţă de cele trei străzi care încă de atunci erau fixate de jur împrejurul nostru, cu aliniarea lor definitivă.

In al doilea rând, din p. d. v. monumental, nu se ţinea seamă de faptul că orice construcţie architectonică nu e numai cevà ce conţine ea un spaţiu, ci ea însuş e conţinută în spaţiul unei opere de artă mai mare, care e oraşul. A avea trei străzi împrejurul Academiei şi a nu dà pe cele trei fronturi o vedere monumentală completă şi armonioasă, erà a scădeà însăş valoarea artistică şi în general reprezentativă o localului Instituţiunii noastre.

Toate aceste cusururi decurgeau însă, cum am spus, din faptul că noi voiam să ridicăm o bibliotecă, iar nu o academie. O atare soluţie parţială şi unilaterală azi nu ne mai este permisă. Noi trebuie să studiem în întregime nevoile ştiinţifice şi reprezentative ale Instituţiunii noastre, şi cu toate că firesc, vom începe tot cu clădirea bibliotecii, pentru a pune mai repede la adăpost sigur bogăţiile noastre, noi trebuie să fixăm chiar de acum printr'un program amănunţit atât planul de total al întregului palat al Academiei, cât şi linia monumentală externă a întregului complex de clădiri cari vor fi treptat-treptat ridicate pe cele trei fronturi ce ne stau la dispoziție.

Mi-am luat libertatea, Domnilor Colegi, pentru a fi mai clar în expunerea mea, să indic în alăturata schiţă, în chip cu totul schematic, ca o simplă suggestiune servind drept bază de discuţie, unul din felurile cum s'ar putea înţelege plasarea, pe locul ce posedăm, de o formă destul de neregulată, a viitorului palat. Am aveà la mijloc cu o altă orientare decât cea din planurile dinainte de răsboiu, localul bibliotecii, în dimensiuni care să permită construirea unei mari săli de lectură cu circa două sute de mese mici, după sistemul actual din Apus, pentru numai doi cititori de fiecare masă, iar alături de această sală numeroasele servicii frecventate de public, al revistelor, cataloagelor, stampelor, hărților, medaliilor, etc. Ca organizare această chestiune a fost amănunțit studiată de colegul nostru d-l Bianu şi aceea ce am aveà noi acum de pus la punct sunt mai ales proporțiile şi oportunităţile, iar nu sistemul însuş.

Dimpotrivă pentru reşedinţa însăş a Academiei nu s'a studiat încă nimic. Ori, e clar, că noi suntem *un Institut* compus — deocamdată — din *trei Academii*. Din ce în ce mai mult lucrările aşà ziselor noastre «secţiuni» s'au autonomizat, având u-şi chiar bugetele lor proprii pentru cercetări, misiuni, premii, publicaţii, etc. Localul cel nou trebuie să dea putința secțiilor să se organizeze încă mai complet: ele trebuie să-şi aibă şi sălile lor speciale de şedințe, spre a puteà împlinì un vechiu desiderat al nostru, acela al şedinţelor intime şi publice, de caracter specializat, pe secții şi chiar subsecţii, şedinţe la care membrii corespondenţi ai noştri să fie îndatoraţi a luà parte şi a colaborà continuu. De altă parte Academia rămâne în totalul secţiunilor ei un organism viu, reprezentând

cultura noastră românească în toată complexitatea ei. Comunicările de caracter general, primirile solemne în sânul Academiei, marile festivități de caracter reprezentativ și simbolic trebuie să aibă loc într'o sală comună a noastră a tuturora. Sala de ședințe a plenului trebuie să fie suficient de încăpătoare pentruca un public cult cât mai numeros să poată asistà la adunările noastre. Această sală cu încăperile ei anexe, va necesità singură o întreagă aripă a clădirii, așà cum am notat în schița alăturată.

In sfârșit Academia va aveà nevoie de numeroase încăperi pentru administrația ei, pentru depozitele ei de publicații, etc., care astăzi încurcă serviciul bibliotecii, de fapt neavând nimic comun cu ea. E de ajuns de pildă să atrag atențiunea Domniilor Voastre asupra faptului că schimbul de publicații științifice cu străinătatea a devenit acum un serviciu aproape de sine stătător, așà de numeroase sunt cererile și sosirile. Nu mai puțin vor fi necesare în noul local, de altfel ca și în acesta strâmt și înghesuit de până acum, o serie de locuințe pentru personalul superior administrativ, ca și pentru cel inferior, de gardă și de serviciu.

Ajungem astfel la un program care în totalitatea lui nu va puteà fi executat decât într'un lung șir de ani. Dar acest program trebuie să ne fie limpede dela început nu numai pentru partea lui utilitară, ci și, mai ales, pentru problema foarte importantă artistică pe care o pune. Complexul întreg al clădirilor, gândite ca un tot, va cere o tratare unitară, organică, a cărei efect estetic va fi cu atât mai suggestiv și mai reprezentativ, cu cât clădirea va fi fost imaginată dela început în totalitatea ei monumentală. E de ajuns să ne gândim la cele trei fronturi mari de peste 120 m. pe care le oferă terenul pentru a vedeà ce probleme frumoase și ispititoare se pun artistului.

E cred pentru noi o datorie, ca atunci când avem chiar prin localul nostru a aduce o contribuție la cultura creatoare a acestei țări, să nu pregetăm a luà chestiunea cât mai la inimă, împiedecând de a se da și prin noua construcție încă o dovadă de lipsă de gust ca și de lipsă de gând monumental a epocii actuale.

VII. **Colecțiunile.** Colecțiunile științifice ale bibliotecii noastre și-au continuat creșterea atât prin cumpărări cât și pe celelalte două căi de îmbogățire: schimbul publicațiunilor Academiei cu instituțiunile similare din străinătate și obligațiunea impusă prin legea din 1904 tipografiilor din întreg regatul de a trimite câte două exemplare din tot ce tipăresc. Comisiunea bibliotecii va arătà printr'un raport special atât detaliile creșterii colecțiunilor cât și organizarea care s'a dat serviciilor pentru buna folosire a materialelor adunate.

In acest an biblioteca noastră a crescut cu 6129 volume, 4200 numere de reviste, 731 ziare, 43 atlase și hărți, 110 stampe și portrete, 280 fotografii și cărți postale ilustrate, 5 albumuri, 469 documente, 29 volume manuscrise și 257 note muzicale.

In fruntea tuturor donatorilor stă Liga Naţiunilor, care ne trimite toate publicaţiunile sale. S'au mai primit în dar dela dela Doamnele Hepites şi Albini şi dela d-l Radu Stolojan câteva mii de volume.

In ce priveşte colecţiunea numismatică a Academiei, Colegul nostru conservator al monetelor şi medaliilor vă va prezentà un raport deosebit.

VIII. **Burse.** In anul şcolar curent s'au dat burse din fondurile *Adamachi, A. Papadopol. Dr. Corneliu Păcuraru-Bianu, N. Rătescu* şi *Leon S. Arie*, precum urmează:

Din *Fondul Adamachi* s'au dat în total 19 burse, în deosebire de anul trecut când s'au acordat 27 burse, împlinindu-se astfel hotărîrea Comisiunii Fondului Adamachi, luată în şedinţa plenară dela 3 Iunie 1924, de a se micşorà numărul burselor spre a se ajunge la un spor al valorii lor.

Şi anume:

a. 16 burse de câte 240 lei lunar, dintre cari opt pentru studenţi ai Facultăţii de Ştiinţe din Iaşi, cinci pentru elevi ai Şcoalei Politehnice din Bucureşti şi trei pentru studenţi ai Facultăţii de Medicină din Iaşi.

b. 3 burse de câte 250 lei lunar date astfel: una d-lui Ioan Steopoe, doctorand în Morfologia animală la Universitatea din Bucureşti, alta d-lui Const. Creangă, doctorand în Chimie la Universitatea din Cluj şi o a treia d-rei Zenovia Movileanu, doctorandă în Zoologie la Universitatea din Iaşi.

Din *Fondul A. Papadopol* s'au dat ajutoare lunare de câte 50 lei la 10 elevi ai Şcoalei Comerciale Superioare şi câte 30 lei la 10 elevi al Şcoalei Inferioare de Comerţ din Galaţi.

Din *Fondul Dr. C. Păcuraru-Bianu* s'au dat două burse de câte 120 lei pe lună la Şcoala de Horticultură dela Turda şi una de 120 lei pe lună la Şcoala Inferioară de Meserii din Bucureşti.

Din *Fondul N. Rătescu* s'a dat o bursă de 120 lei pe lună la Şcoala Superioară de Comerţ din Bucureşti.

Din *Fondul Leon S. Arie* s'au acordat burse în modul următor: 1 bursă de 600 lei pe lună unui elev al Şcoalei de Comerţ din Cluj; 1 bursă de 500 lei pe lună unui elev al Şcoalei de Comerţ din Bucureşti; 1 bursă de 500 lei pe lună unui elev al Şcoalei Politechnice din Timişoara; 1 bursă de 500 lei pe lună unui elev al Şcoalei Politechnice din Bucureşti; 1 bursă de 600 lei pe lună unui elev al aceleiaşi Şcoale, şi 1 bursă de 600 lei pe lună unui student al Academiei de Inalte Studii Comerciale şi Industriale din Bucureşti.

IX. **Şcoalele Academiei.** Institutul *«Ion I. Otteteleşanu»*, de trei ani *Şcoală Normală de fete*, funcţionează mulţumitor sub conducerea actualei Directoare.

Mulţumitor funcţionează şi cele două Şcoale de Agricultură *«Tache P. Anastassiu»* dela Ţigăneşti (Tecuciu) şi *«I. C. Agarici»* dela Moara Grecilor (Vasluiu) şi *Şcoala Primară «Tache P. Anastassiu»* dela Călmăţuiu (Tecuciu).

Comisiunea școlară va da prin raportul ei informațiuni mai amănunțite cu privire la activitatea școlară dependentă de Academie.

X. **Concursurile premiilor.** La concursurile premiilor ce sunt a se acordà în actuala sesiune s'au prezentat *pentru opere publicate* următoarele scrieri:

1.— La Marele Premiu Năsturel, de 12.000 Lei

(Prin Comisiunea specială)

Bîrlea (Pr. Ion), Balade, Colinde și Bocete din Maramureș, vol I; Cântece Poporane din Maramureș. Descântece, vrăji, farmece și desfaceri. Vol. II. București, 1924.

Borgovan (Nicu), Doctorul Cornelius, Nuvele umoristice. București, 1924.

Condiescu (N. M.), Peste mări și țări, vol. I. Grecia și Egiptul, vol. II. Indiile. București, 1922—1923.

Florin (L.), Almanahul Științei. București, 1924.

Gâlman (Dem.) Minciuni nemuritoare. București 1924.

Ivanovici (Căpitan Sofronie), Pentru Patrie și Neam. București, 1924.

Lăzeanu (Alexandru), Idile, versuri. Craiova, 1923.

Lungianu (Mihail), In Sărbători. A treia tipăritură, București, 1924.

» Zile Senine. A II-a tipăritură, București, f. a.;

» Insăilări. A patra tipăritură. București, f. a.;

» Din Umbra Satelor, Icoane și povestiri. A doua tipăritură, București f. a.

Lungianu (Mihail), Teama de viață, roman de Henry Bordeaux, dat în românește după a 76-a tipăritură, București, 1924.

Macarovici (Dr. Dent. George P.), Istoria dentară a României, Epoca de renaștere a dentisticei noastre, 1859—1910, Călărași, 1924.

Minulescu (Ion), Romanțe pentru mai târziu, București, 1922.

» De vorbă cu mine însu-mi, București, 1924.

» Roșu, Galben și Albastru, roman, București, 1924.

Nicolae-Argeș, Busuioc dela Bătrâni, Legende și povești, București, 1924.

Tutoveanu (G.), Poezii Alese, București, 1924;

» Tinereță, Craiova, 1924.

Zaharescu (Petru), Geografia României, București, 1924.

2.— La Premiul Statului Eliade Rădulescu, de 50.000 Lei

(Prin Secțiunea literară)

Cardaș (Gheorghe), Ioan Budai-Deleanu: Țiganiada, Poemă eroicomică în 12 cânturi, publicată în forma definitivă din 1800—1812, cu introducere, indice de nume și glosar, București, 1924.

Cioflec (Virgil), Luchian, cu 60 ilustrații, București, 1924.

Furtună (Horia), Făt-Frumos, Poveste lirică în 4 acte, în versuri, București, 1924.

Gyr (Radu), Linişti de schituri, Poeme, Craiova, f. a.
Kirileanu (Simion T.), Ştefan-cel-Mare şi Sfânt, Istorisiri şi cântece populare, Tip. Mănăstirei Neamţu, 1924.
Orleanu (Maior Gh. Al.), Perle şi Comori, Poezii noui, artistice, de toate genurile, cuprinzând 3 părţi, Focşani, 1924.
Pallady (G.), Simboluri, Craiova, 1924.
Stahl (Henriette Yvonne), Voica, roman, Bucureşti, f. a.
Vasilescu (D.), Frânturi din Suflet, versuri, Bucureşti, 1924.

3. — La Premiul Statului Gheorghe Asachi, de 50.000 Lei

(Prin Secţiunea istorică)

Cazacu (Dr. P.), Moldova dintre Prut şi Nistru 1812—1918, Iaşi, f. a.
Delaturda (I. C.), Răsboiu şi Civilizaţie, Cluj, 1923.
Dragomir (Silviu), Vlahii şi Morlacii, Studiu din Istoria românismului balcanic, Cluj, 1924.
Ghibu (Dr. Onisifor), Catolicismul Unguresc în Transilvania şi Politica Religioasă a Statului Român, Cluj, 1924.
Kiriţescu (Const.), Istoria Răsboiului pentru Intregirea României 1916-1916, Volumul II, Bucureşti, 1924.

4. — La Premiul Gr. C. Angelescu, de 4.000 Lei

(Prin Secţiunea istorică)

Băjenaru (Popescu I.), Povestea Neamului Românesc, Bucureşti, 1924.

5. — La Premiul Adamachi, de 5000 Lei (divizibil)

(Prin Secţiunea istorică)

Bucuţă (Em.), Românii dintre Vidin şi Timoc, cu un adaus de documente, folklor, glosar, fotografii, hărţi, Bucureşti, f. a.
Condurachi (Ion D.), Clauzele de Naţionalitate privitoare la România din tratatele încheiate în 1919—1920, Studiu critic, Bucureşti, 1924.
Dăscălescu (N.), şi *Oprescu* (A.), Calendarul Plugarilor 1925, Bucureşti.
Faur (D.), Galaţul Nostru, Insemnări istorice şi culturale, Galaţi, 1924.
Mihăileanu (M.), Mica Pravilă, Bucureşti, 1924.
Stroescu (V.), şi *Pantely* (Stanciu N.), Dobrogea Nouă — Pe Căile Străbunilor, Bazargic, 1924.

6. — La Premiul Statului Lazăr, de 50.000 Lei

(Prin Secţiunea ştiinţifică)

Petrescu (Ing. N.), O Invenţie românească, Bucureşti, 1924.
Popovici (Const.), Technologia Materialelor, I, Ed. III Bucureşti, 1924.
» Technologia Meseriilor, II, Ediţie nouă, Bucureşti, 1924.

Porucic (T.), Lacurile Sărate din Sudul Basarabiei, Studiu geografico-geologic şi economic, cu privire specială la industria extragerii sării de Mare, Bucureşti, 1924.

Teodorescu (General rez. C.), Atlas Geografic pentru Şcoalele Secundare, Braşov, f. a.

7.— La Premiul Demostene Constandinide, de 4.000 Lei (divizibil)

(Prin Secţiunea ştiinţifică)

Apostol (Dr. Căpitan Od.), Cercetări Somatologice, Contribuţiuni statistice la o geografie antropologică a României-Mari, Cluj, 1924.

Diaconescu (Pantelimon) şi *Cosmulescu* (Petre), Cartea Bunului Gospodar, scrisă pe înţelesul şi pentru folosul poporului, Bucureşti, 1924.

Dobrescu (Dr. I.), Zonele climaterice ale grâului de toamnă în România (vechiul Regat), Bucureşti, 1924.

Florescu (Dr. Al.), Contribuţiuni la Studiul Simpatectomiei Periarteriale Craiova, 1924.

Glăvan (Dr. I.), Cum să ne creştem copiii, Bucureşti, 1924.

Rădulescu (Codin C.), Cuvântări Populare, pentru conferenţiarii cercurilor culturale ale preoţilor şi învăţătorilor, ed. II, Bucureşti, f. a.

Slobozianu (Dr. Horia), Copilul, îngrijirea lui modernă, Bucureşti, 1924.

La *premiile puse la concurs cu subiecte date* s'a prezentat un singur manuscris la *Premiul Episcopiei Argeşului*, de 10.000 lei, pentru subiectul: *Monografia mănăstirii şi episcopiei din Curtea de Argeş*; manuscrisul poartă motto: «Toate operile mari şi trainice se fac cu jertfe mari».

Premiile cu subiecte date la cari nu s'a prezentat nici un manuscris sunt următoarele:

1. *Premiul Adamachi*, de 5.000 lei (divizibil) pentru *Inrâuriri reciproce între limbile română şi maghiară;*

2. *Premiul Alexandru Ioan Cuza*, de 20.000 lei, pentru *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor;*

3. *Premiul Năsturel*, de 5.000 lei, pentru *Partea culturii româneşti în realizarea unităţii naţionale, cu specială privire la a doua jumătate a secolului al XIX-lea;*

4. *Premiul Funcţionarii C. F. R. din Bucureşti*, de 6.000 lei, pentru *Drepturile funcţionarilor publici faţă de Stat;*

5. *Premiul At. Toncoviceanu*, de 1.000 lei, pentru *Monografia unui oraş din Ardeal;*

6. *Premiul Basarabiei în memoria lui I. C. Brătianu*, de 5.200 lei, pentru *Istoria apărării drepturilor României asupra Basarabiei şi rolul oamenilor de Stat ai României în această luptă;*

7. *Premiul Lazăr*, de 5.000 lei, pentru *Cercetări originale privitoare la combaterea insectelor vătămătoare prin infectarea lor cu parazite şi provocarea de boale contagioase între ele;*

8. *Premiul Neuschotz*, de 2.000 lei, pentru *Flora unuia din cele două judeţe din Noua Dobroge*, şi

9. *Premiul Toma şi Ioan N. Socolescu*, de 5.000 lei, *pentru Cercetări asupra originei Arhitecturii şi Artelor decorative româneşti.*

Cred că trebuie să observ şi cu acest prilej trei lucruri: I⁰ că ar fi bine ca noi membrii Academiei să ne folosim mai activ de dreptul de a propune noi la concursuri pe diferiţi autori, cari fie din modestie, fie dimpotrivă, nu se înscriu ei înşişi; numai astfel listele anuale de concurenţi la premiile noastre ar reprezentà cu adevărat întreaga atmosferă culturală a vremii; II⁰ că diferitele premii fixate prin testamente la sume care după răsboiu nu mai înseamnă aproape nimic vor trebuì sistematizate prin noui regulamente astfel ca să fie date mai rar dar mai din plin, eventual vor trebuì completate din fonduri ale Statului, păstrându-se totuş numele vechilor donatori; altfel zadarnic vom publicà concursuri fie pentru lucrări tipărite, fie pentru lucrări de făcut, după indicaţiile noastre; nimeni nu se va prezentà; şi III⁰ că dimpotrivă marile premii ale Statului trebue să fie divizibile, din motive pe care nu e nevoe să le mai desvolt.

Domnilor Colegi,

Incheind acest raport general cred a fi în sentimentele Domniilor Voastre exprimând pioasa noastră recunoştinţă vechilor donatori şi susţinători ai acestei Instituţii, mulţumită cărora am făcut drumul de până acum, şi exprimând mulţumirile noastre călduroase donatorilor şi sprijinitorilor noştri actuali, pentru înţelegerea înaltă şi deplină ce o arată faţă de misiunea la care suntem noi chemaţi aici a lucrà.

Fac urarea ca sănătatea Augustului nostru Preşedinte de Onoare să facă progrese aşà de repezi încât să-l putem vedeà — potrivit vechei ş adânc mişcătoarei tradiţii ce ne leagă — apărând şi în această sesiune generală spre a ne prezidà la şedinţele noastre solemne.

D-l I. BIANU ceteşte următorul raport despre activitatea Bibliotecii şi despre îmbogăţirea colecţiunilor în anul 1924:

«*Domnilor Colegi,*

«Activitatea Bibliotecii Academiei Române, în cursul anului 1924, «a continuat a face progrese faţă de anul trecut, fără a ajunge încă la mersul «normal. Aceasta se datoreşte cauzelor principale, despre cari vorbim de «şase ani încoace şi este necesar să fie amintite şi acum.

«1. *Localul.* Localul actual necorespunzător din nici un punct de ve«dere scopului şi necesităţilor, a devenit cu totul impropriu şi neîncăpător. «Colecţiunile au crescut, cum s'a prevăzut în rapoartele pe ultimii doi ani, «astfel că nu mai este spaţiu disponibil. Rărirea periodicelor (lucrare «amânată din această cauză încă din 1915) s'a început în primăvara aceasta, «deoarece starea de până acum nu mai poate continuà. Prin această lucrare

«vor fi ocupate şi cele câteva rafturi libere din noua încăpere a depozitului, «construită în 1915. Din această cauză este necesar să fie îngrămădite «volumele pe marginea rafturilor şi pe jos, ceeace îngreuiază foarte mult «serviciul şi încurcă colecţiile.

«Magazia rezervată dubletelor este plină. Pentru a se evità şi acì în«grămădirea volumelor unele peste altele, a fost necesar să se continue «aşezarea lor în câteva încăperi din imobilul vecin (casa Bellu).

«Imobilul vecin (casa Bellu) s'a reparat şi amenajat pentru necesităţile «bibliotecii. In clădirea principală s'au instalat două servicii: 1. serviciul «primirii imprimatelor din ţară, trimise conform legii depozitului şi 2. co«lecţia şi serviciul stampelor. Prin această mutare s'au liberat câteva în«căperi în vechiul local, ceeace a permis să se instaleze mai bine unele «servicii şi să se înfiinţeze o nouă sală de lectură, cea veche fiind adeseori «neîndestulătoare.

«Asemenea dispoziţiuni de simplă gospodărie sunt — după cum s'a «mai spus — numai paliative, cu efecte de ameliorare neînsemnate şi de «foarte scurtă durată.

«In acest an s'au dovedit cu totul lipsurile actualului local: absolut «impropriu şi insuficient. Aceste defecte, cari nu împiedicau înainte de «răsboiu bunul serviciu al bibliotecii, îl fac aproape imposibil astăzi, când «am ajuns la un număr de aproape 10.000 cetitori şi 34.000 volume co«municate anual. Localul nefiind construit anume pentru bibliotecă pre«zintă mari inconveniente, din cari semnalăm numai pe cele ce împiedică «bunul mers al serviciului şi anume: Incăperile destinate depozitării vo«lumelor nu comunică între ele şi sunt prea înalte. Din această cauză «cetitorii sunt serviţi din ce în ce mai greu, trebuind până la 30 de minute «pentru aducerea unui volum cerut. Apoi prin îngrămădirea colecţiilor «pe marginea rafturilor şi pe jos multe volume cerute nu se găsesc imediat, «oamenii de serviciu fiind siliţi a pierde mult timp cu căutarea lor.

«Sala de lectură a devenit absolut insuficientă. Spaţiul fiind mic nu «mai putem ţine la curent biblioteca aşezată acì pentru ca cetitorii să aibă «la dispoziţie cărţile mai des întrebuinţate. Numărul cetitorilor a crescut «foarte mult. Astfel s'au liberat 618 permise de intrare în 1924 faţă de 239 «în 1922 şi 331 în 1923. Sala de lectură a devenit deci absolut neîncăpătoare «pentru un număr de cetitori de aproape douăzeci de ori mai mare decât «cele 32 locuri ce are. Cetitorii sunt siliţi, din această cauză, să vie cu mult «înainte de deschiderea sălei pentru a apucà un loc, iar cei cari întârziază «câteva minute după deschidere, riscă la sigur să nu găsească loc, sau — «dacă persevereazä — să aştepte ore întregi până ce se liberează «un loc.

«Am făcut mari sforţări pentru a îndreptà această stare nenorocită de «lucruri luând următoarele măsuri:

«*a)* Am deschis o nouă sală de lectură cu 12 locuri, destinată numai «pentru membrii Academiei, profesorii universitari, miniştrii şi foştii mi«niştri, parlamentarii şi ofiţerii superiori.

«*b)* Am oprit acordarea de permise pentru sala de lectură studenţilor «din anul I. In chipul acesta speram să împiedicăm creşterea peste măsură «a numărului cetitorilor. Realitatea ne-a probat că această măsură dă «slabe efecte, deoarece numai în lunile Ianuarie şi Februarie 1925 s'au «acordat 168 de permise.

«*c)* Am numit la sala de lectură un al patrulea om de serviciu, pentru «ca cetitorii să fie cât mai repede serviţi.

«2. *Funcţionarii.* Una din principalele cauze ale greutăţii bunei des-«voltări a acestui serviciu este tocmai personalul. Biblioteca are astăzi 21 «funcţionari împărţiţi pe serviciile speciale următoare: conducere 1, pri-«miri 4, noul catalog 6, sala de lectură 4, periodice 2, manuscrise 2 (un post «nou creat nu s'a ocupat din lipsă de postulanţi), stampe 1, numismatică «1, oameni de serviciu: la primiri 2, la noul catalog 1, la sala de lectură 4, «la manuscrise 1.

«Acest personal este însă neîndestulător ca număr faţă de lucrările ce «trebuesc făcute. Din această cauză lucrările de catalogare sunt în mare «parte întârziate şi merg mai încet decât ar trebui, iar unele lucrări sunt «părăsite, altele nici începute. Aşà sunt: notele muzicale, foile volante, «catalogul dubletelor, în parte colecţia de stampe şi rapoartele societăţilor.

«Răul cel mare însă este nestatornicia funcţionarilor. Licenţiaţii şi «absolvenţii de Universitate stau cel mult până pot intrà în învăţământul «secundar şi pleacă după ce unii dintre dânşii au câştigat cunoştinţele şi «practica necesare pentru un bun bibliotecar. In anul trecut au plecat— «după cum se prevăzuse — 4 funcţionari şi în acest an probabil că tot «cam atâţia vor plecà. Plecarea a doi vechi pricepuţi funcţionari va fi o «pagubă reală pentru serviciul bibliotecii noastre. Cauzele plecării par a «fi salariile prea mici pentru trebuinţele traiului şi vacanţele de vară prea «mici. Dacă pe prima cauză căutăm să o îndepărtăm prin majorarea trep-«tată a salariilor până ce vor fi aduse la nivelul scumpetei, a doua ar fi «şi mai greu de înlăturat, căci mărind vacanţele ar trebui să ţinem sala de «lectură deschisă numai o jumătate de zi mai mult de două luni.

«In actualele condiţiuni formarea unui bun personal statornic este cu «neputinţă, lucru ce face funcţionarea normală aproape imposibilă. Fun-«cţionarii mai vechi pierd foarte mult timp cu instruirea nouilor numiţi, «neglijindu-şi din această cauză lucrările lor, iar unele servicii nu pot «executà toate lucrările. Pentru a remedià această stare nenorocită trebuie «să se găsească cât mai curând mijloacele pentru a împiedicà plecarea «funcţionarilor. Numai după ce se va da acestui serviciu caracterul de sta-«tornicie şi de pregătire absolut necesar oricărui serviciu serios de bibliotecă, «se va puteà gândì la înmulţirea personalului. Inmulţirea personalului în «actualele condiţiuni de nestatornicie nu ar da rezultatele dorite: formarea «de buni şi stabili funcţionari şi unitatea în lucrări, de care ne bucurăm «până acum.

«Imbogăţirea colecţiilor se va arătà în amănunte în publicaţiunea «*Creşterea Colecţiunilor*, a cărei tipărire s'a oprit cu sfârşitul anului 1915,

«deşi materialul este pregătit spre a fi dat la tipar îndată ce se va «dispune de fondurile necesare.

«Iată în oarecari amănunte activitatea acestui serviciu al Academiei «în anul 1924.

A. SECȚIA CĂRȚILOR TIPĂRITE

1. NECESITĂȚI

«Această secțiune are 16 funcționari împărțiți la următoarele ser-«vicii: 6 la noul catalog, 4 la sala de lectură, 2 la periodice şi 4 la primiri şi «reclamații, cari sunt suficienți pentru lucrările curente. Pentru a puteà «încorporà cât mai curând vechile biblioteci în noul sistem de catalogare, «este nevoie la noul catalog de o a doua echipă, care să facă numai această «lucrare. Trei funcționari noui, dintre care unul anume pregătit pentru «a face inventar, catalog pe materii şi alte lucrări de organizare, ar fi su-«ficienți. Având şi aceşti trei funcționari, echipa actuală ar fi descărcată «de o parte din lucrări, putând astfel să înceapă sau să continue lucrările «neîncepute sau părăsite. Serviciul primirilor şi reclamațiilor, având 4 «funcționari, ține la curent toate lucrările. Cu modul acesta funcționarii «dela împrumutări au fost descărcați de o parte din lucrările ce făceau, «astfel că pot îndeplinì serviciul în chip satisfăcător, dând şi ajutor custozilor «din sala de lectură, cari sunt câteodată — mai ales iarna — prea încărcați.

«Controlul cărților din depozitele bibliotecii nu s'a făcut de peste 20 «de ani din lipsă de funcționari speciali pentru această lucrare. Cum bi-«blioteca a crescut foarte mult (peste 270.000 volume) se simte nevoia «absolută să se înființeze un asemenea funcționar având sarcina de a con-«trolà regulat cărțile, de a rărì periodicele, de a îndreptà cărțile rătăcite «şi de a instruì şi supraveghià nouii oameni se serviciu.

2. CONSULTAREA

«Sala de lectură a cărților tipărite a fost deschisă 280 zile de lucru, «afară de Dumineci şi sărbătorile fixate de delegațiune. In 230 zile a fost «deschisă câte 8 ore pe zi, dela 8—12 şi 2—6 (129 zile cu orariul de vară) «sau dela 9—5 (101 zile cu orariul de iarnă), iar în 50 zile din lunile de vară «numai 4 ore pe zi (8—12). In cursul anului 1924 numărul cetitorilor a «fost 8.924, cărora li s'au comunicat 29.077 volume.

«Acasă au fost împrumutate 4.267 volume la 711 persoane cu 3.541 «bilete de împrumut.

«Imprumutarea, atât direct la persoane din Capitală cât şi prin biblio-«tecile universitare din țară, aduce mari servicii învățaților pentru studiile «lor ştiințifice, de aceea numărul împrumuturilor creşte în fiecare an.

«S'au liberat 618 permise de intrare în sala de lectură, din cari 54 şi «pentru secțiunea manuscriptelor şi documentelor.

«Ajutorul, ce dă Biblioteca noastră muncitorilor pentru cultura naţio-«nală, se poate vedeà din statistica cetitorilor din ultimii cinci ani, arătată «în tabela următoare.

TABELA I

Anii	Cetitori	Volume comunicate	Impru-mutători	Volume împrumutate
1920	6.279	18.541	426	2.594
1921	6.511	19.224	511	3.006
1922	6.988	23.960	592	3.413
1923	8.088	25.036	685	4.073
1924	8.924	29.077	711	4,267

«Se aminteşte că pe lângă cărţile comunicate cu bilete de cerere, ceti-«torii au la liberă dispoziţie, în sala de lectură, o bibliotecă de 1.805 volume «din cărţile cele mai des întrebuinţate, 295 reviste străine şi 46 reviste «româneşti.

3. SPORUL

«Biblioteca (Secţiunea cărţilor tipărite) a crescut în 1924 cu 6.129 «volume faţă de 6.092 în 1923. In următoarea tabelă se poate vedeà cre-«şterea în 1924.

TABELA II

	Volume şi broşuri	Numere de reviste		Ziare		Atlase şi hărţi	Stampe şi portrete	Vol. mscr.	Documente	Fotografii	Albumuri	Note musicale	Monete, obiecte de muzeu
		române	streine	rom.	străine								
Primite Conform legii dela 23 Martie 1904.	4.658	1925	—	724	—	34	79	—	—	270	3	223	—
In dar sau în schimb	1.321	3	1.410	3	2	9	2	22	435	10	—	34	57
Cumpărate	150	—	862	—	2	—	—	7	61	—	2	—	251
Total	6.129	1.928	2.272	727	4	43	81	29	496	280	5	257	308

«In această tabelă nu sunt cuprinse miile de foi volante cari, de câţiva «ani încoace, nu se mai pot alege şi se pun la o parte spre a se alege când «vom aveà personal îndestulător.

«Pe lângă îmbogăţirea bibliotecii cu imprimatele din ţară, cari se trimit «prin obligaţie legală, izvor de îmbogăţire, care merge în fiecare an crescând, «sunt donaţiunile şi schimbul de publicaţii din străinătate. In fruntea

TABELA III

Anii	Volume şi broşuri	Ziare şi reviste romăne	Ziare şi reviste străine	Atlase şi hărţi	Note muzicale	Stampe şi portrete	Fotografii	Albumuri
1915	5.934	653	203	65	156	89	371	10
1916	3.174	623	209	11	22	39	162	5
1917	194	620	—	5	—	—	—	2
1918	698	33	81	36	1.	13	25	12
1919	4.782	754	328	34	50	42	672	1
1920	4 832	931	265	59	73	25	282	3
1921	3.973	953	237	20	39	7	42	2
1922	5.509	1.233	234	16	126	13	149	30
1923	6.092	1.396	253	37	138	1.197	260	2
1924	6.129	1.236	259	43	257	81	280	5
Totalul creşterilor 1915/1924	41.317	8.432	2.069	326	862	1.506	2.243	72

«donatorilor stă acum Liga Naţiunilor, care ne trimite toate publicaţiunile «sale. In fruntea schimburilor stau cele venite dela instituţiunile ştiinţifice «ale Americei, atât din Statele-Unite cât şi din republicele latine sud-«americane.

«La biroul de primire al publicaţiilor au intrat 252 pachete cu imprimate «din Bucureşti şi 1.082 din provincie. S'au înregistrat şi ţinut în evidenţă «1.229 publicaţiuni periodice din ţată şi 7 din străinătate, în total 1.236.

«Pentru publicaţiunile legale netrimise s'au somat 52 tipografi şi edi- «tori pentru trimiterea a 138 cărţi. Tipografii şi editorii, ştiindu-se ţinuţi «de scurt de serviciul însărcinat cu această lucrare, se conformează din «ce în ce mai mult legii şi răspund neîntârziat reclamaţiunilor.

«Pentru periodice (ziare şi reviste) s'au făcut 1.598 reclamaţiuni şi «s'au dat în judecată 151 tipografi şi editori pentru numerile netrimise.

«Sporul secţiunii cărţilor tipărite în ultimii 10 ani se arată în tabela «III-a.

«Cele 259 ziare şi reviste străine se împart în 99 abonate, 132 primite «în schimb şi 28 dăruite.

4. CATALOGARE ŞI ALTE LUCRĂRI

1. *Catalogul nou*. S'au înscris în inventar, în 1924, 4.921 opere în 5.460 «volume (No. 72.737 — 77.658). S'au catalogat definitiv şi s'au aşezat în «rafturile bibliotecii 4.599 opere în 5.072 volume (No. 71.000—75.599), «pentru cari s'au lucrat:

«6.039 fişe pentru catalogul alfabetic al autorilor,
«6.743 » metodice pentru catalogul pe materii.
«Total 12.782 »

In rezumat, până la 31 Decemvrie 1924 catalogul nou cuprinde:

a) Trecute în inventar 77.658 opere în 96.695 volume,

b) Catalogate definitiv şi aşezate în rafturi 75.599 opere în 94.366 «volume.

«Pentru toate aceste 75.599 opere s'au făcut:

«94.818 fişe alfabetice,
«88.439 » metodice.
«Total 183.257 fişe.

«S'a continuat cu transformarea vechiului catalog pe materii (Otto «Hartwig) după sistemul zecimal (Dewey).

«Cărţile provenite din bibliotecile necatalogate au fost încorporate şi s'a «continuat cu încorporarea bibliotecii vechi, făcându-se în cursul anului «1503 opere (A 12.637—13.610). Biblioteca Filipescu este singura nein- «corporată din cauza lipsei de spaţiu potrivit; ea are catalog pe autori «provizoriu.

«2. *Publicaţiunile în curs de apariţie*. S'au înregistrat în inventarul «special 70 opere (No. 1062—1131), pentru cari s'au făcut fişe de control. «S'au făcut fişe speciale pentru toate acestea şi anume 78 fişe alfabetice «pe autori şi 84 fişe metodice, în total 162 fişe.

«3. *Secţiunea periodicelor*. S'au înscris în cursul anului, în inventarul «special şi cu numerotare deosebită 601 publicaţiuni (No. 6273—6874).

«*Catalogul pe fişe* (al periodicelor) pus la dispoziţia cetitorilor are 9.423 «fişe, 608 fiind făcute în cursul anului. Pentru catalogul pe materii s'au «lucrat 9.528 fişe din cari 631 în anul trecut.

«Revizuirea colecţiunilor se ţine la zi făcându-se fişe de control pentru «lipsuri şi pentru dublete.

«4. *Legatul.* Graţie atelierului de legătorie propriu, instalat în casa «vecină, putem legà în condiţiuni favorabile ca preţ şi ca soliditate. Lipsa «de fonduri ne împiedică a legà însă tot materialul, mai ales periodicele, «al căror legat costă mult. Totuş s'au legat 751 volume cărţi şi 423 volume «periodice şi s'au reparat 50 volume cărţi şi periodice. Ar trebuì să facem «sforţări pentru a legà toate periodicele, cari sunt mai mult supuse strică-«ciunii din cauza formatului lor şi a relei calităţi a hârtiei.

«5. *Statistica lunară* de mişcarea bibliotecii se trimite regulat ziarelor «spre publicare.

«6. Biblioteca noastră s'a mai îmbogăţit cu trei preţioase daruri. Doamna «Hepites a mai dăruit încă o parte din biblioteca răposatului, mult regre-«tatul nostru coleg Ştefan Hepites, din care s'au şi catalogat 285 volume. «D-na Albini a dăruit o parte din biblioteca părintelui său Visarion Roman, «întâiul economist şi financiar al Ardealului românesc, compusă din 70 «volume. In fine d-l Radu Stolojan a dăruit o mare parte din biblioteca «tatălui său Anastasie Stolojan, compusă din aproape 2.000 volume, a «cărei încorporare este în curs. Primul şi ultimul dar completează biblio-«teca noastră cu opere de mare valoare de astronomie, fizică, chimie «drept şi economie politică.

«7. S'a continuat şi în acest an a se dăruì toate cărţile disponibile (al «treilea exemplar şi următoarele) mai ales româneşti, Bibliotecii Univer-«sităţii din Cluj, dându-i-se încă câteva volume peste cele 11.173 dăruite «în 1922 şi 1923. S'a început a se dăruì mai mult Bibliotecii Universităţii «din Cernăuţi spre a-i îmbogăţì zestrea de cărţi româneşti, care este încă «săracă. In 1924 i s'au dăruit dejà 515 volume, dintre cari 242 cărţi, o co-«lecţie de *Monitorul Oficial*, *Desbaterile parlamentare* şi *Gazette universelle* «*ou Moniteur de la République Française* dintre anii 1793—1865.

«8. *Secţia stampelor.* S'a continuat aşezarea materialului după planul «definitiv de organizare stabilit în 1918, înscriindu-se în inventare speciale «257 de fotografii, stampe, portrete. S'au clasat 1667 cărţi postale ilustrate.

«S'a continuat catalogul pe fişe al întregului material, care are 3.824 «fişe provizorii pe autori şi materii, din cari 1.246 făcute în acest an.

«Secţia stampelor a fost frecventată în 1924 de 46 cetitori, cari au con-«sultat 23 volume, 6 atlase, 63 hărţi şi 538 stampe. S'a pus la dispoziţia «doritorilor pentru a fi fotografiate 39 stampe.

B. SECŢIA MANUSCRIPTELOR ŞI DOCUMENTELOR

«Această secţiune are acum numai doi funcţionari în loc de patru, «câţi aveà înainte de răsboiu. Din această cauză sala de lucru pentru studii «poate fi deschisă numai dimineaţa (8—12). Este trebuinţă de încă un «funcţionar pentru a ţine deschise şi acele colecţiuni toată ziua şi spre a «face diferite lucrări pentru înlesnirea studiului preţiosului lor material.

«1. *Consultarea.* Sala de lucru a manuscriptelor a fost frecventată, în «1924, de 866 cetitori, din cari 632 au studiat 2.178 manuscripte, 77 au «studiat 6.163 documente şi 191 au cercetat 328 cărţi vechi româneşti.
«Frecventarea sălii manuscriptelor în ultimii cinci ani se arată în ta-«bela următoare:

TABELA IV

Anii	Cetitori	Volume manuscripte	Documente	Cărţi vechi româneşti
1920	389	784	1409	262
1921	363	821	202	121
1922	645	1318	223	140
1923	796	1796	5872	257
1924	866	2178	6163	328

«2. *Sporul.* S'au cumpărat 7 manuscripte şi 61 documente. S'au primit în «dar 22 manuscripte şi 435 documente. Cele 29 volume manuscripte cum-«părate şi dăruite sunt: 19 româneşti, 2 greceşti, 4 romanice şi 4 slavoneşti.
«Sporul secţiunii manuscriptelor în ultimii 10 ani se arată în tabela «următoare:

TABELA V

	Anii	Volume manuscripte	Documente
	1915	202	3741
	1916	77	972
	1917	1	55
	1918	63	69
	1919	45	973
	1920	44	293
	1921	13	155
	1922	59	475
	1923	51	1774
	1924	29	496
Totalul creşterii	1915/1924	584	9003

«Aceste colecţiuni cuprind astăzi: 6.968 volume manuscripte (4.796 «româneşti, 677 slavoneşti, 1.011 greceşti, 302 în limbi romanice şi 182 «orientale) şi 48.450 documente istorice româneşti.

3. CATALOGARE ŞI ALTE LUCRĂRI

«1. *Documente*. S'au aşezat la colecţiile lor în pachete 1.078 documente «româneşti şi străine şi s'a pregătit materialul pentru creşterea colecţiilor.

«2. *Manuscripte*. S'au înscris în catalogul manuscriptelor 19 volume «(No. 4794—4812) şi 8 la colecţiunile lor respective după limba în care «sunt scrise.

«S'a continuat cu descrierea amănunţită a manuscriptelor româneşti «pentru catalogul tipărit, făcându-se în cursul anului 122 volume No. «1.445—1.566).

«S'au pregătit spre a fi date la legat şi s'au legat 62 volume manuscripte «şi 11 volume cărţi vechi româneşti.

C. PUBLICAŢIUNILE BIBLIOTECII

«Serviciul Bibliotecii începuse înainte de răsboiu o serie de publica«ţiuni bibliografice, cari să înlesnească studiile literare, istorice şi ştiinţi«fice. Toate aceste publicaţiuni au fost oprite din cauza răsboiului şi nu «au putut fi până acum continuate din cauza situaţiei financiare urmate «după răsboiu.

«Aceste publicaţiuni sunt:

«1. *Creşterea colecţiunilor* începută la 1903 şi publicată până la 1915. «De atunci materialul stă pregătit, fără a se puteà publicà din cauza lipsei «de fonduri şi de funcţionari. Trebuinţa acestei publicaţiuni este foarte «simţită — mai ales pentru anii 1916—1922 — de toţi cei ce se interesează «de mişcarea noastră culturală. *Buletinul cărţei*, publicat dela 1923 de so«cietatea «Centrala Cărţii», împlineşte întru câtva — şi numai pentru cărţile «româneşti — lipsa unei asemenea publicaţiuni.

«2. *Bibliografia românească veche*, având să cuprindă descrierea vechilor «cărţi româneşti dela 1508 până la 1830, cu reproducerea documentelor «literare, artistice şi tipografice din ele. S'au publicat două tomuri şi pri«mele 2 fascicole din tomul final III, cuprinzând descrierea a 950 cărţi «din anii 1508—1817. Acum se continuă pregătirea materialului atât «pentru anii 1818—1830, cât şi pentru suplementul general, material ce «se va puteà da la tipar în curând.

«Este începută pregătirea pentru continuarea unei asemenea publica«ţiuni pentru anii 1831—1916 şi urmată de alta din şi după anii marelui «răsboiu.

«3. *Publicaţiunile periodice româneşti* (ziare, gazete, reviste) din care s'a «tipărit tomul I, cuprinzând catalogul alfabetic al periodicelor din anii

«1820—1906 cu note bibliografice amănunţite despre fiecare. Tomul II, «având să cuprindă tablourile: cronologice, pe localităţi, pe limbi şi ma- «terii cum şi indicele pe nume proprii este gata şi aşteaptă să poată fi dat «la tipar.

«Rămâne a se continuà lucrarea şi pentru publicaţiunile din 1907—1916, «apoi pentru cele din timpul şi după răsboiu.

«Intr'o deosebită lucrare ar fi de mare folos să se facă sumarul publica- «ţiunilor periodice româneşti (ziare, reviste, anuare, almanahuri, calen- «dare) al căror cuprins să fie arătat în ordine sistematică pe autori şi pe «materii pentru toate articolele şi materialele de natură ştiinţifică şi lite- «rară apărute în aceste publicaţiuni.

«4. *Catalogul descriptiv al manuscriptelor*. Pentru cele româneşti, cari «sunt acum 4.796 şi al căror număr sporeşte mereu, s'au publicat două «volume de catalog, în cari au fost descrise 728 volume; mai este material «pregătit (838) pentru cel puţin alte două volume. Intreaga lucrare ar for- «mà cam 10 volume. Pentru cele greceşti (830 volume, la cari s'au adaus «în urmă 181) s'a făcut şi publicat catalog în 1909 de răposatul C. Litzica; «nu este încă făcut catalog pentru cele slavone (677), orientale (182), la- «tine şi romanice (302).

«5. *Regestrele documentelor româneşti originale* (sau traduceri şi còpii «vechi) ar formà singure 3—4 volume. Insemnătatea acestor regestre «pentru studiile istorice este cu atât mai mare cu cât documentele originale «sunt duse la Moscova, din timpul răsboiului.

«6. *Documentele vechi originale în limba română* au început să fie ti- «părite la 1907 cu cea mai mare exactitate. S'au tipărit însă numai 227 «din anii 1576—1632.

«Toate aceste publicaţiuni preţioase începute de serviciul Bibliotecii «sunt acum oprite din cauza lipsei de fonduri pentru plata tiparului şi «remunerarea muncii ştiinţifice.

D. EXPOZIŢIILE BIBLIOTECII

«Materialele cuprinse în colecţiunile Bibliotecii Academiei pot fi până «acum cunoscute aproape numai de specialişti, cu pregătirea ştiinţifică «pentru a face studii asupra lor. Numai pentru o mică parte din ele sunt «publicate cataloage descriptive, aşà că în totalitatea lor pot fi socotite ca «necunoscute marelui public. Acesta este un inconvenient, a cărui înlă- «turare poate aduce însemnate foloase culturii generale a publicului şi «poate contribuì indirect foarte mult la preţuirea şi chiar la îmbogăţirea «acestor colecţiuni.

«Cel mai bun mijloc pentru realizarea acestui scop este organizarea de «expoziţiuni, în cari să se arate pe rând publicului categorii mai intere- «sante de materiale.

«Din lipsa de local asemenea expoziţii nu s'au putut organizà până «acum. Un modest început se face în acest an, folosindu-se pentru aceasta

«încăperea din mijlocul casei Bellu, care are dimensiuni îndestulătoare «pentru asemenea expoziţiuni. Delegaţiunea acordând creditul necesar «s'au putut face instalaţiunile trebuitoare. Seria expoziţiilor începe în acest «an cu *Cartea Românească* în desvoltarea ei istorică dela 1508 până în zi«lele noastre. Această serie va puteà fi urmată de *Manuscripte, documente «şi autografe*, de *hărţile geografice ale ţinuturilor romaneşti*, de *portretele «istorice* şi altele multe, toate interesante şi instructive pentru marele pu«blic şi pentru tinerimea şcolară».

ŞEDINŢA ORDINARĂ

26 MAIU 1925

Preşedinţa d-lui D. GUSTI, Vicepreşedinte.

Se procede la alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1924—25.

— Se aleg d-nii G. MURNU, Pr. N. POPESCU şi I. SIMIONESCU.

Academia este invitată prin Ministerul Cultelor şi Artelor la inaugurarea bustului lui Ion Mihaly, care se va face în ziua de 9 Iunie în cadrul unor mari serbări culturale.

— Se deleagă d-l Al. Lăpedatu, care este şi prezidentul acelor serbări.

Ministerul Cultelor şi Artelor ne roagă să delegăm un membru din Secţiunea Literară în Comisia pentru acordarea premiilor naţionale de proză şi poezie ale acelui Minister.

— Se deleagă d-l I. Bianu.

D-l G. ŢIŢEICA ceteşte următorul raport al Comisiunii financiare asupra exerciţiului bugetar 1923—24:

«Subsemnaţii membri în Comisiunea financiară, delegaţi de d-voastră «ca să cercetăm gestiunea diferitelor fonduri ale Academiei pe anul 1923—24, «avem onoare să referim despre rezultatele cercetărilor noastre.

«Am controlat de o parte veniturile, comparând, pentru fiecare cont, «cifra prevăzută cu suma totală încassată. Ne-am dat seama de această «sumă totală compusă din sume încassate în limitele prevederilor budgetare, «din rămăşiţe ale anilor precedenţi, din sporuri reale de venituri şi din «efecte ieşite la sorţi, care sunt încassări fără să fie propriu zis venituri. «S'a putut astfel constatà că la multe conturi suma încassărilor a depăşit «cifra prevăzută în budget, rămânând totuş pentru anul următor alte ră«măşiţe de încassat.

«In acelaş mod am urmărit şi cheltuelile, comparând iarăş cifra buge«tară cu sumele cheltuite, compuse din cheltueli, în limitele budgetului şi

«cheltueli peste budget. Pentru toate cheltuelile s'au cercetat actele justi-«ficative.

«Ţinem să subliniem cu această ocaziune creşterea succesivă a câtorva «cheltueli, pentru o mai bună orientare în viitor.

SPESE DE CANCELARIE

	1920—21	1921—22	1922—23	1923—24
«Prevederi budgetare Lei	50.000,—	100.000,—	100.000,—	140.000,—
«Cheltueli efective »	106.000,—	92.000,—	106.300,—	203.000,—

INTREŢINEREA LOCALULUI

	1920—21	1921—22	1922—23	1923—24
«Prevederi budgetare Lei	20.000,—	30.000,—	51.000,—	40.000,—
«Cheltueli efective »	29.000,—	35.000,—	53.000,—	107.000,—

ANALE ŞI DESBATERI

	1920—21	1921—22	1922—23	1923—24
«Prevederi budgetare Lei	13.365,—	35.000,—	120.000,—	135.000,—
«Cheltueli efective »	12.662,—	38.000,—	84.500,—	272.000,—

«In anul 1923—24 s'au plătit 2 volume desbateri.

BIBLIOTECA

	1920—21	1921—22	1922—23	1923—24
«Prevederi budgetare Lei	15.500,—	47.500,—	200.187,—	189.604,—
«Cheltueli efective »	13.892,—	46.129,—	238.884,—	302.347,—

«Şi de data aceasta am constatat că ţinerea socotelilor în registre, în «acte justificative şi în toate operaţiile cari oglindesc gospodăria întreagă «a Academiei merită toată lauda.

«Dăm ca de obiceiu tabelele recapitulative:

I

SITUAŢIA FONDURILOR

«Efecte ce posedă Academia la 30 Iunie 1924 au fost:

«La 54 fonduri generale, nominal.	Lei	11.619.350,—
» Fondul de pensiuni al personalului.	»	1.137.600,—
» Fonduri cu nuda proprietate	»	391.400,—
» Fonduri cu al căror capital se vor da premii. .	»	28.500,—
Suma nominal.	Lei	13.176.850,—

«La Fondul Adamachi			Lei	3.057.187,50
» Fondul Otteteleşanu, nomin.	Lei	10.206.500,—		
» » Elena Dr. N. Turnescu	»	33.000,—		
» » pentru înzestrări . . .	»	18.500,—		
» » pentru reparatiuni viitoare ale Institutului dela Măgurele	»	848.000,—		
» Fondul Th. Stănescu pentru înzestrări	»	14.800,—	Lei	11.120.800,—
» Fondul Tache P. Anastassiu .			»	8.642.900,—
Total nominal			Lei	35.997.737,50

«Intre aceste efecte sunt şi acţiuni dela Banca Naţio-«nală cari sunt socotite mai sus cu valoarea nominală de «lei 500, însă în cursul la 30 Iunie 1924 a fost de lei «12.800,— deci plus cu 12.300,—, în total.	Lei	3.256.500,—
Totalul efectelor este . . .	Lei	39.254.237,50

«S'au capitalizat în cursul anului 1923—24 şi s'au primit dela Stat «pentru moşii expropriate, Rentă 5% şi anume:

«1. La fondurile Academiei (bugetul general) nominal	Lei	11.814.850,—
«2. La Fondul Otteteleşanu	»	6.236.000,—
«3. La Fondul Tache P. Anastassiu	»	7.132.000,—
Total nominal	Lei	25.182.850,—

II

«*Veniturile şi cheltuelile* făcute în cursul anului bugetar 1923—24 au «fost după cum se văd specificate în următoarele tablouri:

VENITURI

	Prevederi bugetare		Incasări bugetare		— minus din incasările bugetare		+ Incasări peste prevederile bugetare: Incasări diverse		+ Incasări peste prevederile bugetare: Cassa in numerar la 31 Maiu 1923		Totalul incasărilor peste prevederile bugetare		Totalul general	
1) Fondurile Academiei	3.722.686	85	2.959.953	2	762.733	64	1 891 862	80	1.330.120	40	3.221.983	20	6.181.936	41
2) Fondul Adamachi	260.744	75	180 403	40	80.341	35	224,052	50	805.340	28	1.029.392	78	1 209.796	18
3) » Otteteleşeanu	794.709	75	523 877	61	270.832	14	983.568	08	287.746		1.271.314	08	1.795.19	69
4) » Tache Anastassiu	1 460.135	75	1.303.042	25	157.093	50	910.323	35	—	—	910 323	35	2.213 365	60
Total Lei	6.238.277	10	4.967.276	47	1 271.000	63	4.009.806	73	2.423.206	68	6.433.013	41	1.400.289	88

b) CHELTUELI

	Prevederi bugetare		Cheltueli după buget		— Cheltueli în minus din prevederi		+ Cheltueli în plus		Totalul cheltuelilor	
1) Fondurile generale	4.571 355	3	3.784.496	—	786.859	3	734.669	50	4.519.165	50
2) Fondul Adamachi	324.126	60	164.006	20	160.120	40	40.482	95	204.489	15
3) » Otteteleşeanu	755.771	50	645.383	65	1'0 387	85	475.742	47	1.121.126	12
4) » Tache Anastassiu	1.487 289	4	1.461.983	17	25.306	28	165.749	78	1.627.732	95
Total Lei	7.138.542	85	6.055.869	02	1.082.673	83	1.416.644	70	7.472.513	72

La fondul Tache Anastassiu se adaogă Soldul Cassei debitor din 1922-23 Lei 429.905,73

Total Lei 7.902.419,45

«Dacă scădem din totalul încassărilor bugetare și «extrabugetare în sumă de	Lei	11.400.289,88
«Totalul cheltuelilor bugetare și extrabugetare . .	»	7.902.419,45
Rămâne un sold în numerar de	Lei	3.497.870,43

«întocmai după cum se constată și din scriptele Contabilității unde sunt «trecute atât veniturile cât și cheltuelile bruto, și după cum se vede și «din rapoartele alăturate unde s'a trecut și întreaga valoarea efectelor ieșite «la sorți și înlocuite.

«*Soldul în numerar* se repartizează astfel pe fonduri și buget:

«1. Pentru fondurile Academiei (buget general) . . .	Lei	1.662.770,91
«2. » fondul Adamachi	»	1.005.307,03
«3. » fondul Otteteleșanu	»	674.065,57
«4. » fondul Tache P. Anastassiu	»	155.726,92
Total, ca mai sus	Lei	3.497.870,43

«*Contul Excedent*, provenit din încassări peste prevederile bugetare și «din sume rămase necheltuite a fost în cursul anului 1923—24, următorul:

«1. La fondurile Academiei (bugetul general) . . .	Lei	257.546,03
«2. » fondul Adamachi	»	138.796,18
«3. » » Otteteleșanu	»	153.589,92
«4. » » Tache P. Anastassiu	»	410.146,10
Total.	Lei	960.078,23

«care se trece pe anul viitor 1924—25.

«Acestea fiind constatările noastre, vă rugăm a da descărcarea cuvenită».

— Raportul se ia spre cunoștință și se aprobă.

D-l I. BIANU constată că chestiunea finanțelor Academiei are delicatețele și complicațiile ei, a căror rezolvire, până acum, a fost lăsată mai mult în seama d-lui G. Țițeica. E un merit, pentru care se cuvine d-lui G. Țițeica complementele și mulțumirile Academei. Observă însă pe de o parte că d-l G. Țițeica nu mai poate face parte din Comisiunea financiară, d-sa fiind în Delegațiunea Academiei, iar pe de altă parte că acea Comisiune trebuie lărgită. De aceea propune să se formeze Comisiunea din d-nii N. Vasilescu-Karpen, C. Rădulescu-Motru și Gh. Balș.

— Se procede la alegerea Comisiunii pentru cercetarea conturilor din 1924—25 și sunt aleși d-nii *N. Vasilescu-Karpen*, *C. Rădulescu-Motru* și *Gh. Balș*.

D-l D. GUSTI, Vicepreședinte, supune aprobării plenului lucrările Comisiunii localului Bibliotecii pentru construirea depozitului de cărți și cere delegare pentru continuarea lor.

D-l N. VASILESCU-KARPEN întreabă dacă depozitul de cărți face parte din planul întregului local și dacă este întocmit acel plan.

D-l Secretar General V. PÂRVAN zice că în raportul d-sale general asupra activității academice pe anul încheiat a expus pe larg chestiunea localului

Academiei. S'a putut vedeà că planurile făcute în 1914 trebuesc în total modificate, creindu-se astfel necesitatea întocmirii de noui planuri şi că cu cele 10 milioane acordate de Guvern nu se puteà începe construcţia marelui local şi pentru motivul că n'avem planul şi pentru acela că suma este prea mică, chiar dacă planul ar fi existat. De aceea în Comisiunea localului Bibliotecii s'a studiat proiectul depozitului de cărţi ca soluţiunea cea mai practică de întrebuinţare a celor 10 milioane. Arată, apoi, că depozitul de cărţi, prin aşezarea lui, nu prejudiciază cu nimic planul construcţiei celei mari, că el va face parte din acel plan, şi cere plenului, ca urmare, să deà aprobare pentru a se continuà lucrările pentru construirea depozitului de cărţi.

D-l Dr. GR. ANTIPA distinge două chestiuni: prima este construirea depozitului de cărţi, asupra căreia cere aprobarea plenului, propunând ca d-l Gh. Balş să fie delegat cu conducerea ei. A doua este chestiunea construirii localului Academiei, care se va luà în discuţie la timp, potrivit punctului No. 14 din programa lucrărilor actualei sesiuni.

D-l I. NISTOR se întreabă dacă ne putem atinge scopul de a clădì localul Bibliotecii începând prin construirea depozitului de cărţi. Prin acordarea subvenţiei de 10 milioane s'a avut în vedere să se înceapă cu clădirea întregului local. Incepând numai cu clădirea depozitului de cărţi problema localului s'ar amânà pentru la anul. Işi exprimă părerea că dacă s'ar fi început lucrarea cea mare, ea s'ar fi putut continuà cu subvenţiile ce ar urmà desigur şi la anul.

D-l I. SIMIONESCU se alătură la părerea d-lui I. Nistor, accentuând asupra ideei că suma de 10 milioane trebuie folosită pentru localul Bibliotecii în primul rând, care ar trebuì început în chiar acest an.

D-l I. BIANU face istoricul localului Academiei şi arată că de curând Guvernul a pus la dispoziţie Academiei 10 milioane ca să începem. Din primele şedinţe ale Comisiunii localului Bibliotecii s'au ridicat însă obiecţii asupra planului adoptat în 1914. D-sa a observat că aşezarea sălii de lectură la etaj, cum erà în planul din 1914, nu mai poate fi acum primită, ci ea trebuie să treacă jos, — iar d-l Vasile Pârvan a obiectat pe de o parte că spaţiul acelei săli trebuie mărit până la cel puţin 200 locuri, corespunzător nouilor nevoi ale Ţării mărite, iar pe de altă parte că trebuie să se aibă în vedere problema monumentalităţii artistice a localului în cuprinsul oraşului. Deci planul din 1914 trebuie înlocuit. In faţa acestor noui probleme, ce se puteà face cu acei 10 milioane lei? Nu se puteà face altceva decât aceea ce în planul cel vechiu rămâne neschimbat, anume depozitul de cărţi. De aceea Comisiunea a hotărît construirea lui.

D-l I. NISTOR, reluând cuvântul, află, în urma celor expuse de d-l I. Bianu, că nu avem încă planul de ansamblu şi doreşte să se întocmească cât mai curând. Propune plenului să primească lucrările Comisiunii pentru construirea depozitului de cărţi.

— Se dă, prin vot unanim, d-lui Gh. Balş mandat de Director al lucrărilor pentru construirea depozitului de cărţi şi pentru semnarea contractului cu d-nii antreprenori.

D-l Secretar General V. PÂRVAN propune, pentru completarea numărului membrilor Comisiunii localului Bibliotecii — descompletat prin moartea regretatului P. Poni — pe d-l D. Gusti.

Propunerea se aprobă.

D-l M. C. SUTZU propune reformarea art. 24 din Statute într'o formă ce se va stabilì ulterior de 8 membri asociaţi la prupunere. Se discută în principiu propunerea de d-nii G. Ţiţeica, I. Nistor, Dr. Gr. Antipa, I. C. Negruzzi, Em. Racoviţa şi N. Vasilescu-Karpen şi se ia în considerare de Academie, trebuind ca biroul s'o aducă în plină discuţie, în forma-i definitivă, într'o şedinţă următoare.

ŞEDINŢA ORDINARĂ

27 MAIU 1925

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l I. BIANU comunică Academiei că, împlinindu-se deciziunile luate în sesiunile generale trecute asupra fondurilor mai jos notate, s'a ajuns, pentru unele la dublarea capitalurilor, pentru altele la sporirea veniturilor până la cifrele fixate prin acele deciziuni şi roagă plenul să hotărască asupra veniturilor lor, ţinând seamă că destinaţia fiecărui fond este în disproporţie cu venitul pe care-l dă.

Iată fondurile, cu destinaţia şi veniturile lor:

1. *Fondul Urlăţeanu*, cu un venit net de lei 3.337,45, destinat pentru acordarea unei burse în străinătate;

2. *Fondul general Ioan Manu*, cu un venit net anual de lei 402,95, destinat pentru acordarea unui premiu la 3—4 ani pentru scrieri relative la armată;

3. *Fondul Grigorie C. Angelescu*, cu un venit de lei 4.000 anual, destinat pentru premii pe cicluri trienale pentru lucrări tipărite;

4. *Fondul A. F. Robescu*, cu un venit total pe 1925—26 de lei 26.295,15, destinat pentru acordarea a două burse în străinătate de 250—350 lei lunar;

5. *Fondul Sofia Caneciu*, cu un venit net de lei 1.057,30, destinat pentru acordarea de premii sau imprimări de scrieri;

6. *Fondul Aristia Anghelescu*, cu un venit anual de lei 767,10, destinat pentru premii trienale (pictură, sculptură, architectură, literatură).

7. *Fondul Preotul Ştefan Georgescu*, cu un venit net pe 1925—26 de lei 588, pe care Academia are latitudinea a-l destinà pentru scopuri culturale în genere;

8. *Fondul Th. Pisoschi*, cu un venit de lei 10.241, pe care Academia îl poate folosì oricum pentru scopuri culturale.

— Plenul, constatând că veniturile acestor opt fonduri sunt prea mici faţă de destinaţiunile lor speciale, decide să se continue capitalizarea veniturilor respective.

9. *Fondul Jacques M. Elias*, cu un venit anual de lei 24.108, destinat pentru acordare de burse şi premii.

— Se decide ca venitul acestui fond să se întrebuinţeze pentru acordarea de burse, cari vor purtà numele testatorului.

Se procede la alegerea Comisiunii de 3 membri, care să se ocupe cu regulamentarea Fondului Dr. Aurel Cosma.

— Sunt aleşi d-nii *I. Nistor*, *Andrei Rădulescu* şi *I. Lupaş*.

Se procede la alegerea Comisiunii de 3 membri pentru examinarea Discursului de recepţie al Preotului N. M. Popescu şi a răspunsului.

— Se aleg d-nii *I. C. Negruzzi*, *V. Pârvan* şi *I. Bianu*.

D-l Dr. GR. ANTIPA ceteşte procesul-verbal al Secţiunii Ştiinţifice, din 26 Maiu c., prin care se hotăreşte publicarea următoarelor lucrări:

I. In Memoriile Secţiunii :

1. TH. VĂSCĂUŢEANU: *Asupra formaţiunilor mediteraneene din Nordul Basarabiei*;

2. PETRU PONI: *Fapte pentru a servi la descrierea mineralogică a României*, — prelucrată de M. Cădere, Vol. II;

II. In publicaţiunile Fondului V. Adamachi:

I. SIMIONESCU: *Foci fosile din Sarmatecul dela Chişinău*.

D-l Secretar General V. PÂRVAN propune să se ieà deciziuni asupra celor trei mari premii ale Statului, de câte 50.000 lei, sugerând ideea dacă nu ar fi cazul să fie făcute divizibile, pentru motivul că se constată lipsa sau raritatea publicaţiunilor, cari să prezinte merite cel puţin egale cu valoarea premiului.

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI face propunerea ca premiile să se împarte în două părţi egale.

D-l Dr. V. BABEŞ se asociază la propunerea d-lui Preşedinte, adăogând că s'ar puteà da şi sume de încurajare, atunci când cazul ar fi să nu se acorde premiul însuşi.

D-l GENERAL GR. CRAINICEANU opinează pentru nedivizibilitatea premiilor.

D-l AL. LAPEDATU e de părere ca premiile să se acorde integral; însă să se lase latitudine Secţiunilor să le acorde şi divizate atunci când ele vor aprecià că este necesar.

D-l I. NISTOR zice că la creiarea premiilor s'a avut în vedere de a se premià numai lucrări valoroase. Dacă am fragmentà premiile am trece peste scopul adevărat al lor, care este de a aprobà opere valoroase. De aceea ele să se dea în întregime şi numai pentru lucrări cari se ridică la înălţimea lor. Sumele, ce ar rămâne disponibile prin neacordarea premiilor, să se capitalizeze.

La părerea d-lui I. Nistor se alătură d-nii I. Bianu, Em. Racoviţă şi Dr. Gr. Antipa, care adaogă că fondurile rezultate din eventualele capitalizări, nu numai procentele, să se cheltuiască pentru tipărirea manuscriselor prezentate la premiile respective.

— Se pun la vot ambele propuneri exprimate — şi cea pentru împărţirea premiilor şi cea pentru neîmpărţirea lor — şi se primeşte cu majoritate de voturi propunerea pentru neîmpărţirea premiilor.

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică procesul-verbal al Secţiunii Ştiinţifice, de astăzi, în care se înscrie că Secţiunea, cu 8 membri prezenţi, a votat în unanimitate propunerea d-lui Dr. V. Babeş de a se alege ca membru activ, în locul decedatului coleg P. Poni, d-l Dr. Prof. I. Cantacuzino.

Colegul Dr. Babeş va face raportul de propunere în plenul Academiei, — iar alegerea urmează să se facă în ziua de Sâmbătă, 30 Maiu curent, în conformitate cu Art. 24 din Statute.

ŞEDINŢA ORDINARĂ

28 MAIU 1925

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Secretar General V. PÂRVAN ceteşte următorul *Raport despre bursele date în 1924—25 din fondurile Leon S. Arié, A. Papadopol, Dr. Corneliu Păcuraru-Bianu, N. Rătescu*:

«In anul şcolar curent, Academia a folosit veniturile fondurilor Leon «S. Arié, A. Papadopol, Dr. C. Păcuraru-Bianu şi N. Rătescu, acordând «burse fie la studenţi universitari, fie la elevi ai şcoalelor superioare ori «inferioare de comerţ, fie la elevi ai şcoalelor practice de agricultură — «conformându-se deciziunilor luate de Domniile Voastre în sesiunile an«terioare întru împlinirea dorinţelor binefăcătorilor amintiţi, cari şi-au «dăruit cu generozitate o bună parte din avutul lor pentru ajutorarea «elevilor silitori, dar lipsiţi de mijloacele necesare pentru facerea studiilor.

«1. Printre fondurile amintite locul de frunte îl ocupă fondul d-lui «Leon S. Arié atât prin importanţa veniturilor ce le dă, cât mai ales prin «valoarea burselor mai mare decât ale tuturor celorlalte burse date de «Academie, valoare pe care a ţinut însuş donatorul s'o stabilească.

«Se ştie că d-l Leon S. Arié a făcut Academiei între anii 1922—1294, «4 importante donaţiuni, din ale căror venituri în sumă totală de lei 42.124,25 «s'au dat în cursul acestui an următoarele burse:

«3 burse la Şcoalele Politechnice, dintre care una de 500 lei pe lună «studentului Lupă Ion, anul III, dela Şcoala Politechnică din Timişoara, «Secţia Mine,—alte două pe ciclu de 4 ani la Şcoala Politechnică din București, «prima de 600 lei pe lună dată studentului Pamula Alexandru, Secţia «Mine, a doua de 500 lei pe lună studentului Mateescu Gheorghe, Secţia «Electrotechnică, — ambii în anul I de studii;

«1 bursă de 600 lei pe lună studentului Popescu H. Ştefan din anul II «la Academia de Inalte Studii Comerciale şi Industriale din Bucureşti;

«2 burse la Şcoala Superioară de Comerţ, una de 600 lei pe lună acor«dată elevului Emil Chindea, din clasa I la Şcoala Superioară de Comerţ

«din Cluj, a doua de 500 lei, elevului Dobrescu C. Constantin, din clasa «IV-a la Şcoala Superioară de Comerţ din Capitală.

«II. Ajutoare cu totul mici s'au dat din venitul de lei 7161,25 al fondu-«lui A. Papadopol la elevi ai Şcoalei superioare şi celei elementare de Comerţ «din Galaţi. S'au dat anume:

a) câte 30 lei pe lună următorilor 10 elevi ai Şcoalei elementare de Co-«merţ: Nicolau Nicolae, Constantin Teodor, Chelaru Manole, Nedelcu «Alexandru, Bozard Gheorghe, Parteniu A. Vasile, din clasa I, Ignat «Neculai, Stoianovici Alexandru, din clasa II-a, Giuşcă Alexandru, Petrică «Victor, din clasa III-a;

«*b)* câte 50 lei pe lună următorilor 10 elevi ai Şcoalei Superioare de «Comerţ: Apostolide Octavian, Lăzărescu Constantin, Lupu D. Gheorghe, «Săvescu N. Carol, din clasa I-a, Hăr escu D. Ioan, Mihăilescu Virgil, «din clasa II-a, Petrescu Ioan, Safer G. Vintilă, din clasa III-a, Buhoci «Constantin, Munteanu Traian, din clasa IV-a.

«III. Din venitul de 6.387 lei al fondului Dr. Corneliu Păcuraru-Bianu «40% s'a destinat pentru burse, acordânsu-se două burse la Şcoala de «Horticultură din Turda de câte 120 lei pe lună elevilor Todor Gheorghe, «din clasa I-a şi Augustin Aldea, din clasa III-a şi o bursă de 120 lei pe «lună elevului Gh. Vlădescu din clasa II-a la Şcoala inferioară de meserii «din Bucureşti.

«Venitul şi mai modest de 1545,45 lei, al fondului N. Rătescu s'a folosit «acordându-se o bursă de 120 lei pe lună elevului Alexe Nicolae dela «Şcoala Superioară de Comerţ din Capitală.

«Oricât de mici şi întru totul necorespunzătoare condiţiilor de vieaţă «de după răsboiu ar fi bursele sau ajutoarele pe care Academia le dă din «aceste patru fonduri — cu excepţia numai a burselor instituite de d-l «Leon S. Arié, — noi ne facem datoria de a aduce şi cu această ocazie «întemeietorilor fondurilor prinosul de recunoştinţă şi mulţumurile «Academiei cuvenite generozităţii lor».

— Raportul se ia spre cunoştinţă şi se aprobă.

D-l Secretar General V. PÂRVAN aduce ştirea că A. S. Principele Moştenitor Carol va fi plecat până la 10 Iunie din Capitală şi deci nu-l vom aveà la recepţiunile colegilor Pr. N. M. Popescu şi Gh. Balş. Propune să se fixeze zilele pentru cetirea celor două Discursuri de recepţiune.

— Se fixează ziua de Miercuri 3 Iunie pentru recepţiunea Pr. N. M. Popescu şi de Vineri 5 Iunie curent pentru aceea a d-lui Gh. Balş.

D-l Secretar General V. PÂRVAN aduce în discuţiune chestiunea noului local al Academiei.

D-l I. BIANU zice că chestiunea localului Academiei este bine pusă în raportul general de acest an al d-lui Secretar General. Ea, însă, este tratată de d-sa numai prin indicaţiuni generale. Scopul nostru este să avem o idee precisă despre desvoltarea viitoare a localului. Arată că înainte de răsboiu se studiase proiectul de clădire numai a Bibliotecii, nu însă şi acel al palatului

Academiei ca Instituțiune de înaltă cultură națională, din care Bibiloteca este numai o parte. Această problemă nouă s'a ridicat în urma discuțiunilor avute în ședințele Comisiunii localului Bibliotecii și pentru rezolvirea ei se cere întocmirea planului pentru palatul Academiei. E necesar deci să se stabilească un program de distribuție a încăperilor, să se decidă asupra stilului arhitectonic de dat palatului și să se deschidă concurs între artiștii arhitecți, pentru ca să avem planul gata până în Ianuarie. Propune ca o comisiune să stabilească programul necesar.

D-l I. NISTOR observă că după proiectul general al localului schițat în raportul d-lui Secretar General V. Pârvan, clădirea viitoare se va întinde și peste clădirea actuală, care ar urmà să fie dărâmată. Crede că e bine să rămână în picioare actuala clădire, de care Academia să se folosească mai departe, și propune să se studieze de Comisiunea localului Bibliotecii așezarea palatului în mijlocul parcului Academiei; stilul clădirii să fie cel românesc în ce are el mai perfecționat; să se publice concurs printre arhitecți pentru întocmirea planului. In concluzii d-sa își exprimă convingerea că dacă vom arătà Guvernului ce avem de construit, prezentându-i planul, ni se vor da în câțiva ani banii necesari pentru construcție.

D-l EM. RACOVIȚA zice că planul viitorului local este în dependință de destinația ce se dă Bibliotecii noastre. Statul a instituit-o ca bibliotecă națională. Ar puteà însă să ne ia această sarcină și atunci trebuie să știm dacă construim un local pentru o bibliotecă națională sau numai pentru biblioteca Academiei, — pentrucă una este localul unei biblioteci naționale, alta este al Bibliotecii Academiei. Comisiunea să gândească asupra acestei chestiuni. D-sa desvoltă apoi un program de distribuția și destinația încăperilor localului și studiază, în special, dispoziția localului de bibliotecă, arătând că cel mai bun sistem e dispoziția circulară, despre care a avut ocazia să se convingă în America. Arată în ce constă acest sistem și se ocupă apoi de problema stilului construcției. D-sa s'ar alăturà ușor la părerea d-lui I. Nistor, dacă stilul românesc s'ar puteà adaptà clădirilor grandioase, solemne, cum trebuie să fie acea a Academiei. Dar pentru asemenea clădiri, stilul național nu e potrivit. De aceea propune să lăsăm completă libertate arhitecților și să nu sacrificăm unui prejudiciu național un simțimânt general, omenesc, estetic.

D-l GENERAL GR. CRAINICIANU dorește să fie lămurit dacă Biblioteca Academiei este biblioteca națională sau numai biblioteca Academiei.

D-l I. NISTOR lămurește că, prin bogăția colecțiilor ei, prin schimbul și darurile de publicații ce face, fiind și cea mai mare din Stat, Biblioteca Academiei este bibliotecă națională. Statul, chiar dacă ar dori, niciodată n'ar ajunge să întemeieze o bibliotecă națională, alta, așà de bogată în cărți românești, cum este a Academiei.

D-l I. INCULEȚ zice că Statul trebuie să ajute instituțiile, iar instituțiile pe Stat. Este, fără îndoială, nevoie de o bibliotecă națională. Dar este Statul în stare s'o creeze? De sigur nu, pentrucă n'are mijloace. De aceea e necesar ca Biblioteca Academiei să facă funcție de bibliotecă națională, iar Statul să-i asigure permanența acestei funcții prin lege și s'o ajute cu sume

mai mari pentru localul ei. Fiind bibliotecă naţională, îi trebuie o sală vastă de lectură, apoi săli mai restrânse pentru cercetători şi mici cabinete de lucru pentru membri. Propune să se facă planul general până în Noemvrie, ca să se poată prevede sumele în noul buget şi să se înceapă clădirea în primăvară; asupra stilului, îl recomandă pe cel românesc, fără a împiedicà libertatea în stil a arhitecţilor; adaogă că am puteà să ne întrunim în sesiune generală extraordinară, în toamnă, dacă va fi nevoie.

D-l GH. MURNU observă că pentru clădiri monumentale n'avem stil românesc. Tot ce s'a încercat n'a isbutit şi ca atare va trebuì să lăsăm libertate arhitecţilor în creaţiunile lor.

D-l I. BIANU se asociază cu plăcere la cuvintele d-lor Em. Racoviţă, I. Inculeţ şi I. Nistor, şi face unele consideraţiuni de ordin istoric cu privire la sursele de îmbogăţire a colecţiilor Academiei şi dă explicaţii referitoare la încăperile viitorului local.

D-l Dr. GR. ANTIPA propune să se studieze şi să se alcătuiască în 4—5 zile, de către Comisiunea pentru localul Bibliotecii, un program al localului, care să fie adus în discuţia plenului.

D-l GH. MURNU observă că este prea scurt timpul până la toamnă pentru putinţa de a se pregătì planul. Pe de altă parte propune să intervenim la Primărie sau la Guvern pentru a ne cedà la şoseaua Kisseleff un loc mare pentru Academie, pe al cărui spaţiu să se poată realizà toate deziderate le ei, iar imobilul din calea Victoriei să se vânză.

D-l Secretar General V. PÂRVAN propune ca d-l Em. Racoviţă să facă parte din Comisiunea localului Bibliotecii.

— Propunerea se aprobă.

Propune apoi să fie însărcinată comisiunea localului bibliotecii să vină, până în cel mult 5 zile, cu dezideratele noastre formulate într'un program, care să servească de bază pentru viitorul proiect de clădire pe locul ce-l avem.

— Propunerea se votează în unanimitate.

D-l SEXTIL PUŞCARIU aduce ştirea că liceul din Braşov, care a dat Academiei 21 membri, din cari 16 sunt în vieaţă, îşi va sărbătorì la 28 şi 29 Iunie viitor 75 ani de existenţă şi propune ca Academia să ia parte prin delegaţi la acea serbare.

— Se deleagă d-nii V. Pârvan, Sextil Puşcariu şi G. Bogdan-Duică.

ŞEDINŢA PUBLICĂ

29 MAIU 1925

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI salută pe Sanctitatea Sa Miron Cristea, care asistă la şedinţă întâia dată în calitate de patriarh şi dă cuvântul d-lui Al. Lăpedatu.

D-l AL. LĂPEDATU zice:

«Domnule Preşedinte,

«Domna Catinca Bârseanu, venerabila soţie a mult regretatului nostru «coleg Andreiu Bârseanu, mi-a dăruit, în amintirea neuitatei prietenii «cu care m'a onorat răposatul, alăturatul manuscris, care, în anii din urmă, «a făcut obiectul cercetărilor studioase ale lui Andreiu Bârseanu, cercetări «pe cari moartea sa prematură nu i-a îngăduit a le terminà.

«Manuscrisul acesta este un codice miscelaneu slavo-român de *pe la «jumătatea sec. 17-lea* şi cuprinde: o psaltire slavo-română, psalmi romă«neşti ce se cântă la utrenie şi la vecernie, o polemică cu «liuterii» (lute«ranii), un ohtoic şi tipicul liturghiei în slavoneşte.

«Din polemica cu luteranii s'ar putea deduce că manuscrisul este mai «vechi decât epoca propagandei calvine, întrucât despre această reformă «nu se aminteşte deloc.

«Deşi manuscrisul acesta constitue pentru mine un scump suvenir, «totuş, dat fiind importanţa lui pentru studiile filologice române, îl predau «Academiei, unde va puteà fi la îndemâna cercetătorilor specialişti».

Apoi comunică următoarea scrisoare din partea d-nei Sabina Cantacuzino:

«Stimate Domnule Lăpedatu,

«Soţul meu, doctorul Constantin Cantacuzino şi fratele său, George «C. Cantacuzino, voiau ca documentele aflate încă în familia Constantin «Cantacuzino-Rifoveni, din viţa lui Şerban Vodă, să intre în posesiunea «Academiei Române unde s'ar aflà mai la adăpostul oricărei eventualităţi «şi unde ar fi mai la îndemâna cărturarilor doritori de a le cercetà.

«De aceea nici nu le-au împărţit între dânşii.

«Implinesc deci o pioasă datorie dăruind Academiei Române, în nu«mele lor, aceste documente ce mi-au încredinţat la moartea lor, *rugând «numai această instituţie să-mi dea două còpii autentificate*, una pentru des«cendenţii familiei şi alta pentru Aşezământul Cultural I. C. Brătianu.

«Vă rog, Stimate Domnule Lăpedatu, ca cel mai indicat pentru aceasta, «să binevoiţi a-mi ajutà îndeplinirea acèstei transmisiuni, dându-mi pre«ţiosul d-voastră concurs pentru a le înmânà Academiei Române.

«Cu mulţumirile melè, vă rog să primiţi expresiunea simţimintelor «mele cele mai distinse».

— D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI exprimă mulţumirile Academiei pentru darul preţioaselor documente.

D-l N. IORGA expune *«Lucruri noui despre Chilia şi Cetatea Albă»*.

D- I. LUPAŞ face o comunicare despre *«Activitatea ziaristică a lui Andrei Mureşanu»*.

ŞEDINŢA ORDINARĂ

30 MAIU 1925

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

Dela Ministerul Afacerilor Străine se primeşte o broşură de caricaturi întocmită de Direcţiunea presei, intitulată: *Six-ième réunion de la «Petite Entente»*, Buc. 1925.

D-l Secretar General V. PÂRVAN prezintă o notă asupra unor portrete noui ale lui Mihaiu-Viteazul, găsite de d-l Al. Busuioceanu, membru al Şcoalei Române din Roma.

D-l Secretar General V. PÂRVAN ceteşte următorul *Raport despre casa şi mormântul lui Vasile Alecsandri la Mirceşti*:

«In 1914, D-na Margareta N. Catargi şi D-ra Elena D. Catargi, ne«poatele lui V. Alecsandri şi proprietarele ereditare ale moşiei şi casei «din Mirceşti, au dăruit Academiei casele din Mirceşti împreună cu curtea «şi grădina în care se află mormântul marelui poet.

«Academia a primit donaţiunea în intenţia de a restaurà casa şi a-i «restabilì cuprinsul întocmai cum fusese în ultimele zile ale traiului în«tr'ânsa a poetului şi a ridicà o capelă pe mormântul lui — în scopul «de a face un loc de pelerinaj naţional pentru cei cari ar dorì să cunoască «locuinţa vremelnică şi adăpostul de veci al rămăşiţelor pământeşti ale «uneia din cele mai strălucite glorii ale neamului nostru.

«Dar mijloacele băneşti au lipsit Academiei şi pentru restaurarea casei «şi pentru înălţarea capelei. In 1921 s'au făcut apeluri către marile in«stituţiuni financiare şi s'au deschis liste de subscripţiuni, dar ele n'au «avut răsunetul dorit de noi şi n'au putut aduce sumele necesare pentru «înfăptuirea piosului nostru gând.

«Cunoscând de aproape această stare de lucruri, Colegul nostru d-l «Al. Lapedatu, Ministrul Cultelor şi Artelor, a pus la dispoziţia Academiei, «încă de acum un an, din partea departamentului d-sale, suma de 138.638 «lei pentru facerea reparaţiilor necesare casei poetului şi în acest an a ho«tărît ca acelaş departament să ia asupră-şi cheltuaiala de circa 600.000 «lei pentru construirea mauzoleului pe mormântul poetului — lucrarea, «însă, rămânând să se facă sub auspiciile Academiei.

«Spre a se începe cât mai curând construirea mauzoleului, după planul «întocmit de d-l Ghica-Budeşti, arhitectul Comisiunii Monumentelor «Istorice, în ziua de 3 Maiu, d-l Al. Lapedatu, împreună cu colegul nostru «d-l I. Bianu şi cu d-l Ghica-Budeşti au mers la Mirceşti, au ales locul «pe care să fie aşezat mauzoleul şi au hotărît începerea neîntârziată a lu«crării — sprijinită şi de P. S. S. Episcopul Romanului Lucian Triteanu, «care a instituit în Roman un Comitet sub preşedinţa P. S. Sale pentru «ajutorarea lucrării — despre care se speră să fie gata până la toamnă.

«Cu aceasta, datoria de pietate faţă de poetul naţional Vasile Alecsandri «— ani dearândul urmărită—a putut fi acum îndeplinită graţie interesului

«purtat aceastei chestiuni de Colegul nostru d-l Al. Lăpedatu, căruia îi «exprimăm, încă odată, recunoştinţa şi călduroasele noastre mulţumiri». — Raportul se ia spre cunoştinţă şi se aprobă.

D-l N. IORGA întreabă ce facem cu mormintele Hurmuzăcheştilor dela Cernauca şi propune ca Academia să ia asupră-şi opera de îngrijire a lor.

D-l I. NISTOR arată că familia Hurmuzăcheştilor e proprietara mormintelor şi că ea a luat măsuri de a le restaurà, fără însă să admită a fi ajutată de cineva.

D-l N. IORGA propune să mulţumim prin scrisoare acelei familii pentru iniţiativa luată.

D-l G. ŢIŢEICA ceteşte următorul *Raport al Comisiunii şcolare asupra activităţii Şcoalelor Academiei «Tache Anastassiu» şi «Ion Costache Agarici»*:

«După cum ştiţi, Academia Română întreţine din fondurile lăsate «de regretaţii Tache Anastassiu şi Agarici o şcoală de agricultură la Ţigă«neşti (jud. Tecuci), o şcoală primară în com. Călmăţui (jud. Tecuci) «şi o altă şcoală de agricultură la Moara Grecilor (jud. Vaslui).

«Am să vă expun cum au funcţionat aceste şcoale în anul şcolar care se «închee acum şi care sunt perspectivele pentru viitor, de oarece Academia «Română, în marginile putinţii, a căutat să îmbunătăţească şi starea ma«terială a şcoalei şi pregătirea sub toate raporturile a elevilor.

«1. *Şcoala de agricultură «Tache Anastassiu» dela Ţigăneşti.* Şcoala a «funcţionat cu 47 elevi: 22 în clasa I, 12 în clasa II, 12 în clasa III şi 1 «practicant. La sfârşitul cursurilor teoretice, 8 din elevii clasei a treia au «plecat să-şi facă practica cerută de lege, iar 4 s'au dus la şcoala naţională «de viticultură dela Chişinău. La 1 Aprilie 1925, elevii cari şi-au făcut «stagiul de practică s'au prezintat la examenul de absolvire; din 11 can«didaţi au reuşit 8.

«Din cauza secetei, care a bântuit anul trecut, recoltele au fost foarte «slabe: 300—400 kgr. de grâu la Ha., 600 kgr. ovăz, 300 kgr. orz, 800 «kgr. porumb, 12.000 kgr. sfeclă de zahăr. Grădina de zarzavat a fost mai «productivă. S'au produs toate legumele necesare şcoalei şi s'au mai putut «vinde pe piaţă zarzavaturi în valoare de 19.000 lei.

«Şcoala are vite: 2 tauri, 18 boi, 11 vaci, 5 mânzaţi, 9 mânzate, 7 viţei «sugaci, 1 armăsar, 1 cal, 2 iepe, 1 mânz, 124 oi, 47 mieluşe, 2 berbecuţi, «1 vier, 8 scroafe, 5 porci, 6 purcele, 6 purcei.

«In cursul anului şcoala a fost inspectată în două rânduri de d-l in«spector general al Ministerului de Domenii *Gh. Druţu*, de către d-nii «Kerenyi şi Constantinovici şi de colegul nostru d-l *I. Simionescu*.

«Observările făcute de d-sa, foarte interesante şi judicioase se vor luà «în seamă în studiul care s'a întreprins pentru reorganizarea mai practică «şi mai rentabilă a şcoalelor noastre. Avem rapoarte cu propuneri precise, «făcute de organele noastre de control, în această chestiune.

«2. *Şcoala de agricultură «Ion Costache Agarici» dela Moara Grecilor*. «Şcoala a funcţionat cu 39 elevi: 15 în anul I, 14 în anul a II-lea, 10 în «anul al III-lea.

«In această şcoală, domneşte ordine şi disciplină, curtea este curată, «drumurile bine întreținute, inventarul de maşini şi unelte bine întrebuin«țat şi păstrat cu îngrijire, vitele bine îngrijite. Aceeaş ordine se observă «în sălile de curs şi în dormitoare. Această atmosferă ordonată are cea mai «frumoasă înrâurire asupra elevilor, care învață nu numai cunoştințe «teoretice şi practice, dar şi o metodă de lucru. Din această şcoală vor ieşi «plugari ordonați şi destoinici.

«Şi aici recolta a fost sub mijlocie din cauza secetei. S'au produs zar«zavaturile necesare şcoalei, Şcoala are vitele necesare.

«Cu toată admirabila gospodărie a directorului, d-l *G. Cotea*, care func«ționează dela întemeerea şcoalei, avem în studiu îmbunătățiri însemnate.

«Aceste şcoli sunt organizme care trebuiesc să se adapteze la nouile «nevoi ale vieții.

«Se poate afirmà cu siguranță că sacrificiile care se fac cu întreținerea «acestor şcoale nu sunt de prisos şi că rezultatele obținute răspund dorin«țelor lăsate de testatori. Numele lui Tache Anastasiu şi Ion Costache «Agarici trebuiesc binecuvântate.

«3. *Şcoala primară din Călmățui* are fericirea să fie condusă de un «distins învățător, d-l Hotnog. Toate rapoartele revizorilor şcolari care «l-au inspectat îşi exprimă mulțumirea de modul priceput şi inteligent «cum îşi face datoria acest învățător-diriginte».

— Raportul se ia spre cunoştință şi se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii şcolare pentru 1925—26.

— Sunt realeşi d-nii *Dim. Gusti*, *S. Mehedinți*, *V. Pârvan*.

La ordinea zilei fiind alegerea unui membru la Secțiunea Ştiințifică, d-l Preşedinte I. C. Negruzzi dă cuvântul d-lui Dr. V. Babeş pentru formularea propunerii.

D-l Dr. V. Babeş zice:

«Insărcinat de către Secțiunea Ştiințifică să expun titlurile d-lui pro«fesor I. Cantacuzino pentru cari a fost propus plenului ca membru ti«tular al Academiei, am onoare să corespund acestei plăcute însărcinări.

«Doctorul Ioan Cantacuzino din familia Cantacuziniştilor, cari în toate «timpurile s'a distins prin patriotismul lor şi ridicarea culturei, învăță«mântului, artelor şi ştiințelor în România, şi-a făcut studiile liceale şi «universitare la Paris. Licențiat în ştiințele naturale în anul 1888, a fost «numit profesor de Zoologie la Iaşi. In acelaş timp a urmat şi studiile «medicale şi a susținut teza sa de doctorat în anul 1894 despre destrucțiunea «vibrionului cholerei în organizm, lucrând la Institutul Pasteur în sec«țiunea lui Metschnikoff.

«Elev distins al lui Metschnikoff, a publicat o serie de lucrări impor«tante asupra fagocitozei: astfel despre organele fagocitare la unele annelide «maritime (1896), un raport asupra aparatelor şi funcțiunile fagocitare «în regnul animal (1896). In anul 1899, apăruse în Analele Institutului

«Pasteur lucrarea sa despre spiriloza gâștelor, în care a dovedit rolul fa-«gocitelor al organismului gâștelor față cu spirilii boalei.

«Pe baza acestor lucrări și al raportului subsemnatului, Profesorul «Cantacuzino a fost numit profesor de Medicină Experimentală la Facultatea «de medicină din București.

«Aici a desvoltat o activitate rodnică pentru organizarea laboratorului «său, precum și pentru educațiunea unei serii de elevi de elită, speciali-«zați în microbiologie, în medicina experimentală și în metodele igienei «și sănătății publice.

«Laboratorul profesorului Cantacuzino a devenit un model de institu-«țiune științifică înzestrat cu instalațiunile moderne necesare pentru lu-«crări pe terenul vast al acestor științe.

«D-sa a publicat încă în lunga sa activitate multe lucrări originale, «ocupându-se cu problemele moderne ale microbiologiei și ale serologiei, «aducând contribuțiuni importante, mai cu seamă în chestiunile acțiunei «microbilor omorîți ai răpciugei, microbilor tuberculozei lipsiți de grăsimea «lor, a paratuberculoșilor (1906).

«Lucrările sale asupra originei precipitinelor, asupra pepsinei și asupra «imunizării în contra acestei substanțe, datează din anul 1907; ele arată pentru «pepsină calități de specificitate. In adevăr serul a arătat că în serul epurilor «imunizați în contra pepsinei se găsesc anticorpi, asemenea are o acțiune «precipitantă în contra pepsinei.

«Anul 1911 erà consacrat studiilor intensive ale scarlatinei, cari au «condus la rezultate încurajatoare. In anul 1914 izolează un microb din «scarlatină. In anul 1914 se ocupă de choleră, constată o acțiune activantă «a mucoasei intestinale a cobaiului asupra cholerei și a unei substanțe «sensibilatrice în intestinul subțire al cholericilor.

«In timpul răsboiului mondial publicațiunile fiind întrerupte, pro-«sorul Cantacuzino fiind numit conducătorul sanitar al armatei, a desfă-«șurat o activitate extraordinară în organizarea serviciului. Dar imediat «după pace a reînceput lucrările sale științifice cu o energie mare și cu «rezultate și mai importante.

«In anul 1919, publică încercările sale ale unei seroterapie antiexante-«matică și studiul păduchilor în raport cu incubațiunea boalei, descriind «și un microb capsulat în tifosul exantematic.

«In anul 1920, publică experiențele sale în combaterea cholerei și ti-«fosului exantematic în timpul răsboiului.

«Incă din timpul răsboiului, datează cercetările d-sale despre icter epidemic.

«Dejà din 1912, încep cercetările sale atât de interesante despre sero-«logia și imunitatea avertebratelor, mai cu seamă la cele marine, unde «găsește o analogie perfectă ca și la vertebrate produce anticorpi, con-«stată axidoze, complimente, hemoaglutinațiune, reacțiuni de imunitate, «hemolizine, citolizine și citoaglutinine.

«In fascicola jubiliară a Societății de Biologie, profesorul Cantacuzino «publică problemele importante ale imunității la invertebratele abià cu-«noscute înaintea cercetărilor sale.

«In anul curent studiază intervenţiunea sângelui la sipoculus şi acţiu-«nea toxică dela adamstia asupra crustaceelor decapode, precum şi asupra «imunităţii prediauxilor faţă cu această toxină.

«Afară de aceste lucrări continuate mai mult timp cu succes, d-sa a «publicat încă o serie de publicaţiuni mai mici, rezumând şi discutând «chestiuni ştiinţifice la ordinea zilei, precum şi fapte importante ca în-«cercările de vaccinarea tifoideelor comparative, subcutanate şi bucale «(1925). Despre variaţiunea hematiilor în urma injecţiunilor serului he-«molitic, formaţiunea precipitinelor prin injecţiuni peritoneale de aleuron.

«Cu toate aceste lucrări atât de numeroase şi importante, profesorul «Cantacuzino s'a distins şi în activitatea sa socială şi ca reprezentant al «României în lucrările Societăţii Naţiunilor, precum şi la diferite congrese «generale şi speciale cu scop de a stabili raporturile noastre cu ţările «vecine şi pentru apărarea Europei în contra boalelor din Orient.

«In toate aceste misiuni a reprezentat România în mod demn şi im-«punând prin competinţa şi experienţa sa.

«A fost scurt timp Ministru şi Director General al Serviciului Sanitar, «insistând asupra competinţei, pregătirei, dar şi asupra drepturilor cor-«pului medical şi este unul din profesorii cei mai distinşi şi meritorii ai «Facultăţii noastre.

«Şi străinătatea l-a distins prin numirea ca membru în Academii şi «societăţi. D-sa este comandor al Legiunii de Onoare.

«Nu pot terminà fără a face menţiunea despre calităţile superioare ale «profesorului Cantacuzino ca om de inimă, ca cunoscător şi iubitor al ar-«telor frumoase, al picturei, al muzicei, este o persoană impunătoare prin «vastele sale cunoştinţe speciale şi enciclopedice, pentru spiritul său de «sacrificiu, pentru patriotismul său, pentru entuziasmul său, pentru tot «ce e bun şi valoros.

«Secţiunea Ştiinţifică propune pe profesorul Ioan Cantacuzino cu «unanimitate de voturi ca membru titular al Academiei Române.»

In urma raportului d-lui Dr. Babeş, a trecerii de două zile dela prezentarea propunerii şi a scrisorii de acceptare a d-lui Dr. Ioan Cantacuzino, se procede la alegerea d-lui Ioan Cantacuzino prin votare cu bile şi se alege cu unanimitate de 25 voturi.

— D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI proclamă membru activ la Secţiunea Ştiinţifică pe d-l dr. Ioan Cantacuzino.

D-l GH. MURNU comunică procesul-verbal al Comisiunii instituite la Şcoala de Arte Frumoase din Capitală pentru acordarea premiului L. Lecomte du Noüy, prin care se hotăreşte ca premiul să se împartă între elevii Diamandi Lola şi Mironescu Ştefan. Apoi face propunerea ca premiul, fiind prea mic, să se capitalizeze pe viitor, pentru a se acordà, mai mare, la 3—4 ani odată.

D-l I. BIANU observă că propunerea Comisiunii este în desacord cu Regulamentul premiului, care impune să se deà premiul în fiecare an şi să să premieze o singură lucrare şi propune să se acorde premiul primului numit.

— Se decide a se acordà premiul I. Lecomte du Noüy, de 524,80 lei, elevei Diamandi Lola.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

1 IUNIE 1925

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l N. IORGA dă știrea că la 4 Iunie curent M. S. Regele Italiei, Membru de onoare al Academiei noastre, va fi sărbătorit cu ocazia împlinirii de 25 ani de domnie și propune a I se face o scrisoare omagială.

— Se va trimite o telegramă omagială.

Apoi prezintă un manuscript primit dela d-l Ahmed Hamdy Zeza Pascha, refugiat politic în orașul Constanța, cuprinzând: *Quelques souvenirs des relations politiques et administratives entre les Ottomans et les Valaques et quelques renseignements ajoutés*. In expunere se pune în paralelă istoria românească cu cea turcească, dându-se știri bune, și pe lângă ele și portretele domnitorilor noștri găsite de d-l Ahmed Hamdy Pascha în frumoasele colecții ale bibliotecii dela Ildiz Seraï, la seria 179, No. 21362, strânse într'un album. Trebuie cercetat la Ildiz Seraï, la numărul indicat, să se vază dacă portretele date în copie de autorul manuscrisului sunt veridice, pentrucă acelea còpii reprezintă portretele domnitorilor noștri întru totul altfel de cum le cunoaștem. De aceea să se facă intervenire în acest sens la Ildiz Seraï, prin Ministerul Afacerilor Străine, și o scrisoare prin care să se ceară amănunte d-lui Ahmed Hamdy Pascha, iar manuscrisul să fie tipărit de Ministerul Instrucțiunii.

D-l I. SIMIONESCU cetește următorul *Raport al Comisiunii Fondului «V. Adamachi» asupra lucrărilor făcute în 1924—25:*

«*Domnilor Colegi*,

«Dispozițiunile luate de Domniile Voastre în sesiunile generale trecute «pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor testamentare ale generosului «Vasile Adamachi s'au executat în anul budgetar trecut precum urmează:

«*Burse*.

«In bugetul respectiv s'a destinat pentru burse și cheltuieli de școală «suma de 274.019,85 lei, din care s'au dat:

«*a)* 16 burse de câte 240 lei pe lună acordate la studenți ai Facultății «de științe din Iași, la studenți ai Facultății de medicină din Iași și la elevi «ai Școalei Politechnice din București, fiind repartizate astfel:

«8 burse la Facultatea de științe din Iași studenților: Vasiliu Mircea și «Procopiu Virginia, din anul II, la secția matematici; Preuțescu I. Octav și «Serghi Elena, din anul III, la secția fizico-chimice; Constantinescu Be«none, din anul III, la secția matematici; Săvescu Constantin, din anul «III, la secția chimia agricolă și Savu Grigorie și Dimofte I. Nicolae, din «anul IV, la aceeaș secție;

«3 burse la Facultatea de medicină din Iași studenților: Zaporojan «Eftimie, din anul IV, Sofronie Elena și Popescu Anastasia, din anul II;

«5 burse la Școala Politechnică din București elevilor: Iulian Nicolau, «din anul II, Aurel Teleman, Dumitru Dinulescu, Traian Popescu și «Eugeniu Scorușanu, din anul III.

b) 3 burse de câte 250 lei pe lună următorilor doctoranzi: Steopoe «Ioan, doctorand în Morfologia animală la Universitatea din București, «Constantin Creangă, doctorand în Chimie la Universitatea din Cluj și «Zenovia Movileanu doctorandă în Zoologie la Universitatea din Iași.

«In conformitate cu hotărîrea Domniilor-Voastre luată în ședința «plenară dela 3 Iunie 1924 s'au încetat acordările de burse în străinătate, «în afară de aceea acordată bursierului Cernătescu dela Facultatea de «științe din Iași, care a dat concurs și a cărui bursă s'a menținut și se men-«ține pentru cazul când condițiunile i-ar fi prielnice pentru a plecà.

«Sumele rămase disponibile din anul trecut prin neacordarea de burse «în străinătate se capitalizează, destinate fiind să servească în anii viitori, «când eventual s'ar puteà creà burse pentru străinătate.

«De asemenea și fondurile pentru imprimate se capitalizează atât cele «din anii trecùți cât și cele din acest an, pentru a se continuà publicațiunile «fondului «V. Adamachi», ca și în trecut, adică tipărindu-se în ele numai «lucrările foștilor bursieri sau ale bursierilor premiați.

«Celelalte dispozițiuni prevăzute de Regulamentul special al fondului, «ca darea de 10 burse de câte 360 lei pe an la elevi ai Școalei inferioare de «agricultură «I. C. Agarici» dela Moara Grecilor (Vasluiu), cheltuelile «pentru îndatoririle religioase spre odihna sufletului testatorului, ajutoarele «la Școala primară din Iași, subvenția pentru revista Adamachi din Iași, «s'au executat la timp cu conștiința că observarea lor strictă este chipul «cel mai bun de a ne arătà statornica noastră recunoștință către marele «filantrop, prin a cărui avere s'a sprijinit și se sprijinește desvoltarea a «atâtor energii pentru folosul Patriei noastre.

«Pentru anul acesta ne permitem a vă propune următoarele:

«1. Bursele date la Universitatea din Iași și Politechnica din București «să fie date în acelaș număr și condițiuni cum s'a hotărît în anul trecut.

«2. Bursele pentru doctorate în țară să se prelungească în anul acesta, «cerându-se însă direcțiunii laboratoarelor unde lucrează bursierii să «se refere asupra lucrărilor lor.

«3. Se păstrează bursa d-lui Cernătescu, ca și în anii trecuți.

«4. Se institue o bursă de 1.000 lei lunar, ca și cele de la Stat, pentru «un licențiat în geografie dela Facultatea de Științe din Iași, de preferință «originar din Basarabia, care să studieze timp de 2 (doi) ani la Paris, în «special la d-l Prof. E. de Martonne, etnografia și antropogeografia, tre-«cându-și teza de doctorat cu subiect luat din țară. Bursa va fi dată dela «Octomvrie 1925.

«5. Să se plătească 1.000 frs. masa la stațiunea Zoologică dela Roscof, «cu îndatorirea ca să nu fie folosită decât cu autorizarea Academiei Ro-«mâne».

«6. Excepţional, pentru anul acesta, să se mărească partea pentru «publicaţiunile fondului V. Adamachi cu 48.000 lei luaţi din fondul bur-«selor.

«Nu putem încheià raportul acestui an, decât exprimându-ne adâncul «regret pentru dispariţia dintre noi a lui P. Poni. Dacă fondul V. Ada-«machi a dat roadele cari se cunosc, aceasta se datoreşte în mare parte lui «P. Poni. Nu numai că el e făuritorul regulamentului azi în vigoare, dar «cu îngijire părintească a păzit ca să fie aplicat cu sfinţenie. Amintirea «lui va rămâneà neştearsă mai ales la numeroşii bursieri ai Academiei, «de soarta cărora se preocupà mereu.

«Ii aducem aici prinosul nostru pios».

D-l Dr. GR. ANTIPA, luând cuvântul la raportul Comisiunii amintitului fond, se asociază la propunerea de a se plăti 1.000 frs. pentru o masă la staţiunea zoologică dela Roscof, însă arată că tot atâta nevoie este ca tinerii noştri biologi să meargă şi la Neapole, unde ar trebui să avem o masă plătită cu 1.000 frs. pe lună.

D-l I. SIMIONESCU arată că din fond nu mai rămân decât 4.000 lei pentru un an, cu cari nu s'ar puteà împlinì dorinţa exprimată de d-l Dr. Gr. Antipa.

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI supune aprobării plenului raportul Comisiunii Adamachi.

— Raportul se ia spre cunoştinţă şi se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii Fondului «V. Adamachi».

— Sunt aleşi d-nii *I. Simionescu*, *V. Pârvan* şi *G. Ţiţeica*.

ŞEDINŢA ORDINARĂ

2 IUNIE 1925

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Const. Moisil ceteşte următorul *Raport despre activitatea Cabinetului Numismatic în anul 1924—25:*

«Condus de aceleaşi principii ce l-au călăuzit dela înfiinţare, Cabinetul «Numismatic a continuat şi în anul expirat, în primul rând să-şi completeze «colecţiile în măsura posibilităţii şi a fondurilor reduse de cari a dispus.

«S'au cumpărat în total 211 monete, între cari o colecţie completă «de monete de argint, bronz şi nichel din timpul regelui Carol I, cuprinzând «toate emisiunile şi toate variantele. De asemenea un număr de 26 monete «de ale lui Mircea-cel-Bătrân, cari provin din importantul tezaur desco-«perit la Bădila (jud. Tulcea) în 1908. Această din urmă achiziţie prezintă «o importanţă deosebită prin faptul că monete vechi româneşti nu au «intrat decât prea puţine în anii din urmă.

«In sfârşit s'au mai primit în dar dela Ministerul de Finanţe 25 monete «moderne de aur (galbeni austriaci şi olandezi) ce au fost găsite în 1924 «la Fierbinţi (jud. Ilfov).

«Tot în dar s'au primit dela diferite persoane şi un număr de 25 medalii «româneşti moderne.

«Colecţiunea de plumburi a sporit cu 12 plumburi comerciale romane «şi bizantine; în chipul acesta colecţia noastră de plumburi antice devine «din cele mai importante.

«Ca şi anii trecuţi s'a dat şi anul acesta publicului amator un mare nu«măr de informaţii verbale şi scrise cu privire la monetele ce le-au prezin«tat personal sau prin corespondenţă şi s'au întreţinut legături nu numai «cu numismaţii şi amatorii din ţară, dar şi cu cei din străinătate.

«Instituţiile şi persoanele ce au contribuit anul acesta la îmbogăţirea «colecţiunilor Cabinetului Numismatic sunt: Ministerul Finanţelor, Prinţul «Barbu Ştirbei, d-na Frits Holm (Paris), I. Bianu, I. Grecescu, G. Nico«lăiasa».

— Se ia act.

D-l O. GOGA ceteşte următorul *Raport al Comisiunii Fondurilor I. Scorţeanu şi I. Fătu pentru lucrările pe anul 1924—25:*

«*Domnilor Colegi*,

«Ţinând seamă pe de o parte de micimea veniturilor fondurilor I. «Scorţeanu şi I. Fătu, — cu deosebire al primului, — pe de altă parte «de scumpetea cărţilor didactice şi religioase, pe cari trebuie să le pro«curăm pentru şcolarii lipsiţi de mijloace, veniturile celor două fonduri «din anul 1924—25 au fost rezervate pentru anul 1925—26, în intenţia «de a realiză — deşi mai rar, dar mai apropiat de sensul lor — dorinţele «generoşilor întemeietori ai fondurilor.

«Având în vedere că totalul veniturilor fondului I. Scorţeanu, pe anii «1924—25 şi 1925—26, destinat pentru distribuirea de cărţi religioase, «atinge cifra de lei 1370,50;

«că totalul veniturilor fondului I. Fătu, de pe anii 1924—25 şi 1925—26, «destinat pentru distribuirea de cărţi didactice, atinge cifra de lei 63.529, — «pe de o parte,

«iar pe de alta că în anii de după răsboiu ajutoarele din aceste două «fonduri au fost date, în majoritatea lor, în nouile provincii alipite precum «urmează:

«In 1919—20 în Ardeal, Basarabia, Bucovina şi Vechiul Regat;
» 1920—21 » Basarabia şi Dobrogea.
» 1921—22 » Basarabia şi judeţul Bacău.
» 1922—23 » Basarabia şi Ardeal.
» 1923—24 » Basarabia,

«Comisiunea propune ca menţionatele venituri ale celor două fonduri «să se folosească în cursul anului 1925—26, distribuindu-se cărţi religioase

«(Fondul I. Scorțeanu) și cărți didactice (Fondul I. Fătu), în Maramureș, «Sălaj, Satu-Mare, Bihor».

— Se ia act și se aprobă.

D-l Dr. GR. ANTIPA propune să se întrunească neîntârziat Comisiunea pentru administrația financiară a Academiei compusă din d-nii: I. C. Negruzzi, V. Pârvan, G. Țițeica, I. Bianu și D-sa, pentru facerea budgetului pe anul 1925—26.

D-l SEXTIL PUȘCARIU cetește următorul *Raport al Comisiunii Dicționarului limbii române:*

«*Domnilor Colegi,*

«Redactarea Dicționarului a continuat în anul acesta cu colaborarea «stabilă a d-lor Th. Capidan, N. Drăganu și C. Lacea. In urma hotărî«rilor luate în sesiunea trecută, au reînceput colaborarea d-nii A. Proco«povici și I. Rădulescu-Pogoneanu și a fost inițiat în mecanismul lucrării «d-l Iorgu Iordan, care în acest scop a venit în două rânduri la Cluj.

«In *redacția definitivă* — fără neologisme însă — s'a ajuns pentru «vol. I la cuvântul CHEF, iar pentru vol. II la cuvântul INCORDA. «In *redacția primă* vol. I a progresat până la cuvântul CILIBIU (Lacea), «iar vol. II până la cuvântul INMUIA (Capidan); afară de aceea au mai «fost redactate cuvinte începătoare cu CL — (Drăganu), cu INS —, «(Procopovici) și INT — (Drăganu și Iordan).

«După o socoteală aproximativă, materialul lucrat — adăogându-i-se «neologismele — dă vreo 25 coale de tipar, adică 5 fascicole. A sosit deci «timpul ca să hotărîm continuarea publicării Dicționarului, întreruptă «la 1914.

«In al șaptelea an dela terminarea răsboiului nu mai putem amânà «acest lucru. Lumea așteaptă cu drept cuvânt să vadă că Academia Română «continuă cea mai mare din lucrările începute, de o potrivă de necesare «tuturor celor ce studiază în mod științific limba română, ca și marelui «public, care, acum după Unire, au mai mult decât ori și când nevoia «de a cunoaște întreaga comoară a limbii noastre. Dar chiar și pentru noi, «cari redactăm Dicționarul, publicarea lui e necesară, pentrucă cu cât «trece mai multă vreme, cu atât redacția se învechește și necesitatea de a «o pune la curent cere o muncă și o sforțare nouă, care ar puteà fi între«buințată la continuarea lucrării.

«Tipărirea va impune Academiei noui sarcini materiale. Spre a puteà «face față acestor cheltueli va trebuì să ne ocupăm serios de comercializarea «Dicționarului. Situația noastră financiară nu ne mai permite să împărțim «gratuit toate publicațiile noastre, deci va trebuì să hotărîm înainte de toate «limitarea numărului celor ce vor primì Dicționarul. Intervenind la au«torități ca Dicționarul să fie abonat de școli și oficii publice — cari nu «se pot dispensà de el — vom puteà să acoperim din abonamente,

«cheltuelile de tipar cu atât mai uşor, cu cât stocul bogat al fascicolelor apă-«rute înainte de răsboiu reprezintă singur o sumă egală cu cea necesară «pentru tipărirea celor cinci fascicole cari ar puteà apărea în curând.

«Vă rog dar să hotărîţi ca dela toamnă încolo să înceapă tipărirea «că chiar de pe acuma să se înceapă comercializarea Dicţionarului, pentru «care nu s'a cheltuit atâţia muncă şi atâta bani pentru ca el să se păstreze «în depozit, ci pentru ca să poată fi utilizat de cât mai mulţi».

D-sa stărueşte asupra propunerii, din concluzia raportului, de a se reluà tipărirea Dicţionarului şi e de părere ca Fundaţiunea Elias să ajute tipărirea.

D-l Dr. GR. ANTIPA zice că sume pentru tipărirea Dicţionarului dela Fundaţiunea Elias nu sunt posibile, iar din bugetul Academiei, care este în deficit, şi mai puţin.

D-l I. SIMIONESCU observă că chestiunea apariţiei Dicţionarului este foarte serioasă. Ea pune în joc şi onoarea Academiei şi a membrilor ei, cari sunt mereu întrebaţi dacă Dicţionarul va mai apare. E de părere să se adune cei 150.000 lei — costul unei fascicole, ce ar trebuì să apară cel puţin într'un an — fie prin intervenţiuni făcute la instituţiile financiare sau la ministere, fie prin folosirea sumelor rămase dela premiile neacordate.

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI aminteşte cât de tristă experienţă am făcut cu apelurile către instituţiile financiare pentru adunarea sumei trebuitoare la ridicarea unei capele pe mormântul lui Vasile Alecsandri la Mirceşti. Dela instituţiile finaciare nu se poate, deci, sperà mult şi crede că numai Guvernul poate venì realmente în sprijinul tipăririi Dicţionarului.

D-l GENERAL GR. CRAINICEANU propune să se comercializeze fascicolele apărute, iar o comisiune de 3 membri să organizeze un sistem pentru asigurarea tipării prin orice mijloace.

D-l N. VASILESCU-KARPEN, care a avut ocazia să ia parte de multe ori la facerea budgetelor de ministere şi a constatat cât de uşor se înscriu în acele budgete subvenţiuni pentru laboratorii, invenţiuni, publicaţiuni, etc., socoteşte nimerit a se intervenì la timpul potrivit — în Septemvrie sau Octomvrie — fie la Ministerul Instrucţiunii, fie chiar la alte Ministere, spre a prevede în budgetul viitor un milion de lei pentru tipărirea Dicţionarului şi să se stăruească pe lângă Comisiunea budgetară respectivă pentru menţinerea sumei înscrise în budget.

ŞEDINŢA PUBLICĂ SOLEMNĂ

3 IUNIE 1925

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

PREOTUL N. M. POPESCU ceteşte discursul S. Sale de recepţiune despre *Dimitrie Onciul.*

D-l N. IORGA ceteşte răspunsul la discursul Preotului N. M. Popescu.

ŞEDINŢA ORDINARĂ

4 IUNIE 1925

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l I. BIANU prezintă lucrarea d-lui N. Iorga «Le Danube d'Empire», care face parte din «Mélanges offerts à M. Gustave Schlumberger, membre de l'Institut, à l'occasion du quatre-vingtième anniversaire de sa naissance, (17 Oct. 1924) — Paris 1924», — pe care d-l N. Iorga o dărueşte Academiei.

— D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI mulţumeşte d-lui N. Iorga.

D-l Dr. GR. ANTIPA ceteşte următorul *Raport asupra Fundaţiunii familiei Menachem H. Elias*:

«*Domnilor Colegi*,

«In urma votului ce l-aţi dat în sesiunea generală extraordinară din «Aprilie a. c. s'a depus la tribunalul Ilfov, actul de fondare şi statutele Fun-«daţiunii familiei Menchem H. Elias şi s'au îndeplinit toate formalităţile «pentru constituirea ei.

«Cu toate că nu aveà încă deplina fiinţă legală, cei trei membri ai co-«mitetului împreună cu cei 4 delegaţi ai Academiei ne-am constituit — con-«form statutelor — în Consiliu de administraţie al Fundaţiunei, alegând «ca preşedinte pe d-l Barbu Ştirbey şi ca vicepreşedinţi pe d-nii Horenstein «şi I. Bianu. Chiar din prima şedinţă am luat măsuri pentru a se închide «contul de gestiune al Academiei şi a deschide rubrica nouă în registre «pentru gestiunea fundaţiunii. De asemenea, în urma cererii delegaţilor «Academiei, s'a luat hotărîrea a se numì o comisiune de contabili — din «care unul desemnat de Guvernatorul Băncii Naţionale — care să verifice «întreaga gestiune din timpul de aproape 2 ani cât averea succesiunei a «fost administrată de Academia Română, pentru ca pe această bază să se «facă predarea în regulă a averii către noul Institut.

«Tot astfel, consiliul, din prima sa şedinţă, a luat măsuri pentru con-«tinuarea administrării averii din ţară şi pentru terminarea punerii în po-«sesie asupra averii din străinătate. Colegul Bianu a continuat a conduce «administrarea averii din ţară iar colegul Antipa a plecat la Paris şi Viena «pentru achitarea taxelor de succesiune în acele State şi luarea în primire «a averilor de acolo. Averea din Paris — pe care decedatul Elias o încre-«dinţase vărului său I. Manoach — a fost luată în întregime în primire, «ne mai rămânând decât nişte acţiuni din Statele-Unite şi din Anglia «cari trebuesc transformate pe numele Fundaţiunii şi pentru cari am «însărcinat pe un advocat din Paris cu îndeplinirea formalităţilor.

«Asupra averii din Viena, s'a pronunţat Tribunalul de acolo pentru «punerea noastră în posesiune. A mai rămas numai ca oficiul taxării să se «pronunţe asupra quantumului ce avem a-l plăti.

«Fiinţă legală Fundaţiunea nu o are decât de abià de câteva zile şi acti-«vitatea ei o vom începe-o prin alcătuirea unui budget şi regularea socote-«lilor din trecut».

D-l I. BIANU comunică Academiei că Marţi 2 Iunie a. c. s'a întrunit la Ministerul Cultelor şi Artelor, sub preşedinţa d-lui Ministru Al. Lăpedatu, Comisiunea pentru decernarea premiilor naţionale de literatură, din care d-sa a făcut parte ca delegat al Academiei. Comisiunea a acordat d-lui I. Al. Brătescu-Voineşti premiul pentru proză, d-lui G. Bogdan-Duică premiul pentru istoria şi critica literară şi d-lui M. Codreanu premiul pentru poezie.

— Se ia act.

D-l I. BIANU zice că serviciul Bibliotecii a făcut o expoziţie în imobilul Academiei de alăturea (calea Victoriei 123), înfăţişând istoria cărţii româneşti dela 1508 până în apropierea anului 1840. D-sa roagă pe d-nii membri să viziteze expoziţia, unde d-sa le va face istoricul cărţii româneşti în faţa cărţilor alese în acest scop.

D-l I. BIANU ceteşte următoarea propunere semnată de 8 membri, pentru alegerea ca membru corespondent la Secţiunea istorică a d-lui Edouard Chapuisat:

«Propun ca membru corespondent al Academiei Române pe d-l *Edouard* «*Chapuisat*, directorul unui din cele mai bine redactate şi mai respectate «organe publicate în limba franceză, *Journal de Genève*.

«Studiile sale, cari se vor încheià în curând printr'o sinteză, privesc «istoria contemporană a Greciei mai ales, şi astfel nu odată ele ating şi «propriul nostru trecut.

«A-l aveà între membri noştri corespondenţi e a ne legà şi mai strâns «un prieten al ţării noastre care e un cercetător istoric foarte serios şi un «scriitor de o formă foarte plăcută».

— Propunerea se pune la votul cu bile şi se votează cu unanimitate de 23 voturi.

ŞEDINŢA ORDINARĂ

5 IUNIE 1925

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l D. GUSTI prezintă şi dărueşte Academiei: 1. ultimul număr apărut din *Arhiva pentru ştiinţa şi reforma socială*; 2. *Istoricul Băncii Naţionale a României (1880—1924)*, de d-l Victor Slăvescu, Buc. 1925; 3. *The Principles of comparative Sociology*, de d-l Nicolae Petrescu, — Londra, 1924.

D-l I. Al. BRĂTESCU-VOINEŞTI comunică procesul-verbal, din 4. Iunie c., al Comisiunii de 12 membri pentru atribuirea Marelui Premiu Năsturel, de 12.000 lei, prin care se hotăreşte ca premiul să nu fie acordat nici unuia din concurenţii la premiu.

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică procesul-verbal al Secţiunii Ştiinţifice din 4 Iunie c., prin care Secţiunea hotăreşte:

a) A nu se acordà premiul Statului Lazăr, de 50.000 lei, nici uneia din lucrările prezentate la premiu;

b) Alege în comisiunea pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezentà în 1926 la Premiul Năsturel, de 5.000 lei, cu subiectul dat: *Vitaminele din punct de vedere fiziologic și patologic*, pe d-nii *Dr. V. Babeș, Dr. Gh. Marinescu* și *Dr. I. Cantacuzino;*

c) Alege în comisiunea pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezentà la *Premiul Fătu*, de 3.000 lei, din 1926, cu subiectul: *Studiul și harta geologică a unei regiuni din țară*, pe d-nii *L. Mrazec, I. Simionescu* și *Sava Atanasiu;*

D-l I. BIANU comunică procesul-verbal al Secțiunii Literare, dela 30 Maiu, prin care se hotărește:

a) Amânarea publicării ediției Scrierilor lui Vasile Alescandri;

b) Restituirea următoarelor manuscrise, cari nu pot fi publicate de Academie din cauza greutăților financiare:

1. Colecțiunea folcloristică română din Banat, de *Emilian Novacovici din Răcășdia;*

2. Din folclorul județului Buzău de *N. Georgescu-Titu;*

3. Povești și legende din Tătăruși (Suceava), adunate de învățătorul *Al. Vasiliu;*

c) Incorporarea următoarelor manuscrise în colecția manuscriselor Academiei la dispoziția cercetătorilor spre folosire:

1. Din bucătăria țăranului român de *M. Lupescu*, învățător;

2. Cântece populare românești din Muscel, culese și notate de *Octavian Sachelarie*, învățător;

3. Dragostea în datina tineretului român de *Tudor Pamfile;*

4. Tutunul, — studiu folcloric de *Tudor Pamfile;*

d) Tipărirea în Memoriile Secțiunii a studiului d-lui N. Cartojan despre *Legendele Troiei în literatura veche românească;*

e) Fixează următorul subiect de pus la concurs pentru Premiul Eliade-Rădulescu, de 50.000 lei, din 1929: *Vieața și Opera lui Mihail Eminescu.*

— Se ia act.

D-l Dr. G. MARINESCU cetește următorul *Referat asupra activității prof. Dr. Thoma Ionescu*, propunându-l, cu semnăturile a 7 colegi, a fi ales membru onorar:

«Lucrările de patologie și de chirurgie făcute în domeniul simpati-«cului cervical, abdominal și sacrat, au aruncat o vie lumină asupra func-«țiunilor multiple ale marelui simpatic, pe care fisiologia nu le putuse «resolvà. Se poate afirmà că contribuția adusă de prof. Th. Ionescu în «această privință, fie singur fie în colaborare cu elevii săi, ocupă un loc «de frunte în tratamentul chirurgical al unor afecțiuni datorite simpati-«cului, în care tratamentul medical nu adusese vre-o ușurare însemnată. «Mai cu seamă operațiile făcute pentru tratarea boalei lui Basedow și a «anginei de piept au deschis o eră nouă în patogenia și în tratamentul lor.

«Deși lucrările d-lui prof. Th. Ionescu, pentru tratarea anginei de «piept, prin ablația simpaticului cervical, inclusiv a ganglionului cervical «inferior, nu datează decât de un scurt timp, totuș rezultatele d-sale au

«fost confirmate de numeroşi autori străini (Germani, Francezi, Italieni «şi Americani), d-l prof. Th. Ionescu care dejà este membru asociat al Aca«demiei de medicină, onoare pe care nu o are nici un alt medic român, «poate fi considerat ca reprezentantul cel mai autorizat al chirurgiei ro«mâneşti. D-sa a creiat o şcoală compusă din chirurgi foarte apreciaţi «în ţară şi în străinătate, încât graţie d-sale chirurgia română a intrat «într'o fază de progres.

«Credem că Academia Română care, între altele, are şi menirea de a «consacrà valoarea învăţaţilor, cari cinstesc ţara, îşi va face o datorie de a «alege pe d-l prof. Th. Ionescu ca membru de onoare.»

Propunerea se pune la vot cu bile şi se primeşte cu 15 bile albe şi 6 negre.

— D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI proclamă ales Membru de Onoare al Academiei pe d-l prof. Dr. Thoma Ionescu.

D-l ANDREI RĂDULESCU comunică procesul-verbal al Secţiunii istorice, din 1 Iunie c., prin care se ia act că:

1. D-l I. Nistor propune acordarea Premiului Gr. C. Angelescu, de 4.000 lei, d-lui I. Băjenaru pentru lucrarea *Povestea neamului românesc*; d-l I. Lupaş propune luarea în considerare la premiul Asachi, de 50.000 lei, a lucrării *Istoria răsboiului pentru întregirea neamului*, vol. II, de d-l Const. Kiriţescu; d-l S. Mehedinţi propune acordarea aceluiaş premiu d-lui Dr. P. Cazacu pentru scrierea sa *Moldova dintre Prut şi Nistru*; d-l Al. Lăpedatu propune să se acorde întreg Premiul Adamachi, de 5.000 lei (divizibil) d-lui Em. Bucuţă, pentru lucrarea *Românii dintre Vidin şi Timoc;*

2. Secţiunea hotăreşte publicarea documentelor Andrei Veress, dacă se găsesc fonduri, sub supravegherea d-lui N. Iorga şi I. Lupaş; ca rapoartele consulare austriace depuse de d-l Veress să se publice ca anexe în colecţia Hurmuzachi; să se ia măsuri pentru continuarea publicării colecţiei Hurmuzaki, seria rapoartelor consulare; să nu se oprească copiarea documentelor dela Viena; să se tipărească lucrarea: *Răsboaiele lui Ştefan-cel-Mare* de d-l R. Roşetti; să se tipărească nota d-lui Busuioceanu despre *Noui portrete ale lui Mihaiu-Viteazul;*

3. Alege în Comisiunea *Premiului Năsturel*, din 1926, pe d-nii *Gh. Balş, I. Lupaş, S. Mehedinţi, Al. Lăpedatu*; Comisiunea *Premiului Adamachi*, din 1926, d-nii *N. Iorga, I. Nistor, D. Gusti;* Comisiunea pentru *Premiul funcţionarilor C. F. R.*, din 1926, d-nii *D. Gusti, Andrei Rădulescu, Gh. Balş*; Comisiunea pentru *Premiul San-Marin*, din 1926, d-nii *D. Gusti, Gh. Vâlsan, S. Mehedinţi.*

D-l ANDREI RĂDULESCU comunică procesul-verbal al Secţiuni istorice dela 2 Iunie, prin care:

1. Se fixează următorul subiect pentru *Premiul Năsturel din 1929: «Contribuţiuni la studiul etnografic al Ţiganilor din România»;*

2. Nu se acordă Premiul Gh. Asachi, de 50.000 lei, nici uneia din lucrările prezentate la acest premiu, iar întrebuinţarea sumei rămase să fie hotărîtă de plen;

3. Se acordă *Premiul Gr. G. Angelescu*, de 4000 lei, d-lui I. Popescu-Băjenaru pentru lucrarea: *Povestea neamului românesc*;

4. Se acordă 4.000 lei, parte din *Premiul Adamachi*, de 5.000 lei (divizibil), d-lui Em. Bucuță pentru lucrarea sa: *Românii dintre Vidin și Timoc*, și 1.000 lei, din acelaș premiu, d-lui M. Mihăileanu pentru lucrarea sa: *Mica pravilă*;

5. Procedându-se la alegerea biroului Secțiunii pe 1925—26, sunt aleși cu unanimitate: d-l *N. Iorga* președinte, *Al. Lăpedatu* vicepreședinte.

D-l I. BIANU comunică procesul-verbal al Secțiunii literare, din 4 Iunie c., prin care Secțiunea, având la ordinea zilei Premiul Statului Eliade Rădulescu, de 50.000 lei, decide a nu se acordà premiul nici unui concurent; primește în principiu propunerea d-lui St. Ciobanu de a se traduce din rusește și a se publicà de Academie scrierea lui *Dimitrie Cantemir despre Sistema Religiei Mahometane*, publicată în 1723 în rusește, — rămânând ca executarea ei să se facă când vor permite mijloacele financiare.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

6 IUNIE 1925

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

Dela d-l Coleg Sextil Pușcariu și dela Conservatorul de muzică din Cluj s'a primit eri, 5 Iunie, trista știre că a încetat din vieață Colegul nostru onorar Gh. Dima, a cărui îmmormântare se va face mâine Duminecă.

— S'a telegrafiat d-lui Pușcariu să reprezinte Academia la trista solemnitate.

Din Sighetul Marmației se comunică telegrafic că serbările pentru desvelirea bustului lui Ioan Mihaly s'au amânat pentru 9 Iulie.

Dela d-l André Dezarrois, conservator adj. al Muzeului Național din Luxemburg și Directorul publicațiunii «La Revue de l'Art», se primește frumosul volum consacrat *Expoziției de artă românească veche și modernă*, deschise la Paris în sala Jeu de Peaume.

— Se vor exprimà mulțumiri d-lui Dezarrois.

Dela Institutul Arheologic al Universității Franz-Iosef, din Seghedin, se primesc două numere reunite din revista Institutului, purtând titlul în ungurește, nemțește și franțuzește: *Travaux de l'Institut Archéologique de l'Université François-Joseph, à Szeged (Hongrie), redigées par Árpád Buday*, — invitându-ne la schimbul de publicațiuni.

— Se vor trimite în schimb publicațiunile arheologice ale Academiei.

D-l I. BIANU comunică procesul-verbal al Secțiunii literare, dela 6 Iunie c., prin care Secțiunea alege:

a) Pentru Comisiunea Premiului Năsturel din 1926 pe d-nii *Gh. Bogdan-Duică, St. Ciobanu, Gh. Murnu, C. Rădulescu-Motru*;

b) Pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezentà la Premiul Eliade, de 5.000 lei, din 1926, despre *Monografia linguistică a unui sat*, pe d-nii *O. Densușianu*, *S. Pușcariu* și *I. Bianu.*

c) Pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezentà la Premiul Principesa Alina Știrbey, din 1926, despre *Istoria calendarelor românești*, pe d-nii *G. Bogdan-Duică*, *St. Ciobanu*, *I. Bianu*;

d) Pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezentà la Premiul Cuza, din 1926, despre *Scriitorii Bucovineni*, pe d-nii *O. Densușianu*, *G. Bogdan-Duică*, *I. Nistor*;

e) Pentru concursul *Premiului V. Adamachi*, din 1929, se decide a se publicà subiectul: *Inrâuriri reciproce între limbile română și maghiară.*

D-l I. BIANU aduce la cunoștința plenului testamentul Ecaterinei I. C. Bolintineanu, văduva celui mai mic frate al poetului Dimitrie Bolintineanu, prin care se lasă Academiei (paragraf. 4) un legat de 40.000 lei, al cărui venit să fie folosit pentru acordarea unui premiu anual de 2.000 lei, dându-se alternativ pentru lucrări despre Educație sau știința Dreptului. D-sa e de părere să se primească legatul.

— Academia votează primirea legatului Ecaterina I. C. Bolintineanu.

Apoi comunică testamentul Mariei General Alexandru Anghelescu în care se prevede:

1. Lasă casa din str. Romană 21, Ministerului Instrucțiunii, iar uzufructul nepoatei sale Maria Alfred Anghelescu; în caz de neacceptare, legatul va revenì Academiei;

2. Lasă Academiei Române lei 200.000 pentru burse, cu specificarea ca venitul îl va încassà tot nepoata sa cât va trăì. Ministerul Instrucțiunii a acceptat legatul notat la punctul 1, și rămâne să se hotărască numai asupra primirii legatului de 200.000 lei lăsat Academiei.

— Academia votează primirea legatului de 200.000 lei.

D-l ANDREI RĂDULESCU supune aprobării plenului deciziunea Delegațiunii pusă pe referatul Contenciosului Academiei, cu No. 2220 dela 8 Septemvrie 1924. Se referă anume asupra succesiunii Matei Hristescu, care, lăsând legatară universală pe fiica sa Maria, a lăsat și două legate particulare, unul Eforiei Spitalelor Civile, altul Primăriei Capitalei, cu obligațiunea pentru cea dintâiu să înființeze un spital, iar pentru cea de a doua să facă un azil pentru bătrâni și o statue defunctului. In caz de neacceptare, ambele legate vor trece asupra Ministerului Instrucțiunii, iar, la refuzul Ministerului, asupra Academiei, cu aceleași obligațiuni. Legatara universală a atacat însă prin justiție testamentul pentru reducerea legatelor, — a căzut mai apoi la acord cu Eforia Spitalelor Civile și în Iulie 1924, pentru stingerea definitivă a procesului, a încheiat și cu Primăria Capitalei un act de transacțiune, care trebuià subscris și de Ministerul Instrucțiunii și de Academie.

De oarece obligațiunile testamentare sunt în afară de cadrul activității Academiei, Delegațiunea a hotărît subscrierea transacțiunii, asupra căreia se cere aprobarea plenului.

— Academia aprobă subscrierea menționatei transacțiuni.

D-l ANDREI RĂDULESCU cetește următorul proiect de *Regulament pentru Fundațiunea Dr. Aurel Cosma*, propus de Comisiunea specială aleasă pentru redactarea lui:

«*Art. 1.* Veniturile acestui fond după ce se vor prelevà sumele cuve«nite Academiei vor fi întrebuințate spre a se acordà premii pentru cele «mai bune lucrări istorice și cele mai bune lucrări didactice (manuale) «ori cărți de lectură pentru școalele primare și secundare, inclusiv școale «normale.

«*Art. 2.* Din aceste venituri se instituesc trei premii: unul de 100.000 «lei, altul de 30.000 lei și altul de 20.000 lei.

«Afară de anul 1925, premiile vor fi publicate când se va adunà suma «de 150.000 lei din veniturile fondului.

«Ele vor purtà numele: *Premiul Dr. Aurel Cosma.*

«*Art. 3.* Premiul de 100.000 lei va fi dat pentru lucrări istorice.

«Va fi premiată cea mai bună lucrare istorică, cu preferință națională, «apoi universală, a autorilor români ori străini. Lucrările autorilor străini «vor fi premiate numai dacă ele contribue la elucidarea originei și a trecu«tului poporului românesc.

«Vor fi premiate și lucrări relative la științe auxiliare istoriei ca: numi«smatica, heraldica, arheologia, sfragistica, epigrafia, paleografia și altele.

«*Art. 4.* Premiile de 30.000 și 20.000 lei vor fi date celor mai bune «lucrări dialectice (manuale) ori cărți de lectură pentru școalele primare «și secundare inclusiv școale normale, în special acelea, care prin metoda «lor vor face mai ușor accesibilă tineretului școlar materia tratată.

«*Art. 5.* Premiile vor fi acordate atât lucrărilor apărute cât și celor «cari s'ar prezentà în manuscris în intervalul necesar spre a se adunà «suma de 150.000 lei prin capitalizarea dividendului.

«Academia va puteà fixà subiectele.

«*Art. 6.* Acordarea premiului de 100.000 lei se va face prin secțiunea «istorică, iar a celor de 30.000 și 20.000 lei prin Comisiunea specială de 12 «membri, aleși câte 4 de fiecare secțiune pentru premiile Năsturel.

«Premiile se pot acordà chiar dacă autorul nu a prezentat lucrarea sa pen«tru premiere; în acest caz propunerea de premiere trebuie făcută în scris «de 1 membru al Academiei în termenul fixat pentru prezentarea lucrărilor.

«*Art. 8.* Dacă se va hotărî că lucrările prezentate nu merită să fie pre«miate sau dacă nu s'a produs în intervalul de timp arătat la art. 5 vre-o «lucrare socotită demnă de a fi premiată, valoarea premiului se va adăogà «la capitalul fondului.

«*Art. 9.* Premiul de 100.000 lei care urmà a se da în cursul anului 1925 «se va acordà în sesiunea generală a anului 1926, autorului ale cărui lucrări «au apărut dela 1 Ianuarie 1914 până la 1 Ianuarie 1925.

«*Art. 10.* Administrarea fondului se va face conform actului de do«nație».

— Proiectul se ia spre cunoștință și se aprobă.

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică procesul-verbal al Secţiunii ştiinţifice, dela 5 Iunie c., prin care se iau următoarele deciziuni:

1. Pentru *Premiul Lazăr, de 50.000 lei, din 1929*, se fixează ca subiect: *«Studii asupra serovaccinării preventive în difterii»*;

2. Se alege pentru anul 1925—26 ca *Preşedinte al Secţiunii d-l General Gr. Crainicianu*, ca *Vicepreşedinte d-l N. Vasilescu-Karpen*;

3. Se împarte Premiul Demostene Constantinide, de 4.000 lei (divizibil), în patru părţi de câte 1.000 lei, dându-se următorilor autori:

a) *Dr. Solobozeanu* pentru lucrarea: Copilul şi îngrijirea lui modernă.

b) *C. Rădulescu-Codin* pentru: Cuvântări populare pentru conferenţiarii cercurilor culturale ale preoţilor şi învăţătorilor;

c) Dr. I. Glăvan pentru lucrarea: Cum să ne creştem copii;

d) *Dr. Al. Florescu* pentru: Contribuţiuni la studiul simpatectomiei periarteriale.

4. Se propun ca membri corespondenţi în locurile vacante:

D-l Dr. Ştefan Minovici în locul d-lui Dr. J. Cantacuzino cu unanimitate de 8 voturi;

D-l G. G. Longinescu în locul lui Leon Cosmovici, cu unanimitate de 8 voturi;

D-l Dr. G. Ionescu-Sişeşti în locul lui Gh. Murgoci cu unanimitate de 8 votur'.

5. Alege pentru Comisiunea Premiului Năsturel pe d-nii: *I. Inculeţ, L. Mrazec, I. Cantacuzino, G. Ţiţeica.*

ŞEDINŢA ORDINARĂ

8 IUNIE 1925

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI zice:

«Domnilor Colegi,

«Deschizând şedinţa de azi mă simt fericit că văd în mijlocul nostru «pentru întâia oară pe ilustrul Coleg, d-l prof. Dr. I. Cantacuzino, ales, «cum rareori se întâmplă, cu unanimitatea voturilor Academiei. Noul «nostru Coleg şi-a câştigat merite mari prin multele lucrări ştiinţifice ce a «produs şi din partea Academiei îi urez deplină sănătate şi vieaţă lungă «pentru a-şi puteà continuà frumoasa şi bogata activitate ştiinţifică dusă «până acum.

«Domnule Coleg! In numele Academiei vă salut şi vă zic bine aţi «venit între noi».

D-l Dr. I. CANTACUZINO răspunde:

«Mă simt foarte mişcat, Domnule Preşedinte, de cuvintele atât de «delicate în care aţi binevoit să salutaţi astăzi intrarea mea în rândurile «colegilor noştri — şi vă mulţumesc d-lor colegi, pentru deosebita cinste «ce mi-aţi făcut-o alegându-mă ca membru al Academiei Române.

«Mulțumirilor pe care vi le aduc, să-mi permiteți a adăogà și o notă «mai personală; împrejurările au făcut să am fericirea de a înlocuì astăzi, «printre domniile voastre, pe Petre Poni; ori în gândirea mea amintirea «acestui mare om de bine rămâne nedespărțită de aceaa a unui alt erou al «neamului nostru, aceea a lui Dimitrie Sturdza; Dimitrie Sturdza care «atâți ani a fost sufletul îndrumător al marei noastre instituțiuni cul-«turale și de care mă leagă atâtea scumpe, pioase și duioase suveniri.

«Evocarea acestei împrejurări mă mișcă în adâncul simțirei mele și «mărește sentimentele de recunoștință pe care țin să vi le exprim astăzi; «vă pot asigurà, d-lor colegi, că pe viitor mă veți puteà numărà printre cei «mai devotați colaboratori ai operei și ai lucrărilor d-voastre.»

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI propune prelungirea actualei sesiuni generale până Vineri 12 Iunie inclusiv, motivat de nevoia de a se efectuà restul lucrărilor.

— Propunerea se aprobă.

D-l M. C. SUTZU amintește că într'o ședință anterioară a propus modificarea art. 24 din Statute și dorește ca să se reià discuția asupra ei și să se voteze.

D-l I. BIANU arată că, în conformitate cu art. 46 din Statute, propunerea d-lui M. C. Sutzu, pentru a fi realizată, ar trebuì să întrunească votul aprobativ a două treimi din numărul total al membrilor Academei. Acest număr nu-l mai putem întrunì în actuala sesiune deoarece o parte din membri sunt plecați. De aceea propunerea trebuie amânată pentru viitoarea sesiune.

D-l ANDREI RĂDULESCU aduce în discuția plenului situațiunea creată Academiei de legatul Dalles. Defuncta Elena Dalles a lăsat Academiei imobilele din București, str. I. C. Brătianu No. 12 și str. Eug. Stătescu No. 4, supuse în parte exproprierii de Primăria Capitalei pentru lărgirea străzii I. C. Brătianu în bulevard și pentru îndreptarea străzii Eug. Stătescu. Obligațiunea pe care testatoarea o pune Academiei este ca prin suma, rezultată din exproprierea terenului și construcțiunilor, să se construiască în mijlocul terenului rămas, în termen de 2 ani dela efectuarea exproprierii, o clădire cuprinzătoare de săli pentru expozițiuni artistice, pentru audițiuni de muzică și declamații și petru țineri de cursuri sau conferințe. Ori, cu suma ce s'ar luà dela Primăria Capitalei, ca plată a porțiunii expropriate, nu s'ar puteà realizà în aceste timpuri clădirea dorită de testatoare, cu atât mai mult cu cât în noul bulevard Primăria obligă a se construì, după cât se știe, cu cel puțin 6 etaje.

Pe de altă parte Primăria, trebuind să exproprieze în curând, a oferit Academiei în schimbul terenului expropriabil, un alt teren vecin în aceeaș suprafață de aproximativ 4.000 m. p., cât al Academiei, prezentând avantajul de a fi de o formă perfectă, cum nu are terenul ce ne-ar rămâne dela expropriere. Dar se ivește o dificultate, pentrucă făcând schimb de terenuri cu Primăria, nu mai sunt bani pentru a construì Fundația. Trebuie observat cu multă atenție ca testamentul să fie respectat. Este deci necesar să se cerceteze chestiunea în mod deosebit spre a se apărà cât mai bine drepturile Academiei.

D-l GH. BALŞ zice că nu se poate construì cu mai puţin de 30 milioane o clădire în vederile testamentului defunctei Dalles şi că această sumă n'o avem şi nici nu s'ar puteà găsì în doi ani.

D-l I. BIANU crede că dificultatea nu este aşà de mare. Chestiunea termenului de 2 ani poate fi înlăturată chiar dacă va fi nevoie ca acest lucru să se facă prin justiţie. Clădirea, când se va realizà — şi se vor găsì modalităţi pentru realizarea ei — va aduce mari venituri prin închirierile de prăvălii, cari vor fi jos, ale sălilor de conferinţe, concerte, etc., cari vor fi la primul etaj şi ale încăperilor de birouri şi locuinţe dela celelalte etaje. E de părere să se primească propunerea Primăriei, pentrucă numai aşà imobilul va aveà faţadă la noul bulevard. Academia să autorize Delegaţiunea să trateze cu Primăria şi să caute mai apoi modalităţile pentru realizarea construcţiei.

D-l GH. ŢIŢEICA, după ce discută cele două laturi ale chestiunii, cea juridică şi cea financiară, sugerează idea că localul s'ar puteà construì de vre-o Societate capitalistă, de construcţii, străină.

D-l ANDREI RĂDULESCU arată că propunerea de schimb este avantajoasă, dar odată admisă trebuie a vedeà şi dacă mai e posibilă să clădim Fundaţia. In tot cazul, faţă de însemnătatea chestiunii crede că e bine să se amâne discutarea ei pentru Miercuri 10 Iunie.

— Se amână discutarea amintitei chestiuni pentru Miercuri, 10 Iunie.

D-l Dr. GR. ANTIPA ceteşte următoarea propunere, semnată de 8 membri, pentru alegerea de membru corespondent în Secţiunea Ştiinţifică a d-lui Dr. Ionescu-Siseşti:

«*Domnilor Colegi,*

«Secţiunea ştiinţifică, în urma propunerii ce i-am făcut-o, a hotărît, «cu unanimitate de voturi, să vă propună a alege ca membru corespon-«dent, în locul regretatului Dr. Murgoci, pe d-l Dr. Ionescu-Siseşti, pro-«fesor la şcoala superioară de agricultură dela Herăstrău şi Director General «al îmbunătăţirilor agricole şi învăţământului agricol în Ministerul de «Agricultură.

«Am făcut această propunere atât pentru a chemà în rândul nostru «pe un excelent om de ştiinţă şi energic organizator, cât şi pentru a deschide «din nou, în această înaltă instituţiune culturală, un loc ştiinţelor agricole, «ştiinţe cari au a desvoltà şi perfecţionà cea mai importantă ramură de «producţie a ţărei şi cari au a organizà munca celei mai numeroase clase «de populaţiune a ei. Dela moartea mult regretatului meu predecesor «P. S. Aurelian, agricultura nu a mai avut nici un reprezentant autorizat «în mijlocul nostru.

«V'am propus pe d-l Dr. Ionescu-Siseşti fiindcă, dintre toţi acei tineri «agronomi, educaţi în şcolile superioare din străinătate, care au pornit «lupta pentru înălţarea agriculturii noastre prin ştiinţă şi scoaterea ei din «vechile metode rutinare, el este acela care dat dovadă de cea mai mare

«destoinicie și pe care chiar colegii și tovarășii săi de muncă îl indică ca «pe cel mai apt.

«Urmăresc desvoltarea și activitatea d-lui Ionescu-Sisești încă dela «anul 1907, când, fiind secretar general al Ministerului de Agricultură, «am primit o scrisoare din partea Consulului nostru din Stuttgart, d-l Max «Doertenbach, prin care cereà dela Stat un ajutor de studii «pentru un «eminent student român dela Academia agricolă din Hohenheim, Ionescu-«Sisești, pe care, fiind foarte sărac, îl ajută profesorii pentru a-și puteà «terminà studiile». Cine cunoaște modestia salariilor profesorilor univer-«sitari germani de pe acele vremuri, poate să-și facă o idee de valoarea ce «trebuie să fi avut acel tânăr student străin spre a-i decide la un asemeni «sacrificiu.

«Câți-va ani mai târziu primiam iarăși scrisori dela profesorii Univer-«sității din Iena, prin care-mi comunicau că «un tânăr student român, «Ionescu-Sisești se distinge foarte mult prin lucrările sale din laboratoarele «facultăților de știință de acolo.

«Zicătoarea românească că «Ziua bună de dimineață se arată» s'a «adeverit în urmă cu totul întrucât îl privește pe d-l Ionescu-Sisești.

«Reintrat în țară cu titlul de Doctor în științe și cu o foarte bună teză «de doctorat, intitulată: «Rumäniens bauerliche Landwirtschaft», el își «începe — cu multă modestie dar și cu țeluri foarte precise — activitatea «sa pentru progresul agriculturii țării, activitate pe care am urmărit-o «cu multă atențiune, atât în direcțiunea științifică cât și practică.

«*In direcțiunea științifică*, îl vedem că, dela început, el atacă cele mai «grele probleme ale agriculturii noastre; aceasta nu o face însă prin publi-«cațiuni de generalități cunoscute și enunțări de programe, ci pornind «dela studiul faptelor, care cere observațiuni îndelungate și cercetări pe «câmp și în laborator. El acceptă mai întâiu modestul post de «șef al câm-«purilor de experiențe dela Spanțov» în domeniul Statului din lunca Du-«nărei îndiguită. Dar scopul său este tocmai de a urmărì acì una din cele «mai grele probleme agricole și de o importanță foarte mare pentru eco-«nomia generală a țărei și anume: problema punerei în valoare prin culturi «agricole a terenurilor inundabile din lunca Dunărei. El pornește o serie «de experiențe foarte metodice și publică rezultatele obținute în 3 dări de «seamă pe anii 1911, 1912, și 1913. Este regretabil că aceste cercetări «n'au fost continuate și după plecarea d-lui Ionescu-Sisești, căci problema «atât de importantă rămâne încă deschisă.

«O a doua problemă importantă pe care o atacă de asemeni cu mult «curaj și succes este chestiunea grâului românesc din punct de vedere «fitotechnic. Și acì el pornește dela o observare minuțioasă de fapte și orga-«nizează cercetări metodice în laborator pentru a constatà adevărata ori-«gine a varietăților de grâu cultivate în România. Prin 3 lucrări publicate «asupra acestui subiect el pune o bază științifică serioasă pentru lucrările «viitoare de selecționarea și îmbunătățirea varietăților de grâu de cultură «din țară. El însuși, bazat pe observațiunile sale, a selecționat un *tip special*

«*de grâu*, care, când va fi introdus în marea cultură, poate duce la rezul«tate foarte bune pentru producţia noastră. Este de dorit ca cercetările «atât ştiinţifice cât şi practice pe care le-a pornit cu atâta zel în aceast do«meniu atât de important, să fie reluate cât de curând.

«In fine o a treia serie de probleme importante ştiinţifice — cu mari «consecinţe practice — pe care o atacă d-l Ionescu-Siseşti, este *problema «fenomenelor de distrugerea şi de reconstituirea solurilor*. Prin aceasta el «urmăreşte ideia de a pune o bază ştiinţifică lucrărilor viitoare pentru «punerea în stare de cultură a diferitelor categorii a întinselor suprafeţe «ce le avem în ţară, de aşà zise terenuri necultivabile şi care constituesc «una din marele rezerve ale agriculturii noastre pentru viitor. Şi asupra «rezultatelor obţinute până acum asupra acestui subiect, a publicat dejà «vre-o 2 lucrări şi e de dorit ca ele să fie continuate cu aceiaşi seriozitate cu «care au fost începute şi pe care o comportă importanţa problemei.

«In afară de aceste serii de cercetări pur ştiinţifice organizate metodic «în vederea rezolvirii unor probleme mari economice, d-l Dr. Ionescu-Si«seşti mai publică la scurte intervale o întreagă serie de mici monografii «şi studii cu conţinut economic sau technic şi ştiinţific agricol, privitoare la «diferite chestiuni ale agriculturii ţărei noastre. Intre acestea citez câteva «mai principale:

«1. *Le métayage en Roumanie*; în Revue des Institutions économiques «et sociales de L'Institut intern. d'Agriculture de Rome.

«2. *La structure agraire et la production agricole dela Roumanie 1924*.

«3. O comunicare făcută la Congresul internaţional de agricultură din «Paris în 1923 despre agricultura din România.

«4. *The Danube conutries as ford sources* în Manchester Guardian co«mercial (European reconstruction) Manchester 1922.

«5. *Reforma agrară şi producţia* cu un program de ridicarea agriculturii «din România.

«6. Măsuri legale luate în diferite ţări după răsboiu pentru desvoltarea «agriculturei, în legătură cu situaţia din România. Arhiva pentru ştiinţă «şi reformă socială No. 3—4 (1924). Conţine o bază pentru legislaţiunea «noastră agricolă.

»7. Reforma agrară în România. (Bucureşti, 1920).

«8. Politica agrară. (Bucureşti, 1913).

«9. Despre rapiţă. (Bucureşti, 1918).

«10. Ferma Herestrău. O monografie economică 1914, etc., etc.

«Pe lângă acestea o întreagă serie de conferinţe, articole de reviste în «ţară şi străinătate, scrieri de propagandă şi de popularizare, până chiar «şi calendare pentru plugari pentru popularizarea unei culturi mai raţio«nale a pământului şi o organizare mai practică a gospodăriilor.

«Activitatea d-lui Ionescu-Siseşti nu s'a întins însă numai în domeniul «ştiinţei pure şi a publicisticei agricole. Timpurile grele cari au venit «peste ţara noastră — şi mai cu seamă reforma agrară care a străbătut atât «de profund în organismul nostru economic şi social — nu puteau să lase

«ca priceperea şi energia unui om atât de competent ca d-l Ionescu-Si-«seşti să rămână neîntrebuinţate. Şi în adevăr el a fost unul din marii co-«laboratori la întreaga legislaţie a reformei agrare. Dacă oamenii politici «au pus multă patimă şi adeseori nepricepere în rezolvirea acestei chestiuni «atât de delicate şi de o covârşitoare importanţă pentru viitorul ţării, «câţi-va oameni de specialitate — între cari Ionescu-Siseşti erà printre «cei dintâiu — au putut contrabalansa întrucât-va influenţele nefaste ale «politicei şi a face ca desorientarea provocată prin modul cu totul iraţional, «cum s'au făcut exproprierile şi împroprietăririle să nu compromită în totul «producţia noastră agricolă şi să ajungă într'o adevărată stare haotică.

«Odată legile reformei agrare terminate, trebuiau luate în grabă toate «măsurile ca câmpurile împărţite la ţărani să nu rămână necultivate şi «ca din această cauză întreaga ţară să nu fie ruinată. Pentru a preîntâmpinà «pe cât se puteà şi această calamitate se recurge iarăş la serviciile d-lui «Ionescu-Siseşti şi-l însărcinează cu conducerea Centralei Obştiilor în «grea criză în anii 1920 şi 1921.

«Rezultatele activităţii sale din aceşti 2 ani sunt cunoscute, căci ţăranii «s'au pus pe lucru şi dacă nu ar fi fost alte măsuri de Stat care să descu-«rajeze pe agricultori, mai cu seamă întrucât priveşte producţia grâului, «de sigur că starea noastră economică ar fi putut fi până acum mai bună. «Şi această chestiune odată îndrumată, influenţa Statului asupra produc-«ţiei agricole numai prin centrala obştiilor erà prea restrânsă. Trebuià «acum creat un nou organ care să povăţuiască pe agricultori ce au de făcut «ca să poată face o cultură mai raţională. S'a creat dar o nouă direcţiune «generală a îndrumărilor agricole şi a învăţământului agricol, care s'a «încredinţat d-lui Ionescu-Siseşti. Sunt sigur că şi în această direcţiune, «capacitatea şi energia sa vor fi în stare să deà rezultatele aşteptate, dacă «va găsì priceperea şi sprijinul cuvenit.

«In afară de această rodnică activitate ştiinţifică, practică şi administra-«tivă, d-l Dr. Ionescu-Siseşti este unul dintre cei mai devotaţi şi pricepuţi «profesori ai şcoalei centrale de agricultură dela Herăstrău. In afară de «cursurile sale atât de apreciate de studenţi şi de lucrările practice în la-«boratorul şi câmpurile de experienţă pe cari le conduce, el a fost câtva «timp şi directorul acestei şcoale şi lui împreună cu câţi-va tineri profesori, «i se datoreşte situaţia pe care în ultimul timp şi-a câştigat-o această şcoală «în învăţământul superior al ţărei.

«Faţă de toate aceste merite ştiinţifice, technice, practice, administra-«tive şi didactice, cred că d-l Dr. Ionescu-Siseşti va ocupà cu cinste locul «ce i-l oferim şi vă rog să binevoiţi a-l alege ca membru corespondent «în secţia ştiinţifică».

— Propunerea se pune la votul cu bile şi se primeşte cu 17 voturi pentru şi 2 contra.

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI proclamă ales membru corespondent în Secţiunea Ştiinţifică pe d-l Dr. Ionescu-Siseşti.

D-l GH. ŢIŢEICA, citeşte următoarea propunere, semnată de 8 membri, pentru alegerea d-lui prof. G. G. Longinescu ca membru corespondent în Secţiunea Ştiinţifică:

Domnilor Colegi,

«In unul din cele trei locuri vacante de membru corespondent al Aca-«demiei Române, propun alegerea d-lui *G. G. Longinescu*, profesor de chi-«mia anorganică la Facultatea de ştiinţe din Bucureşti. Imi sprijinesc re-«comandarea mea pe activitatea largă a d-lui Longinescu ca om de ştiinţă, «ca profesor, ca autor didactic, ca popularizator.

1. «*Ca om de ştiinţă* d-l Longinescu a desfăşurat timp de 25 ani o muncă «ştiinţifică, încununată de rezultate cari au devenit clasice. Studiile sale «asupra temperaturii de fierbere a câtorva corpuri organice lichide, asupra «polimerizării lichidelor organice şi a corpurilor organice în stare solidă, «apoi asupra corpurilor anorganice în stare lichidă şi solidă, publicate mai «întâiu în ţară, reluate, completate şi publicate apoi şi în străinătate, fac «astăzi parte integrantă din ştiinţe. In trei tratate însemnate, publicate în «timpul din urmă, după răsboiu, se dă metodei şi formulei Longinescu, «locul de cinste cuvenit unei teorii stabilite.

«Astăzi d-l Longinescu, cu personalul său de laborator e în plină acti-«vitate ştiinţifică. Buletinul nostru şi Buletinul Soc. Române de ştiinţe «cuprind rezultatele bogate şi însemnate ale acestei activităţi. Aceste re-«zultate au şi fost luate în considerare în lumea ştiinţifică străină.

«Aşadar, lucrări ştiinţifice de mâna întâiu îl recomandă pe d-l Lon-«ginescu ca unul din cei mai buni chimişti pe care-i avem în ţară.

2. «*Ca profesor*, d-l Longinescu e cunoscut prin claritatea şi căldura «expunerii sale, prin înălţarea cursului la apostolat pentru ştiinţa românească, «şi prin bogate informaţii asupra lucrărilor noui cari apar în ştiinţă. Cursul «său litografiat, necontenit reînnoit şi pus la punct, scris într'o limbă «românească, din păcate neobişnuită în lucrurile ştiinţifice, constitue o «bogăţie pentru numeroşii studenţi care-i urmează cursul şi cari vor formà «armata pricepută, bine pregătită a chimiştilor de care are nevoie industria «noastră.

3. «*Ca autor didactic*, d-l Longinescu a refăcut pe baze moderne «manualul D-rului Istrati. Astăzi manualul de chimie al D-rului Istrati «şi Longinescu, e răspândit în toată ţara din cauza calităţilor sale şi ştiin-«ţifice şi educative.

«4. *Ca popularizator*, d-l Longinescu e cel mai bun scriitor pe care-l «avem. Articolele sale din «Natura», volumele sale intitulate «Cronici ştiin-«ţifice» au contribuit, de mai bine de 20 ani, la răspândirea largă a ştiinţei «în ţara noastră.

«Pentru aceste patru motive, recomand Academiei alegerea d-lui Lon-«ginescu ca membru corespondent».

Propunerea se pune la vot cu bile şi se primeşte cu 17 voturi pentru, unul contra şi o abţinere.

— D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI, proclamă ales membru corespondent în Secţiunea Ştiinţifică pe d-l G. G. Longinescu.

D-l Dr. G. MARINESCU, ceteşte următoarea propunere, semnată de 8 membri, pentru alegerea d-lui prof. Dr. Ştefan Minovici ca membru corespondent în Secţiunea Ştiinţifică:

«Cu moartea regretatului P. Poni, Academia Română a pierdut persoana «cea mai representativă în domeniul chimiei; golul lăsat în această ştiinţă «nu va fi implinit, dar este de a noastră datorie de a încurajà pe cei cari «s'au distins prin cercetările lor şi printre aceştia, d-l Ştefan Minovici, «profesor de chimie organică la Facultatea de ştiinţe din Bucureşti, a des«voltat o activitate însemnată pe terenul chimiei pure şi aplicate, de aceea «d-sa a fost propus ca membru corespondent, de membrii Secţiunii Ştiin«ţifice, în unul din locurile vacante.

«In domeniul chimiei organice şi analitice, d-l Ştefan Minovici a con«tribuit într'o largă măsură la stabilirea de noui metode de caracterizare «şi dozare a potasiului, amoniului, mercurului, cuprului, zincului, cobal«tului, fierului, manganului etc. cât şi asupra localizării arsenicului, bariului, «acidului cianhridic, în cazurile de intoxicare. O însemnată lucrare este şi «Analiza aerului oraşului Bucureşti», publicată de Academia Română în «1914, prima lucrare făcută în această direcţie în ţară. Pe domeniul chimiei «organice a atacat diferite probleme realizând, cu succes, pe deoparte noui «sinteze, iar, pe dealta, contribuind la deslegarea constituţiei diferiţilor «compuşi, la formarea de noui derivate, la stabilirea de noui reacţiuni de «caracterizare şi dosare a unor principii medicamentoşi ca fenil-sulfoni, «oxazoli, imidazoli, diozine, benzolhide, cianhidrine, picrotoxina, cotesternia, «acetona, acidul fenil-glicolic, acidul picric, cloralul, antipirina, morfina, «zaharinele, glucosizii, polipetidele etc, precum şi asupra ptomainelor.

«In special sintezele sale asupra oxazolelor, imidazolilor şi a diazinelor «se menţionează chiar în tratatele clasice cum e de pildă «*Traité de chimie* «*organique* par *Béhol* et *Valeur*». De asemenea, lucrările sale asupra desle«gării constituţiei chimice a colestermei, un corp al cărui rol fiziologic «interesează mult pe biologişti, fac din ele un capitol important al activităţei «ştiinţifice a d-lui prof. Şt. Minovici. Cu studiul acestui corp, d-sa a emis «o ipoteză interesantă asupra rolului sau fiziologic, ca strat protector al «materiei nervoase, lucrare publicată în marea revistă chimică londoneză «*Chimical News*» (Septemvrie, 1924). D-sa a găsit o reacţiune utilă pentru «identificarea picrotoxinei, reacţiune menţionată în tratatul de chimie al «profesorului Denigès.

«In laboratorul de sub direcţia d-sale — unul din cele mai bine orga«nizate — a ieşit o serie întreagă de lucrări care a înscris o pagină frumoasă «în analele chimiei şi farmaciei din România. Tot aci s'au făcut şi primele «teze de doctorat în farmacie din România.

«Timp de cinsprezece ani, cât a ocupat postul de chimist-legist a dovedit, «cu toată natura ingrată a acestor lucrări, cu toată marea răspundere ce «le însoţeà, o activitate ştiinţifică demnă de laudă. In adevăr, d-sa nu a

«cruţat nimic pentru a face ca aceste lucrări de o importanţă capitală pentru «justiţie, să fie executate după cele mai noui metode.

«Să reamintim contribuţia adusă prin confirmarea metodei de sero-«diagnostic a sângelui după procedeul Uhlenhut, precum şi metodele ştiin-«ţifice de expertize grafice imaginate în acest domeniu şi cari au salvat «atâtea interese materiale ale justiţiabilor, printre cari şi Academia Română, «când o industrie a testamentelor false găsise un teren favorabil.

«In ceeace priveşte activitatea sa didactică, ea ocupă un loc important «în învăţământ şi în Analele literaturii ştiinţifice române, prin publicarea «a patru volume de Manual teoretic şi practic de chimie analitică, cari au «adus un serviciu real studenţimei noastre universitare.

«In ceeace priveşte organizarea de servicii, Ministerele de Justiţie, de «Instrucţie şi de Răsboiu, recunosc că d-l profesor Ştefan Minovici a adus «cele mai mari servicii, dovadă sunt însărcinările şi misiunile ce i s'au dat «în străinătate. Afară de acestea mai notăm organizarea serviciului chimico-«legal şi de expertize grafice, organizarea învăţământului farmaceutic, a «nouei facultăţi de farmacie, apoi crearea societăţei de chimie din România, «care numără 400 membrii, recunoscută ca persoană juridică şi care, deşi «tânără, a înscris trei date importante în analele ştiinţei române: Intâiu, «intrarea oficială a României în marea uniune internaţională de chimie, al «doilea, organizarea primului congres naţional de chimie la Sinaia, sub «patronajul A. S. R. Principele Carol şi, al treilea, organizarea celei de a «şasea conferinţe internaţionale de chimie care se va ţine în cursul lunei «Iunie şi la care vor participà peste douăzeci de state, cu cei mai însemnaţi «reprezentanţi ai chimiei mondiale şi care poate fi considerat ca unul din «cele mai importante evenimente ştiinţifice petrecute în ţară.

«Intreaga sa activitate ştiinţifică şi didactică a fost pe deplin apreciată «de către consiliul profesoral al Facultăţii de Ştiinţe şi Senatul universitar «din Bucureşti, atunci când a fost chemat a succedà la catreda de chimie «organică, ca un demn urmaş al mult regretatului academician profesor «Istrate.

«Străinătatea a apreciat nu mai puţin activitatea ştiinţifică a profe-«sorului Minovici, prenumărându-l printre membrii mai multor societăţi «de chimie şi chiar ca membru de onoare. Credem dar că Academia Română «prin alegerea d-lui Şt. Minovici ca membru corespondent, va câştigà un «element de valoare şi util pentru promovarea lucrărilor sale».

Propunerea se pune la vot cu bile şi se primeşte cu 15 voturi pentru şi 4 contra.

— D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI proclamă ales membru corespondent în Secţiunea Ştiinţifică pe d-l Ştefan Minovici.

D-l Dr. GR. ANTIPA, ceteşte următoarea propunere, semnată de şapte membri, pentru alegerea d-lui Paul Fourmarier, profesor de geologie la Universitatea din Liège, ca membru corespondent străin în Secţiunea Ştiinţifică:

«Avem onoare a propune ca membru corespondent străin în Secțiunea «Științifică pe d-l Paul Fourmarier, profesor de geologie la Universitatea «din Liège.

«Domnul Fourmarier s'a ilustrat prin lucrări numeroase din întreg «domeniul geologic, dintre cari relevăm în primul rând cercetările sale «asupra stratigrafiei și tectonicei așà de complicate, a bazinelor carbonifere «belgiene, în studiile sale foarte importante asupra structurii geologice a «statului Congo, a cărui primă hartă geologică a fost publicată de d-sa.

«Lucrările sale se întind însă și pe terenul geologiei practice, pe care «o predă în secțiunea minieră a Universității.

«După răsboiul cel mare d-l Fourmarier a fost geologul care a căutat «să reià și să strângă legăturile științifice și colegiale între geologii statelor «amice și în special ai statelor și popoarelor latine.

«El a fost promotorul primului Congres internațional de geologie de «după răsboiu (1922 în Belgia); și tot el a lucrat pentru înființarea unei «reviste generale de geologie «Revue générale de géologie et des sciences «connexes» care să concentreze și să oglindească mai ales activitatea geo-«logică din țările de mai sus.

«Mulți ingineri de mine și ingineri-geologi români, dintre cari majori-«tatea au situațiuni importante în industria noastră minieră, au fost elevii «d-lui Fourmarier, care a manifestat în toate ocaziunile o deosebită dragoste «pentru țara noastră și elevii lui români, pe cari i-a încurajat și urmărit «cu toată atențiunea maestrului».

Propunerea se pune la votul cu bile și se primește cu 17 voturi și o abținere.

— D-l Președinte I. C. NEGRUZZI, proclamă ales membru corespondent străin în Secțiunea științifică pe d-l Paul Fourmarier.

ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNĂ

9 IUNIE 1925

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l GH. BALȘ cetește discursul d-sale de recepțiune despre: *Inceputurile arhitecturii bisericești din Moldova.*

D-l AL. LĂPEDATU cetește *Răspunsul* la discursul d-lui Gh. Balș.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

10 IUNIE 1925

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

Preotul N. M. POPESCU cetește următorul *Raport asupra lucrărilor făcute în 1924—25*:

«Comisiunea aleasă în această sesiune pentru examinarea lucrărilor «Academiei pe anul 1924—25, cercetând raportul secretarului general, «subliniază în rândul întâiu bucuria simţită de toţi că M. S. Regele, pro«tectorul Academiei Române, se însănătoşează deplin după boala nelini«ştitoare prin care a trecut.

«In rândul al doilea constatăm că, potrivit tradiţiei noastre, Academia «a luat parte şi anul acesta la faptele de seamă culturale ale neamului nostru: «a comemorat 100 de ani dela naşterea «Craiului munţilor» Avram Iancu, «a fost părtaşe la pomenirea scriitorilor cari dorm somnul de veci în cimi«tirul Eternitatea al Iaşilor, a sărbătorit 75 de ani de viaţă ai filosofului con«ducător de stat, Toma Maszaryk, a împlinit gândul unor iniţiatori foşti «şcolari, făcând ca şi Haşdeu să fie nemurit în monumentul lui Onciul la «Arhivele Statului.

«Negrăită întristare ne cuprinde aducându-ne aminte de plecarea dintre «noi a octogenarului învăţat, muncitor şi modest Petru Poni, a entuziastului «pentru cercetarea pământului nostru, care fu Gheorghe Murgoci, răpit «aşà de timpuriu, după ce lumea întreagă îl preţuise ca pe cel mai competent «agrogeolog, cum şi a membrilor onorari străini, Kondakoff şi Björkmann, «a căror valoare ştiinţifică cu toţii o preţuirăm.

«S'au ţinut 15 şedinţe publice, se întreţin relaţii normale cu «academiile şi asociaţiile străine; schimbăm publicaţii cu lumea externă şi «internă şi suntem îngrijoraţi că numărul de exemplare al ediţiilor noastre «nu ajung pentru acoperirea atâtor cereri, iar putinţă de mărirea lui «nu avem.

«Comisiunea ia act cu plăcere de publicaţiile Academiei, precum şi de «legatele şi de do aţiile făcute în anul acesta: a d-lui Aurel Cosma, a Statului «român şi a ministrului de Culte, colegul nostru Alex. Lăpedatu, care a «găsit suma să pornească ridicarea unui paraclis pe mormântul poetului «naţional, Vasile Alecsandri. Constatăm iarăş cu satisfacţie că lucrările «pentru rânduirea averii şi întemeierea fundaţiunii «familiei Elias», s'au ter«minat în mod favorabil pentru Academie.

«Incheiem bucurându-ne vârtos că ceeace erà în inima fiecăruia dintre «noi, începe să ia fiinţă. Este vorba de clădirea localului Academiei, clădire «al cărei început pentru adăpostirea nepreţuitei noastre averi culturale «se va face chiar în vara aceasta».

D-l Dr. GR. ANTIPA, ceteşte următorul *Raport asupra situaţiunii financiare a Academiei la finea exerciţiului financiar 1924—25:*

Domnilor Colegi,

«I. Din examinarea situaţiunei financiare a Academiei Române la «finea exerciţiului financiar 1924—25, sunt nevoit să vă comunic foarte «întristătoarea ştire că încheiem anul cu un deficit de 1.591.300 lei.

«Acest dificit provine din:

«*a)* Cheltuieli în plus ale Academiei și tipărituri . . Lei 414.600.—

«*b)* Refuzul Statului de a ne achită din subvenția pe 1924 » 482.500.—

«Deci pentru Academia propriu zisă un deficit de . . . . Lei 897.100.—

«*c)* Deficitul bibliotecii:

«220.200 cheltuieli în plus

«494.000 rest de plată pentru reparația local. și rafturi Lei 694.200.—

«Totalul deficitului . Lei 1.591.300.—

«II. Examinând proiectele de budget pe 1925—26, ce ni s'au prezentat «de direcția contabilității, am găsit că deasemeni ele se soldau cu un *deficit «nou pe 1925—26 de* 1.236.090 lei.

«Acest nou dificit provine și el în cea mai mare parte din cheltuielile «mereu crescânde ale bibliotecii și din un spor de 25% la salariile funcțio-«narilor.

«Pentru *cheltuielile propriu zise ale Academiei*, adică pentru îndeplinirea «multiplelor ei îndatoriri culturale, ca: publicațiuni, tipărirea dicționarului, «misiuni științifice etc., nu se putuse face nici un spor apreciabil care să-i «înlesnească activitatea ei.

«La finea exercițiului 1925—26, Academia s'ar fi găsit așa dar în fața «unui deficit total considerabil de 2.827.390 lei, pe cari ar fi trebuit neapărat «să-l acopere spre a nu compromite cu totul situațiunea noastră materială «și a ne vedeà siliți să încetăm orice activitate.

«III. Cercetând sumele din cari am puteà acoperì cel puțin o parte din «deficite, am constatat că din toate rezervele, economiile și plusurile de «venituri din trecut nu putem dispune de cât de următoarele sume:

«Cele trei premii neacordate în 1924—25 . . . . Lei 150.000.—

«Plus de venituri pe 1924—25 . . . . » 456.526.—

«Fondul de rezistență până la Iunie 1926 . . . . » 776.000.—

«Total Lei 1.382.526.—

«Deci cheltuindu-ne absolut toate economiile și rezervele, am fi rămas la «finea exercițiului 1925—26 cu un deficit de 1.444.864 lei.

«IV. Având în vedere această stare foarte îngrijitoare pentru viitor, am «examinat toate mijloacele la cari putem recurge pentru a puteà lichidà «toate deficitele din trecut și pentru a puteà alcătuì un budget de cheltuieli «corespunzător nevoilor Academiei pentru viitor. Am cercetat dar ce mai «putem face pentru a ne sporì veniturile și ce anume economii trebuie să «facem pentru a aveà budgete echilibrate.

«1. Intrucât privește *sporirea veniturilor:*

«*a)* Inainte de toate este absolut imposibil să ne mai gândim la sporirea «prelevărilor asupra veniturilor fondurilor cu destinațiune specială, căci «aceste au ajuns la 27%, adică la o limită pe care nici nu o vom mai putea-o «păstra mult timp.

«*b)* Sporirea *subvenţiilor din partea Statului* este o absolută necesitate. «Căci toate deficitele noastre *provin dela bibliotecă*, ale cărei cheltuieli cresc «continuu din cauza îndatoririi ce ne-am luat-o de a face serviciul de biblio- «tecă publică şi din cauza îndatoririlor ce ni le-am luat de a îndeplinì rolul «de bibliotecă naţională, adică de a colectà tot ce se tipăreşte în ţară, chiar «dacă nu are nimic a face cu ştiinţa propriu zisă. Subvenţiile de 1.250.000 «lei anual ce se acordă de Stat pentru bibliotecă nu acoperă nici măcar sa- «lariile personalului, cari în exerciţiul viitor vor ajunge la suma de 1.521.200 «lei anual.

«Dacă am continuà dar după acest sistem, cheltuielile bibliotecii — nu «a cumpărărilor de cărţii, cari aproape nu se fac, ci a întreţinerii sălilor «publice de lectură — vor paralizà cu siguranţă întreaga activitate a Acade- «miei şi vor mâncà toate veniturile ei.

«O stăruinţă cât de îndrăsneaţă la guvern pentru sporirea subvenţiilor «este dar absolut indicată; dar, orice s'ar face, noi pentru moment, nu putem «contà pe asemenea probabilităţi pentru acoperirea deficitelor noastre şi «echilibrarea budgetelor.

«*c)* Singurul mijloc ce ne-a mai rămas pentru acoperirea nevoilor, atât «de presante, a fost de a ne adresà la Fundaţiunea Elias. In Consiliul de «administraţie al acestei fundaţiuni am arătat, dar, situaţiunea materială a «Academiei şi am rugat să ni se acorde 10% asupra veniturilor şi pentru «timpul dela punerea în posesie a Academiei asupra succesiunii până la «crearea fundaţiunii. Graţie extremei bunăvoinţe a celor trei membrii ai «comitetului, am putut obţine pentru acest timp o sumă de 1.700.000 lei «pentru Academie.

«Această sumă desigur, nu poate fi cheltuită deodată pentru acoperirea «deficitului şi apoi la anul viitor să ne găsim în aceeaş situaţie, adică cu un «nou deficit şi cu toate disponibilităţile cheltuite (fondul acesta dela Elias «şi tot fondul de rezistenţă). Această sumă, care este un venit extraordinar, «o punem aşadar la o parte ca un *fond de publicaţiuni*, *cercetări ştiinţifice etc.*, «şi prevedem din ea în budgetele anuale sume în aceste scopuri, descărcând «astfel budgetele anuale de cheltuieli. Este dar un nou fond de rezistenţă «pentru scopurile speciale ale Academiei. Din el se va cheltuì de ex. în «anul viitor pentru tipărirea dicţionarului, staţiunea zoologică dela Neapoli «etc.

«*d)* Pentru a puteà totuş dispune şi de alte sume ca să acoperim defi- «citele din trecut şi să echilibrăm budgetele, am făcut o evaluare aproxima- «tivă a veniturilor fundaţiei Elias şi am înscris în budgetul nostru pe anul «1925—26 o sumă de 1.200.000 lei în contul prelevărilor de 10%.

«Cu modul acesta vom puteà acum acoperì o bună parte din deficite «şi putem înscrie în budget şi sporurile absolut necesare la cheltuielile Aca- «demiei, ba chiar putem da bibliotecii o subvenţie de 500.000 lei din veni- «turile generale ale Academiei.

«2. Oricât de mult am mărì veniturile, ele nu vor puteà merge cu acelaş «pas cu care cresc cheltuielile bibliotecii. In această privinţă, dar, dacă

«Statul nu ne măreşte subvenţiile aşà ca să fim în stare să facem serviciul «de bibliotecă publică şi naţională, noi suntem absolut nevoiţi — chiar de «acuma — *să facem serioase suprimări şi economii*, căci altfel ajungem la «dezastru. Vom suprimà acele secţiuni cari sunt mai îndepărtate de sco«purile adevărate ale Academiei şi de atribuţiunile ei stricte.

«Căci cheltuielile anuale ale bibliotecii se urcă la 1.881.200 lei ; iar sub«venţiile dela Stat sunt numai de 1.250.000 lei şi chiar cu toată subvenţia «ce dă Academii din fondurile ei generale de 500.000 lei, tot rămâne un «deficit anual de *131.000 lei*; aceasta fără deficitele din trecut, cari trebuiesc «acoperite, şi cari se urcă şi ele la 694.200 lei.

«V. Bazaţi pe aceste fapte şi consideraţiuni dictate de starea reală a «lucrurilor, am alcătuit alăturatele proiecte pe care vi le prezintăm şi anume:

«1. Proiect de acoperirea deficitelor din trecut.

«2. Proiect pentru budgetul general al Academiei pe 1925—26.

«3. Proiect pentru budgetul bibliotecii pe 1925—26, în care se prevede «o subvenţie de 500.000 lei din fondurile Academiei şi se constată deficitul «de *825.400 lei*, cu care s'ar soldà la finea anului, dacă nu vom obţine o «sporire a subvenţiilor sau nu se vor face în cursul anului economiile cores«punzătoare».

D-l G. ŢIŢEICA se alătură la concluzia raportului de a se separà budgetul Academiei de budgetul Bibliotecii, la care se afirmă un mare deficit.

D-l I. BIANU recunoaşte munca depusă de d-nii Dr. Gr. Antipa şi G. Ţiţeica pentru limpezirea finanţelor Academiei şi constată că cifrele citate în raport sunt reale, cauza deficitului constatat stând în actuala criză generală. Academia este o instituţie care consumă, dar nu produce. Cea mai mare parte din publicaţiile ei se dau gratuit, iar comercializarea celor rămase n'a dus până acum la rezultate satisfăcătoare. Crede că Biblioteca Academiei trebuie să fie ajutată în chip serios de Stat, în serviciul căruia am pus-o, fără să fi fost obligaţi la aceasta prin legea dela 1879, neconvenind la ideea de a se restrânge numărul funcţionarilor ei sau de a nu se mai pune la dispoziţia cercetătorilor colecţiile Bibliotecii, prin închiderea ei.

D l ANDREI RĂDULESCU discută ideea de a se închide Biblioteca şi conclude că nu o putem închide, pentrucă am primit prin legea dela 1901 colecţiile Bibliotecii centrale dela Stat. Statul însă s'a obligat prin acea lege să ne deà o subvenţie anuală de 25.000 lei, afară de acea de 30.000 dată prin legea dela 1879. Cu modesta subvenţie de 25.000 lei însă nu se mai poate întreţine azi Biblioteca Academiei şi deaceea e de părere să se intervie la guvern pentru mărirea acelei subvenţiuni până la suma corespunzătoare nevoilor actuale şi în legătură cu rolul de bibliotecă naţională ce Statul a înţeles să-i atribuie prin menţionata lege.

Trecând la o altă ordine de idei, D-sa propune rectificarea termenului de «o extremă bunăvoinţă a celor trei membrii ai comitetului Elias», (punctul *c)* din raport), arătând că luarea prelevărilor dela fondul Elias dela data punerii în posesie este un drept al Academiei, iar nu o favoare care i-ar fi fost făcută.

D-l General GR. CRAINICEANU crede că despărţirea budgetului Academiei de budgetul Bibliotecii stă la baza soluţiunii; propune să se prezinte actualul budget al Bibliotecii guvernului, arătându-i că ea face funcţie de bibliotecă naţională şi solicitându-l să-l plătească în întregime. In caz de refuz, să se închidă Biblioteca.

D-l N. VASILESCU-KARPEN arată că înainte de răsboiu, Academia aveà posibilitatea de a face faţă nevoilor ei financiare, chiar dacă n'ar fi avut cele două subvenţii date de Stat. După răsboiu, Statul a suprimat această posibilitate, pentru motive cari s'au relevat în raportul asupra lucrărilor făcute în 1923—24, cetit în şedinţa dela 11 Iunie 1924. Dar de aci porneşte şi obligaţiunea pentru Stat să restabilească situaţia financiară a Academiei şi crede că o intervenţie energică pe lângă guvern, susţinută de d-nii colegi ai noştri membri ai guvernului, va aduce mijloacele cari să satisfacă nevoile budgetare ale Bibliotecii.

D-l S. MEHEDINŢI aminteşte că în 1912, s'a votat pentru Academie un credit de 3 milioane lei, care echivalează actualmente cu 120.000.000 lei. Propune să rugăm guvernul să ne spună dacă îşi ţine cuvântul dat atunci, şi dacă şi-l va ţine, vom aveà ce ne trebuie.

D-l D. GUSTI observă că aproape întreaga subvenţie pentru Bibliotecă s'a cheltuit pe 1924—25, numai cu salariile personalului ei, pe când în legea pentru cedarea Bibliotecii centrale s'a prevăzut ca să se cheltuiască numai jumătate din subvenţie pentru salarii, iar cu cealaltă jumătate să se procure cărţi, reviste, etc. Dacă din lipsa de fonduri nu s'a putut îndeplini aceasta de a doua obligaţiune decât într'o prea mică măsură, e nevoie acum să cerem guvernului sporirea îndoită a subvenţiunii actuale, pentru ca să putem destinà jumătate din ea pentru cărţi.

D-l I. BIANU e de părere să formulăm guvernului propunerea de a tratà Biblioteca Academiei în aceleaş condiţiuni ca Biblioteca Universităţii din Cluj.

D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI, referindu-se la renta ce se cuvine Academiei pentru moşiile ei expropriate, crede că s'ar soluţionà greutăţile financiare ale Academiei dacă s'ar puteà depune din iniţiativă parlamentară şi votà o lege pentru plata despăgubirilor Academiei în aur, — plata efectuându-se în 5—10 ani.

D-l Dr. GR. ANTIPA, supune aprobării plenului: 1. Proiectul de acoperirea deficitelor din trecut; 2. Proiectul pentru budgetul general al Academiei pe 1925—26.

După discuţiunea urmată, la care iau parte d-nii G. Bogdan-Duică, Dr. Gr. Antipa, L. Mrazec, Andrei Rădulescu, D. Gusti, se votează ambele proiecte.

D-l Dr. GR. ANTIPA, zice că a rămas nevotat proiectul pentru budgetul Bibliotecii pe 1925—26, la care se constată un deficit de 825.400 lei, cu care s'ar soldà la finele anului, dacă nu se vor găsi mijloace pentru sporirea subvenţiilor. Ca urmare, d-sa nu poate propune votarea acestui proiect de budget.

ŞEDINŢA ORDINARĂ

11 IUNIE 1925

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

Dela M. S. Regele Italiei, membru onorar al Academiei, se primeşte următoarea telegramă:

«Vă mulţumesc pentru binevoitoarea adresă trimisă cu un gând extrem de amabil! Aţi binevoit să evocaţi o amintire, care, tocmai pentrucă este depărtată, este totdeauna vie în inima Mea».

«*Victor Emanuel*»

— Plenul subliniază cuprinsul telegramei prin aplauze.

D-l AL. LĂPEDATU zice că Duminecă 7 Iunie, s'a oficiat trista solemnitate de immormântare a colegului nostru onorar Gh. Dima, la Cluj. D-sa a înlocuit în delegaţia dată de Academie pe d-l S. Puşcariu, care este membru al familiei defunctului, arătând într'o cuvântare regretele instituţiunii noastre.

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI zice că la ordinea zilei este alegerea Preşedintelui şi Vicepreşedinţilor Academiei.

D-l D. GUSTI observă că sunt două vacanţe de Vicepreşedinţi, dela Secţiunea istorică şi cea ştiinţifică. D-sa şi d-l G. Ţiţeica, Vicepreşedinţi dela cele două secţiuni, fiind delegaţi de Academie în Consiliul fundaţiei familiei Menachem H. Elias, nu mai pot face parte din delegaţia Academiei, care are drept de control asupra lucrărilor fundaţiunii.

Se procede mai întâiu la alegerea de Preşedinte al Academiei pentru anul 1925—26.

— Se alege Preşedinte al Academiei d-l I. C. NEGRUZZI cu 22 voturi pentru şi o abţinere.

Se procede la alegerea de Vicepreşedinţi pentru anul 1925—26.

— Se aleg pentru Secţiunea literară d-l I. Al. Brătescu-Voineşti, întrunind 20 voturi; pentru Secţiunea istorică, d-l Andrei Rădulescu, întrunind 21 voturi; pentru Secţiunea ştiinţifică, d-l Dr. G. Marinescu, întrunind 22 voturi.

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI proclamă aleşi Vicepreşedinţi ai Academiei pe d-nii: I. AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI, ANDREI RĂDULESCU şi Dr. G. MARINESCU.

D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI face o propunere semnată de 12 membri, pentru alegerea unei comisiuni compuse din 5 persoane, care să se ocupe cu modificarea regulamentului premiilor:

— Propunerea se aprobă şi se hotăreşte compunerea Comisiunii din d-nii: *I. Bianu, C. Rădulescu-Motru, I. Al. Brătescu-Voineşti, D. Gusti* şi *Dr. G. Marinescu.*

D-l I. BIANU depune în locul d-lui secretar general V. Pârvan, greu bolnav încă deacum zece zile, raportul d-lui Pârvan despre activitatea şcoalei româneşti din Roma, în anul 1924—25, însoţit de un voluminos dosar de acte justificative şi de două conferinţe ţinute de învăţaţii străini la şcoala românească din Roma: a d-lui Pais şi a d-lui Frank.

Raport asupra activităţii şcoalei române din Roma în anul 1924—25,

Domnilor Colegi,

«Prezentându-vă al treilea raport anual asupra şcoalei din Roma, trebuie «să relev că această instituţie, dând încă din toamna trecută prima serie «de absolvenţi, şi-a constituit tradiţia ei administrativă şi ştiinţifică învin-«gând definitiv greutăţile începuturilor.

«Vom începe cu partea administrativă:

«Subvenţiunea pe care Ministerul Instrucţiunii o acordă şcoalei, de «650.000 lei anual, având a reprezintà plata chiriei localului, încălzitul, «luminatul, întreţinerea clădirei, plata funcţionarilor şi servitorilor, prin «ea însăşi modestă, mai e şi în continuă fluctuaţie după variaţiile schim-«bului nostru. Ţinând seamă că tot din această sumă trebuiesc acordate «ajutoare pentru călătorii, cercetări, fotografii, desene şi însfârşit chiar «suplimente pentru întreţinerea membrilor şi nu mai puţin biblioteca însăşi «trebuie să fie ţinută la curent măcar cu publicaţiile principale, este clar «că a trebuit să aplicăm un sistem foarte complicat de economii şi virimente «de fonduri dela un an la altul, cu cari să putem umpleà golurile lăsate în «budget de anii cu cheltuieli mai mari. Dar o astfel de gospodărie nu intră «în prevederile faimoasei legi a contabilităţii Statului. Această lege cere să «cheltuieşti tot ce ţi se dă într'un an cum vei şti, rămânând că dacă anul «următor suma prevăzută prin budget nu-ţi ajunge, să opreşti şi tu în loc «funcţionarea respectivei instituţii. Cum suma ce ne erà acordată anual, «erà cu titlul de *subvenţie*, Statul nu-mi cereà acte justificative pentru regu-«lata liberare a banilor în fiecare an. Cum însă eu însumi mă obligasem «prin regulament — şi aşà e şi drept — de a înaintà acte justificative, am «azi plăcerea să vă depun spre păstrare în arhiva Academiei, cu rugămintea «de a fi controlate şi de contabilitatea noastră, actele şi darea de seamă «respectivă, asupra mânuirii fondurilor ce ni s'au încredinţat, alcătuită «potrivit cu regulamentul şcoalei, de secretarul nostru d-l profesor Lugli, «pe tot timpul dela întemeierea şcolei şi până la 31 Decemvrie 1924.

«Trec acum la partea mai interesantă a raportului meu, privitoare la «activitatea ştiinţifică a şcolii.

«Dela început trebuie să relev că mi-am împlinit promisiunea de «a venì acum înaintea d-voastră cu Anuarul şcoalei gata tipărit şi anume «nu numai cu primul volum, ci chiar cu ambele volume dintâiu ale anilor «1923 şi 1924, adăogând că în Octomvrie intră sub tipar al treilea volum «reprezentând lucrările făcute în cursul anului 1925.

«Primul volum, pe 1923, cuprinde peste 420 pagini în 8° mare, cu nu-«meroase planşe şi desene în cele cinci contribuţii date de membrii şcoalei:

«I. Paul Nicorescu, *Mormântul Scipionilor*;

«II. G. G. Mateescu, *Tracii în inscripţiile din Roma*;

«III. Alexandru Marcu, *Reflexe de istorie română în opere italiene ale «secol. XIV* şi *XV*;

«IV. Ştefan Bezdeki, *Ioan Chrysostomul şi Plato*;

«V. Emil Panaitescu, *Portretul lui Decebal.*

«Volumul II, pe 1924, cuprinde 500 pagini, iarăș cu foarte numeroase «desenuri, fotografii, planuri și hărți, în cele șapte contribuții date de «membrii școalei:

«I. Alexandru Busuioceanu, *Un ciclu de fresce: S. Urbano alla Caf-«farella;*

«II. Alexandru Marcu, *Spania și Portugalia în operele romanticilor «italieni;*

«III. G. G. Mateescu, *Nume thrace în teritoriul scito-sarmatic*;

«IV. Ștefan Bezdeki, *Nouăzeci de scrisori inedite ale lui Nicephor Gre-«goras;*

«V. Paul Nicorescu, *Săpături și descoperiri la Tyras*;

«VI. Claudiu Isopescu, *O serie de documente inedite privitoare la Mi-«haiu-Viteazul;*

«VII. Emil Panaitescu, *Fidenae.*

«In afară de studiile de filologie clasică ale d-lui Șt. Bezdeki redactate «ambele pe latinește, toate celelalte zece cercetări sunt scrise în limba ita-«liană.

«Dealtfel, limba italiană e oarecum oficială la școală, auditorul confe-«rințelor noastre fiind compus din membrii tuturor națiunilor, în special «dela școlile similare: italiană, franceză, englezi, americană, belgiană, ger-«mană și cehoslovacă. Astfel atât cele șase conferințe ale directorului școlii, «despre *Originele artei italice*, cât și conferința membrului școalei, d-l Ale-«xandru Busuioceanu despre *Arhitectura religioasă la români*, în anul curent, «au fost ținute pe italienește.

«In ce privește colaborarea cu care ne-a onorat și în anul acesta savanții «străini din Roma, ea a fost reprezentată prin următoarea serie de «conferințe.

«La 12 Februarie a vorbit senatorul profesor Ettore Pais despre *Criterii «și metode în studiul istoriei romane.* La 19 Februarie, senatorul profesor «Adolfo Venturi a comunicat *Câteva cercetări nouă asupra lui Leonardo.* «La 26 Februarie, d-na Eugenia Strong, subdirectoarea școlii engleze, a «tratat despre *Elementul religios în activitatea edilitară a lui August.* La 5 «Martie, prof. Tenney Frank, directorul școalei de studii clasice din Acade-«mia americană, a analizat *Raporturile dintre arheologia și istoria romană.* «La 12 Martie, prof. Giulio Quirino Giglioli dela Universitatea din Pisa, «a făcut o expunere despre *Arta lui Praxitele.*

«D-nii profesori Pais și Frank au avut chiar bunătatea să redacteze «conferințele lor și să ni le pună la dispoziție spre a fi publicate pe italie-«nește în organele noastre științifice. Depun aci textul lor împreună cu «raportul de față, spre a fi publicate în Anale, ca urmare a raportului de față.

«Nu voiu insistă mai mult acum asupra relațiilor școalei noastre cu «celelalte școli străine din Roma și cu direcțiile celor trei mari șantiere de «săpături arheologice, din Roma, Ostia și Pompei, deoarece aceste relații au «devenit acum tradițional excelente.

«Odată cu absolvirea primei serii de membri ai şcolii în toamna trecură, «şi cu statornicirea bunului nume al şcolii în cercurile noastre universitare, «dorinţa Facultăţilor noastre de litere de a trimite cât mai mulţi licenţiaţi «şi doctori la Roma, a devenit foarte vie şi chiar în toamna trecută, pentrucă «în afară de cele patru locuri libere lăsate de absolvenţi, mai erau două în «anul al doilea, neocupate din cauză de boală, am fost solicitaţi să completăm «toate cele şase locuri cu candidaţi călduros recomandaţi de facultăţi.

«Dintre cei şase membri noui, trei sunt arheologi. D-nii Gr. Florescu «şi Radu Vulpe şi D-na Ecaterina Vulpe, iar trei archivişti, d-nii N. Buta «şi G. Călinescu şi D-şoara V. Vasiliu. Activitatea acestor membrii noui în «cursul anului 1924—25 a fost foarte susţinută, astfel încât în cursul va-«canţei mari contribuţiile ştiinţifice originale, pe care membrii noui le vor «da pentru vol. III din Anuar, vor fi definitiv redactate, precum urmează:

«I. Gr. Florescu, *Monografia istorico-topografică a Ariciei*;

«II. Radu Vulpe, *Illyrii în Italia*;

«III. Ecaterina Vulpe, *Răspândirea culturei italice a fierului în regiunile «illyro-thrace*;

«IV. N. Buta, *Rapoartele nunţiului Claudiu Rangone*

«V. G. Călinescu, *Documente inedite dela Propaganda Fide.*

«VI. V. Vasiliu, *Documente noui cu privire la ortodoxism şi catolicism «pe vremea lui Constantin Brâncoveanu.*

«Dealtfel cei trei archivişti noui şi d-l Claudiu Isopescu din anul al «II-lea, au strâns un material bogat, în diferitele arhive din Roma, dar «mai ales la Vatican, în fondul încă necercetat, Borghese, şi la Propa-«ganda Fide. D-l Isopescu a cules mai ales material privitor la epoca lui «Mihaiu Viteazul din fondul Borghese, material din care o parte a apărut «în vol. II al Anuarului, iar o alta se va tipări în vol. III.

«In ce priveşte pe d-l Al. Busuioceanu, care acum ca şi d-l Isopescu, «încheie stagiul său la Roma, d-sa a isprăvit în cursul acestui an un studiu «foarte interesant despre Cavallini şi şcoala de pictură primitivă romană, «a adunat un material preţios pentru o monografie asupra vechilor meşteri «bisericeşti dela noi şi în general a desvoltat o activitate foarte rodnică pe «terenul istoriei artei, aşà cum am amintit şi mai sus.

«Tot în acest an, graţie sprijinului ce ni l-a dat colegul nostru d-l Lă-«pĕdatu, în calitatea sa de ministru al Artelor, am înfiinţat şi secţia a III-a «a şcoalei noastre, cea a artelor plastice. La concursul ţinut sub auspiciile «Ministerului şi ale Comisiunii Monumentelor Istorice, au reuşit ca membri «ai acestei secţii, arhitecţii diplomaţi Teodoru şi Popescu, cari urmează să «plece la Roma cât de curând.

«Dar ştirea cea mai bună în raportul din acest an e acea privitoare la «localul şcoalei. Incă din 1921, Comuna Roma ne dăruise în Valle Giulia «un teren de c. 5000 m. p. pentru a construì acolo localul şcoalei noastre. «Statul, în împrejurările grele prin care trece, nu poate însă găsì fondurile «necesare. In locul lui şi-a luat această nobilă dar costisitoare sarcină, Banca «Naţională a României, care încă de anul trecut a fixat o sumă importantă

«pentru începerea lucrărilor şi a însărcinat pe d-l arhitect Petre Antonescu cu «facerea planurilor. Astăzi, la data când vă vorbesc, planurile sunt gata şi «au fost şi aprobate de Comuna Roma şi credem, în Iulie sau August, să «începem construcţia.

«Ca şi în trecut, d-l Lahovary, ministrul României la Roma, a avut şi «acum, în chestiunea localului şcoalei, un rol principal. D-sa a fost acela «care a atras binevoitoarea atenţiune a conducătorilor Băncii Naţionale «asupra şcolii noastre dela Roma şi a operei culturale ce o întreprinde, şi «căldurii şi convingerii cu care d-sa a prezentat lucrul e desigur în primul «rând a se atribui fericita deciziune privitoare la local. Ii exprim deci şi «aici mulţumirile şcolii noastre.

«Cât priveşte hotărîrea frumoasă a Băncii Naţionale, cred că nu numai «eu personal, ci Academia Română în întregul ei, e bine să exprime înaltei «instituţiuni financiare toate felicitările şi mulţumirile pentru nobila deci«ziune ce a luat de a construi pe cheltuiala ei localul Şcoalei Române din «Roma».

I

CRITERI E METODI NELLO STUDIO DELLA STORIA ROMANA

Conferenza tenuta dal Senatore Prof. Ettore Pais *il 12 Febbraio 1925 all'Accademia di Romania*

Varii e assai diversi sono i criteri che devono guidare nello studio della Storia Romana. Io mi limiterò ad esaminare i principali: metodi di studio; significato politico dei fatti; monumenti.

Sui metodi di studio mi fermerò brevemente, accennando alle due scuole che si sono venute formando per scissione: la scuola degli storici e la scuola degli... archeologi.

Noi, cultori di storia, che seguiamo l'indirizzo del Niebuhr, del Mommsen, in grandissima parte abbiamo talora dubitato del valore autentico della tradizione letteraria per la storia dell'Antichità in genere e in parti colare per la storia di Roma. E talora alcuni critici che formularono i loro dubbi per primi, ebbero il timore di essersi opposti troppo vivamente alla tradizione comunemente accettata.

È caratteristico un episodio. Il Beaufort non ardì dare il suo nome alla prima edizione della propria opera sull'incertezza della più antica storia di Roma, dove egli, per la prima volta, si faceva esponente del metodo, per così dire, del dubbio riguardo all'autenticità di tale storia. Soltanto nella seconda edizione, poichè il libro ebbe fortuna, egli palesò il suo vero nome.

Gli archeologi, invece, trascurando condizioni di tempo e di luogo, sono stati spesso propensi a riportare ad età vetustissime monumenti di più tarda epoca, cercando ad ogni costo nella loro interpretazione conferma di tradizioni letterarie non sempre garantite da autorità indiscutibili.

Noi cultori di Storia abbiamo mirato sopratutto all'esame dei testi; gli archeologi all'esame dei monumenti. Abbiamo avuto torto e ragione gli uni e gli altri. Qualchevolta i nostri contradditori ci hanno dato, e forse a ragione, il titolo di ipercritici e noi, non sempre a torto, li abbiamo battezzati per acritici.

Ricordo che il mio amico, l'archeologo Francesco Gamorrini, celebre etruscologo, mi profetizzò scherzosamente nei giorni in cui Giacomo Boni scoprì l'iscrizione arcaica del Foro, che avrei dovuto gettare a mare, come si suol dire, la mia Storia critica di Roma per l'insperata luce che la scoperta avrebbe fatto nella storia della Città. Con qualche lieve modificazione la mia Storia critica ha avuto invece una seconda edizione e oggi se ne prepara una terza, poichè io mi sono fondato principalmente su di un esame spassionato delle fonti letterarie greche e romane.

Queste ultime, rimontano appena al I o al II secolo innanzi Cristo, mentre a cinque o sei secoli prima si attribuisce la fondazione della Città. Fortunatamente ci soccorrono le fonti greche. Nell'Italia meridionale e nella Sicilia, innanzi la conquista Romana, si è svolta una civiltà ellenica feconda di opere monumentali, di cui ci restano cospicue tracce oggidì, e di opere di insigni storici come Timeo di Tauromenio e altri. Sono opere delle quali noi non conosciamo che scarsi frammenti, ma da cui si può ricavare come si fosse fatto luogo anche alla storia dei popoli limitrofi alle regioni prevalentemente greche. Fra questi popoli dovevano primeggiare i Romani.

In opere dello stesso Aristotele si accenna alla conoscenza degli avvenimenti d' Italia. Quindi, se anche relativamente recenti sono le fonti della Storia romana, noi possiamo, con accurata analisi discernervi le notizie che derivano da più antichi autori greci, spesso contemporanei di quelle vicende romane che essi si erano assunti di narrare.

Gli archeologi hanno avuto il merito, sia pur eccedendo nelle loro conclusioni, di insistere sulla tradizione romana, mettendo in luce, per l'antichità, l'influenza greca su i popoli Italici.

Noi altri, cultori di Storia, valendoci del metodo comparativo ed esaminando la genesi delle varie civiltà, siamo molte volte riusciti a stabilire in parte il processo di formazione recente di ciòche ci è stato tramandato.

* * *

Rispetto all'ampiezza delle nostre cognizioni in fatto di storia romana, dobbiamo, però, riconoscere che esse sono più limitate di quello che generalmente si crede; perchè i criteri degli antichi nell'usare i testi a noi pervenuti o anche la pura causalità hanno influito, si cchè a noi siano pervenute senza indirizzo storico ben definito, ora copiose ora scarse notizie; purtroppo riguardo a quei tempi che più ci premerebbe conoscere, i dati tradizionali, talora, ci appaiono ricostruzioni posteriori.

Di questa causalità e di queste lacune porterò due esempi. Trogo Pompeio e Tito Livio. Trogo Pompeo era uno storico greco, che scrisse nella sua lingua, nativo della regione Provenza, incivilita da Marsiglia,

famoso centro di cultura ellenica. Intorno al 20 a. *C.* Trogo Pompeo scrisse 44 libri di Storie dette Filippiche, ad imitazione di quelle di Teopompo. Vastissimo ne era il disegno storico che narrava dei popoli orientali, lo sviluppo della civiltà fra i Greci nei rapporti con Roma; negli ultimi libri si narrava distesamente anche l'origine della civiltà di Roma, di Marsiglia e della Spagna. La Fortuna ci ha invidiato quest'opera; noi non la conosciamo che attraverso il miserabile compendio di un tal Junianus Justinus; compendio del quale nessuno poteva essere più disgraziato. Vengono rilevati fatti insignificanti, mentre con poche parole sommarie vi sono accennati altri che vorremmo conoscere in tutto il loro sviluppo.

Di Tito Livio, poi, sappiamo ch'egli scrisse 142 libri ab urbe condita. Livio era professore di lettere latine e di retorica; pur favorito da Augusto, mantenne sempre una certa indipendenza democratica nelle sue idee politiche, obbedendo ad innata rettitudine di animo che gli stessi suoi avversari riconoscevano.

A noi non è rimasta che piccola parte della sua vasta Storia, che dalle origini di Roma giungeva fino alla morte di Druso. Cioè non ci sono rimaste la prima deca, che tratta delle origini favolose di Roma e dei primi secoli della Republica; la terza deca, più importante per noi, sulla guerra Annibalica fino al libro quarantasei, alla distruzione del regno di Macedonia.

I libri che mancano contenevano fatti d'importanza essenziale, e su di questi, oltre le Perioche liviane (sommari assai succinti) non possediamo che insufficenti frammenti di altri autori.

Noi, cultori di Storia, ci siamo spesso trovati nella condizione di quei moderni, che fossero obbligati a ricostruire la Storia del proprio Paese attraverso i manuali usati nelle scuole.

La scarsità di notizie che deplorammo per la conoscenza dei fatti storici propriamente detti, dobbiamo deplorare anche per la conoscenza delle Istituzioni Romane. Dirò di più: questa stessa deficenza di notizie ha obbligato a tentare delle ricostruzioni, che hanno più o meno valore a seconda dell'ingegno di chi le ha tentate. Però alcune di esse, quantunque fatte da uomini di grande valore, potrebbero apparire incomplete, nel caso che eventuali scoperte rivelassero fatti non ancora conosciuti.

Ciò vale per quella grande sintesi che è il Diritto pubblico romano del Mommsen (Römisches Staatsrecht).

Io mi onoro di essere stato discepolo di Teodoro Mommsen. Ho vissuto due anni in casa sua, studiando nella stanza accanto a quella dove egli lavorava con prodigiosa instancabilità fino a tardissima ora di notte. La storia del Diritto pubblico romano rappresenta una gran parte dell'attività del Mommsen ed è a mio giudizio la più notevole ed erudita, malgrado si presenti piuttosto come una ricostruzione giuridica anzichè storica.

In un corso che tenni qui in Roma, ricordo, ad esempio, che con Tacito alla mano io potei dimostrare ai miei scolari come i rapporti giuridici fra l'imperatore il Senato e il popolo si siano diversamente manifestati a se-

conda dell'imperatore o delle tendenze del momento politico. In conseguenza è impossibile ridurre alla rigidità dello schema, che pur si può avvertire nell'opera del Mommsen, il complesso e variabile svolgimento della costituzione romana.

Più di una volta, ripeto, la insufficenza delle tradizioni letterarie ci hanno arrestato dinanzi alla soluzione dei più importanti problemi della Storia Romana, che ancora ci appassionano, perchè i problemi sociali d'oggi non ne sono talvolta che la prosecuzione e lo sviluppo.

Della difficoltà di una ricostruzione storica e giuridica ci porgono esempi le guerre civili iniziatesi con le riforme dei Gracchi. Compendiose e incerte sono le notizie che si riferiscono ai due coraggiosi fratelli Tiberio e Caio Gracco, tanto che i critici ebbero campo di narrare il periodo storico in cui entrambi vissero e operarono sulla base di ipotesi più o meno fondate, spesso in contraddizione fra di loro. Le riforme dei Gracchi più che a favore delle infime classi erano destinate a proteggere quella che con parole improprie chiameremo borghesia media.

Io nutro, lo confesso, la più viva ammirazione tanto per il loro massimo avversario e parente Scipione Emiliano, anima retta e generosa, quanto per i fratelli Gracchi. Questi, affinchè trionfassero le proprie idee, non esitarono a spendere le loro ricchezze generosamente dispensando l'avito patrimonio, finchè morte violenta non li colse tutti e due.

Intorno alla vita di Tiberio e Caio Gracco, non ci restano che le biografie di Plutarco e poche pagine di Appiano. Ma le prime mirano sopratutto a cogliere il lato morale e non sono sufficenti a tracciare lo sviluppo giuridico e sociale delle riforme graccane. Nell'età moderna, quasi tutti i critici che se ne sono occupati, sopratutto in Italia, hanno levato voci di ammirazione per i fratelli Gracchi. Tuttavia è degno di nota che scrittori eminenti, come Cicerone, come l'onesto Livio e il filosofo Seneca abbiano espresso giudizi non favorevoli sull' attività politica dei due fratelli. Perniciosi alla Republica — dice Seneca — sebbene grandi. Orbene, quale è il giudizio che noi dobbiamo formulare? Io ripeto, non nascondo la mia ammirazione per i Gracchi come per Scipione Emiliano. Per mia naturale tendenza rispetto tutte le idee quando siano frutto di sincera convinzione. La ragione che mi spinge a venerare la memoria dei Gracchi è questa: i Gracchi, senza sforzo alcuno, avrebbero potuto conseguire la più alta posizione politica; invece, per il conseguimento dei loro ideali sacrificarono e sostanze e vita. La grandezza degli uomini politici non consiste solamente nella dimostrazione di grandi principi, ma di mantenervisi fedeli anche con sacrificio proprio.

La menzione della generosità dei Gracchi mi porge modo di ricordare un giudizio esagerato che critici moderni e non soltanto stranieri formularono a proposito dell'onestà dell'amministrazione Romana.

Sarebbe utilissimo fare una statistica esatta dei passi degli scrittori antichi, nei quali sono espresse le varie opinioni sull'amministrazione Romana: è lavoro non ancora compiuto. Tuttavia a me pare che sin d'ora

sia lecito affermare sommariamente che nel maggior numero dei casi il governo Romano fu benefico per i popoli vinti.

Non escludo che fra Romani non vi siano stati anche governatori disonesti; ma non per questo si deve estendere l'accusa del caso particolare all'intero organismo amministrativo; allo stesso modo che la licenziosità di qualche papa non può essere valido argomento per intaccare la bontà delle istituzioni della Chiesa.

Tutti i popoli del Mediterraneo, nel corso della loro vita, si volgono a Roma come a faro luminoso; la tradizione di Roma si perpetua attraverso i secoli fino ad oggi in cui la Francia, la Spagna, la Romenia, nazioni sorelle dell'Italia, furono chiamate come l'Italia alla luce di una eguale civiltà latina, per opera di quella stessa amministrazione Romana così fieremente combattuta.

Quali sono gli argomenti sui quale si appoggiano i denigratori del governo dell'antica Roma? Su i testi di Tacito e le Verrine di Cicerone.

Tacito passò gran parte della sua vita sotto governi tirannici, quando già si accentuavano quelle caratteristiche che dovevano condurre alla decadenza Romana. Volendo pungere i suoi contemporanei, esaltò i popoli vinti, esagerandone le virtù, attenuandone i difetti.

Le Verrine, in cui a colori foschi è dipinta l'amministrazione in Sicilia di un magistrato colpevole e anche pazzo, porgono invece documento splendidissimo, anzichè della corruzione Romana, proprio dell'onestà di quel popolo che permetteva ai suoi sudditi di accusare amministratori disonesti e condannarli. Sarebbe strano che dalla severa condanna di malvagi governanti formulata dai tribunali, se ne rilevasse la corruttela delle istituzioni di un popolo.

La serie dei governatori Romani che dettero saggio di onestà non è inferiore, anzi forse è maggiore di quella dei tristi che afflissero i governati.

I Romani, come qualcunque altro popolo, porgono esempi di bontà e di vizi; ma gli esempi che rivelano le loro virtù sono in special modo eminenti e mettono in viva luce la grandezza della stirpe latina.

Attilio Regolo, compiuto il suo primo anno di guerra, dopo avere accampato l'esercito nelle ricchissime regioni intorno a Cartagine, chiedeva al senato di essere sostituito nel comando, perchè il suo campo, l'unico possedimento in patria, minacciava di andare in rovina, essendogli morto il contadino e rubati gli strumenti del lavoro.

I due celebri Scipioni, che governarono la Spagna, terra di conquista recente, di tutta la preda di guerra mandarono alle loro famiglie in patria soltanto un giuoco di dadi; anzi uno di essi lasciò la figlia in così povero stato che dovette essere dotata dal Senato.

Nè posso tacere di Paolo Emilio, il distruttore del regno di Macedonia. Questa regione era assai ricca di miniere di metalli preziosi e i successori, d'altro lato, di Alessandro Magno avevano accumulato nelle loro corti immensi tesori.

Ebbene, Paolo Emilio non degnò di una occhiata il bottino di guerra, ma lo fece spedire a Roma. Per sè riserbò solamente la biblioteca dei re di Macedonia, perchè era sua intenzione che i figli fossero ammaestrati nelle scienze greche. A suo genero Tuberone, regalò un vaso d'argento per sacrifici.

Paolo Emilio è una delle più grandi figure della Storia Romana. In lui, la gentilezza ellenica aveva mitigato quella severa virtù romana, per cui il console Manlio Imperioso costrinse il figlio a darsi la morte, scacciandolo da sè, per la disonesta amministrazione tenuta nel governo della stessa Macedonia.

* * *

Potrei celebrare ancora nomi e fatti ma dovrei protrarre ben oltre il discorso intorno alla civiltà che Roma diffuse nel mondo antico. Ancora oggi, quella civiltà non è tramontata. Fin nelle più interne regioni dell'Asia minore a noi è dato seguirne le tracce, via via che per opera di nuovi scavi sono venuti e vengono ancora alla luce i grandi monumenti Romani: archi di trionfo, acquedotti, ponti, strade e templi.

Quello che vale per l'Oriente, può dirsi per l'Africa e per l'Europa occidentale. Una serie di monumenti cospicui conserva la Gallia Narbonense. A Nîmes, l'antica Nemausus, colonia latina, si ammira tuttora il magnifico tempio d'Augusto ben noto sotto il titolo di Maison Carrée, che ci fa ripensare alla grandezza artistica e politica del popolo Romano.

Di fronte a quei monumenti, l'animo si commuove ed io mi rammento l'emozione che provai allorquando per la prima volta vidi la Maison Carrée e con l'animo pieno di rispetto per l'opera dei nostri avi, salii la scalinata che conduce al tempio di Augusto trasformato in Museo Nazionale.

In quei mesi io ebbi occasione di fare un viaggio di esplorazione scientifica anche in Ispagna; dove i monumenti romani si sono abbarbicati tenacemente al suolo sfidando il corso dei secoli, oserei dire, anche la mano distruggitrice delle generazioni seguenti.

L'Africa settentrionale, come a tutti è noto, conserva una serie infinita di ruderi e di città, come Timgad, che porgono un idea della magnificenza degli edifici pubblici e delle cure che la società Romana poneva, affinchè anche nelle regioni più lontane dell'Impero prosperasse la vita civile.

L'Italia, è in proporzione, meno ricca di monumenti, rispetto alla Gallia Narbonense, alla Spagna, alla Numidia.

Il fenomeno si comprenderà facilmente, ove si tenga conto che la nostra Penisola è stata densamente abitata attraverso i secoli; molti monumenti, quindi, o furono distrutti, o vi furono costruite sopra nuove abitazioni.

Naturalmente, nessun paese del mondo può vantare la mole del Pantheon e i numerosi ricordi del Foro Romano, restituiti alla luce da Giacomo Boni.

Nessun paese del mondo può vantare il Colosseo e quella colonna Traiana, dinanzi alla quale alcuni poveri seminaristi Romeni, venuti a

studiare in Italia nel secolo XVIII, rimasero commossi e inorgoglirono per aver compreso la grandezza delle origini della loro gente che loro si rivelava nuovamente.

La studio delle memorie Romane, infatti, contribuì a destare nei Romeni quei sentimenti che valsero a libera li dal giogo dei Turchi.

Il Conte di Cavour, una delle più poderose menti politiche dell'Europa, giustamente definì: la Romenia: la sentinella avanzata della latinità contro la barbarie degli oppressori.

In nome di una comune discendenza da Roma, oggi tutte le nazioni Latine del Mediterraneo dovrebbero unirsi in un patto di fraternità contro il preponderare di alte stirpi e di origine e di civiltà opposta.

Oggi i Romeni e gli Italiani, riprendendo relazioni di cultura e di commercio trascurate nei secoli passati, si devono sentire ed essere veramente fratelli.

L'influenza italiana, particolarmente quella di Venezia e dell'università di Padova fu assai notevole nella Penisola Balcanica. Nel secolo XVIII, la gloriosa civiltà francese si sostituì in gran parte all'influenza italiana e il grande sviluppo che la scienza alemanna ebbe nel secolo scorso, esercitò giustamente la sua efficacia scientifica sul popolo Romeno.

Noi ricordiamo che la civiltà Latina ha tradizioni e intenti nobilissimi non ancora sorpassati dalle forti stirpi anglo-sassoni e ricordiamoci che tanto i popoli dell'Europa occidentale, quanto gli Italiani e i Romeni al confine dell'oriente siamo uniti da tradizioni millenarie e d un comune patrimonio di cultura da cui sgorgano quei concetti che informano sostanzialmente la civiltà dei popoli moderni.

Italiani e Romeni siamo uniti nel culto di Roma madre.

II

L'ARCHEOLOGIA E LA STORIA ROMANA

Conferenza tenuta dal Prof. Tenney Frank *il 5 Marzo 1925 all'Accademia di Romania*

Non è certo necessario, parlando a un pubblico romano, dimostrare quale sia l'importanza dell'Archeologia per la storia politica, letteraria e sociale di Roma. Gli storici italiani sono sempre stati profondamente consci di questa verità e i membri delle varie Accademie classiche di Roma si trovano qui appunto per averne scoperto il valore. Approfitterò di questa occasione per far rilevare alcuni punti particolari della storia di Roma dove, a parer mio, l'archeologia ha in special modo prestato lume all'interpretazione della tradizione e delle fonti letterarie romane.

Riguardo al periodo più antico, gli scavi di Roma e dintorni hanno messo a disposizione degli storici una messe inaspettata di dati importanti di cui avevamo grande bisogno. Nel secolo scorso la critica storica ha combattuto così aspramente la tradizione, che alla fine di esso, la storia di

ben quattro secoli, (ossia fino alla prima guerra punica), sembrava interamente discreditata.

Mommsen ne ignorava la più gran parte. Studiosi tedeschi, francesi, italiani non soltanto derisero i sette re fino a bandirli dall'esistenza, ma stavano quasi per sopprimere anche le Dodici Tavole, il primo trattato cartaginese, la prima guerra sannitica, e molto altro ancora. Ma poichè si avvidero che gli scavi mettevano alla luce una città di grande antichità e dignità, cominciarono a riflettere che si erano forse spinti troppo innanzi. Si fece strada allora una tendenza, che si nota specialmente tra gl'Italiani, diretta verso l'interpretazione della tradizione secondo le scoperte degli scavi. La reazione aveva solide basi, ma i suoi metodi erano troppo affrettati. I capi del movimento subivano ancora troppo l'influenza dello scetticismo del secolo passato, l'interpretazione dei monumenti scoperti non era ancora molto accurata e il vecchio metodo filologico, che ricercava il nócciolo dei fatti storici nella vecchia leggenda orale, faceva troppo libero uso dell'etimologia. Fu domandato: «quale uomo di senno tenterebbe di ricostruire la storia di Teodorico applicando le sue facoltà critiche alla leggenda medioevale di Didrek da Bern?» Ma noi stiamo oggi scoprendo che la tradizione orale romana si accostava di più alla realtà dei fatti della leggenda medioevale, e merita studio più profondo. Ma questo studio deve essere condotto: meno coll'aiuto dell'etimologia, così cara al Mommsen, con meno fiducia nella capacità della mente di decidere a priori ciò che è razionale, ma con più di studio archeologico, e con una più solida comprensione della natura delle fonti storiche a disposizione degli antichi storici romani.

Per esempio, noi crediamo oggi che gli antichi scrittori, come Fabio, Cinzio, e Catone conoscevano le antiche leggi, i trattati, i vecchi monumenti e riti *hoar, customs*, e che avevano un rispetto legalistico dell'esattezza, poichè essi erano uomini di stato e costantemente intenti allo studio delle vecchie leggi e trattati. É un errore strano credere che tali uomini abbiano trascurato i dati storici, come fecero gli storici romantici di data posteriore come Valerio Antias, e Claudio Quadrigorius che scrisse soltanto per trattenimento. Sappiamo anche che i dati sopravviss ti furono molto più numerosi di quello che supponevamo. I veri e propri materiali da construzione che sono ancora visibili negli antichi templi, come quelli di Castore, Saturno, Apollo in Campo, e nella Regia, provano che i Celti, quando occup rono Roma, rispettarono e risparmiarono i luoghi sacri per timore religioso. Quindi, se essi rispettarono i templi, probabilmente le leggi, i Senatus Consulta e i trattati, ivi conservati, sotto la custodia degli Dei furono salvi. Se la Regia fu rispettata, gli annali dei Pontefici senza dubbio sopravvissero, e questi annali, benchè destinati come relazione di atti riguardanti il culto dello Stato, nondimeno riportavano succinti ma importanti resoconti di molti fatti di pretto valore storico, poichè il Pontefice Massimo era sempre un uomo di Stato, e i suoi sacrifici e i suoi fasti erano g neralmente ordinati a commemorazione di avvenimenti importanti della nazione. Infine, non dimentichiamo che i Romani, come pochi altri popoli

antichi, erano uomini pratici e legalistici, ciò che porta alla precisione dell'asserzione, aliena dal fiorire della leggenda sopra la base della nuda realtà. Quindi, pure convenendo nel riconoscere che le elaborate descrizioni di battaglie della prima decade di T. Livio non ábbiano fondamento più sicuro delle tradizioni di famiglia e che le orazioni, ivi contenute, fossero inventate allo scopo di imprimere fortemente l'idea personale dell'autore su quello che fu probabilmente detto o pensato nelle varie occasioni, noi crediamo che i fasti, i trattati, le leggi, i Senatus Consulta, le date delle vittorie e delle sconfitte e della fondazione di colonie e di templi, debbano essere accettate per il periodo repubblicano, a meno che non vi si opponga una indiscutibile evidenza archeologica.

Siamo convinti che oggi riuscirà meglio nel suo intento lo storico che proceda dall'ipotesi che i dati fondamentali sopravvissero, e che poi, con l'indagine archeologica, cerchi la conferma di essi.

Ci si permetta di gettare uno sguardo a pochi punti della Storia di Roma, dove l'archeologia è servita ad illuminare il significato degli storici romani. Il primo libro di Tito Livio si diffonde sui gruppi dei Sabini, e la contesa tra Romani e Sabini nel sito di Roma. Trenta anni fa vi era la moda di discreditare questi racconti e finanche di disconoscerli. Gli scavi del sepolcreto del Foro, con la rivelazione di due forme di seppellimento sembrarono però confermare l'esistenza di due popoli separati. Gli studiosi italiani, con quegli scavi davanti ai loro propri occhi, divennero generalmente conservativi, altrove invece lo scetticismo rimase più tenace. Oggi gli scavi hanno talmente progredito per tutta l'Italia che l'interpretazione del sepolcreto del Foro è oramai cosa facile. Von Duhn nel suo magnifico lavoro sulla '*Italische Gräberkunde*', basandosi sulla sepoltura a fossa, è stato capace di tracciare con considerevole definitezza i limiti occidentali delle antiche tribù Sabelliche, mostrando che esse si estesero per lo meno sui Falisci, Veienti e Latini. Nessuno, leggendo la sua dimostrazione, basata del resto su lavori di eccellenti dotti italiani, può fare a meno di venire alla conclusione che la vecchia storia dei Sabini e di Roma sia un quadro abbastanza accurato dell'esatta situazione.

Lo stesso, in generale, si può dire della tradizione romana riguardo alla conquista etrusca di Roma e del Lazio. Quantunque su questo soggetto l'orgoglio patriottico abbia tentato gli storici antichi a sorvolare rapidamente sui fatti umilianti, pure essi riconoscono che gli ultimi principi di Roma furono etruschi. Nella mia gioventù si costumava discutere sulla supposta occupazione etrusca di Roma, ed era una dottrina favorita quella che l'espulsione dei Tarquini fosse un mito e che la monarchia fosse trapassata nella forma consolare per mezzo di un lento processo costituzionale. Fu allora osservato che se gli Etruschi avessero occupato Roma noi dovremmo trovare qui, come al di là del Tevere la stessa ricchezza di suppellettile a figure nere e rosse; quantunque chiunque ricordi le Dodici Tavole, comprenderà, di leggieri, perchè i Romani non importarono suppellettile funeraria tanto ornata come fecero gli Etruschi.

Più tardi sorse una tendenza del tutto opposta. Sotto l'influenza del libro dello Schulze sugli «*Eigennamen*» alcuni storici attribuirono tutto agli Etruschi, criticando quindi Tito Livio per avere soppresso i fatti. Per un decennio si sentiva dire dappertutto che Roma era stata fondata dagli Etruschi, che non soltanto i suoi Re, ma la maggior parte delle famiglie patrizie erano etrusche, che i suoi Dei, le sue istituzioni religiose, le sue forme di governo, i suoi costumi traevano origine al di là del Tevere. Questa è dottrina che in certi circoli è ancora incrollabile, quantunque sia stato spesso notato che i ragionamenti dello Schulze sono inquinati da logica falsa. Una critica accurata dei suoi dati mostra che gran parte dei suoi nomi sono etruschi *soltanto nel suffisso*, mentre la radice è italica; il che significa che ci troviamo di fronte a uno strato di popolazione italica i cui nomi furono adattati alla pronuncia etrusca. (Se si accetta la sua logica, bisognerebbe concludere che tutte le tribù celtiche della Gallia al tempo di Cesare erano formate da Romani, semplicemente perchè Cesare nei suoi Commentari costantemente latinizzò la finale dei nomi).

La stessa verità si manifesta nella religione di Roma. Nessuna delle Deità maggiori del Pantheon Romano era Etrusca. Senza dubbio l'Etruria insegnò a Roma qualcosa sull'antropomorfismo e sulla costruzione di templi, ma gli Dei introdotti dai Principi Etruschi erano divinità italiche primieramente adottate dagli Etruschi, ed è probabile che già esistevano in Roma re dedicate a quasi tutti questi Dei. Studiando accuratamente le forme di governo delle tribù italiche si arriva, anche in questo campo, agli stessi risultati. L'attribuzione del Rosenberg di tutte le forme di governo di Roma agli Etruschi è anche più debole di quello che sia stato già osservato. In molti casi il Rosenberg attribuisce agli Etruschi finanche istituzioni che essi adottarono in Italia.

Si è recentemente scoperto che la ‹tele del Foro è una pietra tagliata in Etruria, quindi senza dubbio al tempo dei principi etruschi. Il fatto che la sua iscrizione, di carattere sacro, è in latino, ci mostra che la lingua ufficiale di Roma era la lingua latina anche durante l'occupazione etrusca.

Quindi, la descrizione tradizionale di Livio ci ha tramandato su tutti i soggetti un quadro molto più vicino alla realtà di quello che la dottrina dell'influenza etrusca da noi inventata recentemente non ci offra. Livio afferma soltanto che gli ultimi principi di Roma furono etruschi, e il sepolcreto del Foro ci prova oggi che il *synoikismos* è di data più recente della città sul Palatino. Livio non accenna a seri cambiamenti in religione e lingua, quali sarebbero derivati da una conquista in massa, ed in questo egli ha ragione. È evidente che per un certo periodo di tempo — tre o quattro generazioni probabilmente — principi etruschi, col loro seguito e un esercito, ressero e sfruttarono Roma come fecero i Normanni nelle città della Sicilia. In entrambi i casi, furono introdotte pompe e cerimonie, organizzato l'esercito con elementi del luogo, costruiti templi che restarono a perenne ricordo della loro gloria, e fu dato incremento al commercio e all'industria. Ma in entrambi i casi, tutto ciò non fu che una sottile

vernice. Alla loro partenza troviamo il popolo come era prima. Qui di nuovo l'archeologia ci ha imposto il ritorno a Livio con un riverente rispetto.

Diamo ancora un'altra illustrazione di quanto l'archeologia sia servita per restaurare la fede in Livio. Mi riferisco ai primi venti anni della Repubblica. Seguendo Livio, vediamo che Tarquinio era un re potentissimo, il suo regno abbracciava tutto il Lazio, fino a Terracina, e che non soltanto egli aveva dispersa la Lega Latina, ma aveva esteso il suo dominio su una parte dei Volsci — al sud dei Latini. Con la rendita proveniente da così ricco reame, egli era in grado di costruire templi magnifici in Roma, e il Tempio Capitolino sembra che sia la più grande e costosa costruzione del mondo etrusco.

Quando i Tarquini furono cacciati da Roma, il nuovo Governo naturalmente ereditò questo esteso dominio e sperò di poterlo tenere soggetto. Prove inconfutabili di questo, appariscono nella quarta clausola del primo trattato cartaginese che suona così: «I Cartaginesi non debbono danneggiare in modo alcuno le popolazioni di Ardea, Antium, Laurentum Circeii, Terracina, come pure nessun altra popolazione dei Latini soggetti a Roma». Questa clausola è senza dubbio una ripetizione del trattato del 509, con le precise parole scritte da Tarquinio nel suo ultimo trattato con Cartagine. Questo è un documento storico di grande valore.

Livio spiega quindi la sequela molto plausibilmente: i Latini, dapprima alleati dei Romani, non avevano alcuna intenzione di rimanere «*soggetti*» ad essi, quindi, non appena i Tarquini e il Re Porsenna attaccarono Roma essi, approfittando dell'occasione dichiararono la loro indipendenza, e Roma, per averli amici, fu costretta a rinunciare alle sue pretese di supremazia, e a ristabilire la Lega Latina per mezzo di un trattato chiamato «*Foedus Cassianum*». Conseguentemente il vasto regno dei Tarquini si divise in tre parti. Il gruppo latino, secondo la lista di Catone comprendeva: Tibur, Tusculum, Aricia, Lanuvium, Lavinia, Ardea, Pometia, e Cora. Le terre al sud di questa linea si trovavano già nelle mani dei Volsci. Antium, Satricum, Velitrae, Circeii e Terracina non sono nominati in questa lista. E Roma che aveva ereditato soltanto da quindici anni il vasto dominio dei Tarquini? A Roma non era rimasto nulla più del suo magro territorio, meno di un quarto dell'intiero. I suoi confini furono retrocessi tanto che essi si trovavano come segue: Bagni, Gabii, Fratocchie Ostia. Livio seguita a raccontarci come gli Equi, scoprendo la debolezza di Roma, si avanzassero dalla parte orientale impossessandosi di metà delle colline albane e occupando perfino Tusculum, nel mentre i Volsci si avanzavano dal sud fino ad Ardea. Tali pericoli constrinsero i Romani ed i Latini ad unirsi di nuovo per la comune difesa, ma occorsero gli sforzi di un secolo da parte della Lega per riconquistare il suo territorio fino a Terracina. Il racconto è del tutto plausibile e non avrebbe dovuto mai essere messo in dubbio, eppure molti critici l'hanno attaccato! È difficile oggigiorno trovare un critico che accetti la data del trattato cartaginese, eppure un pò di buon senso dimostra che nessun' altra è più plausibile.

Per parecchi decenni fu di moda ripetere che Livio ha esagerato nella stima della grandezza e popolazione della Roma dei Re, quantunque gli scavi rivélino continuamente l'estensione e la magnificenza della Città. Non intendo esaminare completamente le prove archeologiche, ma soltanto di fermarmi per un momento sulla storia della costruzione dei templi più antichi, per osservare che le vicende politiche di Roma, come furono descritte da Livio, si trovano riflesse esattamente nella storia dell'architettura romana. Come dicemmo, i Re etruschi iniziarono un grandioso programma di costruzioni. Per la costruzione dei templi di Diana, della Fortuna, di Minerva e di Giove essi importarono in Roma architetti, muratori, falegnami, pittori, modellatori in bronzo e terracotta che insegnarono ai Romani molte delle arti necessarie alla costruzione di templi grandiosi. Soltanto pochi anni dopo il cambiamento di governo, furono consacrati il grande tempio di Saturno nel Foro, e il tempio di Mercurio. Ora, questo vigoroso programma di costruzioni continuò soltanto per alcuni anni. Nel 496 il Dittatore che vinse la battaglia del Regillo, eresse per voto il tempio di Castore di cui ci rimane ancora abbastanza delle fondamenta originali per poter ricostruire l'insieme. Esso era largo 60 piedi osci e lungo almeno 80: un edificio veramente maestoso per quel tempo. In fatti, nessun nuovo tempio della stessa dimensione (per quanto conosciamo oggi) fu construito in Roma per circa tre secoli. Tre anni più tardi, a causa di un cattivo raccolto, fu importato da Cuma il culto di Deméter. La dea fu identificata con Cerere e ai piedi dell'Aventino le fu costruito un tempio di cui gli architetti furono due Greci: Damophilos e Gorgasas. Questo fatto è molto significativo, poichè mentre mostra che tre anni dopo la battaglia del Regillo Roma si trovava alle dipendenze dei Greci per buoni artisti, ci fa anche conoscere che l'entusiasmo per le construzioni e il coraggio per intraprenderle, non erano del tutto scomparsi. La decorazione dei templi deve essere stata meravigliosa dappoichè quando si fecero i restauri al tempo di Cicerone, i vecchi affreschi furono con molta cura tolti e poi rimessi nei muri del nuovo tempio. Non è impossibile che frammenti di affreschi possano essere scoperti scavando il Circo Massimo, ed essi forse saranno di grande valore poichè, come fu osservato dal Brunn, questo Damophilos è probabilmente quel Siciliano dello stesso nome che fu maestro del grande Zeuxis in Atene.

Ora, il punto su cui desidero di battere maggiormente è questo: i Tarquini avevano fatto Roma così ricca, ambiziosa e coraggiosa, e così devota all'arte che nello spazio di pochi anni, e nonostante la rivoluzione i Romani completarono il tempio Capitolino di Giove, e continuarono a costruire i grandi templi di Saturno, Mercurio, Castore e Cerere, un programma di costruzione che non fu eguagliato per molti secoli. Ma dopo il 493, quando il potere dei Romani fu disperso, per tutto un secolo non fu eretto che un sol tempio di qualche importanza, quello di Apollo in Campo, costruito per ordine del libro della Sibilla.

Tali dati forniti ci dall'archeologia mi sembrano di grande valore per chiunque indaghi la storia politica, poichè le date dei templi sono basate sopra buone iscrizioni e sono degne di fede. Lo storico che si prenda la pena di studiare queste costruzioni viene alla conclusione che la concezione di Livio di una magnifica, popolosa e ricca città alla fine del VI secolo deve essere accettata come degna di fede; come pure, lo storico che consideri per un momento il significato del fatto che tutta questa attività costruttrice viene presto alla fine dopo la battaglia del Lago Regillo e il Foedus Cassianum' deve anche essere soddisfatto degli storici romani che ci dicono che il potére di Roma soffrì terribilmente per la perdita del Lazio e per gli attacchi dei Volsci e degli Equi. Nella storia economica i dati archeologici sono ugualmente significativi. Lo storico non ha più il diritto di pretendere che il resoconto di Livio di strettezze finanziarie di Roma e di lotta economica fra le classi sociali siano miti inventati dagli storici romantici imbevuti di idee Graccane. La cessazione di tutte le costruzioni nel V secolo è prova sicura che tale strettezze erano reali.

E prima di abbandonare il soggetto mi si lasci aggiungere che una buona difesa si potrebbe anche fare dell'opinione liviana che l'esercito di Servio di 193 centurie appartenesse al VI secolo. Essa è stata posta in dubbio specialmente perchè la città era considerata troppo piccola per poter fornire un esercito così grande. Un certo storico moderno sostiene che un esercito di 20.000 soldati deve rappresentare una popolazione di proprietari di 100.000, e poichè nelle moderne città europee soltanto circa un quinto dei cittadini è composto di proprietari, ciò implica un improbabile totale di 500.000 abitanti. Ma quelli fra noi che hanno vissuto in paesi più nuovi sanno bene che la proporzione di proprietari spesso può raggiungere il 4/5 della popolazione. Con la coltivazione intensiva di piccoli lotti nel Lazio, noi possiamo bene credere che almeno la metà dei cittadini fossero proprietari. In questo caso un esercito di 20.000 uomini corrisponderebbe a una popolazione di 200.000 per Roma e il territorio romano. E' irragionevole? Perchè dunque la cinta di mura fu costruita così ampia se non per una grande popolazione? Che speranza ci sarebbe stata di difendere cinque miglia di mura se 20.000 soldati non fossero stati disponibili? E, finalmente, vi sarebbe stato forse un'altro periodo nella storia di Roma, (dopo che i tribuni cominciarono a far trionfare il principio democratico), in cui la costituzione timocratica, (chiamata serviana), avrebbe avuto qualche possibilità di essere adottata? Qui, di nuovo, l'archeologia e la ragione arguiscono a favore di Tito Livio.

Con tutto questo non voglio patrocinare la causa di una fede cieca su tutto ciò che Livio ci dice nei suoi primi dieci libri. È ovvio che molta parte di essi proviene da immaginose leggende famigliari, come Livio stesso afferma. Ma è possibile che i vecchi statisti, come Fabio, che scrisse le prime storie di Roma, avessero a disposizione una quantità di materiale sicuro più grande di quello che gli scettici credono. Quando mettiamo in dubbio il racconto della tradizione, non è sufficente accettare o rigettare

la tradizione secondo i nostri deboli preconcetti di quello che sembra ragionevole (e irragionevole), ma dobbiamo prima vedere se l'archeologia non ha nulla di definitivo da dirci su quel soggetto.

Vi è anche un rovescio della medaglia. Se gli storici debbono dare piena considerazione ai dati archeologici, l'archeologo deve, da parte sua, studiare il suo materiale con qualche cognizione della sua importanza storica e deve quindi adoperarsi per svolgere una più accurata storia dell'arte se non altro per premunirsi contro il pericolo di sviare lo storico. É un fatto che quelli che hanno scritto recentemente libri *sull'architettura* romana spesso sembrano sprovvisti di ogni senso storico. Essi trattano abbastanza diffusamente l'evoluzione degli stili, ma sono capaci di apporre date agli edifici di cui parlano con sbagli di interi secoli. L'ultimo lavoro archeologico comparso sul 'Circo Flaminio' oblia del tutto il fatto che i ruderi oggi visibili appartengono all'epoca di Augusto e non danno alcuna idea della dimensione e costruzione dell'originale. L'ultimo libro che studia i ruderi del tempio di Apollo in Campo afferma che la tecnica ivi adoperata può servire come criterio per giudicare la tecnica del V secolo; ma un esame dei materiali mostra che l'autore è almeno di due secoli indietro: egli ha scambiato per originale una ricostruzione. Per il Tullianum si crede ancora che sia tecnica del VI secolo quella di lavori del III secolo. Per i templi del Foro Olitorio, lavori del I secolo vengono assegnati al secondo e terzo. La decorazione architettonica della Regia e del tempio del Divo Giulio sono stati, fino all'anno passato, assegnati generalmente al periodo di Settimio Severo. Adesso, fortunatamente, Fichter, in un lavoro molto pregevole, ha provato che i frammenti decorativi appartengono veramente alla costruzione originale. In tutti questi esempi lo storico della coltura romana è stato notevolmente sviato dagli specialisti. Gli archeologi esperti hanno lasciato che gli architetti scrivessero la storia della costruzione, e gli architetti si interessano del disegno, non dell'evoluzione del disegno. Può essere che non arriveremo mai a una consistente evoluzione storica della decorazione in Roma, poichè le influenze straniere si intrecciano fra loro incessantemente. Ma è possibile, che esaminando l'origine delle forme importate, studiando i periodi nei quali i vari materiali erano di moda, la tecnica della squadratura delle pietre, e finanche il metodo di lavoro dei muratori, possiamo trovare una messe di informazioni che approssimativamente ci potranno indicare la data dei ruderi. La storia che non include la storia della cultura non ha gran valore, e per questo è di prima importanza un quadro accurato di quello che Roma costruí e del modo come lo costrui. Quello che ho visto finora del lavoro vigoroso della giovane Accademia Rumena mi impone di credere che questa scuola avrà una parte onorevole nella ricostruzione di questo periodo importantissimo della Storia della Cultura in Roma.

Finalmente, lo storico che si rivolge per aiuto all'archeologia desidera da parte sua che l'archeologo debba interpretare i suoi materiali, in qualche modo, da un alto punto di vista storico. Tutte le volte che vi è un cambia

mento di stile nella pittura, scultura, o architettura in Roma, troppo spesso l'archeologo viene fuori con l'ingenua conclusione che qualche artista, da qualche altro paese, ha introdotto e, in qualche modo, imposta una nuova moda in Roma. Dobbiamo ammettere che l'arte antica non era guidata da un desiderio febbrile dell'originalità, e i cambiamenti, quando avvenivano, erano generalmente il risultato di adattamento delle vecchie idee a nuove circostanze e a nuove condizioni, Ma le nuove condizioni molto frequentemente si producevano in Roma, e queste sono cosí importanti per l'arte come lo è il disegno. Soltanto in una debole e nuova comunità, un'arte importata può imporre disegni non appropriati ad essa; ma quando una nazione diventa forte, cosciente, sicura di sè, essa può ancora importare idee, però fra queste idee essa rigetterà quelle che non sono conformi al suo spirito e ai suoi bisogni, e adotterà e trasformerà al suo uso tutto ciò che è adattabile. A uno storico, sembra cosa ridicola quando gli archeologi parlano della pittura murale dei periodi di Augusto e Nerone come «pompeiana», e quando troppo grande importanza è data a disegni alessandrini e siriaci in tali dipinti. Egli sa che Roma era l'unica città del mondo dove, in quel tempo, si costruivano grandi palazzi, sa anche che gli artisti vanno e lavorano dove il loro lavoro è ricercato, che in architettura, Alessandria e Antióchia, da lungo tempo, erano stagnanti, che Pompei, dopo tutto, era una piccola città di provincia che ricopiava lo stile dei palazzi della metropoli. Non possiamo ancora dire se mai potremo riavére abbastanza delle pitture murali di Roma del primo impero si da poter ricostruire la storia del suo sviluppo in questa città e mostrare gli elementi veramente importati dal di fuori. Ma allo storico sembra che la soluzione del problema si debba ad ogni modo cercare in Roma, che a quel tempo era la grande fucina di architetti.

Anche riguardo all'estesa questione dell'influenza orientale sulla Roma del tardo impero, vi è un aspetto storico che desidereremmo fosse considerato dall'archeologo, poiché qui di nuovo egli ha a che fare con l'importazione di stili e disegni, mentre noi abbiamo a che fare con lo spirito della società romana che trovava adeguata espressione di se stessa in quell'arte straniera. È affatto evidente che l'arte orientale si diffuse per tutto il mondo romano, ma l'interpretazione di questo fenomeno è legata con altri fatti: il diffondersi del misticismo in occidente, il vittorioso avanzarsi di una religione nata nella provincia di Siria, un cambiamento completo nello spirito della letteratura romana, l'accettazione del tutto non-romana dell'autocrazia. Qui certamente noi non ci troviamo di fronte a una casuale importazione di disegni che diventano di moda per l'influenza personale di pochi artisti.

La decorazione architettonica del tempo di Augusto, di cui abbiamo un esempio nell'Ara Pacis, era casta, riservata, ed anche austera. Si usa parlare di essa come di arte accademica, e come semplice riflesso degli ideali classici greci; ma uno studio più profondo porta prontamente alla conclusione che qualunque sia la sua origine, essa espresse lo spirito del popolo

romano al tempo. Quel suo ritegno e quella sua studiata grazia sono in armonia col classicismo di Virgilio e di Orazio. Possiamo essere sicuri che l'oratore che parlò in occasione della consacrazione dell'Altare della Pace parlò nobilmente e con dignità: — la fila di senatori e sacerdoti vestiti di toga, che tanto a proposito stanno raffigurati sull'Ara, trovavano la loro perfetta corrispondenza nei gruppi viventi che, ai piedi dell'altare, stavano ad ascoltare l'orazione. I quadri del culto dipinti sui pannelli sembrano freddi e lontani forse, ma essi erano maestosi, e all'unisono con l'ordinato regime di Augusto. Allo storico non importa tanto la provenienza di quell'arte. Sull'Ara Pacis essa era interamente romana: nessun'altra poteva essere tanto appropriata. Questo si può dire in generale di tutta l'arte augustea in Roma. Quà e là compare pure qualche nota stonata, come la sovérchia decorazione dell'arco di Augusto, in cui la minuziosa grazia del dettaglio deve avere offuscato l'effetto di forza che un arco di trionfo deve sempre esprimere. Ma il fatto, che sono tanto pochi i monumenti non appropriati, che si trovano in questo periodo, prova la verità dell'asserzione che i Romani erano coscienti, che conoscevano il loro spirito, e fermamente volevano che la loro arte dovesse esprimere quel loro spirito.

Quest'austerità pervade la scultura e l'architettura romana fino al periodo flaviano, quando, per un certo tempo, si verificò una temporanea apparizione di uno spirito diverso. Nel Forum Transitorium, cominciato sotto il tempestoso Domiziano, il cornicione ci porta immediatamente in una calda arte emotiva, che sembra del tutto non romana. Il ricco fogliame lussoreggiante che vi cresce sopra e completamente offusca lo sfondo, sarebbe più adatto per al cera che per il marmo lunense. Il profondo intaglio producente l'ombra, i disegni soverchiamente elaborati, il rifiuto del più piccolo spazio libero all'occhio stanco ci parlano di una importazione di opulenti disegni orientali. Quando notiamo che i mosaici riccamente colorati dell'Africa portano questi stessi disegni e che possiamo rintracciarli fin nel paese da dove sono venuti tanti tipi di tappezzeria e coperte a disegni intricati, allora comprendiamo che i difetti della decorazione flaviana non sono di origine romana. Ci sembra di scorgere dietro di essa lo stesso temperamento che decorò le moschee moresche della Spagna e trasformò l'arte della rinascenza classica spagnuola in un ricamo fatto su pietra che noi chiamiamo arte «plateresque». La decorazione flaviana è sempre interessante e, a suo modo, bella, ma all'occhio occidentale essa richiama troppo il rococò. Il fatto importante è questo, che Roma rigettò questo stile molto presto, e ritornò ai semplici disegni superficiali dell'arte augustea, provando in tal modo che essa era classica nell'intimo. E per circa un mezzo secolo, da Trajano a Commodo, nonostante esperimenti di arte «continua», la decorazione scultorea romana rimase fedele ad ideali più austéri.

Ora, alla fine del secondo secolo l'arte flaviana ritorna vittoriosamente, e il classicismo è scacciato per non ritornare che alla Rinascenza. Le linee architettoniche principali dell'arco di Settimio Severo possono essere suf-

ficientemente dignitose dal momento che il modello di costruzione dell'arco non poteva essere molto alterato, ma la decorazione, con i suoi disegni affollati, è del tutto 'plateresque'. La nervosa impazienza, la floridità, l'odio del vuoto, gl'intagli profondi invitanti l'ombra, contradicono lo spirito della più vera arte romana. L'arco degli Argentari è fatto naturalmente sullo stesso modello, soltanto con tanta minore abilità che la sua goffaggine diventa subito opprimente. La ritornata arte flaviana tocca gli estremi limiti della sua espressione nel pomposo fregio delle terme di Caracalla: le foglie dei serti si protendono nell'aria, una profusione di ricamo è posta sopra una costruzione nascosta, bestie selvatiche scorrazzono attraverso il fogliame del fregio per provare agli spettatori che lo sfondo di pietra è sparito. Questa non è più l'arte sobria di un grande, potente popolo, è gioco fanciullesco sfrenato e senza legge. Questo stile è tanto lontano dalla sobria decorazione architettonica come le Metamorfosi di Apuleio sono lontane dall' Eneide di Virgilio.

Il movimento non si può tanto bene seguire nel III secolo a causa dell'anarchia in cui si trovava Roma. Siccome non vi era alcuna costruzione d'importanza da fare, gli artisti non trovavano lavoro e per guadagnare da vivere erano costretti a diventare calzolái e fornái, così l'arte degli scalpellini scomparve. Quando la pace ritornò, sotto Diocleziano e Costantino, gli architetti che avevano fatto finora ponti e fortezze per l'esercito poterono ancora essere trovati, e con una padronanza dei principi di costruzione, ma scultori esperti, per l'esecuzione delle parti decorative, non poterono essere trovati in Roma. Il disegno più semplice del fregio delle terme di Diocleziano e della Basilica di Costantino non è dovuto a un più puro ideale dell'arte o a un ritorno conscio all'arte del tempo di Adriano, esso è semplicemente dovuto all'impossibilità di trovare scalpellini capaci di eseguire disegni intricati. In verità gli artisti desideravano l'esuberanza. Sul fregio della Basilica di Costantino vi è un tentativo abortito dello stesso ordine di decorazione usato da Caracalla. Il putto sformato che si trova intralciáto nel serto del fregio, è un ricordo del cinghiále scorrazzante nella macchia di quello di Caracalla. In una parola, l'arte del IV secolo, è tanto anarchica e così lontana dal classicismo quanto le è possibile, non ha nuovi ideali suoi propri, non fa nuove scoperte, e la sua sola singolarità deriva dal fatto che da un secolo di anarchia essa non poteva trarre artisti che potessero fare altro che rozzo e crudo lavoro. In fondo essa ha completamente perduto ogni comprensione degli ideali degli scultori classici.

Ora, qual'è il significato di tutto ciò? Veramente non abbiamo bisogno di fermarci sul significato della decorazione Costantiniana, se la vera spiegazione di essa è semplicemente la perdita della tecnica. La storia politica lo spiega, e se gli archeologi leggessero profondamente nella storia politica del terzo secolo, non perderebbero tanto tempo a scoprire pregi inesistenti nei fregi decadenti dell'arco di Costantino. Ma il bando dato al classicismo e il ritorno allo stile flaviano al tempo di Settimio Severo sembra avere una spiegazione nella storia sociale che può essere utile di ponderare. Negli

anni recenti sono fatti molti seri studi sulla società romana del secondo secolo e la sua trasformazione. Fu questo un periodo di completo cambiamento negli ideali sociali, in letteratura, in religione e in arte. In religione i vecchi Dei indigeni cedono il posto a Mitra, Isis, Magna Mater, Baal e altre divinità orientali. In letteratura Virgilio, Cicerone, ed Orazio hanno perduto la loro influenza, Apuleio e Frontone, morbidi avvocati di una *elocutio novella*, scrivono in un nuovo idioma, per un popolo nuovo. Nella società vi è uno spirito di tolleranza, e un debole umanitarismo come di un popolo non sicuro del suo principio. La spiegazione di tutto questo non è l'imposizione di ideali stranieri dal di fuori, ma bensì *che Roma stessa è diventata* una città di un nuovo popolo che ha portato i suoi ideali stranieri in Roma. Il vecchio popolo romano è disperso su tutto il mondo, nel suo sforzo di conquistarlo e di governarlo, e il suo posto è stato preso dai figli dei figli degli schiavi importati a Roma per compiervi il lavoro quotidiano. Come possiamo apprendere non soltanto attraverso Tacito e Giovenale, ma anche dalle iscrizioni, Roma è stata trasformata fin nel più intimo. Mitra non fece veramente strada in Occidente, ma l'adoratore di Mitra stabilitosi a Roma portò con sè il culto di Mitra. L'espansione del culto di Mitra è quindi la prova dell'espansione degli orientali che adoravano Mitra. Così in letteratura, il latino classico moriva con la dispersione dei Latini che lo avevano creato. Il nuovo eloquio viene a Roma con gli Africani e gli orientali che parlavano e sentivano e si esprimevano in Roma come fece Apuleio, e la popolarità dell'idioma prova l'ubiquità del popolo che possedeva il temperamento che lo creò. Non deve lo stesso potersi dire della nuova arte? Lo spirito di un'arte originale è cosa delicata, e muore trapiantato su suolo straniero. Il fatto che l'arte orientale fiorì quando fu trapiantata in Roma per la seconda volta, è con ogni probabilità dovuto a quanto fu accennato poc'anzi. Il suolo era diventato molle e adatto a ricevere il seme perchè Roma, essa stessa, era diventata orientale.

Se questo è vero non dobbiamo meravigliarci del successo degli archeologi che recentemente cercarono nell' oriente la fonte della tarda arte romana. Noi vogliamo solamente discutere la loro interpretazione del processo con cui quest'arte fu introdotta. Noi non crediamo che essa fu imposta da artisti stranieri dall'estero. E' vero che i disegni continuavano a venire dall'estero, ma il fatto vitale è che il nuovo popolo di Roma che adora gli Dei orientali e parla lingue orientali e si esprime in sentimenti non romani, *incoraggia la nuova arte*, poichè, *riconosce in essa il suo spirito*. Veduta da questo punto di vista la conquista dell'arte orientale appare un fenomeno semplice.

In conclusione desidererei di ripetere che, ciò che ci porta tutti a Roma, è la convinzione che la letteratura romana, la storia e l'arte debbono essere studiate insieme. La fondazione dell'Accademia Rumena è quindi un augurio di una più larga e solida base per gli studi classici in Rumania. Ma vi è più di questo. Il dotto rumeno che viene a Roma col suo speciale modo di vedere la storia e l'arte, troverà nuovi significati nelle cose che

sembrerebbero *ovvie* a chi le osserva con stanca famigliarità, ed egli arricchirà il contenuto di tutti i nostri studi. E di questo non vi può essere alcun dubbio dal momento che la Rumania ha così ben dimostrato la sua capacità nel trovare il Direttore adatto alla sua Accademia.

La ordinea zilei fiind votarea budgetului Bibliotecii, d-l Dr. GR. ANTIPA amintește că ieri s'a votat proiectul pentru acoperirea deficitelor din trecut și proiectul de budget general al Academiei pentru anul 1925—26, urmează ca acum să se dea votul plenului asupra budgetului Bibliotecii, care înscrie deficitul arătat în raportul comunicat în ședința de eri. Ținând seamă de deficitul cu care se prezintă budgetul Bibliotecii, d-sa crede că el nu poate fi votat decât cu următoarele rezerve:

«Se aprobă bugetul de cheltuieli al bibliotecii cu condițiunea să nu fie «pus în execuție decât dacă Statul va da mijloacele necesare pentru acope- «rirea deficitului ce rezultă din insuficiența veniturilor. In cazul când nu «se vor g sì aceste mijloace de echilibrare, delegația este autorizată a reduce «în cursul anului cheltuielile prin suprimări de personal și orice economii «va găsì posibile, astfel ca cheltuielile să fie puse în concordanță cu venitu- «rile. Locurile astăzi vacante din personalul bibliotecii nu vor mai fi ocupate «până nu se vor g sì mijloacele de echilibrarea budgetului. Serviciul de «bibliotecă publică și de bibliotecă națională — cu îndatoririle ce decurg din «aceasta — se vor îndeplinì numai în limita mijloacelor disponibile».

D-l L. MRAZEC aduce la cunoștința Academiei, că a expus d-lui Secretar General al Ministerului Finanțelor situațiunea financiară a Academiei și că va face cunoscută acea situațiune și d-lui Ministru de Finanțe mâine, 12 Iunie, solicitându-l pentru remedierea ei.

D-l I. BIANU arată că dacă Academia va dà votul asupra bugetului Bibliotecii în condițiunile propuse de d-l Dr. Gr. Antipa, se va oprì dela sne funcționarea Bibliotecii, punându-se în primejdie colecțiile ei, cu trudă și sacrificii adunate. Propune să se voteze bugetul Bibliotecii așà cum se prezintă, iar Delegațiunea și chiar membrii noștri influenți pe lângă Guvern, să stăruiască pentru găsirea banilor necesari la acoperirea deficitului. Numai în cazul când uzându-se de toate mijloacele, nu se vor puteà găsì banii, se va puteà recurge la măsuri dureroase, ca acelea propuse de d-l Antipa.

D-l N. IORGA se asociază la părerea d-lui I. Bianu, arătând că este imposibil să dărâmăm opera de decenii a Academiei. Propune să se intervie la d-l Prim-Ministru, membru onorar al nostru, la d-l Ministru de Finanțe, la Banca Națională sau la alte bănci pentru acordarea sumei necesare, și, încrezător în restabilirea finanțelor Academiei pe această cale, opinează pentru primirea bugetului așà cum este.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI propune ca o delegație să expună M. S. Regelui situația grea materială a Academiei.

D-l I. NISTOR zice că este neadmisibilă propunerea d-lui Dr. Gr. Antipa. A votà un buget prealabil condiționat, e o pură imposibilitate, după cum ideea

închiderii Bibliotecii nu se poate întru nimic susţine. D-sa propune să ne îngrijim ca salariile personalului Bibliotecii să fie trecute în bugetele anuale ale Statului şi în acest scop delegaţiunea să facă un memoriu energic către Ministerul Instrucţiunii. Dar mai înainte de a ne formulà către Stat cererile noastre, să lămurim cauzele determina ıte ale deficitului constatat, arătând că trecerea cheltuelilor peste prevederile bugetare erà o necesitate inevitabilă.

D-l G. BOGDAN-DUICĂ propune ca un delegat special al Academiei să se înfăţişeze M. S. Regelui cu un memoriu prin care să se arate greutăţile financiare în care se sbate Academia.

— Se deleagă d-l N. Iorga.

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI pune la vot proiectul de buget al Bibliotecii.

— Proiectul se votează cu toţi membrii prezenţi, afară de unul.

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI zice că, votându-se bugetul Bibliotecii, nu se mai poate pune la vot propunerea d-lui Dr. Gr. Antipa.

D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI ceteşte următoarea propunere semnată de opt membri pentru alegerea de membră onorifică a d-şoarei Elena Văcărescu:

«Subsemnaţii avem onoare a propune ca membră onorifică a Academiei «Române, pe d-şoara *Elena Văcărescu*, distinsa scriitoare care atât prin «opera ei cât şi prin munca depusă în străinătate, aduce servicii preţioase «ţării şi prestigiului ei».

I. A. Brătescu-Voineşti, Octavian Goga, M. Sadoveanu, V. B ıbeş, Dim. Gusti, Andrei Rădulescu, Gh. Murnu, N. Iorga.

— Propunerea se prime‚te cu 19 voturi pentru şi două contra.

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI proclamă aleasă membră de onoare pe d-şoara Elena Văcărescu.

D-l N. IORGA ceteşte următoarea propunere, seınnată de 16 membri, pentru alegerea de membră onorifică a d-nei de Noailles:

«Doamna de Noailles, născută B âncoveanu, din sângele Bibeştil r, e «considerată ca unul din cei mai mari poeţi ai Franţei şi Acad mia din «Bruxelles i-a făcut de curând o primire demnă.

«Crescută de mică în străinătate de o mamă greacă şi căsătorită cu un «francez, ea nu poate fi făcută responsabilă pentrucă împrejurările vieţii «sale au depărtat-o de o literatură căreia -ar fi făcut glorie. Criticii recunosc «însă în scrisul d-nei de Noailles spiritul ra ei noastre.

«Declaraţiile pe care le-a făcut că se simte legată de ras a maicei sale «nu ne poate oprì de a vedeà în ea un lăstar al poporului nostru.

«O propunem ca membră de onoare a Academiei Române».

N. Iorga, Dim. Gusti, I. C. Negruzzi, C. Rădulescu-Motru, Gh. Marinescu, Al. Lăpedatu, I. Nistor, I. Lupaş, I. Simionescu, Gh. Ţiţeica, S. Mehedinţi, Gh. Vâlsan, Gh. Murnu, Andrei Rădulescu, L. Mrazec, Ion Inculeţ.

— Propunerea se primeşte cu 15 voturi pentru, trei contra şi o abţinere.

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI proclamă aleasă membră de onoare a Academiei pe d-na de Noailles.

D-l L. MRAZEC cetește următoarea propunere, semnată de șapte membri, pentru alegerea de membri onorari ai Academiei a d-lor Victor Grignard, Paul Sabatier, Charles Moureau, James William Pope, Em. Paterno:

«La 22 Iunie 1925, va aveà loc în București, Conferința Internațională «de Chimie pură și aplicată.

«Printre cei 110 participanți, străini se găsesc circa 70 profesori univer«sitari din 17 țări, în afară de România.

«Printre acești profesori sunt, membri ai diferitelor Academii de Științe «din toată lumea și chiar unii distinși cu premiul Nobel.

«Noi avem onoare a propune ca membri de onoare străini ai Academiei «Române pe d-nii Victor Grignard, Paul Sabatier, Charles Moureu, Dr.Wil«liam Pope și Em. Paterno cari vin în România și au manifestat întotdeauna «simpatiile lor țării noastre.

«1. D-l *Victor Grignard*, membru al Institutului Franței, e profesor la «Facultatea de științe din Lyon, *laureat al premiului Nobel*, cercetător «distins în domeniul chimiei organice unde a deschis prin metode de sin«teză create de el, căi noui în știința aceasta vastă.

«2. D-l *Paul Sabatier*, membru al Institutului Franței, profesor la Uni«versitatea din Toulouse, *laureat al premiului Nobel*, e descoperitorul «reacțiunilor catalitice cari joacă un rol așà de covârșitor în chimia vieții «și în chimia globului terestru, și cari au devenit un factor din cei mai im«portanți în chimia industrială.

«3. D-l *Charles Moureu*, membru al Institutului, membru al Academiei de «medicină, profesor la Collège de France, fost președinte al Uniunii Interna«ționale de Chimie pură și aplicată, savant cunoscut prin cercetările sale din «domeniul sintezei în chimia organică, prin studiile sale asupra gazelor no«bile și acuma în urmă prin cercetările sale asupra corpilor antioxigeni.

«4. Sir *W. J. Pope*, profesor la Universitatea din Cambridge (An«glia), membru al Academiei Regale de Științe, Președintele Uniunii Inter«naționale de Chimie pură și aplicată, cunoscut prin cercetările sale în do«meniul fizico-chimiei și mai ales asupra structurei moleculare în genere.

«5. D-l *Em. Paterno*, profesor la Universitatea din Roma, membru al «Academiei dei Lincei, Senator al Regatului, cercetător fecund în sinteza «chimiei organice, ilustrându-se și prin lucrări asupra derivaților oxige«nați ai Azotului.

L. Mrazec, I. Simionescu, N. Vasilescu-Karpen, G-ral Crainiceanu, Gh. Marinescu, Ion Inculeț, Gh. Țițeica.

— Se procedează la votul cu bile și se primește propunerea cu unanimitate de 20 voturi.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI proclamă aleși membri de onoare ai Academiei, pe d-nii Victor Grignard, Paul Sabatier, Charles Moureu, James William Pope și Em. Paterno.

D-l Dr. GR. ANTIPA zice că, studiindu-se de comisiunea localului Academiei programul viitorului local, s'a constatat nevoia de a se continuà lucrările

în cursul anului, dându-se autorizarea cuvenită delegațiunii și comisiunii localului Academiei.

— Se decide a se dà autorizarea propusă.

D-l I. BIANU, zice că votându-se bugetul, s'a votat și sporirea de 25% a salariilor personalului Academiei, lucru care atrage după sine modificarea Art. 17 din Regulamentul Serviciilor Academiei. Roagă se se aprobe modificarea Regulamentului Serv. Academiei în sensul arătat.

— Se aprobă

REGULAMENTUL SERVICIILOR ACADEMIEI

Art. 17 modificat în ședința plenară dela Iunie 1925

No.	Funcțiunea	Clasa I		Clasa II		Clasa III		Clasa IV	
			Sporit cu 25%		Sporit cu 25%		Sporit cu 25%		Sporit cu 25%
1	Gradul I	3889	4861	—	—	—	—	—	—
2	Gradul II: șefi de servicii	3289	4111	2742	3427	—	—	—	—
3	Gradul III : Contabil, casier, corectori de publicații, avocați, ajutor bibliotecar	2193	2741	2011	2513	1827	2283	1647	2058
4	Gradul IV: Ajutor contabil, ajutor casier, archivar, scriitori definitivi. . .	1462	1827	1279	1598	1095	1368	—	—
5	Gradul V: Scriitori provizorii	915	1143	—	—	—	—	—	—

D-l I. BIANU supune aprobării plenului o propunere — aprobată de delegațiune — de a se spori pensiunile lunare dela 1.000 lei la 2.000 lei, modificându-se, ca urmare, Regulamentul pensiilor la articolul respectiv.

— Se aprobă.

D-l ANDREI RĂDULESCU, face următoarea propunere:

«Comisiunea aleasă pentru marele premiu «Năsturel», va hotărî și asupra «premiilor de 30.000 și 20.000 lei din fondul Dr. Aurel Cosma».

— Propunerea se aprobă.

D-l ANDREI RĂDULESCU cetește procesul-verbal al Secțiunii istorice dela 10 Iunie a. c., prin care se hotărește a nu se acordà premiul Episcopiei Argeșului.

11*

ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNĂ

12 IUNIE 1925

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l I. BIANU cetește urmărorul raport general asupra premiilor:

«*Domnilor Colegi*,

«Academia a pus la concursuri pentru actuala sesiune generală, din di-«ferite fonduri cu destinațiune specială, premii în sumă totală de 235.200 lei, «din cari 169.000 lei pentru lucrări publicate în cursul anului trecut, iar «64.200 lei pentru lucrări puse la concurs cu subiecte date, trebuind să fie «prezentate în manuscris.

«Suma de 169.000 lei pentru lucrări publicate a fost repartizată pe «premii astfel: un premiu de 12.000 lei pentru scrieri cu conținut de orice «natură; un premiu de 50.000 lei pentru scrieri literare; trei prem ii, un «de 50.000 lei, altul de 4.000 lei și al treilea de 5.000 lei (divizibil), pentru «scrieri istorice; două premii, din cari unul de 50.000 lei, celalalt de 4.000 «lei (divizibil), pentru lucrări științifice.

«Nu mai puțin de 45 de autori, unii începători sau neexperimentați, «alții încercați și recunoscuți, au luat parte la concursul premiilor pentru «lucrări publicate.

«Nu acelaș lucru însă îl putem spune despre lucrările dorite a se pre-«zentà la concursurile cu subiecte date. Din cele zece premii anunțate, «variind între 20.000 lei și 1.000 lei, s'a prezentat abià un manuscris la «un singur premiu, dându-ne încă odată ocazia să constatăm cu tristeță c «vremurile de după răsboiu sunt prea puțin prielnice studiilor și cercetărilor «științifice.

«Academia a putut încoronà și în acest an cu premii întregi sau părți de «premii, șapte autori. Veți ascultà îndată rapoartele făcute pentru fiecare «din lucrările distinse.

«Dar cea mai mare bucurie pe care Academia ține să o facă cărturarilor «români stăruitori de idealism în vremile grele de până acum, este vestea «că, alăturea de cele trei mari premii de câte 50.000 lei — *Lazăr*, *Eliade* «și *Asachi* — cari în acest an n'au putut fi acordate în lipsa de lucrări cari «să le echivaleze importanța, instituțiunea a inscris printre premiile ei încă «alte trei premii instituite de d-l Dr. Aurel Cosma, fost ministru, dintre cari «unul de 100.000 lei, menit să încununeze, cu începere chiar din anul viitor, «sforțările cele mai temeinice ale cercetătorilor în domeniul istoriei, cele-«lalte două de câte 30.000 și 20.000 lei, destinate să distingă lucrări didactice «și cărți de lectură pentru școalele primare și secundare».

D-l I. NISTOR cetește următorul raport al d-sale despre scrierea *Povestea Neamului Românesc*, de d-l I. Popescu-Băjenaru:

«Autorul încearcă să cuprindă în urzeala povestirii sale, trecutul popo-«rului român dela zămislirea sa până în pragul zilelor noastre. Aceasta este

«fără îndoială o încercare îndrăsneață, fiindcă nu este lucru ușor de a cu-
«prinde într'o povestire întregul trecut al unui neam, cu năzuințele, faptele
«și sbuciumările sale milenare. Unde mai pui că desvoltarea națiunii române
«nici nu s'a desfășurat în mod unitar, ci în organizațiuni politice deosebite
«și sub stăpâniri străine sau înstrăinate. A urmări firul desvoltării unitare
«și a stărui asupra legăturilor naționale și culturale ce au existat în scur-
«gerea veacurilor între diferitele provincii românești, ar fi trebuit să fie
«preocuparea de căpetenie a depănătorului povestei neamului. Sarcina
«aceasta grea rămâne în seama viitorilor povestitori.

«D-l Popescu-Băjenaru arată în mod lapidar întâmplările politice și
«într'o măsură ceva mai redusă și cele culturale, ale neamului nostru precum
«s'au desfășurat ele în Muntenia, Moldova și Transilvania — Maramu-
«mureșul și Banatul doar că sunt amintite în treacăt — și apoi și în părțile
«înstrăinate vremelnic ale Moldovei: Bucovina și Basarabia.

«Dela unirea principatelor încoace, autorul vorbește despre România,
«îndrumată pe calea progresului de marii săi domnitori: Cuza-Vodă și
«Regele Carol. Capitolele din urmă sunt închinate frământărilor, luptelor
«și jertfelor pentru înfăptuirea unității naționale. Indeosebi, asupra acestor
«evenimente, povestirea ar fi putut fi mai amplă, mai vie și mai intuitivă,
«întrucât autorul ar fi putut înviorà povestirea sa cu amănunte luate din
«bogăția faptelor și întâmplărilor văzute și petrecute de dânsul însuș.

«Cartea sfârșește cu biografii scurte ale unora dintre oamenii noștri mari
«din trecut. Alegerea este în genere bună, deși alături de mitropolitul Petru
«Movilă ar fi meritat să steà și mitropolitul Dosoftei și cronicarii Miron
«Costin, Ion Neculce și multe alte personalități proeminente din trecutul
«nostru cultural.

«Povestea este foarte concisă și lapidară, mai potrivită poate pentru un
«manual de istorie, decât pentru o «*poveste*» a neamului unde nota croni-
«cărească trebuià să prevaleze. Numeroasele ilustrațiuni cari împodobesc
«cartea, sunt bine alese și reușite. Spiritul cu care este scrisă cartea este
«edificativ, patriotic și dinastic. Lucrări folositoare de acest fel nu se găsesc
«multe în literatura noastră populară. Unde se ivesc, ele merită să fie re-
«levate și încurajate. Hărnicia d-lui Popescu-Băjenaru în nobila sa străduință
«merită să fie răsplătită și aceasta cu atât mai mult, cu cât d-sa de multă
«vreme se îndeletnicește cu problema educațiunii masselor populare. Aca-
«demia Română este în prima linie chemată de a încurajà astfel de lucrări
«și deaceea propun ca premiul Gr. C. Angelescu să fie decernut în între-
«gime lucrării de merit a d-lui D. Popescu-Băjenaru».

D-l AL. LĂPEDATU cetește următorul raport al d-sale despre lucrarea *Românii dintre Vidin și Timoc*, de d-l Em. Bucuță:

«Intre scrierile privitoare la Românii din afară, cartea d-lui Emanoil
«Bucuță, *Românii dintre Vidin și Timoc*, ocupă un loc capital, fiind cea
«dintâiu care ne dă informațiuni mai bogate, mai prețioase și mai intere-
«sante asupra conaționalilor noștri trăitori în Bulgaria, în regiunea
«dintre Vidin și Timoc. Informațiunea aceasta este bazată pe cercetările

«personale ale autorului, care, la fața locului, a studiat situațiunea acestor «Români sub toate raporturile, întrucât cercetările anterioare asupra lor se «reduc, cu excepția lui Kanitz — la niște simple mențiuni.

«In cele trei capitole ale cărții — Pământul, Oamenii și Datinele — au«torul, după ce expune aspectul geografic al teritoriului locuit de Români, «arată cu mărturii și dovezi scoase din «documente vii», cum le numește «d-sa, adică după relațiunile celor bătrâni și știutori și după constatările ce «i s'au impus, când, și de unde au venit și s'au așezat ei în acele părți, ce «sate locuesc, în ce număr sunt, ce înfățișări au și cu ce îndeletniciri trăesc, «cu un cuvânt ne prezintă în spirit științific și critic — starea sub toate as«pectele a Românilor din Bulgaria — etnică, socială și culturală.

«La această expunere, d-l Bucuță adaugă o parte din materialul inedit «de care s'a servit în studiul său: acte din corespondența lui Simeon Drag«sin — un curios misionar cultural religios la Românii din Bulgaria de «origină bănățean — cu Mitropolia Blajului, sub ascultarea căreia vroià el «să aducă — pentru salvarea sufletului lor — pe conaționalii săi de peste «Dunăre, câteva cântece bătrânești, unul local, cântecul lui Stângă, altul «de import, cântecul lui Toma cel Imos, anumite versuri populare lirice «și un basm. Un glosar, câteva hârtii lămuritoare și câteva frumoase vederi «fotografice, încheie lucrarea.

«De observat că, deși cartea d-lui Bucuță e o scriere etnografică, ea nu «e făcută după modelul, după factura științifică a scrierilor similare, căci «autorul a ținut să dee expunerii d-sale o formă particulară, absolut per«sonală. Departe însă ca aceasta să fie o scădere, ea este după părerea mea, «o calitate: Cartea se cetește nu numai cu interes și folos, dar și cu plăcerea «cu care se cetește orice operă literară, frumos și cu talent scrisă. Iar aceasta «înlesnește circulația ei și, deci, propaganda pe care trebuie s'o servească «în starea de azi, asemenea scrieri. Un cuvânt mai mult, ca să solicit, cu «toată căldura, pe seama cărții d-lui Bucuță, premiul Adamachi, întreg».

D-l S. MEHEDINȚI cetește următorul raport al d-sale despre scrierea *Mica Pravilă*, de d-l M. Mihăileanu:

«In opt capitole, autorul dă într'o limbă scutită de suliman stilistic, «o sumă de sfaturi în genul celor cuprinse în vestita operă a lui Förster «Cartea Vieții».

«Profesorul Mihăilescu este mai întâiu de toate un spirit independent: «nu se teme de a înfruntà moda epocei. Pozitivismul obișnuit al minților «fără orizont, cari se țin de anume formule, cum se ține orbul de gard, nu-l «mulțumește. El știe să privească și în zarea de unde începe *ignorabimus*.

«Cu această atitudine sufletească, profesorul care a făcut ocolul lite«raturii latine și franceze, știe să dea sfaturi pătrunse de o filosofie practică, «de cea mai înaltă utilitate pentru tineret. Casa Școalelor a făcut bine ti«părindu-i această lucrare educativă, iar Academia va face bine, dacă îi «va acordà distincțiunea unei părți din premiul pentru care s'a prezentat.»

D-l Dr. G. MARINESCU cetește următorul raport al d-sale despre *Contribuțiuni la studiul simpatectomiei periarteriale* de d-l Dr. Al. Florescu:

«*Dr. A. Florescu. Contribuţiuni la studiul simpatectomiei periarteriale*, teză «pentru doctorat în medicină şi chirurgie susţinută la Facultatea de medi«cină din Cluj, monografie conţinând 50 pagini cu o bogată bibliografie»

«Chirurgia sistemului nervos care erà în faşe acum un pătrar de seco«a realizat deatunci, graţie tehnicei şi asepsiei, progrese însemnate în do «meniul nevraxului şi al simpatecului ganglionar. Azi, chirurgul deschide «craniul cu o mare uşurinţă, ridică corpii străini de orice natură, gloanţe, «tumori, abcese, chiste, etc., scăpând astfel vieaţa nenorociţilor bolnavi, «practică laminectomia pentru leziuni ale meningelor sau ale măduvei spi«nării, în timp de răsboiu îndepărtează proiectilele cari comprimă măduva, «iar în timp de pace practică ablaţia proceselor inflamatorii şi a tumorilor «care apasă nevraxul. In fine, chirurgul face astăzi diferite operaţii în dome«niul simpaticului ganglionar cervicol, toracic sau abdominal, tratând di«ferite boale, în special boala lui Basedow şi anghina de piept, operaţie la «care, pe lângă chirurgii francezi şi germani, compatriotul nostru Dr. Th. «Ionescu a adus o contribuţie din cele mai largi. De curând chirurgia a «mers mai departe sub îndemnul lui Joboulay şi în special a elevului său, «Leriche, atacă simpaticul vasomotor în plexul lui terminal, operaţie care, «aplicată pentru turburările tropice, causalgie, sindrome simpatice, con«tractura reflexă a degetelor, a dat rezultate din cele mai satisfăcătoare.

«După răsboiu operaţia lui Leriche, adică simpatectomia periarterială se «practică în toate ţările pe o scară foarte întinsă, se precizează indicaţiile «ei, se cunosc accidentele şi rezultatele ei, deschizându-se un nou orizont «pentru fiziologia şi patologia simpaticului periarterial.

«La noi în ţară, generalul Butoianu, Ion Jianu, Th. Ionescu, Topa, «Cosăcescu şi Florescu, repetă cu succes, în diferite cazuri, aceste operaţii.

«Simpatectomia bine executată se manifestă prin două feluri de feno«mene fiziologice evoluând succesiv: o primă fază de ischemie datorită «contracturii pereţilor arteriali, durând de obiceiu câteva ore, urmată după «un interval variabil (1-2-5 ore) de a doua fază de vaso-dilataţie paralitică «durând de obiceiu dela câteva săptămâni la câteva luni. Modificările circulatorii obţinute prin operaţie constă dintr'o vaso-dilataţie activă peri«ferică, însoţită de o creştere a presiunii periferice cu mărirea amplitudi«nilor, oscilaţiilor şi de o ridicare a temperaturii locale (Leriche, Heitz).

«Aceste fenomene au fost notate şi verificate de aproape toţi cari au «realizat operaţia.

«Indicaţiile simpatectomiei periarteriale sunt numeroase, dar una, dato«rită d-lui Florescu, pare a fi destinată să facă servicii reale. Este vorba de «tratamentul osteo-artritei bacilare. In adevăr, comparând între ele, efectele «simpatectomiei, care pot fi rezumate într'un simplu fenomen de inperemie «activă, iar pe de altă parte examinând întreg arsenalul de mijloace pe cari «terapeutica modernă le pune în serviciul chirurgiei conservatoare în trata«mentul osteo-artritei bacilare, helioterapie, băi de lumină artificială, metoda «Bier, ioduri de potasiu, este izbitoare identitatea de acţiune. Dintre ele, «şi una şi alta, se rezumă în definitiv în provocarea unei congestii active

«(ioduri băi de lumină, helioterapie (Kisch) sau pasive (Bierstaungshy-«perämie). Simpatectomia prezintă față de actualele mijloace terapeutice «următoarele avantaje:

«1. E o operație simplă și sigură în mâinele oricărui chirurg familiarizat «cu anatomia și chirurgia vaselor.

«2. Este absolut benignă și inofensivă.

«3. Plaga operatoare neînsemnată și netreumatizantă, nu cere o spita-«lizare prelungită.

«4. Permite asocierea oricărui alt tratament chirurgical, lucru cu deose-«bire important pentru bolnavii cari neputând fi spitalizați prin extensie «sub control medical, pot astfel beneficià de un aparat gipsat.

«5. Are o acțiune continuă, constantă, fiziologică.

«6. Este mai ușor de aplicat decât orice alt tratament, helioterapie, băi «de soare artificial, inperemie pasivă, cerând toate timp, răbdare, perseve-«rență, instalație și control medical. Operația lui Leriche propusă de d-l «Florescu în atari împrejurări nu exclude niciunul din actualii agenți tera-«peutici și nici nu are pretenția să-i înlocuiască.

«In privința tehnicei, autorul a adus o modificare utilă înbibând tunica ce-«lulară a arterei cu o soluție de novoiama, realizând astfel o anestezie locală.

«Autorul are cinci observații de simpatectomie periarterială aplicată în «cazuri de gangrenă, ulcere varicoase și de orteo-astrita tuberculoasă tibio-«torsiană.

«Lucrare a d-lui Forescu se recomandă prin originalitatea ei, prin indi-«cațiile precise pe cari le aduce în practica simpatectomiei periarteriale, «prin aceea că a aplicat-o cel dintâiu cu succes în cazuri de osteo-artarită «tuberculoasă; pentru aceste motive lucrarea d-sale merită să fie răsplă-«tită cu o parte din premiul Demostene Constantinidi».

D-l Dr. GR. ANTIPA cetește următorul raport al d-lui *Dr. V. Babeș*, despre *Cum să ne creștem copiii*, de d-l Dr. I. Glăvan:

«Față cu atâtea cărți de medicină populară, scrise de oameni necompe-«tenți, — fie chiar de medici — și cari, ori nu sunt bine pricepute de popor, «sau dau poveți greșite făcând mai mult rău decât bine, făcând publicul «să creadă că cetind aceste cărți, nu mai are trebuință de medic, cartea «de față face o excepțiune lăudabilă, fiind scrisă de un om de știință, «medic competent și care totdeodată cunoaște poporul și are inimă «pentru popor.

«In adevăr, aproape toate sfaturile date, sunt bazate pe știința modernă «și bine experimentate.

«Nu pot să caracterizez mai bine această carte binefăcătoare decât în «cuvintele unuia din cei mai distinși și cei mai inimoși din medicii noștri «de copii, Dr. Marinescu:

«Confratele Dr. Glăvan, a făcut o operă bună; în ea se oglindește munca «omului de știință în alcătuirea ei, punând și o bună parte din știință, ex-«periența și sufletul lui, dovedește pe Românul de inimă, îmbrăcat în haina «apostolului.

«Deşi există oarecari mici omisiuni cari se vor puteà uşor înlocui în «noui ediţiuni, cari doresc să fie cât de numeroase, acestea nu micşorează «în nimic valoarea cărţii.

«Astfel în alăptarea artificială a copilului, trebuie insistat şi asupra nece-«sităţii ca laptele să fie întotdeauna sterilizat, dar de altă parte nu trebuie «fiert decât foarte puţin timp. Trebuie insistat mai mult asupra copiilor «mamelor tuberculoase şi asupra intervenţiei Statului pentru îndepărtarea «din familia tuberculoşilor a membrilor tuberculoşi şi a copiilor dela început, «când nu sunt încă tuberculoşi.

«Trebuie neapărat atras atenţiunea asupra pericolului manipulării sub-«stanţelor desinfectante, cari sunt foarte otrăvitoare.

«In fine, credem că printre boalele molipsitoare de cari se ocupă cartea, «să nu lipsească nici tusea măgărească, nici scarlatina.

«Astfel, cartea este atât de utilă, întrucât cred de datoria Academiei «să o premieze, pentru a o distinge de atâtea alte cărţi de medicină populară, «scrise într'un limbaj incorect, de oameni necompetenţi şi cari fac mai mult «rău decât bine.

«Nu pot să termin fără a insistà asupra îngrijirii dată şi stilului, orto-«grafiei şi limbajului frumos românesc, care totuş nu se înjoseşte a vorbì «poporului, ci din contră, ridică cetitorul într'o atmosferă mai înaltă şi mai «curată.

«Propun să i se acorde o parte cât de mare din premiul Constantinidi «la care concurează».

D-l I. SIMIONESCU ceteşte următorul raport al d-sale asupra scrierii: *Cuvântări populare pentru conferenţiarii cercurilor culturale ale preoţilor şi învăţătorilor*, de d-l C. Rădulescu-Codin:

«D-l C. Rădulescu-Codin, e un harnic muncitor în ogorul nostru cul-«tural. Folclorist recunoscut, a fost premiat de Academie şi pentru cerce-«tarea istorică şi geografică a judeţului său. Ingrijit de lipsa luminii la sate, «d-sa este şi un propagandist al îndemnului spre cultura mulţimii.

«Cartea care o prezintă acum la premiul D. Constantinidi, cuprinde «tocmai conferinţele ţinute pe la sate, car să servească drept model altor «învăţători ori preoţilor. Sunt 22 de bucăţi, cu conţinut variat, de istorie, «higienă, economie, gospodărie, morală. Sunt scrise nu numai pe înţelesul «poporului, dar şi pentru el. Exemplele sunt luate din vieaţa lui; poeziile «cari vârstează conferinţele mai toate sunt luate din poeziile populare.

«Parte din aceste conferinţi, au fost apreciate în chip elogios de Onciu, «Coşbuc, Vlahuţă, atât pentru formă şi fond, cât şi pentru scopul în care «sunt făcute.

«Academia Română, nu poate să nu răsplătească pe autor, pentru stră-«duinţa sa de a activà răspândirea în mulţime. D-l R. C. merită sprijinul «moral al Academiei Române, căci suma acordată nu înseamnă azi mare «lucru, şi pentru faptul că autorul poate servì astfel de pildă şi celorlalţi «învăţători, cari s'au cam îndepărtat dela activitatea de pe vremea «lui Haret.

«Deaceea propun ca o bună parte din premiul de 4.000 lei să se dea «d-lui R. Codin».

D-l Dr. G. MARINESCU citeşte următorul raport al d-sale, despre lucrarea: *Copilul, îngrirea lui modernă*, de d-l Dr. Horia Slobozianu:

«Copilul este o plantă plăpândă pe care trebuie s'o cultivăm cu îngri-«jire şi cu multă ştiinţă. Din nenorocire, lucrurile se întâmplă dimpotrivă, «căci mortalitatea copiilor, mai ales în ţările inculte, în cari higiena socială «nu e luată în considerare, e îngrozitoare. Dacă un crescător de paseri «şi de alte animale, ar aveà această mortalitate printre vietăţile sale, ar merge «spre dezastru. E curios de observat, că pe când omul a perfecţionat rassa «cailor şi a altor animale, s'a ocupat chiar de genealogia lor, căci în Anglia «există o Horsebook, rassei omeneşti i s'a dat mai puţină îngrijire. Ce mi-«nuni face horticultorul îngrijind plantele N'avem decât să vizităm expo-«ziţiile de horticultură şi vom fi minunaţi de mulţimea şi varietatea florilor. «Să fie omul peste măsură de indiferent faţă de propria lui speţă? Este «vieaţa omenească mai puţin valoroasă ca a animalelor? De sigur că nu; dar «copilul este o fiinţă mai fragilă, mai expus la diferite boale, iar rutina şi «puterea întunericului sunt foarte mari. Să nu se uite însă că vitalitatea «unei ţări, depinde în prima linie, de sănătatea copiilor săi, adica de îngri-«jirile ce li se dau. Ei fiind cetăţenii de mâine, care reprezintă energia unui «popor, energie în funcţiune de calităţile morale şi fizice, Statul şi omul de «ştiinţă au datoria supremă de a se ocupà să-i facă cetăţeni sănătoşi. Alt-«minteri, energia unei naţiuni scade, dacă e reprezentată prin copii slă-«bănogi şi cari se resimt mai târziu de reaua îngrijire ce au avut în prima «copilărie. Mortalitatea este mare în prima copilărie.

«Copilul are nevoie de aer, de lumină, de hrană naturală potrivită cu «starea lui de curăţenie, şi, totuş, în clasele inculte ca şi la ţară, copiii nu «se bucură de aceste daruri ale naturii. Mama are lapte şi nu ştie să-şi «alăpteze copilul. La ţară e lumină şi chiar deseori apă din belşug şi totuş «copiii sunt ţinuţi în nişte colibe rău aerisite şi fără lumină, iar mama deşi «îşi alăptează copilul la sân, nu ştie să-l hrănească în mod folositor.

«Am cutreerat ţara şi m'am înspăimântat nu rareori de murdăria co-«piilor, căci sunt părinţi cari nu ştiu că curăţenia corpului asigură sănătatea «copilului şi punându-l la adăpost de atâtea boale care-l pândesc.

«Toate aceste chestiuni mari, de cari vorbirăm, sunt tratate cu com-«petenţa pe care i-o dă experienţa sa, de d-l Dr. Horia Slobozeanu, în «monografia de faţă.

«Plecând dela idea că mama are nevoie, în creşterea copiilor, mai mult «de cunoştinţe de higienă decât de medicină infantilă, autorul se ocupă de «problemele cari interesează în mod direct pe părinţi, căci lor le revine «sarcina să crească copiii, medicul fiind chemat de obiceiu pentru chestiuni «de medicină infantilă. In puericultură, mama e un colaborator preţios al «medicului; cu cât ea va fi mai instruită, cu atât se va achità mai bine de «îndatoririle sale şi va face mai puţine greşeli în creşterea copiilor.

«In lucrarea de faţă, problemele de pediatrie sunt văzute din acest punct «de vedere şi e lăsat la o parte tot ceeace nu are un interes practic pentru «mame şi pentru medicii practiciani, cari sunt mai puţin în curent cu pro- «blemele de puericultură.

«In schimb, chestiunie tratate sunt studiate în toate detaliile, deoarece «cunoştinţele incomplete expun la greşeli. Copiii nu pot fi crescuţi după «indicaţii vagi ci după cunoştinţe complete şi precise.

«D-rul Slobozeanu, studiază copilul dela naştere până la 16 ani.

«In prima parte este studiată *prima copilărie*. Primii ani constituesc «epoca cea mai grea în creşterea unu copil, aceea în care mortalitatea e «cea mai mare. Greşelile, cari se fac la această vârstă, au adeseori conse- «cinţe grave. Acesta e motivul pentru care se dă în această lucrare o desvol- «tare specială higienei primei copilării.

«Alimentaţia la sân e tratată pe larg, deoarece ea e practicată pe o scară «întinsă în ţara noastră. Modul însă cum se face această alimentaţie e ade- «seaori greşit. Alimentaţia la sân, dacă e corect făcută, dă un procent de «mortalitate foarte mic. Marea noastră mortalitate infantilă se explică prin «greşelile numeroase cari se fac tocmai în alimentaţia la sân. Cunoaşterea «amănunţită a chestiunii acesteia e prin urmare de un mare interes pentru «mame.

«In alte capitole, este tratată alimentaţia mercenară, alimentaţia artifi- «cială şi cea mixtă.

«O mare extindere e dată studiului turburărilor digestive. Mortalitatea «din primul an este datorită în mare parte turburării gastro-intestinale. «Trebuie, prin urmare, cunoscute cauzele turburărilor digestive şi trata- «mentul lor, tratament care e în cea mai mare parte dietetic şi e făcut de «mame.

«Alte chestiuni tratate în legătură cu prima copilărie, sunt: higiena «camerei, băile, plimbările, îmbrăcămintea. In acest capitol găsim o sumă «de noţiuni utile; e suficient să relevăm lupta în contra înfăşatului cu faşa, «sistem barbar care a căzut în străinătate şi care continuă să fie încă prac- «ticat la noi.

«Această primă parte se termină cu un capitol asupra noţiunilor de «profilaxie a boalelor infecto-contagioase; se insistă în special asupra pro- «filaxiei tuberculozei.

«*In partea a II-a* sunt tratate chestiunile referitoare la higiena celei «de a II-a şi celei de a III-a copilării.

«Pe lângă alte chestiuni studiate în această parte (desvoltarea fizică, «somn, cura de întărire, noţiuni de profilaxie), autorul dă o largă extindere «capitolului referitor la alimentaţia copiilor la diferite vârste, chestiune pe «deplin neglijată la noi, unde copilul e alimentat chiar din primii ani în «mod foarte greşit. Hrana care se dă copiilor este în general nepotrivită «cu vârsta lor. Pentru ca să aducă lumină în această chestiune, autorul stu- «diază modul cum trebuie întocmit un menu şi dă menuuri la diferite vârste «până la opt ani.

«*Partea a III-a* și ultima e rezervată îngrijirilor de dat copilului bolnav. «In acest capitol, mamele găsesc modul cum trebuie aplicat un cearceaf, «cum trebuie făcută o compresă, un sinapism, o baie dată în scop terapeutic, «precum și alte îngrijiri analoage. Autorul se ocupă și de tratamentul unora «dintre boalele cele mai răspândite, cum ar fi îngrijirea ombilicului, oftalmia «blenoragică, infecțiile cutanate, coriza, eczema, constipația, lipsa de poftă «de mâncare.

«Sfaturile acestea practice, foarte numeroase, în care abundă lucrarea «d-lui Dr .Slobozianu, au la bază considerațiuni teoretice, asupra cărora «nu se puteà insistà într'o lucrare adresată marelui public, și așà destul de «desvoltată.

«Unele dintre cunoștințele expuse în această monografie, deși sunt cla- «sice în țările din Apus, vor păreà noui pentru foarte multă lume dela noi. «Progresele științei trebuie însă făcute cunoscute în toate părțile. Omenirea «trebuie să profite de pe urma descoperirilor oamenilor de știință. Apli- «cațiunile practice, cari decurg din cercetările făcute în clinici și în labo- «ratorii, încetează să mai fie un mister deținut de câțiva specialiști. Când «probleme de puericultură încep să aibă o bază științifică, nu mai e permis «acelora cari îngrijesc copii, părinților în cea mai mare parte, să ignoreze «adevărurile dela cari nu trebuie s se dep rteze.

«E de datoria medicilor specialiști în boli de copii să facă să pătrundă în «toate clasele sociale noțiuni precise de higienă infantilă. Incontestabil că «e de prima importanță instruirea marelui public în chestiuni de puericul- «tură, deoarece îngrijirile pe cari le primesc copiii în țară, pornesc dela un «empirism demn de alte timpuri, nu de epoca de știință și de lumină în «care trăim. Idea de a combate mortalitatea infantilă destul de mare la «noi, prin lupta contra ignoranței, e prima datorie a generației de față. «Problema micșorării morbidității și a mortalității infantile, prin educarea «mamelor, ar trebuì să preocupe pe oamenii noșt i de stat și să fie spriji- «nită de Instituțiile noastre superioare de cultură.

«In rezumat se poate spune că abondența cunoștințelor condensate în «lucrarea d-lui Dr. Slobozianu, caracterul practic și educativ al acestei lu- «crări, claritatea și preciziunea cu cari sunt tratate chestiunile studiate, «fac din această lucrare o carte utilă pentru mame și pentru unii din me- «dicii practiciani.

«Deaceea, Academia Română, care încurajează munca conștiincioasă și «care are datoria de a promovà orice operă socială, acordând o parte din «premiul Demostene Constantinidi lucrării d-lui Dr. Horia Slobozianu «va consfințì valoarea și utilitatea lucrării d-sale și va contribuì la răspân- «direa ei».

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI zice că Academia a avut puține premii de acordat în acest an și își exprimă dorința ca la anul viitor, să se prezinte la concursurile premiilor scrieri și mai numeroase și mai meritorii.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI cetește următoarea propunere semnată de 11 membri:

«Propunem ca deaici înainte, în ordinea de zi a sesiunii generale, proiec-
«tul de buget să fie depus într'una din primele cinci şedinţe.»
— Propunerea se aprobă.

D-l ANDREI RĂDULESCU aminteşte că în şedinţa dela 8 Iunie c., d-sa a expus situaţiunea creată Academiei de legatul Dalles. Pentru soluţionarea chestiunilor în legătură cu acest legat, d-sa face propunerea ca Academia să deà delegaţiunii o autorizaţiune generală de a încheià orice transacţiune ce s'ar crede mai avantajoasă cu primăria Capitalei. D-sa formulează textul autorizaţiunii, care, în urma discuţiunilor, se stabileşte în următoarea cuprindere:

«Delegaţiunea este autorizată să trateze şi să încheie o transacţie, sau altă «formă de contract, cu primăria Capitalei, cu privire la imobilul din Bucu«reşti, Str. I. C. Brătianu, 12, legat de către def. Elena Dalles. In acelaş «timp, delegaţiunea va studià şi preparà mijloacele pentru clădirea Funda«ţiunii Dalles, conform testamentului.

«Toate aceste acte şi lucrări vor fi făcute de către delegaţiune, sub re«zerva ratificării plenului în sesiune generală».

— Textul se pune la vot şi se aprobă cu unanimitatea de voturi.

D-l I. BIANU ceteşte următorul raport:

«*Domnilor Colegi*,

«Şi în acest an s'a vădit folositoare, măsura luată în anii trecuţi de a «prescurtà durata sesiunii generale. Lucrările noastre au putut fi terminate «în cele două săptămâni fixate în acest scop şi dacă a trebuit să prelungim «sesiunea cu încă patru zile, cauza a fost greaua situaţie financiară căreia «i s'au acordat două şedinţe. Alte două au fost consacrate solemnităţii re«cepţiei celor doi colegi ai noştri, Părintelui N. M. Popescu şi d-lui Gh. «Balş. In afară de aceste şedinţe solemne, încă două şedinţe au fost publice, «prima la deschiderea sesiunii, cea de a doua, dela 29 Maiu, ocupată cu «expunerea interesantelor comunicări ale d-lor N. Iorga şi I. Lupaş. Am «avut astfel pentru discutarea şi soluţionarea punctelor programului nostru «de lucru în acest an, 12 şedinţe.

«Rând pe rând aţi luat cunoştinţă de rapoartele comisiunilor speciale «asupra situaţiei financiare a Academiei în exerciţiul bugetar 1923—1924, «asupra activităţii Bibliotecii, asupra activităţii Cabinetului numismatic, «asupra funcţionării şcoalelor întreţinute de Academie, asupra lucrărilor «Fundaţiunii V. Adamachi, asupra burselor şi ajutoarelor date in 1924—25 «din fondurile Leon S. Arié, A. Papadopol, Dr. Corneliu Păcuraru-Bianu «şi N. Rătescu, asupra Fundaţiunii familiei Menachem H. Elias, asupra lu«crărilor Dicţionarului limbii române şi măsurilor de luat pentru continua«rea şi reluarea tipăririi lui, şi în fine asupra restaurării casei marelui poet «naţional V. Alecsandri şi înălţării unui mausoleu pe mormântul lui, apro«bându-le pe toate, odată cu luarea de dispoziţiuni pe cari ele le reclamau. «Aţi hotărît deasemenea distribuirea cărţilor religioase şi didactice din

«fondurile Ion Fătu şi Ion Scorţeanu în anul viitor şcolar şi aţi luat dispozi-«ţiunile cuvenite asupra fondurior Urlăţeanu, General Ioan Manu, Gri-«gorie C. Angelescu, A. F. Robescu, Soţià Caneciu, Aristia Angelescu, «Preotul Ştefan Georgescu, Th. Pisoschi şi Jacques M. Elias.

«Aţi acordat premiul I. Lecomte du Nouy din 1925 şi aţi aprobat proiec-«tul de regulament pentru Fundaţia Dr. Aurel Cosma, propus de comi-«siunea specială însărcinată de Domniile Voastre cu studierea şi redac-«tarea lui.

«O deosebită atenţie aţi dat chestiunii noului local al Academiei, con-«sacrându-i două şedinţe. Aţi putut luà cunoştinţă în prima şedinţă de «lucrările pe cari Comisiunea localului Bibliotecii, aleasă în anii precedenţi, «le-a făcut pentru construcţia localului, începând deocamdată prin con-«struirea unei aripe a depozitelor de cărţi ale Bibliotecii, dând aprobare «acestor lucrări şi autorizând continuarea lor; în cea de a doua şedinţă aţi «putut constatà nevoia de actualitate, ca planurile făcute în 1914 să fie «modificate, discutând toate laturile chestiunii spre a se ajunge la o idee «precisă despre desvoltarea viitoare a localului. Aţi autorizat, însfârşit, «Delegaţiunea împreună cu Comisiunea Construcţiei localului, să ia toate «măsurile pentru alcătuirea definitivă a planurilor localului Academiei cu «Biblioteca şi toate anexele ei, hotărând în principiu ţinerea unei sesiuni «extraordinare în toamnă, dacă va fi nevoie.

«In ultimele zile aţi ales comisiunea de 12 membri pentru examinarea «lucrărilor ce se vor prezentà în 1925 la *premiul Năsturel*, apoi comisiunile «speciale pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezentà în 1926 la pre-«miile *Fătu*, *Adamachii*, *Funcţionarii C. F R.*, *San-Marin*, *Eliade Rădulescu*, «*Principesa Alina Ştirbey* şi *Premiul Cuza*. Aţi fixat prin Secţiunea literară «pentru Premiul Eliade Rădulescu, de 50.000 lei, destinat a se acordà în 1929, «subiectul: *Viaţa şi opera lui Mihail Eminescu;* prin Secţiunea istorică «aţi fixat pentru *Premiul Năsturel*, din 1929, subiectul: *Contribuţiuni «la studiul etnografic al Ţiganilor din România*; aţi menţinut pentru *premiul «Adamachi*, din 1929, subiectul: *Inrîuriri reciproce între limbile română «şi maghiară.*

«In şedinţa dela 10 Iunie aţi putut ascultà raportul asupra lucrărilor «făcut în 1924-25 şi aţi discutat şi votat bugetul Academiei, iar în şedinţa de «ieri aţi votat şi bugetul separat al Bibliotecii pentru anul 1925—26, hotă-«rînd demersuri energice pentru echilibrarea lui şi sporind cu această «ocazie cu 25% salariile bugetare ale funcţionarilor şi personalului de ser-«viciu al Academiei şi aprobând mărirea pensiunilor lunare, aşà de modeste. «Aţi stabilit în fine delegaţiunea pe 1925—26, alegând Preşedinte pe d-l «I. C. Negruzzi şi vicepreşedinţi pe d-nii I. Al. Brătescu-Voineşti, Andrei «Rădulescu şi Dr. G. Marinescu.

«Pentru meritele ştiinţifice cu totul excepţionale în domeniul medicinei «şi unanim recunoscute, aţi ales în şedinţa dela 30 Maiu, cu unanimitatea «voturilor, printre colegii noştri activi, în locul mult regretatului Poni, pe «d-l prof. Dr. I. Cantacuzino.

«Deasemenea aţi ales, fie pentru activitatea lor ştiinţifică, fie pentru «legăturile sufleteşti cu ţara şi cultura noastră, membri de onoare pe pro-«fesorul la Facultatea de ştinţe din Lyon, distinsul cercetător în domeniul «chimiei organice, Victor Grignard, pe profesorul la Universitatea din «Toulouse, laureat al pr«miului Nobel, Paul Sabatier, pe Preşedintele «Uniunii Internaţionale de chimie pură şi profesor la Universitatea din «Cambridge, William Jackson Pope, pe Charles Moureu, membru al Insti-«tutului şi profesor la Collège de France şi pe cercetătorul fecund în dome-«niul chimiei, Em. Paterno, profesor la Universitatea din Roma şi membru «al Accademiei dei Lincei. Aţi trecut deasemenea în rândul membrilor «noştri onorari pe distinsa scriitoare Elena Văcărescu, care prin scrierile ei «şi prin munca depusă în străinătate aduce preţioase servicii ţării noastre, «şi pe marea poetă d-na de Noailles, născută Brâncoveanu. Aţi recunoscut «meritele incontestabile în domeniul medicinei ale d-lui prof. Dr. Thoma «Ionescu, alegându-l membru onorific.

«In fine, aţi aprobat propunerile Secţiunilor, trecând în şirul membrilor «corespondenţi ai Secţiunii istorice pe d-l Edouard Chapuisat, istoric el-«veţian şi directorul marelui organ de publicitate «Journal de Genève» şi «printre membri Secţiunii ştiinţifice pe distinsul profesor de geologie la «Universitatea din Liège, Paul Fourmarier precum şi pe compatrioţii noştri «d-nii Dr. Ionescu-Siseşti, G. G. Longinescu şi Ştefan Minovici».

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI încheie lucrările actualei sesiuni generale, urând tuturor membrilor sănătate.

CONCURSURI PENTRU PREMII

1925

PREMII PENTRU CĂRŢI PUBLICATE

I. PREMII GENERALE

1. *PREMIUL NĂSTUREL*, de 4.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, unei cărţi scrise în limba română, *cu conţinut de orice natură*, care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decemvrie 1925.

Termenul depunerii la cancelaria Academici, în 5 exemplare, a cărţilor propuse pentru acest premiu, este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

NOTA.—In privinţa *Premiilor Năsturel*, se pun în cunoştinţa publicului următoarele dispoziţiuni din codicilul răposatului C. Năsturel-Herescu:

«In tot anul Societatea Academică Română va aveà a premià din veni-«turile Fondului *Năsturel* o carte tipărită, originală, în limba română, «care se va socotì de către Societate ca cea mai bună publicaţiune apărută «în cursul anului; însă aceste premii vor fi de două specii:

«1. In trei ani consecutivi, dearândul, se va decerne câte un premiu «de patru mii Lei noui, No. 4.000 L. n., *minimum*, la cea mai bună carte «apărută în cursul anului expirat.

«2. Iară în al patrulea an se va decerne un premiu fix de douăsprezece «mii Lei noui, No. 12.000 L. n., carele se va numì «*Marele Premiu Năs-«turel*", operei care va fi judecată ca publicaţiunea de căpetenie ce va «fi apărut în cursul celor patru ani precedenţi. Acest premiu nu se va «puteà decerne unei lucrări, care va fi obţinut dejà unul din premiile «anuale, decât defalcând dintr'însul valoarea premiului precedent.

«Operele ce se vor recompensà cu această a doua serie de premii, vor «tratà cu preferinţă despre materiile următoare:

«*a*) Scrieri serioase de istorie şi de ştiinţele accesorii ale istoriei, pre-«ferindu-se cele atingătoare de istoria ţărilor române;

«*b*) Scrieri de religiune ortodoxă, de morală practică şi de filozofie;

«*c*) Scrieri de ştiinţe politice şi de economie socială;

«*d*) Tratate originale despre ştiinţele exacte;

«e) Scrieri enciclopedice, precum dicţionare de istorie şi de geografie, «în care să intre şi istoria şi geografia României; dicţionare generale sau «parţiale de ştiinţe exacte, de arte şi de meserii, de administraţiune şi juris«prudenţă, şi alte asemenea lucrări utile şi bine întocmite;

«f) Cărţi didactice de o valoare însemnată ca metodă şi ca cuprins;

«g) Dicţionare limbistice în limba românească, mai ales pentru lim«bile antice şi orientale, adică limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, «arabă, turcă, slavonă veche şi altele;

«h) Publicaţiuni şi lucrări artistice de o valoare serioasă, adică relative «la artele plastice, arhitectura, sculptura, pictura, gravura, şi chiar opere «muzicale serioase, pe care aceste toate Societatea Academică Română le «va puteà aprecià, atunci când îşi va întinde activitatea ei şi asupra tuturor «materiilor de bele-arte;

«i) Scrieri de pură literatură română, în proză şi în versuri, precum «poeme, drame şi comedii serioase — mai ales subiecte naţionale — şi «orice alte opere de înaltă literatură. Acestora mai cu seamă aş dorì să «se acorde, „*Marele Premiu Năsturel*", când vor fi judecate ca având un «merit cu totul superior, spre a se dà astfel o încurajare mai puternică «desvoltării literaturii naţionale».

2. *PREMIUL DIDACTIC Dr. C. PĂCURARU-BIANU*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, pentru publicaţiuni didactice, cari se vor judecà mai meritorii printre cele publicate în anii 1922—1925.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs, este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

3. *PREMIUL ASOCIAŢIUNII CRAIOVENE* pentru desvoltarea învăţământului public, de 1.500 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, pentru o carte didactică, în limba română, apărută în anii 1923—1925.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs, este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

4. *PREMIUL N. CHRISSOVELONI*, de 2.000 Lei *(divizibil)* se va da în sesiunea generală din 1926, prin comisiune specială de 7 membri, celor mai bune lucrări asupra comerţului, publicate în limba română, în anii 1923—1925.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs, este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

5. *PREMIUL DIMITRIE (MITIŢĂ) BĂRZEANU*, de 1.500 lei, se va da, în sesiunea generală din anul 1927, unei publicaţiuni didactice

de curs primar, care se va judecà mai meritorie printre cele publicate în anii 1923—1926.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs, este până la *31 DECEMVRIE 1926.*

II. PREMIILE SECŢIUNII LITERARE

6. *PREMIUL DEMOSTENE CONSTANTINIDE*, de 4.000 lei *(divizibil)* se va dà în sesiunea generală din 1926 pentru scrieri de *literatură*, de *filologie* sau de *artă*, cari se vor judecà mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1923 până la 31 Decemvrie 1925.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs, este până la *31 DECEMVRIE 1925.*

7. *PREMIUL STATULUI ELIADE-RĂDULESCU*, de 50.000 lei, se va dà în sesiunea generală din 1927, pentru o scriere *literară* sau de *filologie*, care se va judecà cea mai meritorie printre cele publicate în anii 1925—1926.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei în 5 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs, este până la *31 DECEMVRIE 1926.*

8. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei *(divizibil)* se va dà, în sesiunea generală din 1927, pentru scrieri de *literatură* sau de *filologie* cu cuprins moral (în înţelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judecà mai meritorii printre cele publicate în anii 1924—1926.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs, este până la *31 DECEMVRIE 1926.*

9. *MARELE PREMIU Dr. C. PĂCURARU-BIANU*, de 10.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1928, pentru o scriere de *literatură* sau de *filologie*, care se va judecà mai meritorie printre cele publicate în anii 1924—1927.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs, este până la *31 DECEMVRIE 1927.*

NOTA.— In privinţa *Premiilor Dr. C. Păcuraru-Bianu*, se pun în vedere doritorilor de a concurà următoarele dispoziţiuni din testamentul donatorului:

«2. 40% (din venitul legatului) va servì pentru cultivarea limbii române «în sensul aspiraţiunilor pe care ea are dreptul să şi le reclame în «cadrul limbilor neolatine. Şi anume se va decerne deocamdată, tot la

«doi ani, un premiu pentru cea mai bună lucrare literară sau didactică «tipărită, scrisă în limba română cea mai curată, adică astfel ca cuvintele «de origine maghiară, turcă, slavă, greacă, introduse pe orice cale în limba «noastră, să fie cu totul neglijate şi înlocuite cu cuvintele sinonime de «viţă latină, ce se vor aflà în dicţionarul limbii române sau în gura popo«rului român de pretutindeni; sau celei mai bune cărţi, care combate do«cumentat curentul greşit de a primì în limba literară tot felul de cuvinte «barbare ungureşti, bulgăreşti, turceşti, greceşti, etc. — Uşurinţa cu care «poporul român mărginaş s'a amestecat cu neamuri străine, asimilează «în mod progresiv cuvinte străine, până ce în urmă îşi părăseşte cu totul «limba naţională, m'a convins că fenomenul de maghiarizare şi rutenizare «este sprijinit de curentul nostru literar şi didactic poporanist, care intro«duce în limbă toate amestecăturile poporului nepregătit îndeajuns pentru «rezistenţa naţională, pe de altă parte desgroparea de către scriitori a «cuvintelor de origine străină de prin «chrisoave» şi «ceasloave» scrise «pe timpuri de tristă memorie naţională, de către străini abià romanizaţi, «sau de Români cu cultură cu totul străină, sub cuvânt că ar fi vorbe «arhaice înlocuind unele cuvinte adevărat româneşti de viţă latină, precum «şi acelea pe care cultura ne-a îndreptăţit a le adoptà din limbile surori «neolatine pentru nuanţarea ideilor noastre, o consider ca un fenomen de «desnaţionalizare pe cale literară şi didactică.

«Desnaţionalizarea poporului începe cu promiscuitatea de cuvinte «străine adoptate în limbă. Ea devine fatală prin biliguism, adică când «poporul este nevoit a cunoaşte o a doua limbă; aceasta din urmă o sugrumă «pe cea veche. E deajuns ca lucrătorii din creierii munţilor lui Horia şi «ai lui Avram Iancu să meargă vara la lucru pe câmpia ungurească, ca «ei să se întoarcă cu un vocabular însemnat de cuvinte ungureşti pe care «să le răspândească ca neghina în grâul curat prin satele lor. Când o «limbă poporană devine astfel împestriţată, este imposibil să lupte în «contra unei culturi străine; aceasta devine predominantă, până la urmă «nimic nu mai rămâne din limba naţională. In acest fel s'au rutenizat «în 100 de ani falnicii plăeşi ai lui Ştefan cel Mare din Bucovina; tot astfel «s'au maghiarizat sute de sate româneşti de descendenţi ai legiunilor şi «coloniilor romane în Ardeal şi Ungaria. Tot în acest fel şi cu siguranţă «mai repede, căci trăim în èra electricităţii, s'ar desnaţionalizà chiar po«porul din regat, în caz de o nenorocită invazie şi ocupaţie străină. A «adoptà toate străinismele în limba literară şi didactică, nepotrivite cu «geniul latin al limbii, este un semn trist de decadenţă naţională, care ne «pregăteşte la o mai uşoară asimilare, dar contra căreia trebuie să luptăm «cu energie pe toate căile şi cu toate mijloacele. A nu cedà străinului «nimic din ce e de viţă latină în limba şi sufletului Românului, e principiul «care trebuie să călăuzească pe orice Român, deoarece poporul nostru «numai ca sentinelă a latinităţii are rost de a existà aici la porţile Orien«tului, şi deoarece o naţiune numai prin limba sa cât mai curată se poate «diferenţià cât mai bine de celelalte popoare vecine, care toate caută să

«o asimileze. Pentru aceste motive, scriitorii noştri făptuesc o crimă na«ţională, când cu nepăsare sau din neştiinţă primesc şi cultivă în limbă «cuvinte de origine străină în detrimentul celor de viţă latină, stricând «prin aceasta nu numai caracterul neolatin al ei, ci şi sonoritatea ei, su«perioară celorlalte limbi, cari o profanează cu barbarismele lor. Prin «acest legat neînsemnat doresc nu numai a protestà în contra acestui «curent nenorocit, ci şi a formà sâmburele unei îndreptări în înţelesul ca «limba noastră să-şi poată menţineà prin literatură şi şcoală adevăratul «caracter românesc neolatin.

«3. E de dorit ca cărţile didactice ce concurează la premii să fi obţinut «prealabil autorizaţiunea ministerială de carte didactică, deasemenea ca «cu ocaziunea publicării concursului la premii să se pună la cunoştinţa «concurenţilor expunerea de motive a legatului de sub punctul 2».

III. PREMIILE SECŢIUNII ISTORICE

10. *PREMIUL Dr. AUREL COSMA*, de 100.000 Lei, se va dà în sesiunea generală din anul 1926 pentru cea mai bună lucrare *istorică*, cu preferinţă naţională, apoi universală, a autorilor români sau străini— dacă lucrările acestora contribue la elucidarea originii şi a trecutului poporului românesc, — precum şi pentru lucrări relative la ştiinţele auxiliare istoriei, ca : *numismatica*, *heraldica arheologia*, *sfragistica*, *epigrafia*, *paleografia* şi altele.

Se vor prezentà pentru concurs lucrări apărute dela 1 Ianuarie 1914 până la 1 Ianuarie 1925.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

11. *PREMIUL STATULUI GHEORGHE ASACHI*, de 50.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1926, pentru o scriere *istorică*, *economică*, *juridică*, *filozofică*, care se va judecà mai meritorie printre cele publicate în anii 1924—1925.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs, este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

12. *PREMIUL GRIGORE C. ANGELESCU*, de 4.000 Lei, se va dà în sesiunea generală din 1926, pentru o scriere de *istorie*, de *filozofie* sau *juridică*, care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decemvrie 1925.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs, este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

13. *PREMIUL HAGI-VASILE*, de 5.000 lei, se va dà în sesiunea generală din anul 1927 pentru scrieri privitoare la ***comerțul român în trecut și în prezent*** și publicate în timpul dela 1 Ianuarie 1922 până la 31 Decemvrie 1926.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la *31 DECEMVRIE 1926.*

IV. PREMIILE SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE

14. *PREMIUL STATULUI LAZĂR*, de 50.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1926, pentru o scriere *cu conținut științific*, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general), care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decemvrie 1925, sau pentru cea mai importantă *invențiune științifică* făcută dela 1 Ianuarie până la 31 Decemvrie 1925.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la *31 DECEMVRIE 1925.*

15. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei *(divizibil)*, se va dà, în sesiunea generală din 1928, pentru scrieri cu *conținut științific*, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în genere), cari se vor judecà mai meritorii printre cele publicate în anii 1923—1925.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la *31 DECEMVRIE 1925.*

16. *PREMIUL GH. CHIȚU*, de 1.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din anul 1928, pentru o scriere *cu conținut științific*, care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1925 până la 31 Decemvrie 1927.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la *31 DECEMVRIE 1927.*

NOTA.— Se pun în vederea concurenților următoarele articole din *Regulamentul pentru premiile literare, istorice și științifice*, votat de Academie la 8 Martie 1906 cu modificările aduse la 27 Maiu 1919 și la 26 Maiu 1924:

«*Art. 4. Operele publicate* vor fi prezentate la concurs de autorii lor, «în minimum 5 exemplare, pe lângă o cerere scrisă, în care se va arătà «totdeauna anume premiul la care concurează.

«Un autor nu poate prezentà în acelaşi an aceeaşi scriere la mai multe «premii, nici mai multe scrieri la diferite premii.

«O scriere prezentată la un premiu nu mai poate fi mutată la altul «după trecerea termenului de prezentare (31 Decemvrie), fixat în art. 3. «Această mutare se poate însă face prin deciziunea Secţiunii sau Comi«siunii care decide asupra acordării premiilor.

«*Art. 5.* O scriere prezentată într'un an la un premiu şi nepremiată, «poate fi prezentată în anii următori la concursul aceluiaşi sau al altui «premiu, numai dacă este preînoită în părţi esenţiale în noua ediţiune, «publicată de autor în viaţă. . .

«*Art. 6.* Operele publicate de Academie, făcute din iniţiativa sau cu «ajutorul ei, nu pot fi admise la concursul premiilor. Deasemenea nu pot «fi admise la concurs opere postume.

«*Art. 7.* La concursul premiilor poate fi admisă nu numai o operă «întreagă, ci şi parte dintr'o operă, cu condiţiune ca această parte să fie «completă.

«*Art. 8.* La premiile Năsturel pot fi prezentate scrieri de orice natură, «la premiul Eliade-Rădulescu scrieri de literatură, de filologie, de istorie; «scrieri economice, juridice, filozofice; la premiul Lazăr scrieri cu con«ţinut ştiinţific, în înţelesul ştiinţelor exacte (matematică, fizică, chimie, «istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie şi ştiinţele «aplicate în general); la premiul Adamachi scrieri cu cuprins moral, de «orice natură (în înţelesul că sunt excluse numai scrierile contrare mo«ralei); la premiul Hagi-Vasile scrieri privitoare la comerţul român în «trecut şi în prezent.

«*Art. 9.* La premiile Năsturel — conform testamentului — pot fi ad«mise numai scrieri în limba română; *la premiile Eliade-Rădulescu, Lazăr, «Adamachi, sunt admise şi opere scrise de autori români sau străini într'una «din limbile latină, italiană, franceză, germană sau engleză, dacă întreg «cuprinsul operei va tratà despre pământul sau neamul românesc, despre «istoria, limba sau literatura românească.*

«*Art. 10.* Traducerile din limbi străine în limba română pot fi pre«miate numai dacă sunt făcute de pe opere clasice şi, prin dificultăţile «învinse ale unei perfecte traduceri în versuri româneşti, vor constitui «adevărate opere literare ale limbii române, ori — prin anexarea de expli«cări şi note ştiinţifice cu totul proprii traducătorului — îşi vor fi însuşit «meritele unei lucrări originale în limba română.

«*Art. 11.* Toate lucrările, fie tipărite, fie manuscrise, prezentate la «vreunul din premiile Academiei, trebuie să fie scrise cu ortografia Aca«demiei.

«*Art. 12.* Operele publicate anonime sau pseudonime vor puteà fi «admise la concurs, iar autorii, spre a primì premiile acordate, vor trebuì «să probeze proprietatea lor».

PREMII PENTRU LUCRĂRI PUSE LA CONCURS CU SUBIECTE DATE

I. PREMIILE SECŢIUNII LITERARE

1. *PREMIUL ELIADE-RĂDULESCU*, de 5.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1926, celei mai bune lucrări cu subiectul:

Monografia linguistică a unui sat.— (Deciz. 8 Iunie 1921).

Scopul studiului va fi să creeze un tip de monografie linguistică şi folkloristică a unui sat românesc, în consonanţă cu ultimele rezultate ştiinţifice, spre a servì ca model celor ce voesc să scrie de acì înainte asemenea monografii.

Autorul va trebuì deci să studieze monografii similare străine şi să deà o deosebită atenţiune părţii metodice.

Va căutà să culeagă, în mod cât mai complet, literatura populară, credinţele şi datinele păstrate, transcriindu-le în mod fonetic.

Va strânge terminologia specială în legătură cu vieaţa sătească însoţind-o cu desemnuri şi fotografii.

Va da o listă a numelor de familie şi de botez şi a nomenclaturii toponimice, cu toate explicările necesare, urmărindu-le în documente istorice şi în catastife, condici, cărţi fonduare, etc.

Va studià deosebirile între graiul bărbaţilor şi femeilor, apoi al bătrânilor, al celor în puterea vârstei şi al copiilor; deosebirile între vorbirea repede şi cea înceată, între graiul normal şi cel emfatic, între cuvintele rostite şi cele cântate sau strigate, între graiul analfabeţilor şi al celor ce ştiu scrie şi cetì, între graiul celor umblaţi prin lume şi al celor ce şi-au petrecut vieaţa în sat.

Va arătà cari forme gramaticale şi cuvinte vechi au dispărut cu totul din graiu şi prin ce forme şi cuvinte au fost înlocuite, în ce măsură au pătruns şi au fost asimilate neologismele şi împrumuturile din limbi străine şi întrucât împrejurările de vieaţă specială din acea comună au dat naştere la cuvinte sau înţelesuri nouă.

Cu privire la schimbările fonetice, va urmărì cu deosebită atenţiune extensiunea acestora asupra tuturor sau numai asupra unei părţi de cazuri similare şi va relevà deosebirile în rostirea cuvântului izolat şi a cuvântului în frază.

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

2. *PREMIUL PRINCIPESA ALINA ŞTIRBEI*, se va dà, în sesiunea generală din 1926, pentru cea mai bună lucrare despre:

Istoria calendarelor româneşti din punctul de vedere cultural şi literar până la finele secolului XIX.— (Deciz. 8 Iunie 1921).

Premiul este de 8.500 Lei, în care sumă se cuprinde premiul autorului şi cheltuelile de tipărirea scrierii (de *minimum* 30 coale de tipar

garmond) în 1.000 exemplare, din care 800 ale autorului şi 200 ale Academiei).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

3. *PREMIUL ALEXANDRU IOAN CUZA*, de 6.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1926, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Scriitorii bucovineni dela anexarea la Austria până în zilele noastre.— (Deciz. 8 Iunie 1921):

Termenul prezentării manuscriselor la consurs este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

4. *PREMIUL NĂSTUREL*, de 5.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1927, pentru cea mai bună lucrare conţinând:

Traducerea tragediei «Hamlet» din original în forma originală, publicată sau în manuscris.— (Deciz. 8 Iunie 1922).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1926*.

5. *PREMIUL NEUSCHOTZ*, de 2.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1927, pentru cea mai bună:

Povestire pentru copii, publicată sau în manuscris.— (Deciz. 8 Iunie 1922).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1926*.

6. *MARELE PREMIU GENERAL IOAN CARP ŞI MARIA CARP*, de 7.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1927, pentru cea mai bună lucrare în manuscris cu subiectul:

Studiu de toponimie românească.— (Deciz. 8 Iunie 1922).

Termenul prezentării lucrărilor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1926*.

7. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1928, celei mai bune lucrări scrisă în limba română despre:

Activitatea şi ideile lui Gheorghe Bariţ.— (Deciz. 12 Iunie 1924).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1927*.

8. *PREMIUL STATULUI ELIADE-RĂDULESCU*, de 50.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din anul 1929, celei mai bune lucrări prezentate în manuscris despre:
Viața și opera lui Mihail Eminescu (Deciz. 5 Iunie 1925).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1928*.

9. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 lei *(divizibil)*, se va dà, în sesiunea generală din anul 1929, pentru cele mai bune lucrări cu subiectul:
Inrâuriri reciproce între limbile română și maghiară. (Deciz. 6 Iunie 1925).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1928*.

II. PREMIILE SECȚIUNII ISTORICE

10. *PREMIUL ALEXANDRU IOAN CUZA*, de 20.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1926 sau în oricare sesiune următoare, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:
Istoria românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor.

Punctele de căpetenie ale programului sunt cele următoare:

1. Teritoriul colonizațiunii romane în țările din dreapta și din stânga Dunării de jos.
2. Teoriile vechi și noui despre originea și locuințele Românilor în cursul evului mediu.
3. Migrațiunea popoarelor în țerile dunărene și înrâuririle reciproce dintre barbari și elementul roman, dela părăsirea Daciei Traiane până la înființarea Imperiului bulgar.
4. Românii și Bulgarii în timpul Imperiului bulgar și al celui româno-bulgar și relațiunile lor cu popoarele din stânga Dunării.
5. Originile Principatelor Române.

Lucrarea va fi întemeiată pe un studiu cât mai amănunțit și conștiincios al izvoarelor antice și medievale: autori, inscripțiuni, documente și orice resturi ale vechimii, utilizându-se și toponimia, limba și în genere orice fântână ce ar puteà contribuì la lămurirea chestiunii.

— (Deciz. 5 Aprilie 1900 și 25 Martie 1904).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

11. *MARELE PREMIU REGELE FERDINAND*, de 10.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1926, pentru cea mai bună lucrare despre:

Vieața și faptele lui Tudor Vladimirescu și starea socială și culturală din timpul său.— (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

12. *PREMIUL FUNCȚIONARII C. F. R. DIN BUCUREȘTI*, de 6.000 lei, se va dà, în sesiunea generală din 1926, celei mai bune lucrări despre:

Drepturile funcționarilor publici față de Stat.— (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

13. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei *(divizibil)*, se va dà, în sesiunea generală din 1926, celor mai bune lucrări cuprinzând:

Ediția românească a memoriilor Regelui Carol, cu adnotările istorice și o prefață cuprinzând în linii generale istoria Domniei Sale.— (Deciz. 30 Maiu 1915 și 10 Iunie 1920).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

14. *PREMIUL SAN-MARIN*, de 2.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1926, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

O problemă de Economie Națională în legătură cu nouile hotare ale țării.— (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

15. *PREMIUL AT. TONCOVICEANU*, de 1.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1926 pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Monografia unui oraș din Ardeal.— (Deciz. 7 Iunie 1923).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

16. *PREMIUL BASARABIEI IN MEMORIA LUI I. C. BRĂTIANU*, de 5.200 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1926, pentru cea mai bună lucrare despre:

Istoria apărării drepturilor României asupra Basarabiei și rolul oamenilor de Stat ai României în această luptă. (Deciz. 6 Iunie 1923).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1925.*

17. *PREMIUL EPISCOPIEI ARGEȘULUI*, de 10.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1926, pentru cea mai bună lucrare asupra subiectului:

Monografia mânăstirii și episcopiei din Curtea de Argeș.— (Deciz. 6 Iunie 1923).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1925.*

18. *PREMIUL NĂSTUREL*, de 5.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1928, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Onomasticon Thracicum.— (Deciz. 11 Iunie 1924).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1927.*

19. *PREMIUL ELIADE-RĂDULESCU*, de 5.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1928, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Preistoria Olteniei și Munteniei.— (Deciz. 11 Iunie 1924).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1927.*

20. *PREMIUL NĂSTUREL*, de 5.000 lei, se va dà în sesiunea generală din 1929, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Contribuțiuni la studiul etnografic al Țiganilor din România.— (Deciz. 5 Iunie 1925).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1928.*

III. PREMIILE SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE

21. *PREMIUL NĂSTUREL*, de 5.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1926, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Vitaminele din punctul de vedere fiziologic și patologic.— (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1925.*

22. *PREMIUL A. FĂTU*, de 3.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1926, celei mai bune lucrări despre:

Studiul şi harta geologică a unei regiuni din ţară.— (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1925*.

23. *PREMIUL LAZĂR*, de 5.000 Lei, plus 10.000 cu procentele aferente până la data acordării premiului «*Suplement de premiu din partea Societăţii «Lignitul»*, se va dà, în sesiunea generală din 1927, celei mai bune lucrări în manuscris despre:

Studiul lignitelor din România în vederea industrializării lor prin distilaţiune.— (Deciz. 7 Iunie 1922).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1926*.

24. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei *(divizibil)*, se va dà, în sesiunea generală din 1927, celei mai bune lucrări în manuscris cu subiectul:

Cercetări asupra solului Basarabiei.— (Deciz. 2 Iunie 1922).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1926*.

25. *PREMIUL LAZĂR*, de 50.000 lei, se va dà, în sesiunea generală din 1928, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Studiul taxonomic, biologic şi zoogeografic al unui grup din fauna unei regiuni naturale a României.— (Deciz. 13 Iunie 1924).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1927*.

26. *PREMIUL LAZĂR*, de 50.000 lei, se va dà, în sesiunea generală din anul 1929 pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Studii asupra serovaccinării preventive în Difterii.— (Deciz. 6 Iunie 1925).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1928*.

IV. PREMII SPECIALE

27. *PREMIUL DACIA-ROMÂNIA*, se va dà, în sesiunea generală din 1927, celei mai bune lucrări în manuscris tratând despre:

Importanța socială a asigurărilor de vieață, în special a asigurărilor de capitaluri și de rentă.— (Deciz. 30 Maiu 1922).

Valoarea premiului va fi reprezentată prin venitul pe trei ani al fondului de 15.500 *Lei în efecte și al capitalizărilor ce se vor puteà face eventual, micșorat acest venit cu prelevările prevăzute în Statutele și Regulamentul Academiei, și cu costul tiparului pentru maximum 5 coale de tipar. (Art. 2 din Regulamentul special).*

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1926.*

28. *PREMIUL TOMA ȘI IOAN N. SOCOLESCU*, de 5.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1928, celei mai bune lucrări cuprinzând:

Cercetări asupra originei Arhitecturii și Artelor decorative românești, cu cât mai multe ilustrațiuni.— (Deciz. 1 Iunie 1922).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la *31 DECEMVRIE 1927.*

NOTA.— Concurenților la premiile cu subiecte date se pun în vedere următoarele articole din *Regulamentul* votat de Academie la 8 Martie 1906:

«*Art. 19.* Manuscrisele se vor prezntà la concurs în termenul fixat «în art. 3 (până la 31 Decemvrie), fără nume de autor, purtând o deviză «sau *motto*; ele vor fi însoțite de un plic sigilat pe care va fi reprodusă «deviza sau *motto* din fruntea manuscrisului și în care se va aflà închis «numele autorului. Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi «premiată.

«Manuscrisele cari nu vor fi scrise curat și lizibil nu vor fi luate în «cercetare.

«*Art. 21.* Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va «numărà autorului, numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită.

«*Art. 22.* Manuscrisele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le «vor cere și își vor dovedì proprietatea la cancelaria Academiei prin des«chiderea plicului cu numele lor; manuscrisele nereclamate în timp de «un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămâneà proprietatea Academiei «și vor fi încorporate în Bibliotecă, în colecțiunea manuscriselor».

PERSONALUL

ACADEMIEI ROMÂNE

LA 13 IUNIE 1925

MEMBRII ACADEMIEI

I. SECŢIUNEA LITERARĂ.

BIANU Ioan (Bucureşti).— Ales la 3 Aprilie 1902.
BOGDAN-DUICĂ Gheorghe (Cluj).— Ales la 4 Iunie 1919.
BRĂTESCU-VOINEŞTI Ioan A. (Bucureşti).— Ales la 10 Octomvrie 1918.
CIOBANU Ştefan (Chişinău).— Ales la 10 Octomvrie 1918.
DENSUŞIANU Ovidiu (Bucureşti).— Ales la 15 Octomvrie 1918. 5
GOGA Octavian (Ciucea).— Ales la 4 Iunie 1919.
MURNU Gh. (Bucureşti).— Ales la 4 Iunie 1923.
NEGRUZZI Iacob C. (Bucureşti).— Ales la 26 Martie 1881.
PHILIPPIDE Alexandru (Iaşi).— Ales la 1 Aprilie 1900.
PUŞCARIU Sextil (Cluj).— Ales la 19 Maiu 1914. 10
RĂDULESCU-MOTRU C. (Bucureşti).— Ales la 1 Iunie 1923.
SADOVEANU Mihail (Iaşi).— Ales la 1 Iunie 1921.

II. SECŢIUNEA ISTORICĂ.

BALŞ Gheorghe (Bucureşti).— Ales la 4 Iunie 1923.
GUSTI Dimitrie (Bucureşti).— Ales la 4 Iunie 1919.
IORGA Nicolae (Bucureşti).— Ales la 26 Maiu 1910.
LĂPEDATU Alexandru (Cluj).— Ales la 10 Octomvrie 1918.
LUPAŞ Ioan (Cluj).— Ales la 17 Maiu 1916. 5
MEHEDINŢI Simion (Bucureşti).— Ales la 19 Maiu 1915.
NISTOR Ioan (Cernăuţi).— Ales la 19 Maiu 1915.
PÂRVAN Vasile (Bucureşti).— Ales la 15 Maiu 1913.
POPESCU Pr. Nicolae (Bucureşti).— Ales la 5 Iunie 1923.
RĂDULESCU Andreiu (Bucureşti).— Ales la 2 Iunie 1920. 10
SUTZU Mihail C. (Bucureşti).— Ales la 27 Maiu 1909.
VÂLSAN Gheorghe (Cluj).— Ales la 2 Iunie 1920.

III. SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ.

ANTIPA Gr. (București).— Ales la 14 Maiu 1910.
BABEȘ Victor (București).— Ales la 11 Martie 1893.
CANTACUZINO Dr. I. (București).— Ales la 30 Maiu 1925.
CRAINICIANU General Gr. (București).— Ales la 18 Maiu 1911.
INCULEȚ Ion (Chișinău).— Ales la 10 Octomvrie 1918. 5
MARINESCU Dr. G. (București).— Ales la 9 Aprilie 1905.
MRAZEC L. (București).— Ales la 11 Aprilie 1905.
RACOVIȚĂ Emil (Cluj).— Ales la 2 Iunie 1920.
SALIGNY Anghel (București).— Ales la 7 Aprilie 1897.
SIMIONESCU Ioan (Iași).— Ales la 18 Maiu 1911. 10
ȚIȚEICA Gheorghe (București).— Ales la 15 Maiu 1913.
VASILESCU-KARPEN N. (București).— Ales la 6 Iunie 1923.

MEMBRII ACADEMIEI DECEDAȚI

ALECSANDRI Vasile.— Numit la 2 Iunie 1867.— † 22 August 1890.
AURELIAN Petre S.— Ales la 9 Septemvrie 1871.— † 24 Ianuarie 1909.
BABEȘ Vicențiu.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 21 Ianuarie 1907.
BACALOGLU Emanoil.— Ales la 29 Iunie 1879.— † 30 August 1891.
BARIȚIU Gheorghe.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 21 Martie 1893. 5
BÂRSEANU Andreiu.— Ales la 1 Aprilie 1908.— † 19 August 1922.
BENGESCU Gheorghe.— Ales la 4 Iunie 1921.— † 23 August 1922.
BOGDAN Ioan.— Ales la 29 Martie 1903.— † 1 Iunie 1919.
BRÂNDZĂ Dr. Dimitrie.— Ales la 30 Iunie 1879.— † 3 August 1895.
BUNEA Augustin.— Ales la 28 Maiu 1909.— † 18 Noemvrie 1909. 10
CARAGIANI Ioan.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 13 Ianuarie 1921.
CHIȚU Gheorghe.— Ales la 27 Iunie 1879.— † 28 Octomvrie 1897.
CIPARIU Timoteiu.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 22 August 1887.
COBĂLCESCU Grigorie.— Ales la 29 Martie 1886.— † 21 Maiu 1892.
COZACOVICI Dimitrie.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 21 August 1868. 15
COȘBUC Gheorghe.— Ales la 20 Maiu 1916.— † 26 Aprilie 1918.
DELAVRANCEA B. Șt.— Ales la 19 Maiu 1912.— † 30 Aprilie 1918.
DIMITROVICI Ambrozie.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 3 Iulie 1866.
ELIADE RĂDULESCU Ioan.— Numit la 2 Iunie 1867.— † 27 Aprilie 1872.
ERBICEANU Constantin.— Ales la 8 Aprilie 1899.— † 7 Martie 1913. 20
FĂLCOIANU Ștefan.— Ales la 13 Septemvrie 1876.— † 22 Ianuarie 1905.
FĂTU Dr. Anastasie.— Ales la 11 Sept. 1871.— † 3 Martie 1886.
FELIX Dr. Iacob.— Ales la 30 Iunie 1879.— † 20 Ianuarie 1905.
FONTANIU Gheorghe M.— Ales la 10 Sept. 1870.— † 24 Aprilie 1886.
GIURESCU Constantin.— Ales la 14 Maiu 1914.— † 28 Octomvrie 1918. 25
GHICA Ion.— Ales la 13 August 1874.— † 22 Aprilie 1897.
GANE Nicolae.— Ales la 1 Aprilie 1908.— † 16 Aprilie 1916

GRECESCU Dr. D.— Ales la 17 Aprilie 1907.— † 2 Octomvrie 1910.
HARET Spiru C.— Ales la 31 Martie 1892.— † 17 Decemvrie 1912.
HEPITES Ştefan.— Ales la 3 Aprilie 1902.— † 16 Septemvrie 1922.
HASDEU Alexandru.— Numit la 22 Aprilie 1866.— Ales membru onorar la 12 Septemvrie 1870.— † 9 Noemvrie 1872.
HASDEU Bogdan P.— Ales la 13 Septemvrie 1877.— † 25 August 1907.
HODOSIU Iosif.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 28 Noemvrie 1880.
HURMUZAKI Alex.—Numit la 22 Aprilie 1866. —† 28 Noemvrie 1880.
HURMUZAKI Eudoxie.— Ales la 2 August 1872.— † 29 Ianuarie 1874.
IONESCU Nicolae.— Numit la 2 Iunie 1867.— † 24 Ianuarie 1905.
ISTRATI Constantin.— Ales la 7 Aprilie 1899.— † 17 Ianuarie 1919.
KALINDERU Ioan.— Ales la 13 Martie 1893.— † 11 Decemvrie 1913.
KOGĂLNICEANU Mihail.— Ales la 16 Sept. 1868.— † 20 Iunie 1891.
KRETZULESCU Nicolae.— Ales la 9 Sept. 1871.— † 26 Iunie 1900.
LAURIAN August Treb.— Numit la 2 Iunie 1867.— † 25 Febr. 1881.
MAIORESCU Titu.— Numit la 20 Iulie 1867.— † 1 Iulie 1917.
MANGRA Vasile.— Ales la 27 Maiu 1909.— † 1 Octomvrie 1918.
MANIU Vasile.— Ales la 12 Septemvrie 1876.— † 10 Martie 1901.
MARIAN Simeon Fl.— Ales la 26 Martie 1881.— † 11 Aprilie 1907.
MARINESCU At. M.— Ales la 26 Martie 1881.— † 7 Ianuarie 1914.
MASSIMU Ioan C.— Numit la 2 Iunie 1867.— † 2 Iunie 1877.
MELCHISEDEC Episcop.— Ales la 10 Sept. 1870.— † 16 Maiu 1892.
MOCIONI Andreiu.— Numit la 22 Aprilie 1866.— Ales membru onorar 12 Septemvrie 1870.— † 23 Aprilie 1880.
MOLDOVANU Ioan M.— Ales la 11 Aprilie 1894.— † 7 Sept. 1915.
MUNTEANU Gavril.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 17 Dec. 1869.
NAUM Anton.— Ales la 11 Martie 1893.— † 28 August 1917.
NEGRUZZI Constantin.— Numit la 2 Iunie 1867.— † 25 August 1868.
ODOBESCU Alexandru.— Ales la 10 Sept. 1870.— † 11 Noemvrie 1895.
OLLĂNESCU Dimitrie C.— Ales la 11 Martie 1893.— † 20 Ian. 1908.
ONCIUL DIMITRIE.— Ales la 11 Aprilie 1905.— † 20 Martie 1923.
PAPADOPOL-CALIMACH Alex.— Ales la 12 Sept. 1876.— † 18 Iunie 1898.
PAPIU-ILARIANU Alex.— Ales la 16 Sept. 1868.— † 11 Oct. 1878.
POENARU Petre.— Ales la 10 Sept. 1870.— † 2 Octomvrie 1875.
PONI Petre.— Ales la 30 Iunie 1879.— † 2 Aprilie 1925.
POPEA Nicolae Episcop.— Ales la 8 Aprilie 1899.— † 26 Iulie 1908.
PORCIUS Florian.— Ales la 10 Martie 1882.— † 17 Maiu 1906.
PUŞCARIU Ioan.— Ales la 4 Aprilie 1900.— † 24 Decemvrie 1911.
QUINTESCU Nicolae Gh.— Ales la 14 Sept. 1877.— † 12 August 1913.
ROMAN Alexandru.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 15 Sept. 1897.
ROSETTI Constantin A.— Numit la 2 Iunie 1867.— † 8 Aprilie 1885.
SBIERA Ioan.— Numit la 11 Iunie 1866.— † Octomvrie 1916.
SION Gheorghe.— Ales la 16 Septemvrie 1868.— † 1 Octomvrie 1892.
STAMATI Constantin.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 26 Maiu 1876.

STEFANELLI Teodor V.— Ales la 26 Maiu 1910.— † 23 Iulie 1921.
ȘTEFĂNESCU Grigorie.— Ales la 12 Sept. 1876.— † 20 Februarie 1911.
STRĂJESCU Ioan.— Numit la 22 Aprilie 1866.— Ales membru onorar la 21 Septemvrie 1870.— † 4 Octomvrie 1873.
STURDZA Dimitrie A.— Ales la 16 Sept. 1871.— † 8 Octomvrie 1914.
TECLU Nicolae.— Ales la 2 Iulie 1879.— † Iulie 1916. 75
TOCILESCU Gr. G.— Ales la 22 Martie 1890.— † 28 Septemvrie 1909.
URECHIĂ Vasile A.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 23 Noemv. 1901.
VASICIU Dr. Paul.— Ales la 2 Iulie 1879.— † 20 Iunie 1881.
VULCAN Iosif.— Ales la 30 Martie 1891.— † 26 August 1907.
XENOPOL A. D.— Ales la 11 Martie 1893.— † 27 Februarie 1920. 80
ZAMFIRESCU Duiliu.— Ales la 1 Aprilie 1908.— † 3 Iunie 1922. 81

MEMBRII ONORARI

M. S. FERDINAND I, *Regele Romåniei*,
Protector al Academiei Române,
Preşedinte Onorar.
(15 Martie 1890).

M. S. MARIA, *Regina Romåniei*,
(1 Maiu 1915).

M. S. VICTOR EMANUEL III, *Regele Italiei.*
(6 Martie 1890).

A. S. R. CAROL, *Principe moştenitor al Romåniei.*
(17 Maiu 1921).

ANTONOVICI Episcopul Iacov (Galaţi).— Ales la 7 Iunie 1919. 5
APPEL Paul (Paris).— Ales la 22 Maiu 1914.
ARRHENIUS Svante A. (Sthockholm).— Ales la 27 Maiu 1913.
AVERESCU General Al. (Bucureşti).— Ales la 7 Iunie 1923.
BĂLAN Mitropolitul Nicolae (Sibiu).— Ales la 10 Iunie 1920.
BALDACCI Antonio (Bologna).— Ales la 29 Maiu 1913. 10
BALTHAZARD Dr. W. (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
BÉDIER Joseph (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
BERTHELOT Daniel (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
BORMANN Eugen (Viena).— Ales la 9 Aprilie 1897.
BRANISCE Dr. Valeriu (Sibiu).— Ales la 7 Iunie 1919. 15
BRĂTIANU ION I. C. (Bucureşti).— Ales la 7 Iunie 1923.
BURY I. B. (Cambridge).— Ales la 25 Maiu 1913.
CICHORIUS Conrad (Breslau).— Ales la 29 Maiu 1914.
CIOROGARIU Episcopul Roman (Oradea-Mare).— Ales la 12 Iunie 1921.
CLARK Dr. Charles Upson (Yale).— Ales la 26 Maiu 1923. 20
CRISTEA Dr. Miron, Mitropolit Primat (Bucureşti).— Ales la 7 Iunie 1919.
CROCE Benedetto (Neapol).— Ales la 12 Iunie 1921.
DE FLERS Robert (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
DE MARTONNE Emanuel (Paris).— Ales corespondent la 26 Maiu 1912, onorar la 7 Iunie 1919.

DE LA RONCIÈRE Charles (Paris).— Ales la 7 Iunie 1919. 25
DELEHAYE, Pr. Hip. (Bruxelles).— Ales la 12 Iunie 1924.
DE SANCTIS Gaetano (Torino).— Ales la 12 Iunie 1924.
DIEHL Charles (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
DIMA Gheorghe (Cluj).— Ales la 7 Iunie 1919.
DOMASZEWSKI Alfred de (Heidelberg).— Ales la 9 Aprilie 1897. 30
DONICI Nicolae (Duboşarii-Vechi).— Ales la 23 Maiu 1922.
DUPARC Louis (Geneva).— Ales la 29 Maiu 1913.
ENESCU George (Bucureşti).— Ales la 26 Maiu 1916.
FOUGÈRES Gustave (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
FROEHNER Wilhelm (Paris).— Ales la 9 Septemvrie 1871. 35
GEORGESCU Pimen, Mitropolitul Moldovei (Iaşi).— Ales la 15 Octomvrie 1918.
GILLIÉRON J. (Paris).— Ales la 6 Iunie 1923.
GOLDIŞ Vasile (Arad).— Ales la 7 Iunie 1919.
GORE Paul (Chişinău).— Ales la 7 Iunie 1919.
GRIGNARD Victor (Lyon).— Ales la 11 Iunie 1925. 40
GUILLAUME Baron (Bruxelles).— Ales la 16 Aprilie 1907.
HALLER Albin (Paris).— Ales la 28 Maiu 1909.
HOMOLLE Théophile (Paris).— Ales la 12 Iunie 1924.
HURMUZACHI Constantin (Cernăuţi).— Ales la 7 Iunie 1919.
IONESCU Dr. Toma (Bucureşti).— Ales la 5 Iunie 1925. 45
JANET Paul (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
KENYON Sir Frederic (Londra).— Ales la 12 Iunie 1924.
KLEIN Felix (Göttingen).— Ales la 29 Maiu 1913.
KLEINWAECHTER Friederich (Cernăuţi).— Ales la 12 Iunie 1921.
LACOUR-GAYET G. (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919. 50
LANCIANI Rodolfo (Roma).— Ales la 10 Iunie 1920.
LAVERAN Ch. L. A. (Paris).— Ales la 29 Maiu 1914.
LEBESGUE Henry (Paris).— Ales la 6 Iunie 1923.
LORENZ Anton Hendrik (Leyda).— Ales la 29 Maiu 1913.
MANIU Iuliu (Blaj).— Ales la 7 Iunie 1919. 55
MARIE Pierre (Paris).— Ales la 28 Maiu 1912.
MEILLET A. (Paris).— Ales la 6 Iunie 1923.
MEYER-LUEBKE W. (Frankfurt pe Main).— Ales la 28 Martie 1906.
MEYNIAL Dr. E. (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
MILLET Gabriel (Paris).— Ales la 12 Iunie 1921. 60
MIRONESCU Atanasie, fost Mitropolit Primat (M-rea Cernica).— Ales la 25 Maiu 1909.
MOUREU Charles (Paris).— Ales la 11 Iunie 1925.
NOAILLES Contesa de (Paris).— Aleasă la 11 Iunie 1925.
NICODIM, Arhiepiscop (Huşi).— Ales la 15 Octomvrie 1918.
PAIS Hector (Roma).— Ales la 12 Iunie 1924. 65
PATERNO Em. (Roma).— Ales la 11 Iunie 1925.
PERRONCITO Eduard (Torino).— Ales la 5 Iunie 1922.

PICARD Emil (Paris).— Ales la 19 Maiu 1911.
PICK Behrend (Gotha).— Ales la 29 Maiu 1914.
PIRENNE Henri (Bruxelles).— Ales la 12 Iunie 1924. 70
POPE William Jackson (Cambridge).— Ales la 11 Iunie 1925.
PRESAN General Const. (Bucureşti).— Ales la 7 Iunie 1923.
RAMON Y CAJAL Santiago (Madrid).— Ales la 4 Iunie 1923.
RAMSAY Sir Wiliam (Edinburgh).— Ales la 12 Iunie 1924.
RAYLEIGH Lord John William Strutt (Londra).— Ales la 22 Maiu 1914. 75
REPTA Vladimir Cavaler de, Mitropolitul Bucovinei (Cernăuţi).— Ales la 7 Iunie 1919.
ROMNICEANU Victor (Bucureşti).— Ales la 6 Iunie 1923.
ROUX Dr. E. (Paris).— Ales la 24 Maiu 1911.
SABATIER Paul (Toulouse).— Ales la 11 Iunie 1925.
SCHLUMBERGER G. L. (Paris).— Ales la 28 Martie 1906. 80
SCHUCHARDT Hugo (Graz).— Ales la 13 Septemvrie 1877.
SETON-WATSON R. W. (Londra).— Ales la 26 Maiu 1923.
STROESCU Vasile (Basarabia).— Ales la 24 Maiu 1910.
SUCIU Dr. Vasile, Mitropolit (Blaj).— Ales la 11 Iunie 1919.
TEUTSCH Dr. Friedrich (Sibiiu).— Ales la 7 Iunie 1919. 85
TIKTIN H. (Berlin).— Ales la 7 Iunie 1919.
VĂCĂRESCU Elena (Paris).— Aleasă la 11 Iunie 1925.
VOLTERRA Vitto (Roma).— Ales la 29 Maiu 1913.
WALDEYER W. (Berlin).— Ales la 28 Maiu 1912.
WILAMOWITZ-MOELLENDORFF Ulrich de (Berlin).— Ales la 29 Maiu 1914. 90
ZAVORAL Metodiu (Praga).— Ales la 7 Iunie 1919.

MEMBRII ONORARI DECEDAȚI

M. S. CAROL I, *Regele României,*
Protector al Academiei Române,
Președinte onorar.
Proclamat la 15 Septemvrie 1867,
Decedat la 27 Septemvrie 1914.

M. S. ELISABETA, *Regina României (Carmen Sylva)*
Proclamată la 30 Martie 1891,
Decedată la 27 Februarie 1916.

ADRIAN General Gheorghe.— Ales la 13 Septemvrie 1875.— † 15 Octomvrie 1889.
ARION C. C.— Ales la 21 Maiu 1912.— † 27 Iunie 1923.
ASCOLI Graz. Isaia.— Ales la 13 Septemvrie 1877.— † Ianuarie 1907. 5
d'AVRIL Baron Adolphe.— Ales la 7 Spt. 1871.— † 14 Octomvrie 1904.
BABELON Ernst.— Ales la 22 Maiu 1914.— † 3 Ianuarie 1924.
BACCELI Guido.— Ales la 22 Martie 1906.— † 10 Ianuarie 1916.
BAILLON H.— Ales la 28 Martie 1887.— † 7 Iulie 1895.
BAROZZI General C.— Ales la 9 Aprilie 1905.— † 15 Aprilie 1921. 10
BATAILLARD Paul.— Ales la 30 August 1872.— † 1 Martie 1894.
BECHAMP A.— Ales la 28 Martie 1906.— † 18 Aprilie 1905.
BEERNAERT August M. F.— Ales la 25 Martie 1906.— † 6 Oct. 1912.
BENNDORF Otto.— Ales la 12 Aprilie 1894.— † 20 Ianuarie 1908.
BERNAT-LENDWAY Dr. A. N.— Ales la 4 Aprilie 1908.— † 12 Februarie 1924. 15
BERTHELOT I.— Ales la 28 Martie 1906.— † 5 Martie 1907.
BIONDELLI Bernardino.— Ales la 7 Sept. 1871.— † 29 Iunie 1886.
BJOERKMANN Goran.— Ales la 25 Maiu 1922.— † 22 Decemvrie 1923.
BLANCHARD Dr. Raphaël.— Ales la 22 Maiu 1911.— † 7 Febr. 1919.
BLASERNA Pietro.— Ales la 27 Maiu 1913.— † 27 Februarie 1918. 20
BOEK Dr. Francisc.— Ales la 9 Sept. 1871.— † 19 Aprilie 1899.
BONAPARTE Principele Roland.— Ales la 10 Iunie 1920.— † 15 Aprilie 1924.
BOSIANU Constantin.— Ales la 30 Iunie 1879.— † 21 Martie 1882.
BOUCHARD Dr. Charles.— Ales la 18 Maiu 1911.— † 2 Martie 1915.
BRĂTIANU Ioan C.— Ales la 19 Martie 1885.— † 4 Maiu 1891. 25

CÂMPEANU Petre.— Ales la 10 Septemvrie 1871.— † 15 Aprilie 189,.
CAPÈLLINI Cav. Ioan.— Ales la 7 Sept. 1914.— † 29 Maiu 1922.
CECCHETTI Bartolomeo.— Ales la 22 Martie 1890.— † 4 Martie 1890.
CHASLES Philarète.— Ales la 9 Septemvrie 1871.— † 18 Iulie 1873.
CIHAC Alex.— Ales la 30 August 1872.— † 29 Iulie 1887.
CIHAC Dr. Iacob.— Ales la 30 August 1872.— † 17 Noemvrie 1888.
CREȚIANU Gheorghe.— Ales la 22 Matrie 1882 — † 6 August 1887.
CROOKES William.— Ales la 27 Maiu 1913.— † 4 Aprilie 1919.
CUCIUREANU Dr. Gheorghe.— Ales la 10 Septemvrie 1871.— † 10 Ianuarie 1886.
DAHN Felix.— Ales la 12 Aprilie 1894.— † 2 Ianuarie 1912.
DARBOUX Jean Gaston.— Ales la 27 Maiu 1913.— † 23 Febr. 1917.
DE GUBERNATIS Angelo.— Ales la 22 Martie 1895.— † 14 Febr. 1913.
DESJARDINS Ernest.— Ales la 9 Sept. 1871.— † 9 Octomvrie 1886.
DIEFENBACH Lorenz.— Ales la 15 Aprilie 1880.— † 16 Martie 1883.
DIEZ Frederic.— Ales la 30 August 1872.— † 17 Maiu 1876.
EGGER Emil.— Ales la 7 Septemvrie 1871.— † 18 August 1885.
ERLICH Dr. Paul.— Ales la 18 Maiu 1911.— † 20 August 1915.
FISCHER Emil.— Ales la 27 Maiu 1913.— † 14 Iulie 1919.
FOERSTER Wilhelm.— Ales la 27 Maiu 1913.— † 18 Ianuarie 1921.
GAUDRY Albert.— Ales la 23 Martie 1904.— † 27 Noemvrie 1908.
GHEORGHIAN Iosif, Mitropolit Primat.— Ales la 21 Maiu 1901.— † 24 Iunie 1909.
GONATA Ștefan.— Ales la 12 Sept. 1870.— † 18 Septemvrie 1896.
GRĂDIȘTEANU Grigorie.— Ales la 30 Iunie 1879.— † 28 Fabr. 1892.
GRĂDIȘTEANU Petre.— Ales la 2 Aprilie 1883.— † 27 Sept. 1921.
GRANT DUFF Sir M.— Ales la 12 Sept. 1875.— † 12 Ianuarie 1906.
GRECIANU Ștefan D.— Ales la 9 Aprilie 1905.— † 1 August 1908.
GRIGORESCU Nicolae.— Ales la 8 Aprilie 1899.— † 21 Iulie 1907.
GUYE Philippe.— Ales la 29 Maiu 1913.— † 27 Martie 1922.
HANN Iulius de.— Ales la 22 Maiu 1914.— † 1 Octomvrie 1921.
HAYNALD Cardinal Ludovic.— Ales la 2 Aprilie 1883.— † 4 Iulie 1891.
HEAD Barclay.— Ales la 22 Maiu 1914.— † 12 Iunie 1924.
HENRY Louis.— Ales la 28 Maiu 1909.— † 23 Februarie 1913.
HIRSCHFELD Otto.— Ales la 13 Aprilie 1894.— † 27 Martie 1922.
HURMUZAKI Nicolae.— Ales la 2 Aprilie 1883.— † 19 Sept. 1909.
JAGIC Vatroslav.— Ales la 23 Martie 1904.— † 5 August 1923.
JARNIK Dr. Ioan Urban.— Ales corespondent la 28 Maiu 1879, onorar la 7 Iunie 1919.— † 12 Ianuarie 1923.
JIRECEK Constantin.— Ales la 29 Maiu 1914.— † 28 Decemvrie 1917.
IOANID Gheorghe.— Ales la 10 Sept. 1871.— † 27 Decemvrie 1888.
IONESCU Ioan.— Ales la 1 Aprilie 1884.— † 17 Decemvrie 1891.
KONDAKOV Nicodem.— Ales la 12 Iunie 1924.— † 17 Febr. 1925.
KOTZEBUE Wilhelm de.— Ales la 1 Aprilie 1884.— † 24 Oct. 1887.

KRETZULESCU Constantin.— Ales la 10 Sept. 1871.— † 20 Martie 1884.
KRUMBACHER Karl.— Ales la 28 Martie 1913.— † 12 Dec. 1909.
LAMPRECHT Karl.— Ales la 23 Maiu 1913.— † 10 Maiu 1915.
LAHOVARI Gheorghe.— Ales la 25 Martie 1901.— † 13 Iunie 1909. 70
LASTEYRIE Comite Ferdinand de.— Ales la 9 Septemvrie 1871.— † 14 Maiu 1879.
LÉGER Louis.— Ales la 12 Aprilie 1894.— † 30 Aprilie 1923.
LEPSIUS Richard.— Ales la 30 August 1875.— † 10 Iulie 1884.
LINAS Charles de.— Ales la 9 Septemvrie 1871.— † 14 Aprilie 1887.
LIPPMANN Gabriel.— Ales la 28 Maiu 1909.— † 31 Iulie 1921. 75
LONGPERRIER Andrien de.— Ales la 7 Septemvrie 1871.— † 14 Ianuarie 1882.
LUDWIG Dr. Ernst.— Ales la 4 Aprilie 1908.— † 14 Octomvrie 1915.
MANGIUCA Simeon.— Ales la 22 Martie 1890.— † 22 Noemvrie 1890.
MARSY Comite de.— Ales la 12 Aprilie 1894.— † 16 Maiu 1900.
METCHNIKOFF I.— Ales la 24 Maiu 1911.— † 18 Iulie 1916. 80
MIHALYI Mitropolitul Victor.— Ales la 12 Aprilie 1894.— † 17 Ianuarie 1918.
MIKLOSICH Dr. Franz.— Ales la 15 Apr. 1880.— † 7 Martie 1891.
MOMMSEN Teodor.— Ales la 3 Iulie 1879.— † 19 Octomvrie 1903.
MONLAU Filip.— Ales la 12 Septemvrie 1870.— † 16 Februarie 1871.
MUELLER Max.— Ales la 12 Septemvrie 1875.— † 15 Octomvrie 1900. 85
MUREȘIANU Iacob.— Ales la 17 Septemvrie 1877.— † 17 Sept. 1887.
NANIESCU Iosif Mitropolitul Moldovei.— Ales la 16 Aprilie 1888.— † 26 Ianuarie 1902.
PETRUSZEWICZ A. S.— Ales la 22 Martie 1890.— † 11 Sept. 1913.
PICOT Emil.— Ales la 31 Maiu 1879.— † 13 Septemvrie 1918.
POINCARÉ Jules-Henri.— Ales la 28 Maiu 1909.— † 4 Iulie 1912. 90
POINCARÉ Lucien.— Ales la 11 Iunie 1919.— † 9 Martie 1920.
POLIZU Dr. Gheorghe A.— Ales la 10 Sept. 1871.— † 18 Oct. 1886.
POPOVICIU Eusebie.— Ales la 4 Aprilie 1908.— † 28 Septemvrie 1922.
PUȘCARIU Arhiereul Ilarion.— Ales la 24 Maiu 1915.— † 8 Septemvrie 1922.
QUINET Edgar.— Ales la 15 Septemvrie 1869.— † 27 Martie 1875. 95
RAMBAUD Alfred.— Ales la 22 Martie 1895.— † 10 Noemvrie 1905.
RAMSAY Sir William.— Ales la 29 Maiu 1913.— † 1 August 1916.
ROSETTI Teodor.— Ales la 26 Martie 1891.— † 17 Iulie 1923.
SELLA Quintino.— Ales la 2 Aprilie 1883.— † 15 Martie 1884.
ȘAGUNA Mitropolitul Andreiu.— Ales la 7 Septemvrie 1871.— † 16 Iunie 1873. 100
SILAȘI Dr. Gr.— Ales la 13 Septemvrie 1877.— † 5 Ianuarie 1897.
STANLEY OF ALDERLEY Lord Henry.— Ales la 7 Septemvrie 1871. † 10 Decemvrie 1903.
TEENSTRUP J. Jap. Smith.— Ales la 12 Sept. 1870.— † 8 Iunie 1897.

STURDZA-SCHEIANU Dimitrie.— Ales la 16 Aprilie 1907.— † 6 Februarie 1920.
SURUCEANU Ioan C.— Ales la 11 Aprilie 1888.— † 18 Noemv. 1897.
SZABO Dr. Iosif.— Ales la 30 August 1872.— † 15 Decemvrie 1874.
TOBLER Adolf.— Ales la 30 August 1875.— † 5 Martie 1910.
TORMA Carol.— Ales la 22 Martie 1882.— † 17 Februarie 1897.
UBICINI A.— Ales la 9 Septemvrie 1871.— † 15 Octomvrie 1884.
UVAROFF Alexis S.— Ales la 9 Septemvrie 1871.— † Februarie 1885.
VEGEZZI-RUSCALA G.— Ales la 15 Sept. 1869.— † 17 (29) Dec. 1885.
VIRCHOW Rudolf.— Ales la 6 Aprilie 1902.— † 23 August 1902.
WHITE Sir William A.— Ales la 17 Martie 1885.— † 16 Dec. 1892.

MEMBRII CORESPONDENŢI

I. LA SECŢIUNEA LITERARĂ.

Români :

ADAMESCU Gheorghe (Bucureşti).— Ales la 12 Iunie 1921.
AGÂRBICEANU Ioan (Cluj).— Ales la 5 Iunie 1919.
BĂNESCU Nicolae (Cluj).— Ales la 10 Iunie 1920.
BĂRBULESCU Ilie (Iaşi).— Ales la 4 Aprilie 1908.
BASSARABESCU I. A. (Ploeşti).— Ales la 25 Maiu 1909. 5
BEZA Marcu (Londra).— Ales la 4 Iunie 1923.
BOTEZ Eug. P. (Bucureşti).— Ales la 8 Iunie 1922.
DAN Dimitrie (Cernăuţi).— Ales la 23 Martie 1904.
DRĂGANU Nicolae (Cluj).— Ales la 4 Iunie 1923.
GHIBU Onisifor (Cluj).— Ales la 5 Iunie 1919. 10
GOROVEI Artur (Fălticeni).— Ales la 28 Maiu 1915.
HALIPA Pantelimon (Chişinău).— Ales la 15 Octomvrie 1918.
HODOŞ Enea (Cluj).— Ales la 23 Martie 1904.
ORTIZ Ramiro (Bucureşti).— Ales la 10 Iunie 1920.
PAPAHAGI Pericle (Silistra).— Ales la 26 Maiu 1916. 15
PROCOPOVICI Alexe (Cernăuţi).— Ales la 5 Iunie 1919.
RĂDULESCU-POGONEANU Ioan (Bucureşti).— Ales la 4 Iunie 1919.
SANDU-ALDEA Constantin (Bucureşti).— Ales la 5 Iunie 1919.
SIMIONESCU-RIMNICEANU Marin (Bucureşti).— Ales la 5 Iunie 1919.
SPERANŢIA Teodor D. (Bucureşti).— Ales la 31 Martie 1891. 20

Străini :

BARTOLI Mateiu (Turin).— Ales la 29 Maiu 1914.
FRIEDWAGNER M. H. (Frankfurt pe Main).— Ales la 18 Maiu 1911.
HERZOG Eugen (Cernăuţi).— Ales la 29 Maiu 1914.
ROQUES Mario (Paris).— Ales la 29 Maiu 1914.
SANDFELD-JENSEN Kr. (Copenhaga).— Ales la 18 Maiu 1911. 5
WEIGAND Dr. Gustav (Lipsca).— Ales la 31 Martie 1892.
ZAUNER Ad. (Graz).— Ales la 29 Maiu 1914.

II. LA SECȚIUNEA ISTORICĂ.

Români :

BOGREA Vasile (Cluj).— Ales la 10 Iunie 1920.
BRĂTESCU Constantin (Constanța).— Ales la 5 Iunie 1919.
CUZA A. C. (Iași).— Ales la 1 Aprilie 1903.
DOCAN N. (București).— Ales la 26 Maiu 1915.
DRAGOMIR Dr. Silviu (Cluj).— Ales la 26 Maiu 1916.
FILITTI I. C. (București).— Ales la 19 Maiu 1915.
FRĂȚIMAN Justin (Chișinău).— Ales la 7 Iunie 1919.
GHIBĂNESCU Gh. (Iași).— Ales la 11 Aprilie 1905.
HÂRJEU General C. N. (București).— Ales la 27 Maiu 1909.
LONGINESCU Ștefan (București).— Ales la 24 Maiu 1910.
METEȘ Preotul Ștefan (Cluj).— Ales la 7 Iunie 1919.
MOISIL Constantin (București).— Ales la 7 Iunie 1919.
NEGULESCU P. P. (București).— Ales la 19 Maiu 1915.
PĂCLIȘANU Zenovie (București).— Ales la 5 Iunie 1919.
POPA-LISEANU Gheorghe (București).— Ales la 7 Iunie 1919.
POPOVICI Gheorghe (Lugoș).— Ales la 29 Maiu 1909.
RUSSO Demostene (București).— Ales la 5 Iunie 1919.
SLAVICI Ioan (București).— Ales la 22 Martie 1882.
URSU Ioan (Cluj).— Ales la 25 Maiu 1910.
ZOTTA Sever (Iași).— Ales la 7 Iunie 1919.

Străini:

BASTERA Ramon de (Madrid).— Ales la 12 Iunie 1921.
CHAPUISAT Edouard (Genève).— Ales la 4 Iunie 1925.
FOCILLON Henri (Lyon).— Ales la 1 Iunie 1922.
GHEDEON Emanuel (Constantinopol).— Ales la 2 Aprilie 1891.
GUILLOUARD Louis Vincent (Caën).— Ales la 1 Aprilie 1903.
KADLEC Karel (Praga).— Ales la 7 Iunie 1919.
NYS Ernest (Bruxelles).— Ales la 1 Aprilie 1903.
RADONIC Iovan (Belgrad).— Ales la 29 Maiu 1914.
STRZYGOWSKI Iosif (Viena).— Ales la 29 Maiu 1914.
TAMM Traugott (— ? —).— Ales la 2 Aprilie 1891.

III. LA SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ.

Români:

ATANASIU I. (București).— Ales la 24 Maiu 1911.
ATHANASIU Sava (București).— Ales la 10 Iunie 1920.
BORCEA Ioan (Iași).— Ales la 5 Iunie 1919.
BOTEZAT Eugeniu (Cernăuți).— Ales la 25 Maiu 1913.
CĂLUGĂREANU Dr. D. (Cluj).— Ales la 10 Iunie 1920.

CLIMESCU C. (Iaşi).— Ales la 31 Martie 1892.
CONSTANTINESCU Gogu (Londra).— Ales la 10 Iunie 1920.
GEROTA Dr. D. (Bucureşti).— Ales la 21 Maiu 1916.
HURMUZESCU Dr. Dragomir (Bucureşti).— Ales la 24 Maiu 1916.
IONESCU Ioan (Bucureşti).— Ales la 5 Iunie 1919. 10
IONESCU-SISEŞTI Dr. Gh. (Bucureşti).— Ales la 8 Iunie 1925.
LEVADITI Dr. C. (Paris).— Ales la 24 Maiu 1910.
LONGINESCU G. G. (Bucureşti).— Ales la 8 Iunie 1925.
MINOVICI Dr. Şt. (Bucureşti).— Ales la 8 Iunie 1925.
MOLDOVEANU Dr. I. (Cluj).— Ales la 10 Iunie 1920. 15
PANAITESCU General Scarlat (Bucureşti).— Ales la 7 Iunie 1919.
POMPEIU D. (Bucureşti).— Ales la 21 Maiu 1916.
RIEGLER Dr. Em. (Iaşi).— Ales la 23 Martie 1904.
ŞTEFĂNESCU Sabba (Bucureşti).— Ales la 11 Martie 1893.
TEODORESCU Em. C. (Bucureşti).— Ales la 25 Maiu 1909. 20

Străini :

DUBOIS Dr. Léon (Baltimore, Maryland).— Ales la 12 Iunie 1921.
FOURMARIER Paul (Liège).— Ales la 8 Iunie 1925.
GUIARD Jules (Cluj şi Lyon).— Ales la 12 Iunie 1924.
KELLY Dr. Howard A. (Baltimore, Maryland).— Ales la 12 Iunie 1921.
NICHOLAS Francisc C. (Baltimore, Maryland).— Ales la 21 Iunie 1921. 5
PITTARD Eugène (Geneva).— Ales la 7 Iunie 1919. 6

MEMBRII CORESPONDENȚI DECEDAȚI

ASSAKY Dr. G.— Ales la 20 Martie 1890.— † 22 Aprilie 1899.
ASSER T. M. C.— Ales la 1 Aprilie 1903.— † 6 Iunie 1914.
BAMBERG Dr. Felix.— Ales la 2 Aprilie 1891.— † 31 Ianuarie 1893.
BARCIANU Sava Popovici.— Ales la 15 Sept. 1869.— † 17 Martie 1879.
BOIU Zaharia.— Ales la 13 Sept. 1877.— † 24 Octomvrie 1903. 5
BRĂTIANU General C. I.— Ales la 10 Aprilie 1889.— † 6 Ian. 1910.
BROȘTEANU Petre.— Ales la 1 Aprilie 1889.— † Ianuarie 1920.
BURADA Teodor.— Ales la 25 Martie 1887.— † 18 Februarie 1923.
CODRESCU Teodor.— Ales la 2 Aprilie 1886.— † 22 Martie 1894.
COSMOVICI Leon.— Ales la 11 Martie 1893.— † 21 Iulie 1921. 10
CULIANU N.— Ales la 1 Aprilie 1889.— † 28 Noemvrie 1915.
DEMETRIESCU Anghel.— Ales la 6 Aprilie 1902.— † 22 Iulie 1903.
DENSUȘIANU Aron.— Ales la 13 Sept. 1877.— † 4 Sept. 1900.
DENSUȘIANU Nicolae.— Ales la 6 Aprilie 1880.— † 25 Martie 1911.
DOBRESCU N.— Ales la 18 Maiu 1911.— † 10 Iulie 1914. 15
ELIAD Pompiliu.— Ales la 21 Maiu 1912.— † 24 Maiu 1914.
ESARCU Constantin.— Ales la 1 Aprilie 1884.— † 8 Iunie 1898.
GOGU Constantin.— Ales la 3 Aprilie 1889.— † 30 Ianuarie 1897.
GOLDIȘ Episcop Iosif.— Ales la 22 Martie 1882.— † 23 Martie 1902.
IONESCU-GION G. I.— Ales la 1 Aprilie 1889.— † 29 Iunie 1904. 20
JANKA Victor.— Ales la 22 Martie 1882.— † 9 August 1890.
JUNG Dr. Julius.— Ales la 13 Septemvrie 1877.— † 1910.
KALINDERU Dr. N.— Ales la 29 Martie 1890.— † 16 Aprilie 1902.
KALUZNIACKI Dr. E.— Ales la 20 Martie 1890.— † 21 Iunie 1914.
KANITZ August.— Ales la 22 Martie 1882.— † 30 Iunie 1896. 25
LAMBRIOR Alexandru.— Ales la 2 Martie 1882.— † 20 Sept. 1883.
LAURIAN D. Aug.— Ales la 13 Septemvrie 1877.— † 25 Oct. 1906.
LECOMTE DU NOUY A.— Ales la 25 Martie 1887.— † 11 Noemvrie 1914.
LEGRAND Emil.— Ales la 13 Sept. 1877.— † 15 Noemvrie 1903.
MĂRGĂRIT Apostol.— Ales la 3 Aprilie 1889.— † 22 Iulie 1903. 30
MEȘIOTA Ioan.— Ales la 13 Septemvrie 1877.— † 19 Ianuarie 1878.
MIHALYI Ioan.— Ales la 25 Martie 1901.— † 14 Octomvrie 1914.
MONTANDON A. L.— Ales la 11 Aprilie 1905.— † 3 Martie 1922.

MONTESSUS DE BALLORE Conte Fernando.— Ales la 27 Maiu 1913.— † ... Martie 1923.
MURGOCI G.— Ales la 6 Iunie 1923.— † 5 Martie 1925. 35
NEGREANU Dimitrie.— Ales la 11 Martie 1893.— † 30 Aprilie 1908.
NENIȚESCU Ioan.— Ales la 18 Martie 1896.— † 23 Februarie 1901.
OBEDENARU Dr. Mihail G.— Ales la 10 Sept. 1871.— † 9 Iulie 1885.
ODHNER C. T.— Ales la 20 Martie 1890.— † 11 Iulie 1904.
ONIȚ Virgil.— Ales la 3 Aprilie 1902.— † 21 Octomvrie 1915. 40
PETRESCU Dr. Z.— Ales la 18 Martie 1885.— † 16 Decemvrie 1901.
PETRINO Dimitrie.— Ales la 17 Sept. 1877.— † 29 Aprilie 1878.
POP Gavril.— Ales la 17 Septemvrie 1871.— † 27 Maiu 1883.
POPESCU Ioan.— Ales la 13 Septemvrie 1877.— † 3 Martie 1892.
POPOVICI Gh.— Ales la 11 Aprilie 1905.— † 12 Iulie 1905. 45
ROBESCU C. F.— Ales la 10 Septemvrie 1871.— † 1920.
SCHRADER Otto.— Ales la 30 Martie 1891.— † 21 Martie 1919.
SUȚU Dr. Alexandru.— Ales la 11 Aprilie 1881.— † 1920.
ROMAN Visarion.— Ales la 13 Septemvrie 1877.— † 29 Aprilie 1885.
ROMNICEANU Dr. Gr.— Ales la 20 Martie 1890.— † 1 Maiu 1915. 50
ROMNICEANU M.— Ales la 23 Martie 1904.— † 4 Octomvrie 1915.
ROMSTORFER Karl.— Ales la 29 Maiu 1914.— † 22 Noemvrie 1917.
ROSNY Leon de.— Ales la 13 Septemvrie 1877.— † 28 August 1914.
SALIGNY Alfons.— Ales la 3 Aprilie 1902.— † 4 Maiu 1903.
SCHUYLER Eugen.— Ales la 12 Martie 1885.— † 16 Iulie 1890. 55
ȘERBĂNESCU Colonel T.— Ales la 12 Aprilie 1984.— † 2 Iulie 1901.
TANOVICEANU Ioan (București).— Ales la 9 Aprilie 1897.— † 8 Aprilie 1917.
VÂRGOLICI Ștefan.— Ales la 25 Martie 1887.— † 29 Iulie 1897.
VITZU Dr. Alexandru N.— Ales la 7 Aprilie 1897.— † 25 Dec. 1902. 59

OFICIILE ACADEMIEI ROMÂNE IN ANUL 1925—1926

DELEGAŢIUNEA

Preşedintele Academiei Române . . . . NEGRUZZI I. C.
Asesori (Vicepreşedinţi): din Secţiunea Literară BRĂTESCU-VOINEŞTI I.
din Secţiunea Istorică RĂDULESCU ANDREI.
din Secţiunea Ştiinţifică MARINESCU Dr. G.
Secretar general (pe 7 ani, 1923—1930) . . . PÂRVAN V.

SECŢIUNILE

SECŢIUNEA LITERARĂ

Preşedinte . . . BRĂTESCU-VOINEŞTI I. (Bucureşti).
Vicepreşedinte . DENSUŞIANU O. (Bucureşti)
Secretar (pe 7 ani 1921—1928) BIANU I. (Bucureşti)
Membrii: BOGDAN-DUICĂ G. (Cluj)
CIOBANU ST. (Chişinău)
GOGA Octavian (Ciucea)
MURNU G. (Bucureşti)
NEGRUZZI I. C. (Bucureşti)
PHILIPPIDE Alex. (Iaşi)
PUŞCARIU Sextil (Cluj)
RĂDULESCU-MOTRU C. (Buc.)
SADOVEANU M. (Iaşi)

SECŢIUNEA ISTORICĂ

Preşedinte . . . IORGA N. (Bucureşti)
Vicepreşedine . LEPĂDATU Al. (Cluj)
Secretar (pe 7 ani 1923—1930) RĂDULESCU Andrei (Bucureşti)
Membrii: BALŞ G. (Bucureşti)
GUSTI D. (Bucureşti)
LUPAŞ I. (Cluj)
MEHEDINŢI S. (Bucureşti)
NISTOR I. (Cernăuţi)
PÂRVAN V. (Bucureşti)
POPESCU Pr. N. (Buc.)
SUTZU M. C. (Bucureşti)
VÂLSAN G. (Cluj)

SECŢIUNEA ŞTIINŢIFICĂ

Preşedinte . . . CRAINICEANU General Gr. (Buc.)
Vicepreşedinte . VASILESCU-KARPEN N. (Buc.)
Secretar (pe 7 ani 1919—1926) ANTIPA Gr. (Bucureşti)
Membrii: BABEŞ Dr. V. (Bucureşti)
CANTACUZINO Dr. I. (Bucureşti)
INCULEŢ I. (Chişinău)
MARINESCU Dr. G. (Bucureşti)
MRAZEC Ludovic (Bucureşti)
RACOVIŢĂ Dr. Emil (Cluj)
SALIGNY Anghel. (Bucureşti)
SIMIONESCU I. (Iaşi)
ŢIŢEICA G. (Bucureşti)

COMISIUNILE

I. Comisiunea permanentă a Bibliotecii: BIANU I., RĂDULESCU A., ANTIPA Gr., Secretarii Secțiunilor.
II. Membru conservator al Colecțiunii numismatice: SUTZU M. C.
III. Comisiunea pentru premiul *Năsturel*, de 4.000 lei, din 1926:
din Secțiunea Literară: BOGDAN-DUICĂ G., CIOBANU St., MURNU G., RĂDULESCU-MOTRU C.;
din Secțiunea Istorică: BALŞ G., LĂPEDATU Al., LUPAŞ I., MEHEDINŢI S.;
din Secțiunea Ştiințifică: CANTACUZINO Dr. I., INCULEŢ I., MRAZEC L., ŢIŢEICA G.
IV. Comisiunile pentru lucrările intrate la concurs pentru premiile, cu subiecte date, din 1926:

a) Alexandru Ioan Cuza, de 20.000 lei, despre Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor:
IORGA N., NISTOR I., PÂRVAN V.

b) Marele Premiu *Regele Ferdinand*, de 10.000 lei, despre Vieața şi faptele lui Tudor Vladimirescu şi starea socială şi culturală din timpul său:
IORGA N., LUPAŞ I., RĂDULESCU A.

c) Premiul *Adamachi*, de 5.000 lei, despre Ediția românească a Memoriilor Regelui Carol, cu adnotările istorice cuprinzând în linii generale istoria Domniei-Sale:
GUSTI D., IORGA N., NISTOR I.

d) Premiul *Năsturel*, de 5.000 lei, despre Vitaminele din punctul de vedere fiziologic şi patologic:
BABEŞ Dr. V., CANTACUZINO Dr. I., MARINESCU Dr. G.

e) Premiul *Eliade-Rădulescu*, de 5.000 lei, despre Monografia linguistică a unui sat:
BIANU I., DENSUŞIANU O., PUŞCARIU S.

f) Premiul *Principesa Alina Ştirbei*, de 8.500 lei, despre Istoria calendarelor româneşti din punctul de vedere cultural şi literar până la finele secolului XIX:
BIANU I., BOGDAN-DUICĂ G., CIOBANU St.

g) Premiul *Alexandru Ioan Cuza*, de 6.000 lei, despre scriitorii bucovineni dela Anexarea la Austria până în zilele noastre:

BOGDAN-DUICĂ G., DENSUŞIANU O., NISTOR I.

h) Premiul *Funcţionarii C. F. R.*, de 6.000 lei, despre Drepturile funcţionarilor publici faţă de Stat:

BALŞ G., GUSTI D., RĂDULESCU A.

i) Premiul *San-Marin*, de 2.000 lei, despre O problemă de Economie Naţională în legătură cu nouile hotare ale ţării:

GUSTI D., MEHEDINŢI S., VÂLSAN Gh.

j) Premiul *A. Fătu*, de 3.000 lei, asupra subiectului Studiul şi harta geologică a unei regiuni din ţară:

ATANASIU Sava, MRAZEC L., SIMIONESCU I.

V. Comisiunea Financiară: BALŞ G., RĂDULESCU-MOTRU C., VASILESCU-KARPEN N.

VI. Comisiunea Fundaţiunii *Adamachi:* PÂRVAN V., SIMIONESCU I.. ŢIŢEICA G.

VII. Comisiunea Şcolară: GUSTI D., PÂRVAN V., MEHEDINŢI S.

VIII. Comisiunea Fondurilor *I. Fătu* şi *I. Scorţeanu:* GOGA O., GUSTI D., LĂPEDATU AL., NEGRUZZI I. C., PÂRVAN V.

IX. Comisiunea Dicţionarului: ANTIPA Gr., BABEŞ Dr. V., BIANU I., CRAINICEANU General Gr., GUSTI D., LĂPEDATU Al., NEGRUZZI I. C., RĂDULESCU A., SADOVEANU M., SIMIONESCU I.

IX. Comisiunea pentru localul Bibliotecii: ANTIPA Gr., BALŞ G., BIANU I., GUSTI D., LĂPEDATU Al., PÂRVAN V., RACOVIŢĂ Em.

X. Comisiunea pentru reorganizarea Academiei: ANTIPA Gr., BIANU I., GUSTI D., MEHEDINŢI S., PÂRVAN V., PUŞCARIU S.

XI. Comisiunea pentru portretele membrilor răposaţi şi busturile foştilor prezidenţi: BIANU I., NEGRUZZI I. C., SUTZU M. C.

XIII. Comisiunea pentru administraţia financiară a Academiei: ANTIPA Gr., BIANU I., NEGRUZZI I. C., PÂRVAN V., ŢIŢEICA G.

XIV. Comisiunea pentru unificarea limbii cărţilor bisericeşti: GOGA O., MURNU G., SADOVEANU M.

XV. Delegaţi în *Consiliul de conducere şi administraţie al* Fundaţiunii Familiei Menachem H. Elias: ANTIPA Gr., BIANU I., GUSTI D., ŢIŢEICA G.;

Supleanţi: BABEŞ Dr. V., MURNU G., RĂDULESCU-MOTRU C., VASILESCU-KARPEN N.

CUPRINSUL

PARTEA I

ŞEDINŢELE ORDINARE

20 IUNIE 1924 — 22 MAIU 1925

PARTEA II

SESIUNE GENERALĂ EXTRAORDINARĂ

PARTEA III

SESIUNEA GENERALĂ ORDINARĂ

25 MAIU — 12 IUNIE 1925
